

Activiteitenverslag

2007

Volledige versie met bijlagen

ivt

Inhoudstafel

Wat is het IWT / IWT-producten	3
Deel 0 Voorwoord: Het instrumentarium onder de loep genomen	4
Organisatie / Voogdijminister / Raad van bestuur / Directiecomité	5
Deel 1 Hervormingen, beleidsadviezen en nieuwe opdrachten	7
Deel 2 Globaal overzicht van de toegekende steun	11
Deel 3 O&O-projecten op initiatief van de bedrijven	16
Deel 4 Steun aan Basisonderzoek	25
Deel 5 Steun aan collectief onderzoek en kennisverspreiding	35
Deel 6 Innovatiesteun op beslissing van de Vlaamse Regering	50
Deel 7 Dienstverlening en Coördinatie-opdracht	73
Deel 8 Financieel en administratief verslag	102
Meer Weten?	133

IWT - Instituut voor Innovatie door Wetenschap en Technologie

WAT IS HET IWT?

Het instituut voor Innovatie door Wetenschap en Technologie is een overheidsinstelling opgericht in 1991 door de Vlaamse Regering, voor de ondersteuning van technologische innovatieprojecten in Vlaanderen. Hiervoor beschikt het IWT over verschillende financieringsinstrumenten waarmee het jaarlijks zo'n 275 miljoen euro **financiële steun** verleent, zowel aan bedrijven als aan onderzoeksinstellingen en innovatie-actoren.

Daarnaast is er ook **dienstverlening** aan de Vlaamse bedrijven op het gebied van technologietransfer, partner search, voorbereiding van projecten in Europese programma's, enz..

Het IWT heeft ook een belangrijke **coördinatie**-opdracht die doelt op een hechte samenwerking van alle actoren in Vlaanderen die met technologische innovatie bezig zijn.

Mede door deze activiteiten bouwt het IWT zich uit tot een **kenniscentrum** inzake O&O en innovatie in Vlaanderen. Tenslotte heeft het IWT een belangrijke taak bij de **voorbereiding** en het **beheer** van de innovatie-initiatieven van de Vlaamse Regering.

IWT-PRODUCTEN

> Financiële steun

- Financiële steun aan O&O-projecten voor bedrijven

- O&O-bedrijfsprojecten
- KMO- Innovatiestudies en -projecten
- Extra steunvoorwaarden voor: achtergestelde leningen, Duurzame Technologische Ontwikkeling, Eureka, Lucht- en Ruimtevaart, EFRO-doelstellingsgebieden en automobielsector

- Financiële steun aan onderzoeksinstellingen en innovatie-actoren

- Interfacediensten universiteiten
- LandbouwOnderzoek
- OnderzoeksMandaten (post-doc)
- SpecialisatieBeurzen (doctoraal)
- Strategisch BasisOnderzoek
- TETRA-Fonds
- Toegepast BioMedisch onderzoek
- Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverband en

> Dienstverlening

- Infoloket
- IRC-Vlaanderen (technologietransfer)
- Vlaams Contactpunt voor het EC-Kaderprogramma

> Coördinator van Innovatie-actoren

- Internationale netwerken
- Thematische platformen
- Vlaams InnovatieNetwerk

> Monitoring & Analyse

- Innovatiemonitoring en -statistieken
- Studies en 'workshops'

> Voorbereiding en beheer voogdij-initiatieven

- Competentiepolen
- Strategische Onderzoekscentra

Het instrumentarium onder de loep genomen

Met genoegen stellen we u het IWT-activiteitenverslag 2007 voor. Waarin u kunt lezen dat het IWT op hetzelfde hoge peil als in 2006 bleef functioneren. Dat we ruim evenveel dossiers behandelden, en dezelfde graad van efficiëntie konden handhaven. En dat we erin slaagden meer kmo's dan voordien te bereiken. 38% van de steun aan onderzoeksprojecten gaat naar kmo's. Enkele jaren geleden bedroeg dit slechts ca. 25%. Die kmo's vertegenwoordigen overigens 78% van de bedrijfsklanten.

Niettemin namen we in de loop van het voorbije jaar tal van aspecten van onze werking onder de loep. Het innovatiebeleid is immers bij uitstek een beleidsdomein dat zich regelmatig moet durven innoveren.

Een belangrijk gegeven in 2007 was de opstart van een expertgroep o.l.v. Prof. Luc Soete (Maastricht) die de ministeriële opdracht kreeg om het innovatie-instrumentarium door te lichten. Bij de presentaties van het Rapport (november 2007) wees Prof. Soete er meermaals op dat een brede interpretatie werd gehanteerd van 'de innovatie-instrumenten'. In feite betrof het het geheel van economische steuninstrumenten. Een aantal uitspraken van het Rapport slaan dan ook niet meteen op de IWT-programma's en activiteiten als dusdanig.

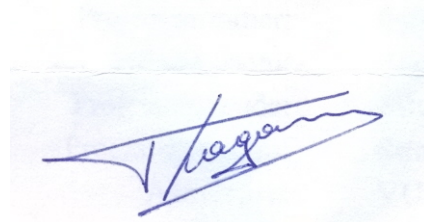
Dat betekent echter niet dat het IWT van mening zou zijn dat in haar eigen actieradius geen verbeteringen meer mogelijk zijn. Verre van. Een aantal analyses en aanbevelingen van het Rapport Soete boden een welkome gelegenheid om eigen voorstellen of alternatieven naar voor te schuiven. Dat heeft de raad van bestuur van het IWT begin 2008 gedaan met een omstandige reflectie over het Rapport (meer hierover op www.iwt.be).

Tegelijk voerden we in de loop van 2007 meerdere evaluaties van programma's uit, essentieel gericht op de effecten, op de effecten en de *outcome* van gesteunde projecten. We herzagen procedures, wikten en wogen onze regels en ons beleid. In 2008 zullen verschillende vernieuwingen concreet worden.

Het IWT werkt immers met middelen van de belastingbetaler en moet dus rekenschap kunnen geven over de return van de geïnvesteerde steunmiddelen. En die return kan altijd nog beter als grote of kleine bijsturingen tot meer resultaat leiden. Meer hierover leest u in dit activiteitenverslag.

Paul Zeeuwts
Directievoorzitter

Paul Lagasse
Voorzitter
raad van bestuur

Organisatie

Paul Lagasse

Paul Zeeuwts

Ethel Brits

Viviane Camphyn

Jan Cornelis
(vanaf oktober 2007)

Renilde Craps

Koen Debackere

Ann Demeulemeester

Bruno Pairon

Dirk Van Dyck

Géry Vanlommel
(vanaf maart 2007)

Maureen Verhue
(vanaf oktober 2007)

Eric Vermeylen

Veerle Lories

Michèle Oleo

Voogdijminister

Mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel

Raad van bestuur

Voorzitter: Paul Lagasse

Directievoorzitter: Paul Zeeuwts

Leden: Ethel Brits
Viviane Camphyn
Jan Cornelis (vanaf oktober 2007)
Renilde Craps
Koen Debackere
Ann Demeulemeester
Bruno Pairen
Dirk Van Dyck
Géry Vanlommel (vanaf maart 2007)
Maureen Verhue (vanaf oktober 2007)
Eric Vermeulen

Leden met raadgevende stem: Veerle Lories

Commissaris van de Vlaamse Regering: Michèle Oleo

Directiecomité

Paul Zeeuwts, directievoorzitter
Tania De Roeck, directeur Collectief Onderzoek&Kennisdifusie
Maarten Sileghem, directeur Strategisch en Europees Onderzoek
Leo Van de Loock, directeur Bedrijfsprojecten
Michel Vandermeulen, directeur HRM & Juridische Zaken

Deel 1 - Hervormingen, beleidsadviezen en nieuwe opdrachten

1. Nieuwe Europese Kaderregeling voor steun

Op 30.12.2006 verscheen de nieuwe Europese Kaderregeling voor staatssteun aan onderzoek en innovatie. Dit was niet meteen een heldere en eenduidige tekst, zodat een grondige analyse zich opdrong t.a.v. de diverse reglementaire steunregelingen e.a.

In samenwerking met het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) werd daarom een beroep gedaan op het bureau EUBELIUS. Na een eerste screening van alle mogelijke aandachtspunten werd werk gemaakt van een omstandige rapportering t.a.v. de Europese Commissie. De diverse steunregelingen moesten zich immers conformeren aan de nieuwe Kaderregeling voor eind 2007.

Finaal werd besloten om geen nieuwe formele aanmeldingen te voorzien, wel om een reeks aanpassingen door te voeren in de reglementaire teksten en bijgevolg ook in handleidingen, type-steunovereenkomsten, enz.

Dit alles zal nog het voorwerp uitmaken van verdere afwikkeling in de eerste helft van 2008.

2. Een aanpassing van de steun aan O&O-bedrijfsprojecten

De nieuwe Europese Kaderregeling genoodzaakte een aanpassing van de steunmodaliteiten voor O&O-bedrijfsprojecten. Het reglementair besluit hernam zoveel mogelijk de nieuwe mogelijkheden en steungrenzen.

De raad van bestuur en de verantwoordelijke minister, mevrouw Patricia Ceysens, dienden echter ook uitspraken te doen over de wenselijkheid om de maximaal toegelaten steuntarieven daadwerkelijk toe te passen, rekening houdend met de budgettaire impact en dit afgewogen t.o.v. andere noden en prioriteiten.

Uiteindelijk werd geopteerd om voor de toekomst te voorzien in twee nieuwe basistarieven: 15% voor ontwikkelingsprojecten en 40% voor onderzoeksprojecten. Daarbovenop komen een reeks mogelijke bonussen in functie van het kmo-karakter, de samenwerking met onderzoeksinstellingen of met bedrijven, de potentiële bijdrage tot Duurzame Technologische Ontwikkeling (DTO), enz.

In een overgangperiode (alvast 2008) zal het steuntarief echter minimaal 25% bedragen. Bij dit alles is bewust rekening gehouden met de noodzaak om een meer duidelijke complementariteit tot stand te brengen met fiscale steun voor O&O. Subsidies zijn vooral zinvol bij een hoge *additionaliteit* van steun die hoge steunpercentages verantwoordt, en dus selectieve evaluatie.

Onafgezien de Europese Kaderregeling werd ook een werkgroep opgestart met vertegenwoordigers van bedrijven om na te gaan waar de procedures nog verder konden worden vereenvoudigd. De conclusies zullen deels nog begin 2008 geïmplementeerd worden.

3. Effectmeting en bijsturing van het SBO-Programma

De effectmeting (output/outcome) van de projecten in het programma Strategisch BasisOnderzoek (SBO) en van de projecten in zijn voorgangers (STWW; GBOU) werd toevertrouwd aan TECHNOPSIS BV.

Althans wat het economisch luik betreft, aangezien hiervoor voldoende lange tijdsreeksen voorhanden waren.

Voor het luik met een primair maatschappelijke finaliteit kon een werkgroep van universitaire vertegenwoordigers een reeks suggesties en aanbevelingen formuleren. Dit resulteerde in een bijsturing, beslist door de raad van bestuur op 21 juni 2007. Zo werd o.m. voorzien in een nieuw projecttype: de *voortrajecten* t.b.v. de grondige voorbereiding van een SBO-aanvraag in het maatschappelijke luik.

Voor de projectaanvragen met een primair economische finaliteit besliste de raad van bestuur in een reeks incrementele bijsturingen op 20 september 2007. Hoofdbekommernis was o.m. om tot intensievere interacties te komen tussen onderzoeksploegen uit het hoger onderwijs en bedrijven. Zowel in de fase van projectformulering als bij de uitvoering of de opvolging van de projecten in *gebruikerscommissies*. Dit zal verder bekeken worden in 2008.

4. Effectmeting en bijsturingen van het TETRA-Fonds

De projecten in het TETRA-Fonds (Technologie Transfer) en voorganger HOBUE-Fonds werden naar effecten onder de loep genomen in het kader van een VIS-samenwerkingsproject met hogescholen.

Het rapport van deze studie lag aan de bron van een aantal bijsturingen, beslist door de raad van bestuur van 18 oktober 2007, en een nieuwe handleiding beslist op 22 november 2007.

5. Competentiepolen

In de loop van 2007 werd de tussentijdse evaluatie afgerond voor het VIL (Vlaams Instituut voor de Logistiek), voor het FMTC (Flanders' Mechatronics Technology Centre) en voor het MIP (Milieu- & energietechnologie Innovatie Platform).

Een handleiding voor het indienen van nieuwe voorstellen voor een Competentiepool werd gefinaliseerd en goedgekeurd door de raad van bestuur op 24 mei 2007.

Op 24 mei 2007 gaf de raad van bestuur tevens advies over de tweede fase van Flanders' Drive. Dit advies werd vervolgens bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 28 september 2007, goed voor een steun van 28,8 miljoen euro over een periode van 4 jaar.

Eind 2007 gaf de verantwoordelijke minister ook groen licht voor het behandelen van steun volgens het VIS-Besluit/geprogrammeerde steun van de voorstellen voor Proeftuinen van testgebruikers. Een eerste voorstel dat hier kon van genieten was het verderzetten van het initiatief I-City.

6. Personeelsplan

De doorlichting van het IWT in 2006 door het bureau Deloitte gaf o.m. aan dat het IWT te weinig personeel ter beschikking had om zijn opdrachten naar behoren te kunnen invullen.

Om dit verder te kwantificeren werd in 2007 een personeelsplan opgesteld. Conclusie was dat ca. 13 VTE adviseurs extra vereist waren, naast een aantal mensen in de ondersteunende diensten. Er kon alvast werk gemaakt worden van een uitbreiding met 7 wetenschappelijke adviseurs binnen de limieten van de budgettaire voorzieningen.

Teneinde dit te realiseren en teneinde de contractuele adviseurs een kans te geven om in statutair verband tewerkgesteld te worden werd de procedure doorlopen van een (grote) generieke werfreserve. In de zomer resulteerde dit in 254 kandidaturen. Via twee selectiestappen door het bureau HUDSON (in opdracht van Jobpunt Vlaanderen) werd een

werfreserve van 60 adviseurs samengesteld met een grote diversiteit aan diploma's en ervaring. Begin 2008 kon zo worden overgegaan tot 7 prioritaire aanwervingen vanuit deze werfreserve.

7. Europese onderzoeksruimte

Het IWT is actief betrokken bij een hele reeks initiatieven binnen ERA, European Research Area of Europese onderzoeksruimte.

Zo participeert het IWT in 10 ERA-NET-initiatieven, of de helft van het totaal aantal Vlaamse participaties. Het IWT participeert hiernaast in 4 INNO-NET en 2 OMC-NET-projecten. In 2 gevallen treedt het IWT overigens op als coördinator.

Het IWT is ook actief betrokken in de meest geavanceerde art. 169- en art. 171-initiatieven (JTI'S). In 2007 werd in dit kader beslist om deel te nemen aan het AAL-initiatief (Ambient Assisted Living).

Het IWT heeft verder actief mee onderhandeld bij de initiatieven EUROSTARS (O&O-intensieve kmo's in Eureka-verband) en twee ICT-initiatieven (ARTEMIS en ENIAC).

Dit alles stelt agentschappen als het IWT voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten in functie van de belangen van de finale klanten, inzonderheid de Vlaamse bedrijven. Het IWT heeft dan ook het voortouw genomen voor een strategische standpuntbepaling vanwege TAFTIE, het netwerk van Europese IWT-zusterorganisaties (december 2007). Dit was ten dele dan ook een respons op het Europese Groenboek rond ERA.

8. Innovatieve media

Op het budget voor innovatieve media (e-media) werden in 2007 twee belangrijke dossiers goedgekeurd:

- De ondersteuning van het team **VRT-Medialab** (opvolger van e-VRT), als aanvullend deel van de nieuwe beheersovereenkomst voor de VRT (2007- 2011). Voor het Medialab wordt jaarlijks 3,8 miljoen euro voorzien. Daarnaast kan tot maximum 0,5 miljoen euro/jaar ingezet worden als 'matching funds' in het kader van vraaggestuurde onderzoeksprogramma's.
- De steun aan het project **BOM-Vlaanderen** (Bewaring en Ontsluiting van Multimediale data in Vlaanderen). Dit is een gezamenlijk innovatieplatform van inzonderheid alle media-omroepen en met de inhoudelijke ondersteuning van het IBBT. Op 14 december 2007 besliste de Vlaamse Regering in een steun van 3 991 312 euro.

9. Diverse beleidsaspecten

Belangrijke opdrachten m.b.t. beleidsaspecten in 2007 zijn voor het overige geweest:

- De bijdragen aan het op stapel zijnde **Organiek Decreet voor Wetenschap & Innovatie**, met o.m. een advies van de raad van bestuur op 24 mei 2007. Dit decreet moet er o.m. voor zorgen dat het IWT omgevormd wordt tot een EVA, een Extern Verzelfstandigd Agentschap, met een eigen raad van bestuur. Momenteel is het IWT nog een "oude" Vlaamse Openbare Instelling (VOI). Er was ruime consensus om het decreet van 7 mei 2004, waarbij een IVA rp-statuut was voorzien, niet in werking te laten stellen. In de loop van 2008 zou een lichtere versie van het organiek decreet moeten tot stand komen.

- Op 19 april 2007 formuleerde de raad van bestuur een kritisch advies over de **HERCULES**stichting, als nieuw Agentschap in het beleidsdomein, t.b.v. de steun aan onderzoeksinfrastructuur.
Dit neemt uiteraard niet weg dat het IWT loyaal zijn medewerking verleent aan de operationalisering van dit initiatief. Zo besliste de raad van bestuur op 24 mei in de voordracht van 3 leden voor de raad van bestuur van de stichting.
- In 2007 nam het IWT deel aan het consortium, samen met het Agentschap Economie en VLAO, voor het Vlaamse voorstel van een **Enterprise Europe Network (EEN)**, dat geselecteerd werd en gesteund door de Europese Commissie. Het EEN komt o.m. in de plaats van de IRC-activiteiten die het IWT tot nu toe waarnam.

Deel 2 - Globaal overzicht van de toegekende steun

1. Steunvolume in 2007 en evolutie

Voor het overzicht van de vastleggingen (met doorgaans uitbetaling over meerdere jaren) van de toegekende steun dient onderscheid gemaakt te worden tussen:

- De projecten binnen de instrumenten waarvoor het IWT belast is met zowel de evaluatie als de steunbeslissing, gevolgd door de inhoudelijke, administratieve en financiële opvolging.
- De projectsteun op beslissing van de voogdijminister en/of de Vlaamse Regering, waarbij het IWT betrokken is bij de voorbereiding van het dossier en de inhoudelijke, administratieve en financiële opvolging. Een deel van de betrokken budgetten zijn niet formeel in financieel beheer van het IWT.

Daarnaast dekken de werkingsmiddelen van het IWT de eigen personeels- en werkingskosten van het instituut. De middelen hiervoor zijn veelal afkomstig van de Vlaamse Regering, maar worden ook aangevuld met projectgebonden middelen, in het bijzonder van de Europese Commissie.

Het financieel verslag in deel 8 behandelt enkel de begrotingen in formeel financieel IWT-beheer.

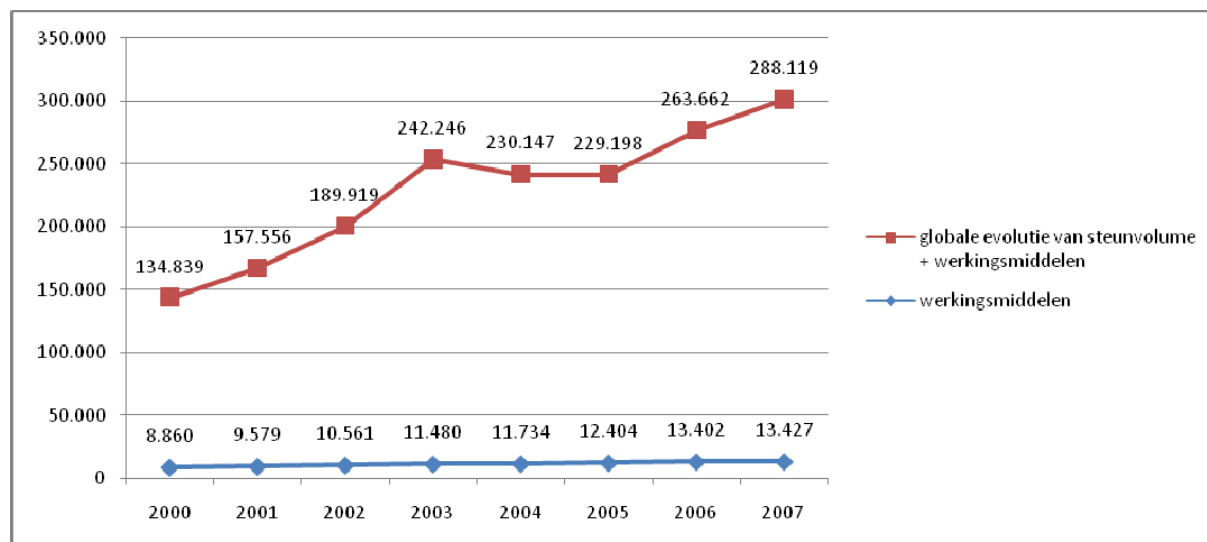
Tabel 1: De evolutie van het totale steunvolume 2005-2007 (in K€)

Programma	2005	2006	2007
O&O-bedrijfsprojecten (incl. KMO-Programma en incl. achtergestelde leningen)*	80 250	82 986	106 908
VIS en universitaire interfacediensten**	17 048	40 585	26 629
TETRA-Fonds	5 949	7 000	7 399
Doctorale SpecialisatieBeurzen (SB)	20 433	21 873	23 616
Postdoctorale OnderzoeksMandaten (OZM)	2 997	1 463	1 543
Strategisch BasisOnderzoek (SBO)	37 488	38 604	38 604
LandbouwOnderzoek (LO)	9 602	9 602	9 602
Toegepast BioMedisch onderzoek (TBM)	-	5 000	5 000
Subtotaal	173 767	207 113	219 301
IBBT	17 000	17 287	23 098
Competentiepolen	12 666	7 778	15 062
Mediaprojecten (e-VRT)	11 839	10 901	7 828
Overige initiatieven Vlaamse Regering	1 522	5 831	9 403
Subtotaal	43 027	41 094	55 391
Werkingsmiddelen IWT	12 404	13 402	13 427
Totaal	229 198	261 609	288 119

* Het betreft hier de budgettair vastgelegde steun. Projecten met een belangrijke tussentijdse evaluatie kunnen voor hun vervolgtraject pas na de evaluatie budgettair vastgelegd worden. De cijfers hier betreffen dus de onmiddellijk vastgelegde periodes en de bijkomende vastleggingen gedaan in 2007 periodes na tussentijdse evaluatie van oudere projecten. De cijfers in delen 3 en 5 slaan op de toegekende steun voor de ganse projectperiode. Voor de O&O-bedrijfsprojecten zijn ook de achtergestelde leningen voor kmo's meegeteld (5 814 keuro in 2007) vanaf het VINNOF (Vlaams Innovatiefonds - PMV).

** Dit omvat in 2006 tevens 15 miljoen euro vastlegging voor de RIS-projecten (subRegionale InnovatieStimulering) voor de periode 2007-2010.

Figuur 2: Globale evolutie van het steunvolume 2000-2007 (miljoen euro)

2. Evolutie van het aantal afgehandelde steundossiers

Programma	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
O&O-bedrijfsprojecten (incl. KMO-Programma)	334	426	489	486	471	460	461
VIS en universitaire interfacediensten ¹	110	122	105	105	72	88	136
TETRA-Fonds	59	69	78	65	62	98	83
SpecialisatieBeurzen	551	703	857	727	716	717	699
OnderzoeksMandaten	16	26	38	53	71	40	39
Strategisch BasisOnderzoek	66	66	182	65	51	52	43
LandbouwOnderzoek	-	50	69	73	84	84	63
Initiatieven van de Vlaamse Regering	13	16	16	19	24	24	15
IBBT (GBO-projecten)	-	-	-	10	13	21	25
Toegepast BioMedisch onderzoek (TBM)	-	-	-	-	-	23	54
MIP (Milieu- en energietechnologie Innovatie Platform)	-	-	-	-	-	10	8
Totaal	1 149	1 478	1 834	1 603	1 564	1 617	1 626

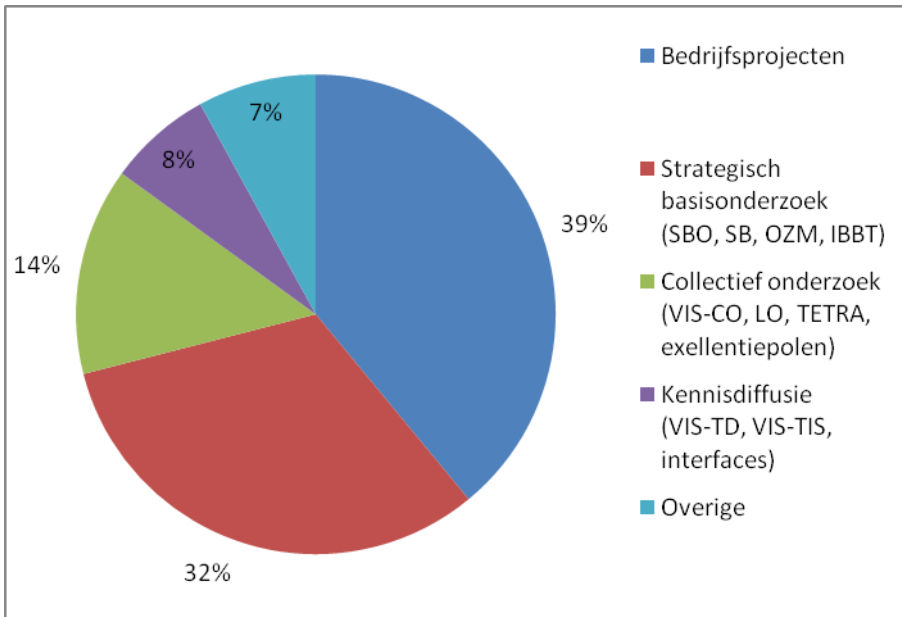
Het aantal afgehandelde dossiers ligt op hetzelfde niveau als in 2006 en ligt sedert 2003 meer dan de helft hoger dan in de periode tem 2000-2001.

3. Steunverlening over de actoren

De verdeling van de totale steun over de aard van het innovatietraject is weergegeven in volgende figuur.

¹ Incl. studie en expertise t.b.v. het VIN

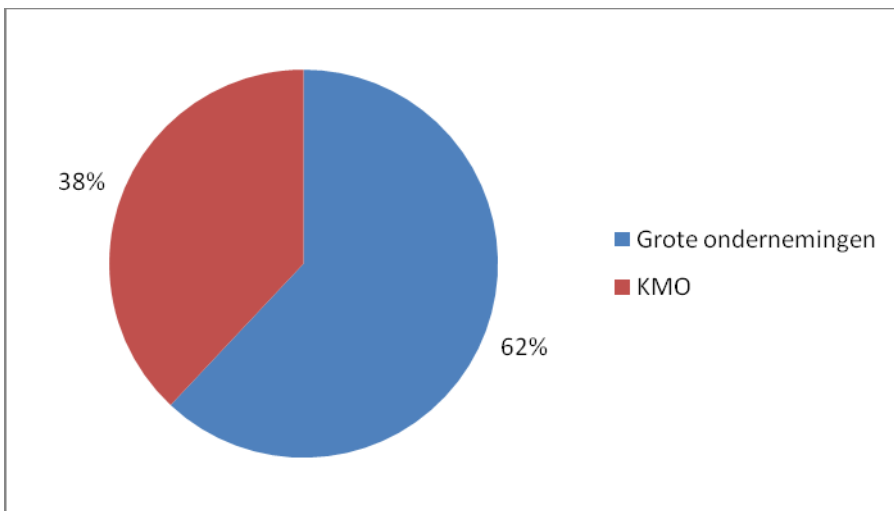
Figuur 3: Verdeling van de steun naar aard van de projectactiviteiten

Er zijn geen grote verschuivingen in vergelijking met 2006.

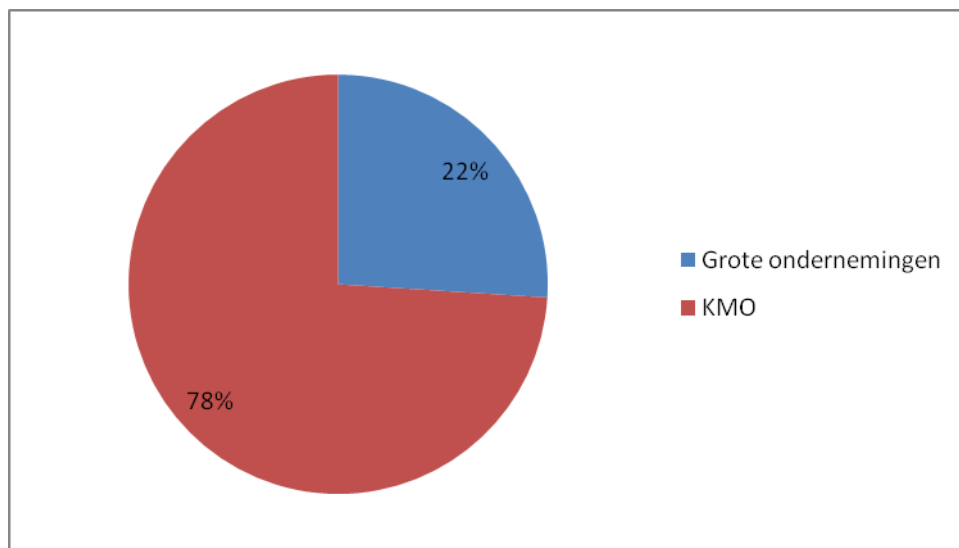
Als alleen de steun aan bedrijfsprojecten wordt bekeken (dus zowel O&O-bedrijfssteun als het KMO-Programma), dan gaat 38% van de steun naar kmo's. Dat is duidelijk meer dan in 2006 (32%).

Figuur 4: Verdeling van de steun aan bedrijfsprojecten over kmo's en grote bedrijven

In termen van het aantal gesteunde projecten zijn de verhoudingen zoals gewoonlijk omgekeerd.

Figuur 5: Verdeling van het aantal bedrijfsprojecten over kmo's en grote bedrijven

4. Efficiëntie van de ingezette werkingsmiddelen van het IWT

	Steunvolume (miljoen euro) incl. initiatieven Vlaamse Regering	Werkingsmiddelen (miljoen euro)	Werkingsmiddelen/ steunvolume
2001	148	9,581	6,5%
2002	179	10,561	5,9%
2003	231	11,480	5,0%
2004	218	11,734	5,4%
2005	217	12,404	5,7%
2006	248	13,402	5,4%
2007	275	13,427	4,9%

Zoals de vorige jaren, zitten in de totale apparaatskosten van het IWT ook de inspanningen vervat die niet rechtstreeks verbonden zijn met steunverlening (dienstverlening, coördinatie van innovatie-actoren, Monitoring&Analyse, beleidsvoorbereiding, Europese projecten zoals ERA-NET en NCP in het kaderprogramma, ...). De menselijke middelen die daarvoor ingezet worden bedragen al meer dan 1/3 van het IWT-personeelsbestand. Indien enkel gerekend wordt met de taken verbonden aan het steunbeheer bedraagt de apparaatkost minder dan 3,5% t.o.v. de steunverlening Dit is beduidend performanter dan buitenlandse agentschappen waar de norm en realiteit eerder 5% bedraagt.

5. Begroting 2008

Tabel 6: Beleidskredieten in IWT-beheer (in K€)

	2006	2007	2008
Dotatie werkingsmiddelen IWT	11 583	11 673	11 551
Bedrijfsprojecten, VIS-projecten en onderzoeksmandaten	103 173	122 030	124 471
Studie- en expertiseopdrachten VIN	814	829	846
Universitaire interfacediensten	2 087	2 723	2 775
TETRA-fonds	6 999	7 399	8 899
Specialisatiebeurzen	21 729	22 918	24 980
Strategisch basisonderzoek	38 604	38 604	38 604
Landbouwonderzoek	9 602	9 602	9 602
Innovatieve mediaprojecten/Beleidsdomeinoverschrijdende projecten	10 923	11 097	11 319
Acties op initiatief van de Vlaamse Regering	24 150	24 073	44 554
Toegepast biomedisch onderzoek	5 000	5 000	6 000
IBBT (breedband)	17 278	23 098	-
Totaal	251 951	279 046	283 601

De voor 2008 weergegeven begroting geeft de getallen na budgetcontrole in het voorjaar van 2008.

Vanaf 2008 werd het beheer van de IBBT-dotatie overgedragen naar het departement (EWI) conform de geplogenheid voor de andere Strategische Onderzoekscentra (IMEC, VITO, VIB) en zoals voorzien in het Beleidskader van 22 juli 2005 (IWT-beheer van nieuwe initiatieven tot na de eerste tussentijdse evaluatie).

De begrotingsmiddelen stijgen opnieuw in 2008 met ca. 11% (+ 27 653 keuro).

Naast deze begrotingsmiddelen moeten ook de beschikbare middelen van het VINNOF gesignaleerd worden (Vlaams Innovatiefonds – PMV) die deels in combinatie met IWT-subsidies voor kmo's worden ingezet (achtergestelde leningen). Ook relatief bescheiden middelen vanuit de Europese Commissie voor IWT-projecten vervolledigen het plaatje (ERANET, INNO-NETt, OMC-NET, EEN, ...).

Deel 3 - O&O-projecten op initiatief van de bedrijven

1. Inleiding

1.1 Algemene aspecten

Een belangrijke kernopdracht van het IWT is het verlenen van steun aan innovatieprojecten op rechtstreekse vraag van bedrijven. In dergelijke projecten doen bedrijven activiteiten op het vlak van onderzoek of ontwikkeling, met de bedoeling economisch en/of maatschappelijk relevante resultaten te bereiken. Overheidssteun kan er ondermeer toe bijdragen de ingezette middelen te verhogen of de aanpak te intensifiëren. Alhoewel deze vorm van steunverlening al bestaat van bij de start van het IWT, zijn de modaliteiten sindsdien sterk geëvolueerd. De laatste grondige wijziging gebeurde bij de invoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2001, maar geregeld worden grotere en kleinere bijstellingen uitgevoerd.

De regeling is bottom up en zeer open: alle bedrijven die de verwachte resultaten van de projecten kunnen exploiteren in Vlaanderen, zodat er toegevoegde waarde ontstaat, kunnen een steunaanvraag indienen. De regeling is horizontaal, er zijn dus geen a priori keuzes voor bepaalde domeinen, technologieën of sectoren, en aanvragen kunnen permanent ingediend worden. Om gesteund te kunnen worden moet een project wel aan bepaalde basisvoorwaarden voldoen: de doelstelling moet duidelijk zijn en gericht op het verzamelen van kennis ter ondersteuning van innovatie, het project moet goed uitgewerkt zijn en de nodige middelen beschikbaar. Bovendien moet de aanvrager duidelijk maken hoe de resultaten zullen aangewend worden en bijdragen tot economisch toegevoegde waarde in Vlaanderen, mits slagen van de vooropgestelde innovatie. Het IWT wil mee risico nemen op alle vlakken, maar wil anderzijds die projecten selecteren die op termijn een voldoende hefboomeffect hebben.

Binnen de algemene regeling zijn er ruime mogelijkheden. Zowel omvangrijke projecten als kleinere projecten komen aan bod en het kan zowel om eerder langere termijn basisonderzoek als om ontwikkelingsprojecten dicht bij de markt gaan. De deelnemende partijen kunnen ook sterk variëren: soms werkt het aanvragend bedrijf alleen, maar in veel gevallen is er een onderzoeksinstelling betrokken of andere bedrijven. Hierbij is samenwerking over de grenzen altijd mogelijk en wordt het zelfs aangemoedigd binnen structuren zoals EUREKA en ERA.

Niet alleen is er geen beperking naar onderwerp, maar ook alle bedrijfstypes kunnen steun krijgen. Dit betreft dus zowel de grotere bedrijven, zowel de bedrijven met hoofdzetel in Vlaanderen als de lokaal actieve vestigingen van internationale bedrijven, als de kmo's. Kmo's kunnen met hun grotere projecten in de algemene regeling terecht, maar bovendien is er voor hen specifiek het KMO-Programma. Binnen dezelfde algemene regeling krijgen ze specifieke voordelen, zoals eenvoudiger procedures waarbij rekening gehouden wordt met de beperkter omvang van de steun en specifieke projecttypes. De belangrijkste gegevens over de algemene regeling staan in hoofdstuk 2. Het KMO-Programma wordt verder beschreven in hoofdstuk 3.

Als basis voor de berekening van de steun worden de aanvaardbare kosten van het project genomen. De zogenaamde basissteun is een percentage van die kosten. Dit bedroeg in 2007 50% voor basisonderzoek, 25% voor ontwikkelingsprojecten en 38% voor gemengde projecten. Bovenop de basissteun kon er extra steun worden toegekend, bijvoorbeeld voor kmo's, maar ook voor projecten die specifieke beleidsaccenten ondersteunen. Deze extra steun wordt besproken in hoofdstuk 4. In hetzelfde hoofdstuk wordt ook ingegaan op de achtergestelde leningen die kunnen verworven worden naast een IWT-subsidie.

Een cijfermatig overzicht van de O&O-projecten op initiatief van de bedrijven wordt gegeven in hoofdstuk 5. In bijlage 1 worden alle individuele projecten opgelijst.

1.2 Bijzondere punten in 2007

Zoals vermeld zijn er geen fundamentele veranderingen doorgevoerd in 2007. Wel werd intensief gewerkt aan de voorbereiding van de aanpassing van de regeling aan de nieuwe Europese kaderregeling voor steun aan onderzoek, ontwikkeling en innovatie. Naast de formele aanpassingen die nodig zijn om de Vlaamse regelingen en procedures in lijn te brengen met deze nieuwe regels, wordt ook de procedure voor het toekennen van de steun ten gronde herzien. Dit wordt verder uitgewerkt en geïmplementeerd in het voorjaar van 2008.

2. Algemene regeling voor O&O-projecten op initiatief van bedrijven

2.1 Algemene aspecten in 2007

In 2007 werden **128 aanvragen** ingediend, wat 20% minder is dan het jaar voordien maar waarbij de totaal gevraagde steun met € 139 miljoen quasi constant bleef. De afname van het aantal aanvragen was vooral merkbaar in het laatste kwartaal van 2007. Het aantal openstaande aanvragen eind 2007 en de gevraagde steun waren dan ook substantieel lager dan eind 2006.

De wachtlijn in de loop van het jaar bleef beperkt: ondanks de initiëel iets hogere selectiviteit, kwamen slechts 6 projecten op de wachtlijn terecht, waarvan er in oktober 3 toch gesteund werden.

Tabel 7: Behandeling van de aanvragen

In behandeling eind 2006	Ingediend in 2007	Behandeld in 2007	Waarvan positief beoordeeld	Waarvan negatief beoordeeld	Waarvan onontvank. of teruggetrokken	Nog in behandeling eind 2007
63	128	155	124	13	15	36

De relatieve achterstand die werd opgelopen eind 2006 werd in 2007 volledig weggewerkt. In totaal kregen 124 projecten steun, wat hoger is dan in 2006 (109). De totale toegekende steun is echter met bijna 40% gestegen t.o.v. het jaar voordien. De **slaagkans** uitgedrukt als het aantal projecten dat steun krijgt t.o.v. het aantal aanvragen die behandeld worden worden, bedraagt **83%**. Als alleen de projecten in rekening gebracht worden waarover beslist wordt (en dus niet de projecten die tijdens het traject worden teruggetrokken of uitgesloten) bedraagt de slaagkans **90%**. De verhouding tussen de toegekende steun en de gevraagde steun bedraagt 48% in het totaal en 69% voor de gesteunde projecten alleen. In totaal bedraagt de toegekende steun uiteindelijk 29% van de budgetten van de ingediende projecten.

Tabel 8: Gesteunde aanvragen (nieuwe aanvragen)

Aantal gesteunde projecten	Aanvaarde begroting (K€)	Toegekende steun (K€)	Aantal mensmaanden	Gemiddelde steun per project (k€)	Gemiddelde steun vs. begroting
124	224 959	95 194	20 184	768	42%

Daarnaast werd in 2007 voor een veertigtal projecten die de voorbije jaren werden goedgekeurd K€ 11.473 vrijgemaakt voor de periodes na tussentijdse evaluatie.

Het steunpercentage is de som van het basissteunpercentage (25, 38 of 50%) en een eventueel extra steunpercentage (maximaal 25%). Het aantal projecten dat als basisonderzoek wordt bestempeld is beperkt. De categorie gemengd onderzoek is daarentegen opnieuw groter dan in 2006.

Tabel 9: Verdeling van de portfolio van O&O-bedrijfsprojecten naar basissteunpercentage in 2007

	Aandeel goedgekeurde projecten	Aandeel steun
Ontwikkelingsprojecten (25%)	34%	21%
Gemengd onderzoek (38%)	56%	64%
Industrieel basisonderzoek (50%)	10%	15%

Bijlage 1 geeft een overzicht van alle O&O-bedrijfsprojecten waarvoor in 2007 een overeenkomst werd afgesloten.

3. KMO-Programma

3.1 Inleiding

Het KMO-Programma ter stimulering van innovatie in de Vlaamse kmo's, is een deel van de algemene regeling voor steun aan O&O-projecten van bedrijven. Het omvat een aantal specifieke projecttypes en een behandelingsprocedure die beter afgestemd zijn op de kenmerken van de kmo's. Daarbij wordt in het bijzonder rekening gehouden met de kleinere omvang van de projecten en met de beperktere mogelijkheden van de doorsnee kmo op het vlak van omkadering van de O&O-activiteiten.

De huidige projecttypes zijn: KMO-Innovatiestudies, onderverdeeld in 6 types naargelang aard, omvang en samenwerking met derden, en KMO-Innovatieprojecten. De studies zijn eerder voorbereidende trajecten; de innovatieprojecten zijn meer gericht op de concrete omzetting van kennis naar nieuwe of vernieuwde producten, processen of diensten.

Tabel 10: Overzicht van de projecttypes binnen het KMO-Programma

	Korte beschrijving	Onderzoeks partner	Basissteunpercentage	Maximale steun (€)
KMO-Innovatiestudie Type 1	korte voorstudie	verplicht	60%	6 500
KMO-Innovatiestudie Type 2	haalbaarheidsstudie	nvt	60%	22 000
KMO-Innovatiestudie Type 3	haalbaarheidsstudie met belangrijke externe inbreng	verplicht	60%	33 000
KMO-Innovatiestudie Type 4	voorbereiding voor internationale samenwerking	mogelijk	60%	10 000
KMO-Innovatiestudie Type 5	aanwerving eerste hogergeschoolde voor innovatie	mogelijk	60%	33 000
KMO-Innovatiestudie Type 6	haalbaarheidsstudie voor startend bedrijf	mogelijk	60%/35%	100 000
KMO-Innovatieproject	ontwikkelings-project	mogelijk	35%	200 000

3.2 Belangrijke wijzigingen in het KMO-Programma

Er waren geen wijzigingen in het KMO-Programma in 2007.

3.3 KMO-Programma: belangrijkste getallen

Met **327 aanvragen** (316 aanvragen in 2006) kende het KMO-Programma een lichte groei in 2007. Voor de KMO-Innovatieprojecten (132 in 2006) was er een daling vast te stellen, evenzo voor de KMO-Innovatiestudies Type 1, 2 en 5. De groei komt enerzijds van de KMO-Innovatiestudies Type 4 (van 10 in 2006 naar 26 in 2007) verklaarbaar door de openstelling van het 7e Kaderprogramma van de EC, waarop deze studies een voorbereiding vormen. Anderzijds wordt een belangrijke groei vastgesteld van het in 2006 gelanceerde nieuwe projecttype KMO-innovatiestudies type 6 voor starters: nagenoeg een verdubbeling van 37 aanvragen in 2006 naar 68 in 2007.

De totale gevraagde steun is lichtjes lager dan in 2006.

Tabel 11: Steunaanvragen in het KMO-programma in 2007

Projecttype	Aantal ingediende aanvragen in 2007	Gevraagde begroting (€)	Gevraagde steun (€)
Innovatieproject	113	38 864 916	13 777 186
Innovatiestudie Type 1	2	24 316	12 500
Innovatiestudie Type 2	25	1 005 149	534 540
Innovatiestudie Type 3	87	5 053 727	2 880 779
Innovatiestudie Type 4	26	564 981	255 543
Innovatiestudie Type 5	6	354 829	159 500
Innovatiestudie Type 6	68	12 153 602	5 022 480
Totaal	327	58 021 521	22 642 531

De instroom aan nieuwe aanvragen lag in 2007 nagenoeg in evenwicht met de uitstroom (behandelde projecten). Ten opzichte van 2006 werd een hoger steunvolume toegekend (1,8 miljoen euro hoger) bij een nagenoeg gelijk blijvend aantal gesteunde projecten (225 in 2005). Vooral de KMO-Innovatiestudies Type 6 zijn hiervoor verantwoordelijk. Het **aantal gesteunde projecten in verhouding tot het aantal ingediende projecten** blijft quasi stabiel op **78%** (in 2006 was dit 80%, in 2005 79%).

Ook in 2007 kenden de leningen een verdere toename. Via het KMO-Programma werden 37 VINNOF-leningen toegekend voor een bedrag van K€ 3 428. In 2006 ging het om K€ 2 131 verdeeld over 22 leningen.

Tabel 12: Projecten in het KMO-Programma in 2007

Projecttype	Reeds in behandeling eind 2006	Ingediend in 2007	Behandeld in 2007	Nog in behandeling eind 2007
Innovatieproject	31	113	119	25
Innovatiestudie Type 1	1	2	2	1
Innovatiestudie Type 2	10	25	27	8
Innovatiestudie Type 3	16	87	71	32
Innovatiestudie Type 4	0	26	22	4
Innovatiestudie Type 5	1	6	6	1
Innovatiestudie Type 6	14	68	62	20
Totaal	73	327	309	91

Projecttype	Onontvankel. of teruggetrokken	Negatief	Positief	Toegekende steun (incl. leningen) (€)
Innovatieproject	8	17	94	12 686 707
Innovatiestudie Type 1	0	1	1	6 500
Innovatiestudie Type 2	5	6	16	325 106
Innovatiestudie Type 3	9	8	54	1 689 749
Innovatiestudie Type 4	2	2	18	157 124
Innovatiestudie Type 5	0	0	6	173 014
Innovatiestudie Type 6	8	26	28	3 043 007
Totaal	32	60	217	18 081 209

Voor de KMO-Innovatieprojecten die een minder positieve evaluatie kregen, werd ook in 2006 een wachtlijn gehanteerd. Slechts 5 KMO-Innovatieprojecten kwamen op de wachtlijn terecht, waarvan in oktober werd beslist om ze alle 5 te steunen.

In aantal aanvragers uitgedrukt bereikten **294 individuele kmo's** het IWT met één of meerdere aanvragen. Indien naast de aanvragers tevens de partners in de diverse projectvoorstellen worden meegerekend, gaat het in totaal om een populatie van 360 kmo's. Zoals de vorige jaren was ook in 2007 een beduidend hoog aantal projectvoorstellen afkomstig van bedrijven die voor de allereerste keer bij het IWT voor steun aankloppen. In totaal gaat om **149 nieuwe klanten**. Deze cijfers zijn toch wel een relevante stijging te noemen t.o.v. het jaar voordien (127 nieuwe klanten). Ook hier zijn de KMO-Innovatiestudies Type 6 in hoofdzaak verantwoordelijk voor deze stijging.

Zoals voor de O&O-bedrijfsprojecten worden de aanvragers van KMO-projecten bevraagd naar hun tevredenheid over het verloop van de aanvraagprocedure. De **responsgraad** en de **gemiddelde tevredenheid** zijn **hoog** en **stabiel**.

4. Extra steun in O&O-bedrijfssteun en het KMO-Programma

Projecten die voldoen aan specifieke beleidsdoelstellingen kunnen naast de basissteun ook extra steun krijgen. Dit betreft de extra steun voor kmo's, voor Duurzame Technologische Ontwikkeling en voor projecten in de Lucht- en Ruimtevaart en de automobielsector en de extra steun voor projecten uitgevoerd binnen EUREKA en de ERA-NETten. De vroegere extra steun voor projecten binnen EFRO-gebieden werd eind 2006 stopgezet.

Kmo's genieten altijd minstens 10% extra steun. Eventueel kunnen andere vormen van extra steun hiermee gecumuleerd worden, maar de **totale extra steun** kan **maximaal 25%** bedragen. Dezelfde regel geldt voor grote bedrijven.

4.1 KMO-steun

Conform de algemene beleidsaanpak om kmo's extra te ondersteunen, zijn er voor hen in de O&O-bedrijfssteun belangrijke voordelen ingebouwd. De verlaging van de drempels en de administratieve last voor de kleinere projecten in het KMO-Programma is zeker de belangrijkste. Daarnaast krijgen ze echter ook prioriteit in het selectiviteitsmechanisme en genieten alle **kmo's** van een **extra steun van 10%**. Bovendien hebben alleen kmo's toegang tot achtergestelde leningen via VINNOF.

Naast de 217 projecten in het KMO-programma waren er 30 projecten binnen de algemene regeling die extra steun kregen. In totaal gaat het om een 250-tal verschillende kmo's.

4.2 EUREKA-steun

EUREKA is een internationale samenwerking tussen **34 Europese landen en Israël**, dat reeds loopt sinds 1985. Het functioneert **naast het Kaderprogramma van de Europese Commissie** en heeft tot doel via grensoverschrijdende projecten van toegepaste, marktgericht O&O de innovativiteit en competitiviteit van Europese bedrijven te versterken.

IWT ondersteunt de werking van EUREKA en vertegenwoordigt Vlaanderen (en België in de clusters) binnen de beheersorganen. Daarvoor wordt verwezen naar deel 7 van het activiteitenverslag.

Individuele projecten worden opgezet door consortia met partners uit verschillende landen. De EUREKA-organisatie ondersteunt dit en geeft voor de projecten die voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen een EUREKA-label. De financiering zelf gebeurt echter door de deelnemende landen. In Vlaanderen kunnen bedrijven die deelnemen aan EUREKA-projecten steun aanvragen binnen de O&O-bedrijfsprojecten en het KMO-Programma. Ze worden daarbij onderworpen aan dezelfde voorwaarden als de andere projecten, maar krijgen wel 10% extra voor hun internationale samenwerking.

Binnen EUREKA bestaan twee pistes. In de bottom-up regeling kunnen projecten binnen alle technologieën en thema's aan bod komen. Daarnaast zijn er voor specifieke thema's de zogenaamde clusters. Een dergelijke cluster wordt geleid door de betrokken bedrijven, en organiseert calls waarvoor dan bij de overheden steun wordt gevraagd.

In de (open) bottom-up regeling werden in 2007 door het IWT 5 projecten gesteund voor een totale toegekende steun van 3,6 miljoen euro. De clusters situeren zich in het veld van ICT. Vlaanderen heeft hier traditioneel een belangrijke bijdrage. De belangrijkste evolutie in 2007 was de opvolging van MEDEA+ door CATRENE.

In MEDEA+ (micro- en nano-electronica) werden in 2007 9 projecten gesteund voor een totaal steunbedrag van 11,3 miljoen euro. Voor ITEA2 (embedded software) waren dit 6 projecten voor een totale steun van 4 miljoen euro. Voor EURIPIDES en CELTIC waren er geen nieuwe projecten.

4.3 ERA-projecten

Ter ondersteuning van het verwezenlijken van de European Research Area heeft de Europese Commissie in het 6e Kaderprogramma de zgn. ERA-projecten opgestart. In een dergelijk project werken lidstaten/regio's samen om transnationale projecten op te zetten. Voor zover dergelijke ERA-projecten zich in eerste instantie richten op bedrijven en het IWT deelneemt, kunnen de Vlaamse bedrijven beroep doen op de O&O-bedrijfssteun of het KMO-Programma, waarbij ze zoals de EUREKA-projecten 10% extra steun kunnen genieten. In 2007 kregen in totaal 7 bedrijfsprojecten extra steun voor ERA-samenwerking.

4.4 Duurzame Technologische Ontwikkeling (DTO)

De regeling voor DTO is in 2002 opgezet als rechtstreeks gevolg van de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Regering m.b.t. deze materie. Daarbij krijgen projecten een extra steun als ze in voldoende mate voldoen aan minstens één van de volgende milieudoelstellingen: grondstoffenbesparing, energiereductie, reductie van emissies, vermindering van afval en milieuhinder, ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen en grondstoffen, hergebruik van grondstoffen en verhoging van de levensduur van producten.

Om de extra DTO-steun te verkrijgen, moeten de aanvragers een specifieke verantwoording geven. Ze is van toepassing op programma's zoals VIS, SBO en TETRA, waar sinds vorig jaar DTO-projecten een extra voordeel krijgen via de valorisatiebeoordeling, maar ook voor de O&O-bedrijfsprojecten en het KMO-Programma. Hier kunnen specifieke werkpakketten gesteund worden en krijgen **DTO-projecten een selectiviteitsbonus en 10% extra steun.**

In 2007 werd aan 75 O&O-bedrijfsprojecten en KMO-projecten het DTO-label toegekend, voor een totale extra steun van 4,1 miljoen euro. Voor de O&O-bedrijfsprojecten krijgt 22% van de projecten DTO-steun (t.o.v. 24% in 2006 maar aanzienlijk lagere waarden dan de vorige jaren).

4.5 Lucht- en ruimtevaart

Sinds 2002 worden projecten van bedrijven die (willen) deelnemen aan internationale programma's van lucht- en ruimtevaart extra ondersteund. Dit betreft zowel de zgn. **kwalificatietrajecten** voor het opbouwen van specifieke kennis om aan dergelijke programma's te kunnen deelnemen als de **lanceringstrajecten** voor het verwerven van een toegang tot een specifiek programma. In 2007 kregen 8 projecten deze extra steun.

4.6 Automobielsteun

In het verlengde van het beleid ter ondersteuning van de voertuigsector besliste de voogdijminister in maart 2006 om 10% extra steun toe te kennen aan O&O-bedrijfsprojecten en KMO-projecten die de competitiviteit van deze sector in Vlaanderen ondersteunen. Hiervoor komen alle bedrijven in aanmerking die een goedgekeurd project uitvoeren bij toeleveranciers aan de voertuigassemblage en de assemblagebedrijven zelf. Voorwaarde is dat de resultaten primair op de voertuigsector van toepassing zijn. 16 projecten goedgekeurd in 2007 kregen bijkomende steun.

4.7 Achtergestelde leningen

Sinds begin 2006 worden de achtergestelde leningen in het verlengde van IWT-projecten beheerd door VINNOF. In 2007 werden in totaal aan 60 kmo's voor 5,9 miljoen euro leningen toegekend.

4.8 Budgettaire impact van de extra steunmaatregelen

Wanneer geen rekening wordt gehouden met de achtergestelde leningen bedraagt de extra steun 19,4 miljoen euro t.o.v. 14,4 miljoen euro in 2006.

Tabel 13: Overzicht van de extra steun in 2007

	Aantal projecten	Bedrag extra steun (K€)
KMO-steun (10%)	260	8 668
EUREKA-steun (10%)	20	4 076
ERA-steun (10%)	7	660
DTO-steun (10%)	75	4 052
LuRu-steun (10%)	8	890
automobielsteun (10%)	16	1 058

5. Overzichtsgegevens voor O&O-bedrijfsprojecten en KMO-Programma

5.1 Overzicht van de toegekende steun

Tabel 14: Overzicht van de steun aan bedrijfsprojecten

	Aantal gesteunde projecten	Toegekende subsidie en lening (K€)
O&O-bedrijfsprojecten	124	97.718
KMO-Programma	217	18.081
Totaal	341	115.790

Het aantal gesteunde bedrijfsprojecten is in 2007 licht gestegen t.o.v. de vorige jaren. Budgettaire is vooral de steun voor de algemene regeling sterk toegenomen.

5.2 Verdeling van de steun naar de aard van het onderzoek

O&O-bedrijfsprojecten en KMO-projecten kunnen zowel onderzoeksactiviteiten als eerder ontwikkelingsactiviteiten of een combinatie van beide betreffen. Het basissteunpercentage is afhankelijk van de aard van het onderzoek. Over alle bedrijfsprojecten heen was de verdeling in budgettaire termen zoals aangegeven in volgende tabel.

Tabel 15: Verdeling van de steun naar de aard van het onderzoek (O&O-bedrijfsprojecten en KMO-projecten)

	Aandeel steun
Ontwikkelingsprojecten (25%)	28%
Gemengd onderzoek (38%)	55%
Industrieel basisonderzoek (50%)	17%

Als het gemengd onderzoek verdeeld wordt over de ontwikkelingsprojecten en het basisonderzoek, dan neemt dit laatste 44% t.o.v. 35% in 2006, 43% in 2005 en 36% in 2004.

5.3 Verdeling van de steun over aanvragers en uitvoerders

Bedrijfssteun (ook in het KMO-Programma) wordt altijd aangevraagd door een bedrijf, eventueel in samenwerking met andere bedrijven als partner. Deze bedrijven zijn de begunstigen van de steun. Het aandeel van de toegekende steun voor grote en kleine bedrijven is weergegeven in tabel 16.

Tabel 16: Verdeling van de bedrijfssteun over grote ondernemingen en kmo's

	Aandeel in de toegekende bedrijfssteun in 2007
Grote ondernemingen	62%
Kmo's	38%

Ten opzichte van vorig jaar is er een duidelijke stijging voor het aandeel van de kmo's. Als binnen de kmo-populatie een verdere opsplitsing naar bedrijfsgrootte wordt gemaakt, zijn de verhoudingen terug te vinden in volgende tabel.

Tabel 17: Steun voor O&O-bedrijfsprojecten en KMO-projecten, opgesplitst naar werknemersaantal

	Aandeel in de toegekende steun
Kleiner of gelijk aan 5 werknemers	7%
6 tot 10 werknemers	4%
11 tot 20 werknemers	8%
21 tot 50 werknemers	10%
51 tot 100 werknemers	12%
> 100 werknemers	60%

De aanvragers en begunstigen van bedrijfssteun zijn per definitie bedrijven. Het eigenlijke onderzoekswerk wordt uitgevoerd door de aanvrager(s) zelf, maar ook in belangrijke mate door onderzoeksinstituten en door andere bedrijven in onderaanneming. De verdeling van de steun kan dan ook bekeken worden in relatie tot de uitvoerder van de gesubsidieerde activiteiten. Hierbij wordt enkel rekening gehouden met de afzonderlijk vermelde partners en niet met kleinere onderaannemingen, die niet afzonderlijk gebudgetteerd worden.

Tabel 18: Verdeling van de steun naar uitvoerder (O&O-bedrijfsprojecten en KMO-projecten)

	Aandeel in de toegekende steun
Grote ondernemingen	53%
Kmo	33%
Universiteiten en onderzoeksinstituten	14%

Ten opzichte van het voorbije jaar is er een verdere verschuiving ten voordele van de kmo's.

5.4 Doorlooptijden

Voor de O&O-bedrijfsprojecten en de KMO-projecten is er een permanent open loket, wat wil zeggen dat de projecten het ganse jaar door kunnen ingediend worden. De tijd voor de behandeling van een aanvraag is dan ook een belangrijke op te volgen parameter.

Tabel 19: Gemiddelde doorlooptijden voor de projecten afgehandeld in 2007

	Tijd tussen ontvankelijkheid en beslissing (werkdagen)
O&O-bedrijfsprojecten	74
KMO-Innovatieprojecten	43
KMO-Innovatiestudies Type 1,4 en 5	16
KMO-Innovatiestudies Type 2 en 3	38
KMO Type 6	42

Deel 4 - Steun aan Basisonderzoek

1. Inleiding

Naast de steun aan projecten geïnitieerd door de bedrijven, heeft het IWT een aantal steunmaatregelen die eerder gericht zijn op het verhogen van kennis tot ondersteuning van innovatie. De gesteunde projecten worden uitgevoerd door kenniscentra of vorsers. Dit omvat de volgende steunmaatregelen:

- Subsidies voor Strategisch BasisOnderzoek (SBO)

Budgettair gezien is dit de omvangrijkste maatregel van deze groep. Binnen deze regeling worden projecten gesteund met een belangrijke potentiële economische of maatschappelijke impact op lange termijn. Ze worden in hoofdzaak uitgevoerd door onderzoeksinstituten. In 2007 werd de vijfde oproep van SBO uitgevoerd. Hiernaast werd in 2007 een effectmeting uitgevoerd en werd bij de oproep voor projectvoorstellen die zullen beslist worden in 2008 het programma aangepast aan de bevindingen van deze effectmeting.

- Beurzen voor individuele onderzoekers (OnderzoeksMandaten OZM en SpecialisatieBeurzen SB)

In tegenstelling tot SBO, dat zich richt op grotere projecten met omvangrijke consortia wordt hier de individuele vorser gesteund. Er zijn twee verschillende populaties: de ervaren onderzoeker die zijn kennis wil overdragen naar bedrijven kan beroep doen op een onderzoeksmandaat. De specialisatiebeurzen daarentegen steunen doctoraatsstudenten, in principe aan het begin van hun onderzoeksaanpak.

- Toegepast BioMedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit (TBM)

In de loop van 2006 werd een nieuw programma opgestart voor financiering van Toegepast BioMedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit (TBM). Dit programma richt zich naar biomedisch onderzoek dat zich reeds ver in het traject van ontdekking naar toepassing bevindt met een uitgesproken maatschappelijke maar slechts een beperkte of onbestaande industriële toepasbaarheid. Dit programma voorziet 5 miljoen euro per jaar en staat open voor alle non-profit onderzoeksorganisaties. Gezien de focus van het programma is het evenwel vereist dat er minstens één ziekenhuis aanwezig is in een consortium van aanvragers. In 2007 werd steun toegekend aan de projectvoorstellen ingediend in de tweede indieningsdatum voor de gecombineerde oproep 2006-2007. In deze oproep werd voor begrotingstechnische reden één gemeenschappelijke oproep georganiseerd voor de begrotingsjaren 2006 en 2007 voor een totale enveloppe van 10 miljoen euro met een gefaseerde indiening.

Buiten de boven vermelde punten bleef het instrumentarium in 2007 ongewijzigd.

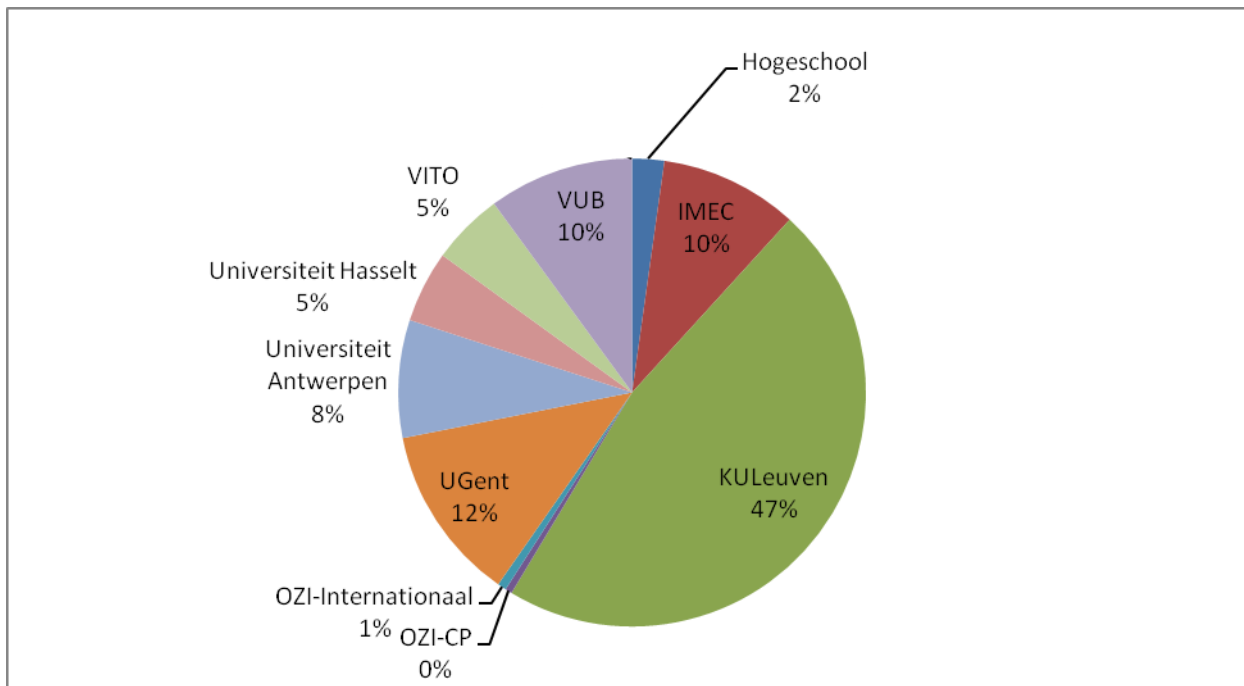
2. Strategisch BasisOnderzoek (SBO)

Strategisch basisonderzoek is kwalitatief hoogwaardig op middellange termijn gericht onderzoek. Het beoogt de opbouw van wetenschappelijke of technologische capaciteit als basis voor economische en/of maatschappelijke toepassingen. Strategisch basisonderzoek situeert zich tussen het algemeen kennisverruimend onderzoek enerzijds en de specifiek georiënteerde onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten anderzijds. Vanaf de oproep 2004 werd het SBO-Programma verruimd tot het basisonderzoek met een maatschappelijke finaliteit, in overeenstemming met het reglementair SBO-Besluit van 3 oktober 2003.

Dit steunkanaal biedt aldus een instrument om strategisch belangrijke kennisplatformen te ontwikkelen met ruime economische of maatschappelijke toepassingsmogelijkheden in Vlaanderen en dit over alle wetenschapsdisciplines en toepassingsdomeinen heen.

Het globaal voorziene budget voor de SBO-oproep voor 2007 bedroeg 38,604 miljoen. euro met een door de voogdijoverheid vooropgestelde 2/3 - 1/3 verdeling voor resp. de projecten met primaire economische en die met primaire maatschappelijke finaliteit. Op 12 juli 2007 werd beslist om 10 projecten met een economische finaliteit te steunen en 5 projecten met een maatschappelijke finaliteit. De selectie gebeurde in 3 rondes, waarbij naast een eerste voorselectie in de eerste ronde, in de tweede ronde de wetenschappelijke kwaliteit werd beoordeeld met inschakeling van (buitenlandse) deskundigen, en in de derde ronde de utilisatie. In fine kregen beide criteria een gelijk gewicht.

Tabel 20: De verdeling van de SBO-middelen over de projectuitvoerders

In het voorjaar 2007 werd tevens een effectmeting uitgevoerd van het SBO-Programma en zijn voorlopers (STWW, GBOU).

De voornaamste aanbevelingen hiervan zijn:

1. handhaaf de positionering van het steunkanaal;
2. versterk de voorafgaande interacties tussen onderzoekers en bedrijven in de voorbereidingsfase van een SBO-project;
3. versterk de dynamiek in de gebruikerscommissies tijdens de uitvoering van een SBO-project.

Mede op basis van deze effectmeting en binnen de krijtlijnen van het reglementair SBO-Besluit heeft de raad van bestuur van het IWT in het najaar 2007 de hiernavolgende bijstellingen geïmplementeerd aan het SBO-Programma:

- Het verminderen van de doorlooptijd van het SBO-evaluatieproces door het parallel verloop van de wetenschappelijke evaluatie en de valorisatiebeoordeling (cfr. vroegere tweede en de derde ronde).
- Het aanbrenge van preciseringen aan het SBO-beoordelingskader en het selectiesysteem.
- De bijkomende inschakeling van industriële expertise bij de valorisatiebeoordeling door de economische overkoepelende commissie.
- Het uitwerken van een afzonderlijk oproepdocument en van gerichte sensibiliseringsacties voor het maatschappelijk finaliteitsdeel van het SBO-Programma.
- De invoering van een SBO-voortraject als nieuwe projectvorm binnen het maatschappelijk finaliteitsdeel van het SBO-Programma.

Tenslotte werden in 2007 de SBO-handleiding en type-overeenkomst aangepast aan de nieuwe Europese Kaderregeling voor O&O van 30 december 2006.

3. SpecialisatieBeurzen (SB)

3.1. Inleiding

In 2007 werden voor het 14de opeenvolgende jaar evaluatiecolleges georganiseerd door het IWT, waarbij aanvragers van een specialisatiebeurs aan een mondelinge ondervraging werden onderworpen door een jury van externe deskundigen, begeleid door een wetenschappelijk adviseur van het IWT. Aanvragen voor zowel een beurs 1ste als 2de termijn konden on-line geregistreerd worden door de kandidaat-bursalen. Het SB-reglement werd sinds de vorige oproep niet gewijzigd.

3.2 Financiële aspecten

Het initiatief van voormalig voogdijminister F. Moerman om vanaf 2004 het aantal toe te kennen 1ste termijnbeurzen op te trekken van 150 naar 200, werd in 2007 verdergezet. Om zowel nieuwe verbintenissen als vastleggingen uit het verleden financieel te kunnen nakomen – tijdens 2007-2008 wordt de maximale impact van de hogergenoemde ingreep tijdens de jaren 2004-2007 immers merkbaar -, werd de SB-dotatie van 24 255 keuro (2007) opgetrokken naar 26 019 keuro (2008). Het beursbedrag voor het academiejaar 2007-2008 werd in oktober 2007 herzien en door de raad van bestuur van het IWT bekrachtigd. Voortaan bedraagt het maandelijks bruto-beursbedrag voor een IWT-specialisatiebeurs 1ste termijn 1 833,67 euro, en 1 927,14 euro voor een 2de termijnbeurs. De regeling m.b.t. de werkbonus voor lage lonen is tijdens 2007-2008 blijvend van kracht. Dit impliceert dat het maandelijks nettobeursbedrag van een specialisatiebeurs 1ste termijn en 2de termijn verhoogt met resp. 43,82 euro en 17,67 euro. Het jaarlijkse bedrag van de projectkostenvergoeding (benchfee) blijft ongewijzigd op 3 718,44 euro (sinds 1996).

3.3 Evaluatie van de aanvragen

3.3.1 Deskundigencommissies

De evaluatiecommissies vonden plaats in mei (aanvragen 2de termijn) en november-december 2006 (1ste termijn). **In het voorjaar** werden **149 deskundigen** ingezet, verdeeld over **39 commissies**. Per kandidaat werd 40 minuten evaluatietijd voorbehouden.

In het najaar werd net zoals de vorige 2 jaren een max. van 15 dossiers per college gehanteerd en de evaluatietijd per kandidaat op max. 30 minuten vastgelegd. **Tijdens de herfstsessie** van 2007 namen **266 deskundigen** deel aan de **57 colleges**. Tijdens beide sessies werden vooral experts uit de Vlaamse universiteiten en hogescholen (voorjaar: 43,6%; najaar: 40,6%) en uit de bedrijfswereld (32,2%; 31,6%) gerecruteerd. De bijdrage van buitenlandse deskundigen (voornamelijk uit Nederland) was 17,7% en 10,7% tijdens resp. de najaars- en voorjaars sessie.

3.3.2 Evaluatieresultaten beursaanvragen 1ste termijn (herfst 2007)

Tussen 1 augustus en 14 september 2007 dienden **502 kandidaten** effectief een beursaanvraag in, waarvan er 9 onontvankelijk werden verklaard en nog eens 13 spontaan afhaakten vóór de effectieve verdediging. Daarnaast werd één van de aanvragers wegens een grondige heroriëntatie tijdens het 1ste beursjaar voor een herevaluatie van zijn onderzoeksproject uitgenodigd.

Finaal werden aldus 480 van de 502 ingediende beursaanvragen effectief verdedigd, wat een daling van 7,9% voorstelt t.o.v. 2006.

In absolute cijfers is de afname het sterkst uitgesproken bij de praktijkgerichte disciplines (ingenieurs, artsen, informatici).

T.o.v. 2006 daalde het aantal behandelde kandidaten aan de VUB (-27,3%), UGent

(-18,7%) en KULeuven (-5,5%), terwijl de UA en de UHasselt in 2007 resp. 6 en 8 kandidaten meer naar het IWT stuurden. De delegatie van de KULeuven met 206 kandidaten was terug de meest omvangrijke.

Net zoals tijdens de drie voorgaande jaren werd het maximaal aantal rechtstreeks toe te kennen beurzen per college vastgelegd via het zgn. collegequotum (of A-quotum). Dit quotum wordt per college bepaald op basis van het globaal slaagpercentage en het aantal te evalueren kandidaten. Enkel kandidaten met een min. kandidaatscore van 16/20 en geen nulcores voor de overige criteria komen rechtstreeks in aanmerking voor de A-categorie en dus een beurstoekenning. Bij het niet-volledig aanwenden van de collegequota (bij een minder goed presterende lichte kandidaten) worden de vrijgekomen beurzen in een 2de fase toegewezen aan de B-kandidaten met de beste gepondereerde totaalscore (berekend op basis van de scores voor de 4 evaluatiecriteria). Op die manier worden de beste B-kandidaten aan de A-categorie toegewezen waardoor ze finaal in aanmerking komen voor een IWT-beurs.

In 27 van de 57 colleges werd het collegequotum niet volledig besteed, waardoor 34 beurzen (17%) herverdeeld konden worden onder kandidaten uit 24 verschillende colleges. Het **gemiddeld slaagpercentage bedroeg 41,8%**, wat een stijging van 3,6% betekent t.o.v. 2006. Deze toename is volledig toe te schrijven aan het dalend aantal geëvalueerde aanvragen (-8,4%). Het aantal niet-IWT-beurwaardige kandidaten daalde met 2,4% t.o.v. 2006 tot 10,0%, terwijl het aantal goede kandidaten (met kandidaatscore van $\geq 16/20$) van 32,9% (2006) naar 35,7% steeg. Met 15,1/20 wordt voor het 4de jaar op rij een identieke globaal gemiddelde kandidaatscore genoteerd. Finaal werd aan 171 kandidaten met een kandidaatscore van $\geq 16/20$ en 29 kandidaten met 15,5/20 een beurs toegekend. Ook in 2006 werden reeds 28 kandidaten met 15,5/20 gehonoreerd.

Het sinds 1994 jaarlijks vastgestelde eenduidige verband tussen de behaalde diplomagraden en het slaagpercentage is in 2007 voor het eerst niet langer van toepassing. Studenten die het eindexamen met O (onderscheiding) behaalden, scoren globaal weliswaar nog steeds minder goed dan collega's uit de GO- (grote onderscheiding) en GSO- (de grootste onderscheiding) groepen, maar ook niet alle GSO-aanvragers behaalden – per definitie – een IWT-beurs. Het slaagpercentage van deze laatstgenoemde groep daalt overigens van meer dan 70% in 2004-2005 naar ca. 44% in 2007.

Het globaal slaagpercentage bij de vrouwelijke kandidaten is vergelijkbaar met dit van hun mannelijke collega's, niettegenstaande uitgesproken verschillen per discipline werden vastgesteld: in 5 disciplines met ≥ 10 kandidaten van elke sekse, behaalden de vrouwelijke kandidaten een slaagpercentage dat $\geq 4%$ hoger was dan dit van hun mannelijke collega's. Enkel bij de bio-ingenieurs scoorden de mannelijke kandidaten gevoelig beter (+9,1%).

3.3.3 Evaluatieresultaten beursaanvragen 2de termijn (lente 2007)

Begin maart 2007 werden **196** 2de jaarsbursalen uitgenodigd een beursaanvraag 2de termijn in te dienen (één kandidate werd niet uitgenodigd vanwege het feit dat het onderzoek nog niet kon worden aangevat wegens een persistente ziekte). Hiervan verschenen 194 aanvragers daadwerkelijk voor een college.

De spontane, voortijdige uitval tijdens de 1ste termijn bedroeg hiermee 2,5%, vergelijkbaar met de situatie in 2006 (-3,0%). Ook in tegenstelling tot vorige jaren, bleken 4 op 5 van deze doctorandi het onderzoek te beëindigen omwille van een functie in een onderneming.

Van de 194 aanvragers bleken 16 kandidaten onvoldoende vorderingen te hebben gemaakt om in aanmerking te komen voor een verlenging. Vijf van de 16 ondermaats presterende kandidaten zijn houder van een ingenieursdiploma, terwijl de meeste overige uitvallers te vinden zijn onder de biomedici, apothekers, scheikundigen en biologen. Het slaagpercentage bedroeg hierdoor 91,8% wat overeenkomt met het evaluatieresultaat uit 1996, het laatste jaar waarin een kunstmatige cut-off van 85% (t.o.v. instroom 1ste termijn) gehanteerd werd. De **doorstroming** van bursalen 1ste termijn naar een 2de termijnperiode bedraagt hiermee **ca. 90%**, het best vergelijkbaar met 2006, 2003 en 2002. Het aandeel spontane stopzettingen én niet-verlengingen na evaluatie blijkt in 2007 nauwelijks te verschillen van het gemiddelde (88,6%) over de periode 1997-2006.

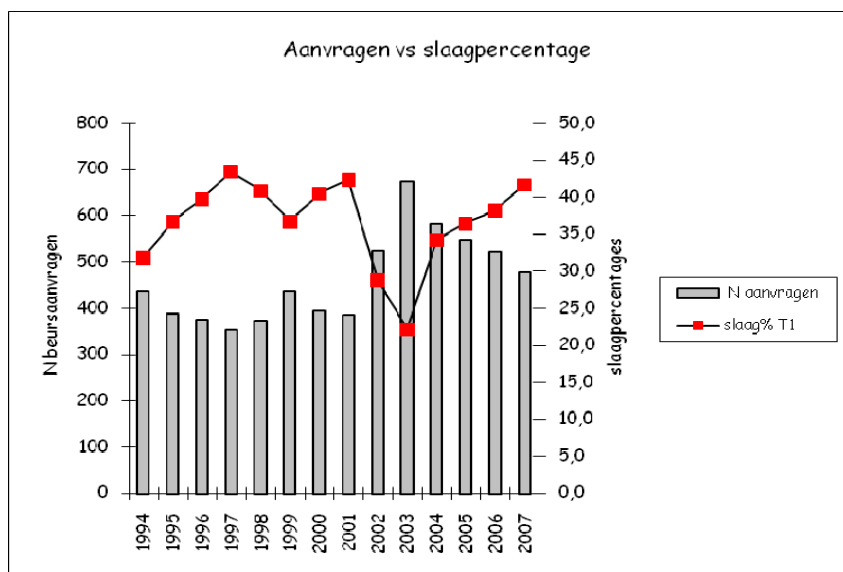
3.4 Evoluties

3.4.1 Evolutie van het aantal aanvragen, bursalen en slaagpercentage

Figuur 21 vergelijkt het aantal kandidaturen 1ste termijn en de overeenkomstige slaagpercentages in de periode 1994-2007. Hierbij blijkt het directe (reciproque) effect van een stijging van het aantal aanvragen op de slaagpercentages tijdens 2004-2007. De systematische stijging van het slaagpercentage sinds 2004 is uiteraard enkel het gevolg van een aanhoudende vermindering van het aantal aanvragen. Sinds de verhoging van de jaarlijkse instroom van 1ste termijnbeurzen van 150 naar 200 in 2004 worden slaagpercentages bereikt die vergelijkbaar zijn met die van vóór 2002 (gemiddelde 1994-2001: 39,1%).

In het academiejaar 2007-2008 bedraagt de totale bursalenpopulatie van het IWT 758 eenheden, inclusief de nieuwe 1stejaars en geen rekening houdend met de voortijdige stopzettingen sinds de toekenning van 1ste en 2de termijnbeurzen in de loop van 2006 en 2007. Dit is een stijging van 47 of 6,6% t.o.v. 2006-2007.

Figuur 21: Evolutie van de kandidaat-bursalen en slaagpercentages in 1994-2007

3.4.2 Evolutie over de wetenschappelijke disciplines

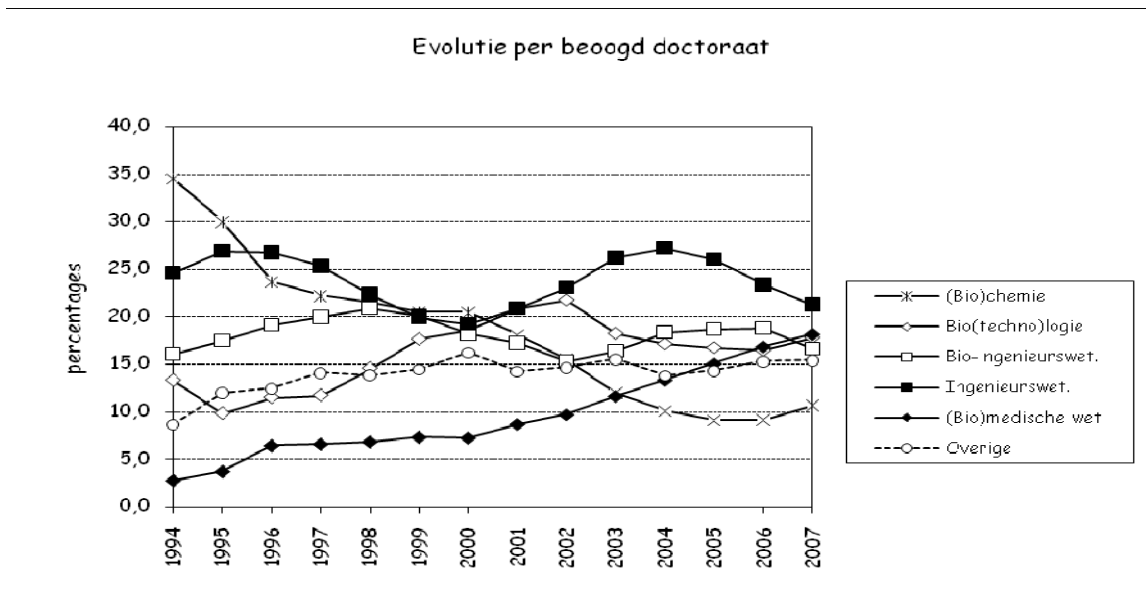
Figuur 22 toont de belangrijkste trends binnen de IWT-bursalenpopulaties sinds 1994. De burgerlijk ingenieurs zetten dit jaar hun bijna perfecte sinusoidale curve verder. Voor het derde jaar op rij krimpt deze discipline relatief (en sinds 2006 ook absoluut) in. Deze achteruitgang is hoofdzakelijk te wijten aan een daling van het aantal aanvragen, wat ook in 2005 en 2006 werd genoteerd. Niettemin vertegenwoordigt deze discipline als enige nog steeds meer dan 20% van alle IWT-bursalen.

Bij de bio-ingenieurs komt dit jaar een einde aan een korte stabiliseringsfase en lijkt ook hier een sinusoidale curve te worden ingezet. Voor het eerst sinds 2002 daalt het aandeel van deze groep en komt hiermee op 16,6%. De uitstekende evaluatieresultaten boden duidelijk een onvoldoende compensatie voor het dalend aantal aanvragen. Bij de (bio)chemici wordt in 2007 voor het eerst sinds 1994 een kentering vastgesteld in een eerder vastgestelde, dalende trend: met een winst van +1,5% telt deze groep momenteel 81 doctoraatsstudenten. Vooral het stijgend aantal aanvragen in 2006 en 2007 lijkt de voornaamste verklaring voor de genoteerde stijging.

De bio(techno)logen zijn de tweede omvangrijke discipline binnen de wetenschappen die langzamerhand uitbreiden als gevolg van de inkrimping van de ingenieursdisciplines. Zijn aandeel stijgt in 2007 naar 17,8% (n=135), waardoor hij ook meteen de 3de omvangrijkste groep binnen de IWT-bursalen wordt. Sinds 2002 stijgt het aandeel van de bursalen binnen de biomedische en medische sector jaarlijks met gemiddeld 1,6%. Ook dit jaar zetten ze deze trend verder.

Voor het tweede jaar op rij vertegenwoordigen de (bio)medici de tweede meest omvangrijke groep (2007: 18,2%).

Figuur 22: Evolutie van het aantal bursalen over wetenschappelijke disciplines in 1994-2007

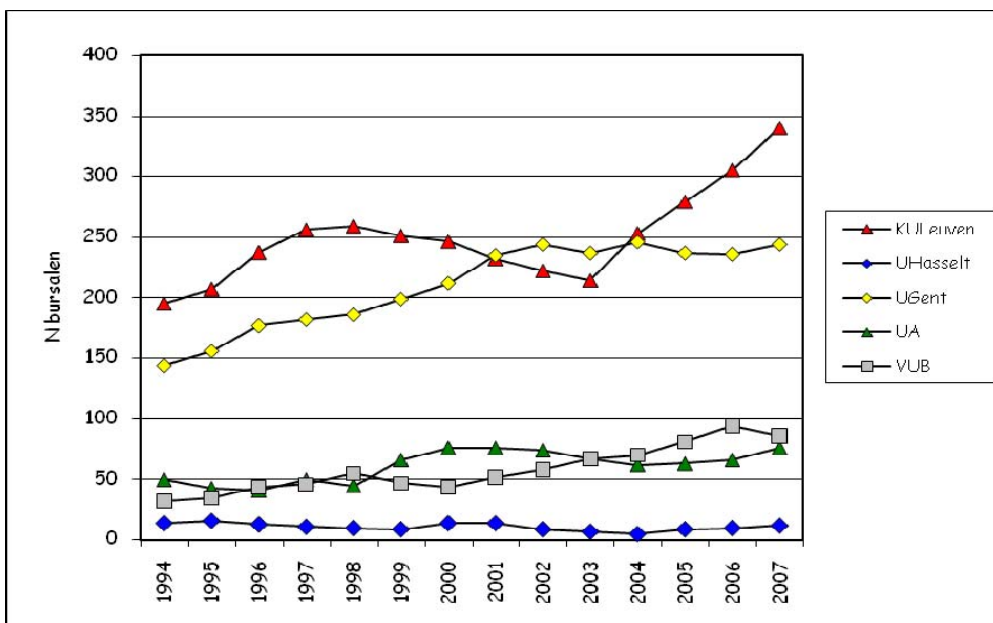

3.4.3 Evolutie over de Vlaamse universiteiten

Figuur 23 geeft een overzicht van de verdeling van de IWT-bursalen over de Vlaamse universiteiten tussen 1994 en 2007.

Het absoluut aantal aanvragen van de KULeuven is voor de vierde maal op rij beduidend hoger (+71) dan dit van de UGent, wat resulteert in een versterking van het KULeuven-aandeel tot 340 of 44,9% van de IWT-bursalenpopulatie.

Figuur 23: Evolutie van het aantal bursalen over Vlaamse universiteiten in 1994-2007

3.5 Bijsturing van de selectieprocedure

De in 2004 herziene selectieprocedure (met de invoering van de collegequota) werd voor de 4de keer succesvol toegepast, niettegenstaande de verwachting dat het aantal kandidaten dat aan de quotumvoorwaarden voldeed lager zou zijn dan het globaal slaagpercentage. Indien het aantal aanvragen evenwel blijft dalen – met een groter slaagpercentage tot gevolg –, zal het absoluut aantal kandidaten dat aan de quotumvoorwaarden voldoet (en dus direct in aanmerking komt voor een beurs) steeds verder afwijken van het aantal toe te kennen beurzen. Hierdoor stijgt onvermijdelijk het aantal indirect toe te kennen beurzen, waardoor subtiele verschillen tussen colleges opnieuw een grotere impact zouden krijgen. Daar er sterke indicaties zijn dat het aantal aanvragen ook in 2008 verder zal dalen, werd beslist tot een onmiddellijke aanpassing van de collegequotumvoorwaarden. Daar de kwaliteit en haalbaarheid van het project - na de doctoraatscapaciteiten van de kandidaat - de beste garantie op een succesvol doctoraatsonderzoek bieden, werden de quotumvoorwaarden uitgebreid naar $\geq 15,5/20$ (kandidaatscore) en $\geq 2,5/5$ (project; haalbaarheid) en $\geq 1/5$ (toepassingsmogelijkheden).

4. OnderzoeksMandaten (OZM)

Onderzoeksmandaten van het IWT zijn persoonsgebonden post-doctorale beurzen die worden toegekend aan onderzoekers met een ruime onderzoekservaring voor het uitvoeren van projecten die kunnen bijdragen tot de industriële valorisatie van wetenschappelijke onderzoeksresultaten. Een onderzoeksmandaat duurt 2 jaar en kan maximaal met één bijkomend jaar verlengd worden. Het wordt uitgevoerd onder de begeleiding van een promotor uit de academische wereld en een promotor uit de bedrijfswereld. De evaluatie ervan omvat een mondelinge verdediging van het projectvoorstel door de aanvrager voor een college van deskundigen.

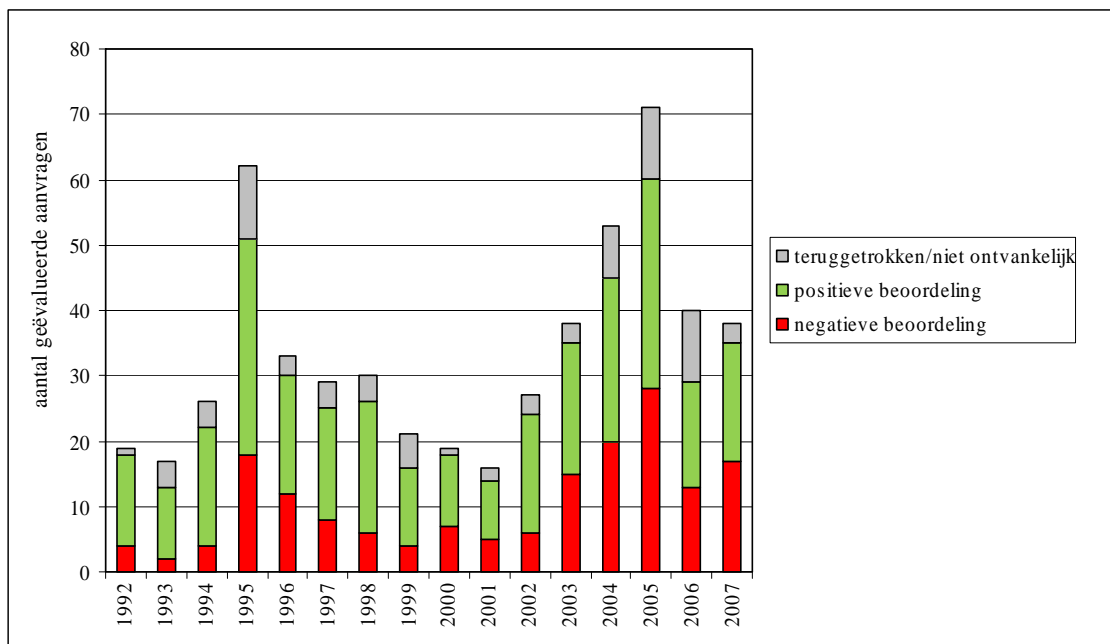
Sinds begin 2003 biedt het IWT drie OZM-types aan. OZM-type 1 is vooral gericht op de valorisatie van onderzoeksresultaten in het kader van de oprichting van een spin-off bedrijf. OZM-type 2 biedt de mogelijkheid aan onderzoekers om basisonderzoek vanuit hun wetenschappelijke onderzoeksinstellingen te transfereren naar een bestaande, Vlaamse onderneming. De meeste onderzoeksactiviteiten vinden hierbij voornamelijk bij de industriële partner plaats. OZM-type 3 beoogt vooral wetenschappers die aan een Vlaamse universiteit of een onderzoeksinstelling onderzoek uitvoeren met het oog op de valorisatie van de resultaten ervan naar het Vlaamse industriële weefsel. Naast academici worden tot dit laatste type ook wetenschappers uit de bedrijfswereld toegelaten, die zich via deze sabbatical wetenschappelijk wensen te herbronnen.

Net als vorig jaar werden in 2007 38 aanvragen ingediend. T.o.v. de gemiddelde waarden van 1992-2002 stelt dit een stijging voor van 10 aanvragen wat evenwel gemiddeld 20 aanvragen minder is dan in de periode 2003-2005. Ongeveer 92% van de aanvragers is werkzaam aan een van de Vlaamse universiteiten, met de UGent en KULeuven als koplopers met resp. 14 en 12 aanvragen. Van de 245 aanvragen die sinds maart 2003 (verruiming naar 3 OZM-types) werden ingediend, behoort 78,0% tot OZM-type 3, 13,5% tot OZM-type 2 en 8,6% tot OZM-type 1. In tegenstelling tot 2003-2006 werd in 2007 vooral een stijging van het OZM-type 1 vastgesteld (+5,4%) wat vooral ten koste ging van het OZM-type 2 (-6,6%). Vrouwelijke onderzoekers vertegenwoordigden 35,0% van het aantal aanvragers, wat een stijging is van 3,4% t.o.v. 2006. Het aandeel van de buitenlandse aanvragers stijgt van 13,2% (2006) naar 18,4% (2007), met een enigszins grotere diversiteit (Bulgarije, Duitsland, Frankrijk, Finland, Italië en Polen).

Samen met 15 aanvragen uit het laatste kwartaal van 2006 werden 23 van de 38 dossiers uit 2007 in ditzelfde jaar behandeld. Buiten 3 dossiers die reeds bij indiening onontvankelijk bleken of vóór het college door de aanvragers werden ingetrokken (een daling van 8 eenheden t.o.v. 2006!), werden alle overige geëvalueerd. Het **slagpercentage** in 2007 bedroeg ca.

51,4% wat een lichte daling vertegenwoordigt t.o.v. 2003-2006 (55,3%). Voor het 3de jaar op rij presteren de vrouwelijke kandidaten (75,0%) beduidend beter dan hun mannelijke collega's (39,1%).

Figuur 24: Evolutie van de evaluatie van OZM-aanvragen tussen 1992 en 2007

5. Toegepast BioMedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit (TBM)

5.1 Situering

Op 15 september 2006 nam de Vlaamse Regering de beslissing tot lancering van het financieringsprogramma Toegepast BioMedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit (TBM). Het financieringskanaal werd opgestart om een oplossing te bieden voor de beperkte financieringsmogelijkheden voor 'late stage' toepassingsgedreven biomedisch onderzoek met een uitgesproken maatschappelijke toepasbaarheid doch met slechts een beperkt potentieel voor industriële toepasbaarheid (tengevolge van bijv. afwezigheid van octrooierbaarheid, kleine patiëntenpopulaties, patiëntspecifieke behandelingen enz.). De financiering van dit type onderzoek zou finaal moeten leiden tot een aantal **nieuwe diagnose- en therapiemogelijkheden** voor de patiënt, die zonder de TBM-financiering niet of moeilijk tot bij de patiënt zouden geraken.

De drie belangrijkste criteria om in aanmerking te komen voor projectsteun in het TBM-Programma zijn:

1. Het onderzoek moet biomedisch zijn met een klinische toepassingsgerichtheid die zich richt naar innovatieve ontwikkelingen voor therapie en/of diagnose.
2. Het onderzoek moet zich reeds ver in het traject van ontdekking naar toepassing bevinden en moet een focus hebben op vertaling van wetenschappelijke bevindingen naar klinische toepassingen, niet op 'de novo' kenniscreatie.
3. De toepasbaarheid moet een primair maatschappelijke finaliteit hebben waarvoor op ogenblik van indiening onvoldoende industriële interesse bestaat. In elk geval moet de toepasbaarheid duidelijk verschillend zijn van een economische finaliteit waarvoor vandaag redelijkerwijs industriële financiering kan verwacht worden. De toepassing moet een meerwaarde bieden voor de Vlaamse gezondheidssituatie.

Voor 2006 en 2007 werd een enveloppe van telkens 5 miljoen euro voorzien voor projectmatige steun via het TBM-Programma. Het programma staat open voor alle Vlaamse non-profit O&O actoren, zoals universiteiten, hogescholen, onderzoeksinstituten, en (universitaire) ziekenhuizen. Gezien de focus van het programma is het evenwel een vereiste dat er in een consortium van aanvragers minstens één Vlaams ziekenhuis opgenomen is. Als algemene regel worden projecten beoogd met een grootteorde van 0,5 miljoen euro begroting voor een periode van 2 tot 3 jaar. Het steunpercentage bedraagt 100%.

5.2 Oproep 2006-2007

Voor de eerste TBM-oproep werden, wegens begrotingstechnische redenen, 2 budgetjaren samengevoegd met een totale enveloppe van 10 miljoen euro (2006 + 2007). De oproep werd als één samengevoegde oproep beschouwd met een gefaseerde indiening (twee indieningsdata: 18 september en 20 november 2006), met telkens een enveloppe van 5 miljoen euro.

De resultaten van de eerste indieningsronde werden besproken in het jaarverslag van 2006. Hier werd ook reeds vermeld dat de 10 niet-geselecteerde projecten uit de eerste indieningsronde, zoals meegedeeld bij de lancering van de oproep, terug opgenomen werden in de selectieprocedure van de tweede indieningsronde.

In de tweede indieningsronde werden 38 nieuwe projectvoorstellen ingediend. Elk van deze voorstellen werd ontvankelijk verklaard. In totaal werden bijgevolg 48 aanvragen geëvalueerd voor een totale gevraagde steun van ongeveer 25,8 miljoen euro. De opdeling van de aanvragen volgens affiliatie van de hoofdaanvrager wordt weergegeven in tabel 25.

Tabel 25: Opdeling van de ingediende TBM-voorstellen 2006-2007 tweede indieningsronde volgens affiliatie van de hoofdaanvrager

Hoofdaanvrager	Aantal dossiers
Katholieke Hogeschool Kempen	1
KULeuven/UZLeuven	19
OLV Ziekenhuis Aalst	3
UA/UZA	6
UGent/UZGent	13
UHasselt	1
VUB/AZ-VUB	4
ZOL Ziekenhuis Genk	1
Totaal	48

De evaluatieprocedure van de TBM-voorstellen bestond uit een preselectieronde en een finale selectieronde, die beide door de raad van bestuur van het IWT beslist werden. Bij de preselectie werd enkel rekening gehouden met de mate waarin de projectvoorstellen passen binnen de doelstellingen van het TBM-programma. Tijdens de finale selectieronde werden de voorstellen daarnaast ook beoordeeld op basis van hun wetenschappelijke kwaliteit en hun utilisatiepotentieel.

Zowel voor de preselectie als voor de finale selectie werden de projectvoorstellen voor advies voorgelegd aan een expertencollege, dat door de raad van bestuur van het IWT werd samengesteld. De beslissing door de raad van bestuur steunde steeds op het gemotiveerd advies van het expertencollege. Tijdens de vergadering van de raad van bestuur van 15 februari 2007 werden 24 projecten gepreselecteerd, waarvan finaal 9 projecten positief beslist werden op de vergadering van 19 april 2007.

Tabel 26: Opdeling van de positief besliste TBM-voorstellen 2006-2007 tweede indieningsronde volgens affiliatie van de hoofdaanvrager

Hoofdaanvrager	Ontvankelijk	Na preselectie	Na finale selectie
Katholieke Hogeschool Kempen	1	0	0
KULeuven/UZLeuven	19	12	5
OLV Ziekenhuis Aalst	3	2	1
UA/UZA	6	2	0
UGent/UZGent	13	4	2
UHasselt	1	0	0
VUB/AZ-VUB	4	3	1
ZOL Ziekenhuis Genk	1	1	0
Totaal	48	24	9

Deel 5 - Steun aan collectief onderzoek en kennisverspreiding

1. Inleiding

Steun aan collectieve kennisontwikkeling en aan kennisdiffusie zijn belangrijke componenten in een uitgebalanceerd innovatiesysteem. De Vlaamse overheid ondersteunt deze processen met diverse maatregelen.

De steun aan de Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden TIS, TD en CO kende een zesde oproepronde in 2006, met selectie van projecten in 2007. In dit deel komt een uitgebreide analyse aan bod van de resultaten van deze oproepen. Verder is er ook aandacht voor de oproepronde van 2007, met projecten te evalueren in 2008. De nieuwe RIS-projecten 2007-2010 gingen van start in 2007 en werden omgedoopt tot *Innovatiecentrum*.

De indiening van programma's is mogelijk sinds 2007. Als eerste werd de handleiding Competentiepolen gefinaliseerd. Tot nu toe zijn er nog geen nieuwe aanvragen ingediend binnen dit kader. Een overzicht van de lopende competentiepoolprojecten vindt u in deel 6.

Het landbouwonderzoek richt zich op onderzoeks- en praktijkinstellingen die werken voor de collectiviteit van landbouwbedrijven in Vlaanderen. Sinds enkele jaren behandelt het IWT deze projecten in opvolging van de federale overheid.

Een ander waardevol instrument is het TETRA-Fonds, waardoor interactie en kennisdiffusie tussen bedrijven en hoger onderwijs gestimuleerd wordt. De resultaten van de oproep 2006 worden hierna beschreven. Als gevolg van de studie *TETRA/HOBU-Effectmeting* werden een aantal wijzigingen doorgevoerd voor de oproepronde 2007.

Sinds 2003 is het IWT ook verantwoordelijk voor de steun aan universitaire interfacediensten. Zij staan in voor de kennisdiffusie vanuit de universiteiten. In 2007 werd een evaluatieproces opgestart.

De steun aan de verschillende innovatie-actoren heeft geleid tot een uitgebouwd **Vlaams Innovatienetwerk (VIN)**. Om de samenwerking tussen al deze actoren te bevorderen onderneemt het IWT heel wat acties. Deze worden besproken in deel 7.

2. Het VIS-Besluit

2.1 VIS - Technologische Dienstverlening (TD)

2.1.1 Algemeen kader

Projecten Technologische Dienstverlening worden aangevraagd door een Vlaams InnovatieSamenwerkingsverband. Voor de uitvoering van de projecten Technologische Dienstverlening kan het Vlaams InnovatieSamenwerkingsverband een beroep doen op een kenniscentrum.

Technologische adviseerdiensten kennen een lange traditie (meer dan 20 jaar) en daardoor een sterke bekendheid bij de kmo's.

De vertrouwensrelatie die de meeste adviseurs in de loop der jaren met de bedrijven hebben opgebouwd vormt een waardevolle bron van netwerking en is een belangrijk vehikel voor innovatiestimulering, in het bijzonder naar de kleine en middelgrote ondernemingen toe. Door de uitbreiding naar alle Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden wordt er nu ook technologische dienstverlening aangeboden in sectoren die niet aan bod kwamen in de

collectieve en gelijkgestelde centra. Tevens stelt men meer recent ook in de collectieve centra een belangrijke en toenemende vernieuwing van het dienstenaanbod vast. De taak van de technologische adviseur bestaat enerzijds uit prestaties naar individuele bedrijven: het verstrekken van technologisch advies, het uitvoeren van een GTA (Grondig Technologisch Advies) en innovatiestimulering; anderzijds zijn de adviseurs ook betrokken bij prestaties naar een groep van bedrijven zoals het geven van lezingen ter verspreiding van de onderzoeksresultaten van het collectief onderzoek uit het kenniscentrum waar de adviseur gehuisvest is.

2.1.2 Analyse van de prestaties in 2007

Eind 2007 waren er **55 technologische adviseerdiensten (TD)** actief in **31 kenniscentra** (waarvan 9 collectieve centra). In totaal bestond de personeelsinzet op de TD-projecten uit **70 voltijds equivalenten**.

In tabel 27 worden een aantal kengetallen weergegeven die de prestaties van de technologisch adviseurs in kaart brengen. Deze cijfers zijn gebaseerd op de resultaatsgerichte rapportering voor de periode januari 2007-december 2007. Zo bezoekt een voltijdsequivalent adviseur gemiddeld genomen een 58-tal bedrijven per jaar en worden er per voltijdsequivalent adviseur gemiddeld 42 technologische innovatieadviezen geleverd. Meer dan 80% van de klanten van de adviseerdiensten zijn kmo's. De totaalcijfers zijn in beperkte mate gestegen ten opzichte van vorig jaar, het aantal acties per voltijdsequivalent zijn eveneens in beperkte mate gestegen.

Tabel 27: Overzicht van de prestaties van de TD-adviseurs in 2007

Prestaties	Totaal	Per VTE
Algemene promotie en informatieverspreiding	595	9,2
Aantal innovatieondersteunende publicaties/presentaties	858	13
Aantal georganiseerde seminars/workshops	342	5,3
Aantal bedrijfsbezoeken	3 792	58
Aantal punctuele interventies/diensten	6 920	106
Aantal begeleide doorverwijzingen of Partner Matching	278	4,3
Aantal technologieprofielen ingebracht in IRC	8	0,1
Aantal Technologische/Innovatie-adviezen (met rapport, incl. GTA)	2 730	42
Aantal uitgevoerde innovatie-audits	49	0,8
Aantal uitgewerkte innovatieplannen/trajecten	444	6,8
Aantal IWT-Innovatiestudies waarvan de voorbereiding begeleid werd	44	0,7
Aantal ingediende IWT/EU-Innovatieprojecten waarvan de indiening begeleid werd.	39	0,6
Aantal innovatieplannen waarvan de uitvoering begeleid werd	218	3,4
Aantal klanten (KMO, GO)	5 447	84
Aantal samenwerkingen met andere intermediairen.	672	10
Aantal netwerkondersteunende activiteiten	160	2,5

2.1.3 Beoordeling van aanvragen en financiering van de projecten in 2007

Voor de oproep van 2006 werden de voorstellen voor het opstarten van nieuwe acties door het IWT beoordeeld in maart 2007.

Concreet werden 46 voorstellen geëvalueerd, waarvan 6 uitsluitend een aanvraag voor een aanvulling van een GTA-kredietlijn betroffen. Na de inhoudelijke en budgettaire evaluatie besliste de raad van bestuur van het IWT op 15 maart 2007 om 21 projecten financieel te steunen voor een totaal bedrag aan steun van € 9 658 857,76, doorgaans voor een projectduur van 4 jaar.

Voor 27 projecten werd eveneens een kredietlijn voor het uitvoeren van GTA goedgekeurd, voor een totaal bedrag van € 577 500.

Bijlage 5 geeft een overzicht van de VIS/TD-projecten geselecteerd in 2007.

2.1.4 Oproep voor projecten 2008

In 2007 werd een nieuwe oproep tot het indienen van projectvoorstellen gelanceerd. Het VIS-Programma, in het bijzonder het deelprogramma Technologische Dienstverlening, kon bij deze zevende oproep opnieuw de vruchten plukken van een ruime bekendheid binnen het VIN. In totaal werden 43 aanvragen ingediend. De beslissing wordt genomen in maart 2008.

2.2 VIS - Thematische InnovatieStimulering (TIS)

2.2.1 Algemeen kader

Projecten Thematische InnovatieStimulering hebben tot doel bedrijven, in het bijzonder de kmo's, verbonden door een gemeenschappelijke technologische problematiek, op pro-actieve wijze te informeren en te begeleiden bij de omschrijving en uitdieping van hun innovatieproces. Daarbij wordt het proces van het zoeken naar en het ondersteunen van mogelijke synergieën tussen enerzijds de bedrijven onderling, en anderzijds tussen bedrijven en kennisinstellingen, ondersteund en geoptimaliseerd.

2.2.2 Analyse van de prestaties

In 2007 waren er **57 projecten** van Thematische InnovatieStimulering actief. Omgerekend naar **voltijds equivalenten** waren **68 adviseurs** werkzaam.

Alhoewel de klemtoon van de projectwerking verschilt van project tot project, kan men op basis van de gerapporteerde kengetallen enkele algemene conclusies voorstellen.

Reeds in het verleden werd aan de hand van enquêtes vastgesteld dat een belangrijk gedeelte van de tijdsbesteding van deze projecten bestaat uit pro-actieve innovatiestimulering en informatieverbreiding evenals netwerkvorming.

Aan de hand van de gerapporteerde prestaties, kan men vaststellen dat de vroegere trends bevestigd worden. De resultaatgerichte rapportering laat beperkte verschuivingen van de 'productiviteit' van de innovatieadviseurs ten opzichte van 2006 zien. Positief is alvast dat de projecten die netwerking op het oog hebben, in de loop van 2007 duidelijk meer netwerkondersteunende activiteiten opgezet hebben. Er werden ook duidelijk meer innovatieplannen begeleid bij de uitvoering (32 in totaal). De meeste andere indicatoren vertonen een status quo of een beperkte wijziging. Een beperkte afname van enkele resultaatindicatoren hoeft niet negatief beoordeeld te worden indien het lagere aantal ondernomen acties gepaard gaat met een grotere diepgang. Een effectenanalyse van de projecten, momenteel in voorbereiding, kan hier in de toekomst meer duidelijkheid over geven.

In tabel 28 worden een aantal kengetallen weergegeven, die de prestaties van de adviseurs in kaart brengen. Deze cijfers zijn gebaseerd op de resultaatgerichte rapportering voor de periode januari 2007 tot december 2007.

Tabel 28 : Overzicht van de prestaties van TIS-adviseurs in 2007

Prestaties	Totaal	Per VTE
Algemene promotie en informatieverspreiding	595	8,8
Aantal innovatieondersteunende publicaties/presentaties	925	13,6
Aantal georganiseerde seminaries/workshops	276	4,1
Aantal bedrijfsbezoeken	1 302	19,1
Aantal punctuele interventies/diensten	1 459	21,5
Aantal begeleide doorverwijzingen of Partner Matching	221	3,3
Aantal technologieprofielen ingebracht in IRC	3	0,04
Aantal Technologische/Innovatie-adviezen (met rapport, incl. GTA)	158	2,3
Aantal uitgevoerde innovatie-audits	45	0,7
Aantal uitgewerkte innovatieplannen/trajecten	42	0,6
Aantal IWT-Innovatiestudies waarvan de voorbereiding begeleid werd	17	0,3
Aantal ingediende IWT/EU-Innovatieprojecten waarvan de indiening begeleid werd.	29	0,4
Aantal innovatieplannen waarvan de uitvoering begeleid werd	41	0,6
Aantal klanten (KMO, GO)	2 718	40,0
Aantal samenwerkingen met andere intermediairen.	455	6,7
Aantal netwerkondersteunende activiteiten	222	3,3

2.2.3 Beoordeling van aanvragen en financiering van de projecten in 2007

Voor de oproep van 2006 werden 36 aanvragen van een project Thematische Innovatiestimulering door het IWT beoordeeld in maart 2007. Na de inhoudelijke en budgettaire evaluatie besliste de raad van bestuur van het IWT op donderdag 15 maart 2007 uit dit aanbod 18 projecten financieel te steunen voor een totaal bedrag aan steun van € 6 742 536,80.

Bij de behandeling van deze oproep werd een bijgestuurd evaluatiemechanisme voor het DTO-karakter opgenomen. Dit hield in dat het DTO-aspect als bijkomend subcriterium werd toegevoegd aan het criterium van het innovatiepotentieel.

Bijlage 6 geeft een overzicht van de VIS/TIS-projecten geselecteerd in 2007

2.2.4 Oproep voor projecten 2008

De zevende oproep werd gelanceerd in 2007. Het aanbod van 29 projectvoorstellen bestond uit 10 aanvragen van een verlenging van een aflopend project en 19 volledig nieuwe projectvoorstellen.

Positief blijft de betrokkenheid van universiteiten, onderzoeksinstellingen en hogescholen bij de projecten. Dit toont aan dat de projectvorm Thematische Innovatiestimulering een potentieel heeft als disseminatiekanaal voor resultaten bereikt in SBO- en TETRA-projecten. TIS-projecten kunnen immers ook waardevol zijn bij de verdere ondersteuning van het valorisatietraject van dergelijke projecten. De definitieve selectie van de projecten gebeurt in maart 2008.

2.3 VIS - (sub)Regionale InnovatieStimulering (RIS)

2.3.1 Algemeen kader

De algemene opdracht van een project (sub)Regionale InnovatieStimulering bestaat erin alle bedrijven gelegen binnen een bepaald gebied te helpen bij het ondersteunen van hun innovatieproces en het nastreven van concrete synergie tussen de bedrijven onderling en tussen de bedrijven en de technisch-wetenschappelijke wereld. De specifieke doelgroep zijn bedrijven met een sluimerend innovatiepotentieel. Sinds begin 2003 zijn er 6 projecten actief, één in iedere provincie, met uitzondering van Antwerpen waar 2 projecten in samenwerkingsverband de regionale innovatiestimulering uitvoeren.

Het aantal gesteunde **VTE-adviseurs** bedroeg hierbij in totaal **27** als volgt verdeeld:

- 6,5 voor West-Vlaanderen en voor Antwerpen;
- 5 voor Oost-Vlaanderen en voor Limburg;
- 4 voor Vlaams-Brabant.

De projecten hadden een maximale duur van 4 jaar (met een tussentijdse evaluatie na 2 jaar). De steun bedroeg maximaal 80% van de aanvaarde kosten voor personeel (directe personeelskosten van de uitvoerders) en werkingskosten (37 500 per VTE/jaar). De zes VIS-projecten (sub)Regionale InnovatieStimulering ondergingen eind 2004 na ongeveer 2 jaar werking zoals voorzien een tussentijdse evaluatie en liepen eind 2006 af.

Voorafgaand aan het vastleggen van de modaliteiten van een nieuwe oproep voor een nieuwe periode van 4 jaar werden de lopende projecten aan een evaluatie en behoeftenanalyse onderworpen. Deze oefening omvatte swot-analyses van de 6 projecten (zelfevaluatie), een telefonische bevraging bij zo'n 200 bedrijven en een reeks forumgesprekken (een in elke provincie met voormalige klanten van de RIS-werking en een op het IWT met andere leden van het Vlaams Innovatienetwerk).

Rekening houdend met de resultaten van deze oefening en met de modaliteiten van het vernieuwde VIS-Besluit werd de nieuwe oproep gedefinieerd en in juli 2006 open gesteld zodat de continuïteit in de werking kon verzekerd worden voor een nieuwe periode van 4 jaar (2007-2010).

2.3.2 Analyse van de prestaties en behoeften naar de verdere werking toe

Op basis van eerdere evaluaties en peer-reviews werden in 2004 reeds enkele aanbevelingen geformuleerd om de coherentie tussen de afzonderlijke RIS-projecten te verbeteren: meer aandacht voor de uitbouw van een gemeenschappelijk identiteit; sterkere afstemming van de activiteiten en diensten zodat ieder bedrijf, ongeacht de regio waarin het zich bevindt, op dezelfde kwalitatief hoogstaande diensten kan beroep doen; verdere professionalisering; de samenwerking tussen de projecten dient verder onderbouwd te worden door het uitvoeren van concrete samenwerkingsprojecten en een beter uitgebouwde coördinatiestructuur.

Deze aanbevelingen werden ook bevestigd door de evaluatie en behoeftenanalyse die we in 2006 organiseerden.

Als aanvullende algemene bevindingen van deze laatste oefening kwamen als belangrijkste conclusies naar voor:

- De RIS-werking wordt zeer geapprecieerd door de bedrijven en door de andere leden van het Vlaams Innovatienetwerk. Er wordt algemeen gesteld dat deze werking dient verder gezet te worden.
- Het missionarisch werk (informereren en sensibiliseren rond innovatie) blijft een belangrijke dimensie in de werking, maar ook de begeleiding van de bedrijven moet de nodige aandacht blijven krijgen: het opbouwen van een langdurend goed persoonlijk contact met de innovatieadviseur wordt zeer geapprecieerd. Het behouden van een evenwicht tussen deze twee behoeften is en blijft een uitdaging.
- De innovatieadviseurs van de RIS-werking hebben een cruciale taak in het bevorderen van de netwerking tussen bedrijven en kenniscentra en ook tussen bedrijven onderling. De leden van het Vlaams Innovatienetwerk (waaronder de kenniscentra, universiteiten,...) vinden het heel belangrijk dat de innovatieadviseur de bedrijven hierbij goed begeleidt en blijft opvolgen eens het contact gelegd is.

2.3.3 Modaliteiten voor de verdere werking: oproep voor periode 2007-2010

De nieuwe oproep houdt rekening met de hierboven geformuleerde aanbevelingen en conclusies uit de evaluatie en behoeftenanalyse. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met een aantal wijzingen in de randvoorwaarden: het verdwijnen van de GOM's, het opstarten van het VLAO en het vernieuwde VIS-Besluit.

Het vernieuwde VIS-Besluit maakt dat het steunpercentage voor deze projecten werd verhoogd: de personeelskosten worden volledig gesteund en de werkingskosten kunnen tot maximaal € 50 000 per jaar per voltijds equivalent innovatieadviseur belopen. Daarnaast zal voor het uitvoeren van een effectmeting bij de tussentijdse evaluatie of bij het einde van het project gebruik gemaakt worden van de methodiek die door het IWT, in samenspraak met vertegenwoordigers van de projectuitvoerders en Idea consult, op punt werd gesteld.

In plaats van een open oproep werd geopteerd voor een gerichte oproep: het initiatiefrecht voor het indienen van een RIS-project ligt bij samenwerkingsverbanden die per provincie de meest representatieve bedrijfsorganisaties met een missie van innovatiestimulering in de provincie vertegenwoordigen. Daarnaast kunnen ook andere organisaties met een missie rond innovatiestimulering (kenniscentra, ontwikkelingsmaatschappijen, ...) als waarnemers in een samenwerkingsverband worden opgenomen. Per provincie zal één RIS-project worden opgezet dat in samenwerking met de provinciale VLAO-directie zal functioneren.

De samenwerkingsverbanden zullen werken met een opstartformatie aan innovatieadviseurs die binnen de vorige projecten positief geëvalueerd werden, eventueel aangevuld met nieuwe mensen waar nodig.

De RIS-projecten zullen inhoudelijk centraal vanuit het IWT aangestuurd worden. Om de uniformiteit in de werking te verhogen werden er minimale streefwaarden opgelegd voor de outputindicatoren, op basis van de ervaring tijdens de eerste vier jaar.

De opgelegde minimale streefwaarden zouden (op basis van de eerdere ervaringen) met ongeveer de helft van de voorziene middelen moeten kunnen bereikt worden, het is aan de projectindieners om deze minimale streefwaarden verder aan te vullen, rekening houdend met de specifieke provinciale randvoorwaarden en accenten die men wil leggen.

De oproep werd opengesteld op maandag 17 juli 2006 en sluit op het moment dat er voor iedere Vlaamse provincie een goed voorstel is onderhandeld met het IWT. De projecten zullen gesteund worden voor een periode van maximaal 2 x 2 jaar.

2.3.4 Vernieuwde werking over de periode 2007-2010: de Innovatiecentra

In reactie op de oproep voor de periode 2007-2010 werden in 2007 in de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Limburg nieuwe projecten opgestart. In elk van deze provincies wordt het project uitgevoerd vanuit het betreffende Innovatiecentrum vzw. Eind 2007 is er ook vanuit de provincie Antwerpen een ontvankelijk projectvoorstel aangekomen en naar alle verwachting zal de vernieuwde werking 'regionale innovatiestimulering' in 2008 over gans Vlaanderen volledig operationeel zijn. Alle projecten hebben als einddatum 31.12.2010.

Het jaar 2007 was voor de meeste provincies een transitieperiode: het Innovatiecentrum moest in de meeste provincies nog worden opgericht, de raden van bestuur dienden samengesteld te worden en er moesten ook nog een aantal innovatieadviseurs worden aangeworven. Eind 2007 waren er voor de werking regionale innovatiestimulering 24 VTE innovatieadviseurs, 5 coördinatoren/managers actief.

De Innovatiecentra zijn nu opgericht en de teams compleet in alle provincies behalve Antwerpen.

In 2007 werd voor de Innovatiecentra eveneens een gemeenschappelijke huisstijl en logo ontwikkeld.

2.4 VIS – Collectief Onderzoek (CO)

2.4.1 Algemene context

Collectief onderzoek is onderzoek gericht op het verwerven, bundelen en vertalen van kennis tot bruikbare innovatietoepassingen **ten behoeve van een ruime collectiviteit van bedrijven**. Projecten Collectief Onderzoek moeten ernaar streven om de competentie van de bedrijven te verhogen zodat de resultaten leiden tot een aantoonbare economische meerwaarde, en gevaloriseerd kunnen worden voor/door een zo ruim mogelijke groep van bedrijven.

De projecten kunnen ingediend worden door een vereniging van bedrijven (federaties, vzw's en consortia of gelijkgestelde sectoriële collectieve centra). Voor de uitvoering van het project kunnen zij beroep doen op kenniscentra (collectieve centra, hogescholen, universiteiten, grote onderzoeksinstellingen). Projecten Collectief Onderzoek duren typisch twee tot vier jaar. De overheid subsidieert 80% van de aanvaardbare projectkosten. Een project Collectief Onderzoek kan ook activiteiten dienstverlening en innovatiestimulering omvatten, voor zover deze activiteiten rechtstreeks betrekking hebben op disseminatie en sensibilisatie m.b.t. de onderzoeksresultaten.

De wijziging van het VIS-financieringsbesluit in 2006 hield een aanpassing in van het steunpercentage voor projecten Collectief Onderzoek van 50% naar 80%, dit vanaf de oproep 2006.

2.4.2 Oproep 2006: selectie en resultaten

De oproep 2006, met als uiterste indiendatum 24 november 2006, was de zesde oproep Collectief Onderzoek in het kader van het VIS-Besluit. Er werden 30 aanvraagdossiers ingestuurd door 18 verschillende samenwerkingsverbanden. 22 van de 30 aanvragen werden ingediend door collectieve centra (als hoofdaanvrager). Het gevraagde steunvolume bedroeg € 15,6 miljoen.

Het IWT voerde de evaluatie uit op basis van de criteria uit het VIS-Besluit. De evaluatie omvatte de beoordeling van de kwaliteit van het project en het innovatiepotentieel gegenereerd door het project. Het DTO-aspect werd als bijkomend subcriterium toegevoegd aan het hoofdcriterium innovatiepotentieel. Voor 5 projecten is het DTO-criterium een substantieel element geweest in de beoordeling van het innovatiepotentieel. Voor de evaluatie werd tevens beroep gedaan op het advies van externe deskundigen. Er werden vier colleges georganiseerd met in totaal 17 deskundigen.

Vier aan

vragen werden ingediend in het kader van de 2de oproep binnen het ERA-NET-project CORNET. Deze projectvoorstellen werden in de reguliere IWT-procedure opgenomen. In parallel werd voor deze voorstellen schriftelijk advies van internationale deskundigen ingewonnen. Positieve beslissingen met betrekking tot de Vlaamse projecten werden gekoppeld aan een positieve beslissing voor de ERA-CORNET voorstellen. Drie CORNET-projecten werden uiteindelijk gesteund.

Op basis van de inhoudelijke en budgettaire evaluatie besliste de raad van bestuur van het IWT op 19 april 2007 16 projecten te selecteren voor een totaal bedrag aan financiële steun van € 6 074 880,20.

Bij de 16 gesteunde projecten zijn er 12 aangevraagd door collectieve centra (als hoofdaanvrager). Daarnaast zijn er projecten van TNAV, Flanders'DRIVE, VKC en CLUSTA. De collectieve centra nemen als uitvoerders ongeveer 54% van de totale steun in, wat een daling is ten opzichte van vorige oproepen (oproep 2005, 77%). De universiteiten en hogescholen vertegenwoordigen 28% van de totale steun. Daarnaast zijn er deelnames van Flanders'DRIVE, CLUSTA, TM Leuven, OCAS, VKC, Flamac en In-Ham.

Bijlage 7 geeft een overzicht van de geselecteerde VIS/CO-projecten in 2007 (oproep 2006).

2.4.3 Oproep 2007

In juli 2007 werd een volgende oproep voor projecten gelanceerd (oproep 2007), met als uiterste indiendatum 30 november 2007.

2.5 VIS – Haalbaarheidsstudies

2.5.1 Algemeen kader

In maart 2005 lanceerde het IWT de oproep Haalbaarheidsstudies binnen het VIS-Programma. Dit type studies biedt Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden de mogelijkheid om de haalbaarheid van bepaalde omvangrijke initiatieven grondig voor te bereiden. De nadruk ligt hierbij op de voorbereiding van initiatieven gericht naar het ondersteunen van gemeenschappelijke innovatie-uitdagingen voor een zo ruim mogelijke groep van bedrijven en kenniscentra. In geval van een positieve evaluatie van de haalbaarheid, resulteren deze studies in een **concreet collectief innovatieplan**.

Typische onderwerpen voor haalbaarheidsstudies zijn:

- de uitvoering van verkenningsstudies;
- de uitvoering van foresightstudies;
- het opmaken van roadmaps;
- grondige behoefteanalyses.

De VIS-Haalbaarheidstudies vormen een belangrijk ondersteuningsmechanisme om de haalbaarheid van de oprichting van een competentiepool te onderzoeken. De ontvankelijkheidscriteria van een haalbaarheidstudie zijn daarom in overeenstemming gebracht met de ontvankelijkheidscriteria voor steun aan competentiepolen, zoals beschreven in de nieuwe handleiding voor het indienen van aanvragen van steun voor competentiepolen. Deze handleiding werd in juli 2007 gepubliceerd op de website van het IWT.

Haalbaarheidsstudies kunnen continue ingediend worden bij het IWT. De projectduur bedraagt maximaal 24 maanden. De studies hebben een maximale begroting van € 200 000, met een steunpercentage van 80%. Bij uitzondering en indien grondig gemotiveerd kan een hogere begroting aanvaard worden.

2.5.2 Financiering projecten in 2007

In 2007 heeft de raad van bestuur van het IWT één haalbaarheidsstudie toegekend aan Agoria: *Haalbaarheidsstudie Strategisch Initiatief Materialen*. De steun aan deze studie bedraagt € 200 000. De studie is begin 2008 van start gegaan.

In 2007 liepen vijf toegekende haalbaarheidsstudies af. Op basis van een eerste analyse van de resultaten van de afgeronde haalbaarheidsstudies kan geconcludeerd worden dat het programma VIS-Haalbaarheidsstudies een efficiënt instrument is om een betere structurering van het Vlaamse innovatielandschap te initiëren, inclusief een intensievere samenwerking tussen de actoren hierin. Dit blijkt uit het feit dat de resultaten van de haalbaarheidsstudies op dit moment al:

- de basis hebben gevormd voor het businessplan/aanvragen van ondersteuning voor competentiepolen;
- geleid hebben tot nieuwe samenwerkingsverbanden;
- geleid hebben tot o.a. vervolgaanvragen in de reguliere IWT-programma's, zoals het VIS-Programma, die gebaseerd zijn op de uitgevoerde collectieve innovatieverkenning.

2.6 VIS – Samenwerkingsprojecten

2.6.1 Algemeen kader

Al de actoren die vanuit de Vlaamse overheid steun ontvangen voor innovatiestimulering en innovatie-ondersteuning werden onder één noemer samengebracht: het Vlaams

InnovatieNetwerk – VIN. Dit netwerk is in het voorbije jaar verder uitgebouwd zowel naar technologische domeinen, bereik van bedrijven als betrokken actoren.

Een belangrijke taak voor het IWT bestaat er dan ook in van deze actoren te ondersteunen om een performant innovatie-ondersteunend netwerk te vormen zodat de beschikbare expertise optimaal ten dienste kan gesteld worden van de Vlaamse bedrijven. Een belangrijk middel om de samenwerking tussen innovatie-actoren te bevorderen, vormen projecten met een gemeenschappelijk belang die al dan niet in een samenwerkingsverband van innovatie-actoren worden uitgevoerd.

Verder kan de efficiëntie van het netwerk sterk verhogen door de gemeenschappelijke ontwikkeling van een aantal hulpmiddelen of het uitvoeren van een aantal gemeenschappelijke activiteiten. Het betreft hier hulpmiddelen en activiteiten die voor iedere intermediair op zich nuttig zijn, maar waarbij de samenwerking met meerdere intermediairen een grote toegevoegde waarde zou bieden of waarvan de ontwikkeling ook bijzondere positieve spill-over effecten heeft mbt de werking van deze intermediairen.

Het is de doelstelling van dit programma om het kader voor deze financiële ondersteuning te voorzien.

De reglementaire basis voor dit programma vormt het 'Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de steun aan projecten van innovatiestimulering, technologisch advies en collectief onderzoek op verzoek van Vlaamse innovatiesamenwerkingsverbanden' kortweg VIS-Besluit genoemd, dd. 20 juli 2006.

De open oproep Samenwerkingsprojecten heeft als voornaamste doel het ondersteunen van initiatieven van VIN-actoren die kunnen leiden tot

- een betere samenwerking tussen deze innovatie-actoren;
- een verhoging van de performantie van het Vlaams Innovatienetwerk;
- een verbetering van de professionaliteit van de diensten aangeboden vanuit het Vlaams Innovatienetwerk.

Gekaderd binnen bovenstaande doelstelling komen o.a. de volgende activiteiten voor steun in aanmerking:

- de gezamenlijke ontwikkeling van instrumenten (tools);
- de gezamenlijke ontwikkeling van methodes en procedures;
- het uitvoeren van activiteiten die kunnen leiden tot een betere onderlinge afstemming tussen VIN-actoren onderling of tussen VIN-actoren en gelijkaardige innovatie-actoren binnen de EU;
- het uitvoeren van gezamenlijke studies², terreinverkenningen, roadmaps, ... die het domein van de individuele aanvragers overstijgen of die zich in overlappende domeinen bevinden.

2.6.2 Financiering projecten in 2007

In 2007 werd slechts één nieuw voorstel ingediend, dit werd echter niet gesteund. Verder werd een uitbreiding gevraagd voor een project uit 2006 (Ontwikkeling van een tool voor projectopvolging in kleine VIN-organisaties). Deze aanvraag werd bijkomend gesteund voor een bedrag van € 18 096.

² Studies van algemene aard (cfr. BTW-studie, IP-problematiek, ...) ter ondersteuning van de werking van het totale VIN worden in principe door IWT zelf geïnitieerd en gecoördineerd

3. LandbouwOnderzoek (LO)

3.1 Inleiding

Het programma LandbouwOnderzoek beoogt het verwerven, bundelen en vertalen van wetenschappelijk-technologische kennis naar innovatieve toepassingen voor de Vlaamse land- en tuinbouw. De projecten hebben een collectief karakter omdat ze gericht zijn op de bevordering van de sector en niet op het oplossen van problemen van individuele land- en tuinbouwbedrijven. De projecten worden uitgevoerd door onderzoeksploegen van de Vlaamse universiteiten en hogescholen, onderzoeksinstellingen en praktijkcentra .

Sinds enkele jaren behandelt het IWT deze projecten in opvolging van de federale overheid. In 2005 werd de steunregeling door de Vlaamse Regering in een definitieve plooi gelegd, door de goedkeuring van een reglementair kader voor de projectmatige financiering van het **toegepast collectief onderzoek voor de land- en tuinbouwsector**. Een belangrijk punt van deze regeling is dat voor elke aanvraag een gebruikerscommissie moet samengesteld worden die een representatieve vertegenwoordiging moet zijn van de land- en tuinbouwsector waartoe het project zich richt. De Vlaamse overheid betoelaagt 92,5% van de aanvaarde projectkosten en de overige 7,5% dient bijeengebracht te worden door de leden van de gebruikerscommissie. Ook bedrijven uit de agro-voedingsindustrie kunnen mede instaan voor de cofinanciering. Een project kan goedgekeurd worden voor maximaal 4 jaar, met een tussentijdse evaluatie na 2 jaar.

De in de Vlaamse land- en tuinbouw erkende **praktijkcentra** vormen binnen dit steunprogramma een specifieke groep van innovatie-actoren. Omwille van het belang van de praktijkcentra voor de verdere ontwikkeling van de land- en tuinbouwsector werd in het nieuw reglementair kader een projecttype gedefinieerd dat kan omschreven worden als praktijkonderzoek. Dit is onderzoek dat op korte termijn een oplossing wil bieden aan voor de land- en tuinbouwsector relevante problemen, alsook het bundelen en vertalen van kennis naar voor de praktijk direct bruikbare toepassingen. Jaarlijks dient 25% van de budgettaire middelen voor het programma LandbouwOnderzoek prioritair besteed te worden aan het praktijkonderzoek, op voorwaarde uiteraard dat deze projecten kwalitatief voldoende goed bevonden worden.

3.2 Oproep 2006-2007

De limietdatum voor indiening van projectaanvragen in het kader van de oproep 2006-2007 was 30 oktober 2006. Er werden 63 projecten ingediend voor een totaal aan gevraagde steun van € 38,2 miljoen, waarvan € 21,3 miljoen voor de 1ste biënnale. De budgettaire enveloppe voor het programma LandbouwOnderzoek bedraagt € 9 602 000. In tegenstelling tot voorgaande oproepen diende een belangrijk deel hiervan (€ 6,5 miljoen) vastgelegd te worden voor de verlenging van 19 lopende projecten in 2007. Het is namelijk zo dat bij de goedkeuring van projecten maar kredieten vastgelegd worden voor de 1ste biënnale, en bij de verlenging opnieuw kredieten vastgelegd worden voor de volgende periode van 1 of 2 jaar. Het steunvolume beschikbaar voor de financiering van nieuwe projecten bedroeg daardoor € 3,1 miljoen.

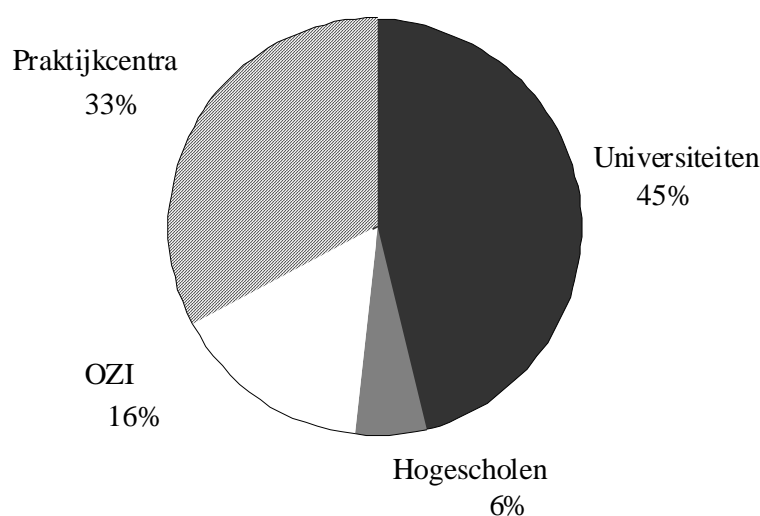
Op 24 mei 2007 heeft de raad van bestuur haar goedkeuring gehecht aan de gevolgde evaluatieprocedure en de selectie van de projectvoorstellen. Met de beschikbare financiële middelen kon steun toegekend worden aan de 9 meest gunstig gerangschikte projecten. De doelstelling om minimum 25% van deze middelen prioritair te besteden aan projecten van het type praktijkonderzoek werd hiermee gehaald.

Voor elk van deze projecten kon tijdig een gebruikerscommissie samengesteld worden die zal instaan voor de cofinanciering van 7,5% van de aanvaarde projectkosten.

In overleg met de Vlaamse landbouwadministratie werden een aantal indicatoren opgesteld om projecten die een substantiële bijdrage leveren tot Duurzame Technologische Ontwikkeling (DTO) een zekere prioriteit te geven bij de selectie. De selectieprioriteit bestaat erin dat een DTO-score wordt toegekend bij de beoordeling van het valorisatiepotentieel van een project. Deze vernieuwde aanpak had voor gevolg dat in vergelijking met voorgaande jaren voor dit criterium duidelijk een betere differentiatie werd bekomen, al naargelang de bijdrage van een project op vlak van duurzame landbouw.

Uit de onderstaande figuur blijkt dat ruim de helft (51%) van de toegekende steun naar de Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs gaat. De onderzoeksinstellingen die zich specifiek richten op toepassingen voor de land- en tuinbouwsector (o.a. het Instituut voor Landbouw- en Visserij Onderzoek) nemen ongeveer 16% voor hun rekening. Eén derde van de middelen gaat naar de in de Vlaamse land- en tuinbouw erkende praktijkcentra.

Figuur 29: Verdeling van de toegekende steun voor de oproep 2006-2007

3.3 Verdere ontwikkelingen

Half juli 2007 lanceerde het IWT de nieuwe oproep 2007-2008. De limietdatum voor indiening van projectaanvragen was 5 november 2007.

De praktische modaliteiten zijn dezelfde als deze van de voorgaande oproepen. De projectaanvraag moet niet meer vergezeld zijn van de nodige intentieverklaringen van de leden van de gebruikerscommissie. De organisatie van de gebruikerscommissie, alsook de afspraken in verband met de 7,5% cofinanciering mogen uitgesteld worden tot na de beslissing over de selectie van de projecten door de raad van bestuur.

Van de budgettaire middelen die voorzien zijn voor het programma LandbouwOnderzoek (€ 9 602 000) dient opnieuw een belangrijk deel voorbehouden te worden voor de verlenging van lopende projecten in 2008.

Het steunvolume beschikbaar voor de financiering van nieuwe projecten ingediend in het kader van de oproep 2007-2008 zal ongeveer € 4,6 miljoen bedragen, wat bijna de helft meer is dan voor de voorgaande oproep.

Een beslissing over de selectie van de projectvoorstellen wordt verwacht in mei 2008.

4. TETRA-Fonds

4.1 Algemeen kader

Het TEchnologie TRAnsferFonds is een programma ter ondersteuning van toepassingsgericht onderzoek. Dit onderzoek wordt hoofdzakelijk uitgevoerd door onderzoeksgroepen verbonden aan Vlaamse hogescholen. De doelgroep van de onderzoeksresultaten zijn kmo's en socialprofitorganisaties. Het programma bestaat in zijn huidige vorm sinds 2004 en is een voortzetting van het HOBU-Fonds (sinds 1997).

Het TETRA-Fonds is vooral een platform om interactie en kennisdiffusie tussen bedrijven en hoger onderwijs te stimuleren. Het doel hierbij is dubbel: door het uitvoeren van projecten wordt kennis over nieuwe technologieën overgedragen naar een zo ruim mogelijke groep van bedrijven. Het hoger onderwijs versterkt zijn kennisbasis ten voordele van de onderwijsopdracht en de maatschappelijke dienstverlening.

TETRA-projecten zijn 2-jarige projecten waarbij aspecten van technologieverkenning, vertaling van technologie in toepassingen en het verspreiden van de resultaten aan bod komen. De projectresultaten moeten innovatief zijn en een generisch karakter hebben. De **financiële steun** die de Vlaamse overheid aan deze projecten verleent is **92,5%**. Elk project voorziet in een **gebruikerscommissie** van bedrijven en organisaties, representatief voor de bredere doelgroep van de resultaten. De bedrijven tonen hiermee hun interesse en engagement om projectresultaten te implementeren. De leden van de gebruikerscommissie financieren samen het project met een geldelijke bijdrage van **7,5%** van de projectkost. De bedrijven uit de gebruikerscommissie dragen niet alleen bij in de kosten van het project, ze zijn ook actief tijdens de uitvoering van het project.

Door middel van viermaandelijke vergaderingen kunnen zij feedback geven ter interpretatie van tussentijdse resultaten en ter aansturing van het verder verloop van het project. Deze gebruikers waken dan ook over de concrete valoriseerbaarheid van de resultaten.

4.2 Beoordeling van TETRA-aanvragen en financiering van projecten in 2007

De Vlaamse Regering verhoogde voor de oproep 2007 de **beschikbare enveloppe** van 7 miljoen euro tot **7,399 miljoen euro**. Deze oproep werd gelanceerd in december 2006 en resulteerde in 76 aanvragen met een gecumuleerd budget van 22,5 miljoen euro. De effectieve steun van 4 relevante Vlaamse kmo's is nog steeds een hard criterium voor ontvankelijkheid. Rekening houdende met de budgettaire ruimte om projecten te steunen, werden de **26 beste aanvragen gesteund**. De gemiddelde projectbegroting is 285 000 euro. Het merendeel van de projectuitvoerders zijn hogescholen, maar ook de universiteiten spelen hun rol. Sinds de oproep 2005 is het toegelaten om de cofinanciering (7,5%) definitief af te spreken met de bedrijven na goedkeuring van het project. Elk van de 26 geselecteerde projecten slaagde erin deze cofinanciering te finaliseren voor einddatum van 31 oktober 2007.

4.3 TETRA-valorisatietrajectprojecten 2007

In 2006 werd voor de eerste maal een speciale oproep 'TETRA-valorisatieprojecten' gelanceerd. Hiervoor werd toen ca. 0,5 miljoen euro uit het TETRA-budget gereserveerd. Deze bijzondere oproep speelt in op de behoefte aan extra middelen om projectresultaten na afloop van een tweejarig TETRA project te kunnen valoriseren. Het **steunbedrag** voor deze projecten, die gericht zijn op het verder afwerken van projectresultaten, is minder hoog en bedraagt **80%**. Er werden geen bijzondere eisen opgelegd door het IWT voor de cofinanciering van de overige 20%.

Eind mei 2007 werd deze oproep voor een tweede maal gelanceerd en werd er ca. 0,5 miljoen euro gereserveerd. De bijzondere oproep resulteerde in een 7-tal aanvragen, wat significant lager was dan in 2006 (20 aanvragen). Er werden 4 projecten geselecteerd. Dit resulteerde in een overschot aan middelen op het TETRA budget voor 2007, waardoor een 27ste project, dat positief gerangschikt werd op de reservelijst van juni 2007, voor steun in aanmerking komt.

4.4 Oproep TETRA-projecten 2008

De Vlaamse Regering verhoogde in 2007 opnieuw het **budget voor de oproep 2008 tot 8,9 miljoen euro**. De TETRA-oproep 2008 werd gelanceerd in december 2007, met als uiterste indieningsdatum 14 februari 2008.

De modaliteiten van het TETRA-Fonds werden gewijzigd met ingang van deze oproep. Aanleiding voor de wijzigingen zijn de resultaten van de TETRA/HOBU Output & Effectmeting (zie deel 7). Zich hierop baserend, werden volgende aanpassingen voorzien, zodat nieuwe TETRA projecten nog meer aan de doelstellingen voldoen:

- Er wordt voorzien in een verhoogde flexibiliteit qua projectduur en de steunbare activiteiten worden verruimd: het is mogelijk om een project in te dienen dat zich in hoofdzaak richt op het creëren van een project samen met bedrijven en VIN actoren; het is ook mogelijk om een project in te dienen dat langer loopt om de overdracht van technologie en valoriseerbare resultaten naar kmo's te verzekeren.
- Het belang van valorisatie van projectresultaten wordt geaccentueerd en de projecten moeten verplicht minstens ¼ van hun tijd spenderen aan typische valoriserende activiteiten zoals case-studies op maat van kmo's, workshops voor technici, voorbereiden van innovatietrajecten bij kmo's enz.
- Het belang van de inbedding van het toegepast onderzoek bij de onderwijsopdracht wordt geaccentueerd om ook de indirecte kennistransfer blijvend te garanderen.

Doordat de nieuwe modaliteiten het mogelijk maken om ofwel langer durende projecten in te dienen of om te kiezen voor een korter voortraject ter voorbereiding van het eigenlijke project is de kans groter dat de TETRA-projecten op het eind van de projectduur leiden tot valorisatie. Hierdoor is de noodzaak voor een bijzondere oproep Valorisatietrajectprojecten weggevallen. In 2008 wordt een dergelijke oproep niet meer voorzien.

Op 14 februari 2008 werden 63 nieuwe projectaanvragen ingediend. De terugval in aantal, in vergelijking met vorige oproepjaren, is te wijten aan de conjunctuur.

Een aantal afgestudeerden zijn niet meer beschikbaar voor het uitvoeren van projecten binnen de hogescholen (zoals ingenieurs bouwkunde, electromechanica en electronica). Dit heeft zich in 2008 laten voelen: enkele projectaanvragers die ervaren zijn met TETRA hebben dit jaar minder of geen projecten ingediend.

De goedgekeurde projecten van deze oproep worden bekend gemaakt einde juni 2008.

5. Interfacediensten van de Vlaamse universiteiten

De interfacediensten vormen een **brug tussen kennis en economie**. De Vlaamse regio telt intussen tien interfacediensten: zes daarvan zijn verbonden aan een Vlaamse universiteit; vier zijn verbonden aan een onderzoeksinstelling.

Onderstaande tabel geeft een opsomming van de universitaire interfacediensten en hun contactpersonen.

<u>Universiteit</u>	<u>Interfacedienst</u>	<u>Contactpersoon</u>
KULeuven	Leuven Research & Development	Rudi Cuyvers
KUBrussel	-	Sabine Janssens
UHasselt	Interfacedienst	Ann-Pascale Bijmens
UA	Interfacedienst	Pascale Redig
UGent	Afdeling Technologietransfer	Johan Bil
VUB	Interface-cel R&D-departement	Sonja Haesen

De vier interfacediensten verbonden aan een onderzoeksinstelling zijn georganiseerd rond een bepaald thema of technologiedomein. Het Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum (IMEC) uit Leuven is gespecialiseerd in micro-elektronica, nanotechnologie, ontwerpmethodes en technologieën voor ICT-systemen. De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)

uit Mol is gespecialiseerd in milieu, energie en materialen, en het Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie (VIB) uit Gent is actief in het domein van de 'life sciences'. In 2005 kwam er een nieuwe onderzoeksinstelling bij, namelijk het Interdisciplinair instituut voor BreedBandtechnologie (IBBT).

<u>Onderzoeksinstelling</u>	<u>Contactpersoon</u>
IMEC	Vincent Ryckaert
VIB	Rudy Dekeyser
VITO	Gert De Vos
IBBT	Marie Claire Van de Velde

5.1 Interfacediensten en het IWT

Het IWT vervult een tweevoudige rol ten aanzien van de interfacediensten: enerzijds staat het IWT in voor het beheer van de financiële steun aan de 6 universitaire interfacediensten (Interfacebesluit van 13 september 2002); anderzijds begeestert en ondersteunt het IWT de samenwerking van de verschillende interfacediensten. Zo komen alle interfacediensten geregeld samen op het IWT (interfacewerkgroep) voor onderling overleg en uitvoering van het Interfacebesluit.

In 2007 ging het Interfacebesluit van 13 september 2002 zijn vijfde werkingsjaar in. Het besluit voorzag in een audit van dit financieringsmechanisme. Deze doorlichting moet aanduiden in welke zin het financieringsinstrument voor de interfacediensten geactualiseerd dient te worden. Vervolgens is het de bedoeling dat de interfacediensten ook een nieuw 5-jaren-beleidsplan opstellen.

Aangezien de doorlichting zelf nog niet was afgerond voor de indieningsdatum voor een nieuw beleidsplan, besloot de minister dat 2008 mocht worden beschouwd als een verderzetting van de activiteiten zoals gebeurde in het laatste werkingsjaar. De interfacediensten mochten voor 2008 een addendum indienen aan de eerder ingediende beleidsplannen. In het najaar is het dan de bedoeling dat de interfacediensten nieuwe beleidsplannen gaan indienen.

5.2 Activiteiten van een interfacedienst

De activiteiten van een interfacedienst kunnen worden teruggebracht tot drie hoofdtypen van activiteiten:

- bevorderen van **samenwerking tussen universiteiten en bedrijven**, bijv. contractonderzoek;
- zorgen voor de **economische valorisatie van het onderzoek**, door het sensibiliseren en het opleiden van de eigen onderzoekers in diverse aspecten van economische valorisatie, door het opsporen van octrooieerbare zaken en het nemen van octrooien en het opstellen van licentiecontracten;
- **oprichten van spin-off-bedrijven** door begeleiding bij opstellen van het businessplan, bij financiering in de opstartfase, door opleiding van het management.

5.3 Globale budgetverdeling voor het werkingsjaar 2007 voor de universitaire interfacediensten (Interfacebesluit van 2002)

<u>Universiteit</u>	<u>€</u>
UGent	792 821
KULeuven	1 124 838
KUBrussel	18 204
UHasselt	91 835
UA	369 512
VUB	319 791
Totaal	2 717 000

De subsidie vormt een gedeelte van de middelen nodig voor het uitvoeren van de bovengenoemde interfaceactiviteiten. Voor de UHasselt werd een bijkomend bedrag van 250 000 euro voor de interfacewerking voorzien in het kader van het Limburgplan.

Deel 6 - Innovatiesteun op initiatief van de Vlaamse Regering

1. Situering

Het grootste deel van de innovatiebudgetten in IWT-beheer worden door het IWT zelf beheerd vanaf indiening tot steunselectie en opvolging. Dit alles binnen de krijtlijnen van reglementaire kaders beslist door de politieke overheid. Een kleiner deel wordt inzake steunselectie beslist door de politieke overheid zelf, m.n. de Vlaamse Regering of de verantwoordelijke minister, afhankelijk van het steunbedrag.

2. Innovatieve media

Twee belangrijke initiatieven ten laste van de budgetlijn innovatieve media werden in 2007 beslist door de Vlaamse Regering. Het IWT stond in voor de voorbereiding.

2.1 VRT-Medialab

2.2.1 Situering en doelstelling

In de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT hebben de aspecten digitalisering en nieuwe media (internet en mobiel) nog een meer prominente plaats gekregen dan in de vorige beheersovereenkomst. Er is nu immers expliciet opgenomen dat de VRT moet doorgroeien naar een *digitale omroeporganisatie die zijn diensten aanbiedt via alle relevante media: radio, televisie, internet en mobiel.*

De nieuwe beheersovereenkomst met de VRT voorziet dan ook in artikel 18 een consolidering van de expertise die in de loop van de laatste vijf jaar is opgebouwd in het kader van e-VRT. In dat licht zal de VRT zijn onderzoekers groeperen in een personeelsteam Onderzoek en Innovatie (intussen *Medialab* genoemd) dat de volgende activiteiten zal ontplooiën:

1. het op de voet volgen van technologische ontwikkelingen inzake e-media en het bestuderen hoe ontwikkelingen of uitvindingen nieuw kunnen worden toegepast in Vlaanderen;
2. het consolideren van de kennis die is opgebouwd binnen het kader van de in de periode 2002-2006 door de VRT uitgevoerde innovatieve mediaprojecten;
3. het participeren in grotere, vraaggestuurde onderzoeksprogramma's en projecten waarvan de uitvoering buiten de VRT plaatsvindt en waarbij de VRT de resultaten van het onderzoek gevoerd met de middelen voorzien in de overeenkomst VRT 2007-2011 ter beschikking stelt van Vlaamse media-industrie.

Het onderzoek zal gaan over de volgende domeinen:

- a) productie: media-infrastructuur; technologie voor mediaproductie, technologie voor mediaprocessen en integratie en architectuur van mediatoepassingen.
- b) distributie en consumptie: mediaconsumentenplatformen en distributieplatform.

De nieuwe beheersovereenkomst voorziet in artikel 18 dat daartoe tussen de VRT en de Vlaamse Gemeenschap een overeenkomst met betrekking tot een nieuwe onderzoeks- en innovatieopdracht in het domein van de e-media zal worden afgesloten.

Vanuit de begroting wetenschapsbeleid wordt daartoe een bedrag van 3,837 miljoen euro voorzien voor 2007. De nieuwe beheersovereenkomst bepaalt dat de VRT bovendien een beroep zal kunnen doen op bijkomende middelen die kunnen worden ingezet als 'matching

funds' voor projecten die worden binnengehaald in het kader van vraaggestuurde onderzoeksprogramma's. De overeenkomst O&I beperkt het bedrag tot maximaal 500 000 euro per jaar.

2.1.2 Status

De overeenkomst O&I werd op 24 april 2007 door de betrokken partijen ondertekend. De overeenkomst van de stuurgroep werd gefinaliseerd met de mededeling aan de Vlaamse Regering op 14 december 2007 van de samenstelling van de stuurgroep, en met de aanduiding van de voorzitter en de ondervoorzitter.

2.2 BOM-Vlaanderen (Bewaring en Ontsluiting Multimediale data in Vlaanderen)

Volgens UNESCO bezit onze planeet enkele honderden miljoenen uren aan **audiovisuele archieven**. Deze archieven verliezen echter continu hun kwaliteit. Daardoor wordt het zeer vlug onmogelijk om ze terug af te spelen, tenzij de inhoud wordt overgezet op een modern digitaal medium. Ook in Vlaanderen zijn er duizenden uren aan spraak- en beeldmateriaal opgeslagen op analoge dragers, niet alleen bij de omroepen maar ook bij culturele organisaties, privé-personen, overheidsinstellingen, enz.. Dit materiaal behoort tot het belangrijkste erfgoed in Vlaanderen. Lange-termijnbewaring door het digitaal opslaan en ontsluiten van deze collecties zijn bouwstenen voor kennisverwerving en voor het begrijpen van onze Vlaamse cultuur. Zeker in het onderwijs is er een grote vraag naar multimediale toegang tot het culturele erfgoed; dit biedt immers een uitstekende kans om nieuw lesmateriaal te ontwikkelen over onze cultuur en geschiedenis. Naast de culturele en educatieve waarde van het audiovisuele erfgoed is er ook een aanzienlijke economische waarde aan verbonden. Door het digitaal beschikbaar stellen van het materiaal wordt onder andere de creatieve economie gestimuleerd. Dit leidt tot innovatieve toepassingen op het gebied van nieuwe media en de ontwikkeling van hoogwaardige diensten voor het publiek.

Het snelle verval van het audiovisuele erfgoed enerzijds en de maatschappelijke, culturele en economische waarde ervan anderzijds vragen een oplossing op korte termijn. Het BOM-VI-project wil een belangrijke aanzet zijn tot de oplossing van de geschetste problematiek.

Tijdens het opzetten van dit projectvoorstel werd uitvoerig overleg gepleegd met diverse actoren die actief zijn in de Vlaamse erfgoed-, cultuur- en mediasector (met inbegrip van de bewaar- en erfgoedbibliotheken en archieven).

Vanuit elk van deze sectoren werden concrete aandachtspunten geformuleerd met betrekking tot de bewaring en ontsluiting van multimediale data in Vlaanderen.

Op basis hiervan kon enerzijds het belang van het project voor deze sectoren ingeschat worden; anderzijds kon het project op basis van dit overleg zodanig gedefinieerd worden dat een maximale meerwaarde voor de vermelde sectoren gerealiseerd wordt. Deze meerwaarde is bijgevolg niet beperkt tot een meerwaarde voor de projectpartners alleen; het BOM-VI-project wil een duidelijke meerwaarde bieden voor Vlaanderen als geheel en voor alle Vlaamse actoren in de erfgoed-, cultuur- en mediasector in het bijzonder.

2.2.1 Doelstelling

De finale doelstelling van het BOM-VI project is te komen tot een **gemeenschappelijk innovatieplatform voor opslag en ontsluiting van digitale archieven** waardoor het als demonstrator kan dienen voor de onderzoeksresultaten van de diverse gerelateerde onderzoekstopics (gebruikersnoden; opslagcapaciteit en bandbreedte, lange-termijnpreserving; kostefficiënte en energie-efficiënte opslag, beheer en bescherming van de intellectuele eigendomsrechten; schaalbare en kostefficiënte ingest (opname) in het archief en de ontsluiting). Voor het concrete werkprogramma en het detail van de onderzoeksactiviteiten wordt verwezen naar het finale projectvoorstel.

Het succes en de impact van dit project zullen sterk afhangen van de mate waarin de verschillende actoren uit de Vlaamse cultuur-, erfgoed- en mediasector hun kennis en expertise met betrekking tot archivering en ontsluiting van digitale multimediale data met elkaar zullen delen en op elkaar zullen afstemmen. Hierbij wordt niet alleen gedacht aan de

partners die deel uitmaken van het projectconsortium; het is de expliciete bedoeling van deze partners om alle resultaten die zullen worden behaald in het project publiek beschikbaar te stellen van alle spelers in het Vlaamse (en Europese) cultuur-, erfgoed- en mediaveld.

2.2.2 Status

Op 14 december 2007 werd door de Vlaamse Regering beslist dit project te steunen. Het project zal starten op 01 januari 2008 en heeft een looptijd van 18 maanden. De steun bedroeg 3 991 312 euro.

3. IBBT

Met de oprichting van het IBBT (Interdisciplinair instituut voor BreedBandTechnologie), dat officieel van start ging in 2004, wenste de Vlaamse Regering een belangrijke bijdrage te leveren aan de uitbouw van Vlaanderen tot een toonaangevende en internationaal erkende speler in de toekomstige informatiemaatschappij. En dit meer in het bijzonder door te investeren in middellange termijn basisonderzoek, een gebied waarbinnen er, mede door de conjuncturele crisis in de ICT-sector, een leemte ontstaan was. In de loop van 2007 werden, op vraag van de sector, de activiteiten van het IBBT verder uitgebreid met een luik rond beeldverwerking.

De vzw IBBT functioneert als een virtueel onderzoeksinstituut op basis van een aantal bestaande onderzoeksgroepen die elk binnen hun eigen instellingen blijven, aangevuld met een beperkt aantal centrale directiefuncties en de nodige administratieve staf. Sinds 2007 zijn er, na uitbreiding van de onderzoeksscope met activiteiten op het vlak van beeldverwerking, 16 universitaire onderzoeksgroepen verbonden aan het IBBT. De samenstelling kan in functie van de jaarlijkse bijsturing van de onderzoeksprogrammering nog steeds aangepast worden aan de actuele noden.

De basisopdracht van het IBBT bestaat in het uitvoeren van onderzoek dat een (strategische) **ondersteuning moet leveren voor de applicaties van informatie- en communicatietechnologie** (incl. beeldverwerking). Dit zowel voor de verdere ontwikkeling van bestaande bedrijven als (en nog meer) voor vernieuwende initiatieven in de industrie, de dienstensector en de overheid. In dit kader voert het IBBT in eerste instantie een eigen, doch vraaggedreven, onderzoeksprogrammering uit, gericht op de ontwikkeling van generische (middellange termijn) onderzoeksresultaten en kennis, binnen vijf applicatiedomeinen:

- e-health;
- mobiliteit en logistiek;
- nieuwe media;
- e-government;
- ondersteunende technologieën.

Zowel technologische ('Mobile and Wireless Networks, Fixed networks, Performance Evaluation, Distributed Software, Information Security, Multimedia Content Technology, Human Computer Interaction en Image Processing') als niet-technologische ('Legal and Regulatory research, ICT Policy research, User Centred Design/Usability, Market research') onderzoeksthema's komen aan bod.

De (jaarlijkse) bijstelling van de onderzoeksprogrammering gebeurt door de raad van bestuur van het IBBT, die samengesteld is uit vertegenwoordigers van zowel het bedrijfsleven als de overheid. Deze programmering omvat zowel projecten Gemeenschappelijk BasisOnderzoek (GBO) als projecten Interdisciplinair Strategisch BasisOnderzoek (ISBO). GBO-projecten betreffen (semi)precompetitief multidisciplinair onderzoek uitgevoerd door het IBBT in nauwe samenwerking met een aantal bedrijven en/of non-profit organisaties, waarbij de deelnemende bedrijven een gezamenlijke bijdrage leveren die minstens 50% van de projectkosten bedraagt. ISBO-projecten betreffen lange termijn precompetitief onderzoek met een interdisciplinair karakter en een internationale excellentieambitie. De belangstelling vanuit het bedrijfsleven

en/of de overheid bij dergelijke projecten vertaalt zich in een daadwerkelijke inbreng van de deelnemende leden in de opvolging van het project.

In 2007 gingen er 9 nieuwe GBO-projecten van start. De selectie van deze projecten vond plaats eind 2006. In het najaar van 2007 vond de selectie plaats van de projecten met startdatum in 2008.

Deze selectieronde had betrekking op 25 projecten, waarvan er 12 rechtstreeks geselecteerd werden en 5 een bijkomend beslissingsmoment krijgen in april 2008.

Buiten het kader van zijn eigen onderzoeksprogramma's kan het IBBT ook onderzoek verrichten op basis van bilaterale onderzoekscontracten met de industrie en dienstensector en/of deelnemen aan Europese onderzoeksprogramma's.

Hiernaast is het IBBT ook verantwoordelijk voor het ter beschikking stellen van experimentele infrastructuur (iLabs) die bedrijven (en meer in het bijzonder kmo's) in staat moet stellen hun producten en diensten te testen zowel op technisch vlak als op het vlak van gebruikersrespons. Tenslotte speelt het een belangrijke rol bij het samenbrengen van bedrijven, dienstverleners, de overheid, sectoriële vertegenwoordigers, de Vlaamse kenniscentra en nationale en internationale netwerken.

De jaarlijkse dotatie voor de werking van het IBBT werd in 2007 opgetrokken tot 23 miljoen euro

Het IWT is in het begin nauw betrokken geweest bij de uitwerking en de evaluatie van dit initiatief, zowel tijdens de eerste fase, die leidde tot de principiële goedkeuring eind 2003, bij het opstellen van het convenant en de statuten begin 2004 en door het verlenen van advies aan de minister m.b.t. de uitbreiding van de activiteiten met een luik rond beeldverwerking. De nodige nota's ter zake aan de Vlaamse Regering werden in dit kader opgesteld. Tijdens de eerste jaren was het IWT ook verantwoordelijk voor de controle op de uitvoering van het convenant. Vanaf 2007 wordt deze controle, in lijn met de gangbare regels voor andere strategische onderzoeksinstellingen en zoals voorzien in het beleidskader van 22 juli 2005, overgenomen door EWI.

Het IWT woont, zoals in het verleden, nog wel met raadgevende stem de vergaderingen van de raad van bestuur en de algemene vergadering van het onderzoeksinstituut bij. Ook blijft het betrokken bij de selectie van de GBO-onderzoeksprojecten. In dit kader werd eind 2007 een technische doorlichting gemaakt van de 25 ontvangen projectvoorstellen ten behoeve van de directie en de raad van bestuur van het IBBT.

4. Milieu- en energietechnologie Innovatie Platform (MIP)

Het MIP is opgezet als een samenwerking tussen de beleidsdomeinen leefmilieu en energie en het beleidsdomein voor innovatie (vanaf eind 2005). Dit vormde een eerste concrete aanpak van het zgn. horizontaal/geïntegreerd innovatiebeleid.

Dit impliceert netwerking met de betrokken actoren, m.n. bedrijven, onderzoeksinstellingen en administraties.

Het geheel wordt aangestuurd door een centrale stuurgroep. De ondersteuning wordt opgenomen door een team van het VITO.

Het IWT staat in voor het voorzitterschap van de stuurgroep, de organisatie van een Thematische Werkgroep rond Innovatief Aanbesteden en de doorlichting van collectieve onderzoeksprojecten die ten laste komen van het MIP-budget. Het MIP beschikt immers over een budgettaire enveloppe van 7 miljoen euro.

In 2007 werden 8 projecten doorgelicht, goed voor 3 121 739 euro steun. (3 gesteunde projecten).

Eind 2007 was het moment aangebroken voor een tussentijdse evaluatie van het MIP. Het IWT was hiermee belast en deed een beroep op een extern bureau, m.n. TECHNOPSIS BV, als

ondersteuning van een panel van externe deskundigen uit binnen- en buitenland. Het evaluatieproces werd ingezet met een zelfevaluatie door het MIP-team. Begin 2008 dient de politieke overheid te beslissen over de eventuele bijstellingen in de werking.

5. Competentiepolen

Competentiepolen zijn kenniscentra die zich richten op de bundeling van competenties op strategisch belangrijke thema's in Vlaanderen. De samenwerking tussen alle relevante innovatie-actoren (bedrijven, kennisinstellingen, onderzoeksinstituten) moet leiden tot versterking van bestaande competenties en verhoging van het innovatievermogen bij de Vlaamse kmo's. Collectief onderzoek en kennisdiffusie zijn dan ook de voornaamste activiteiten in een competentiepool.

In juni 2007 heeft het IWT de handleiding voor het aanvragen van steun voor competentiepolen gepubliceerd. Deze handleiding is gebaseerd op het beleidskader aan grote kenniscentra ten behoeve van innovatie (juli 2005). Voor de steun wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om binnen het VIS-Besluit ook grotere geprogrammeerde initiatieven te ondersteunen. Hiermee is invulling gegeven aan de behoefte aan meer transparantie bij de opzet en steun van competentiepolen.

Op 28 september 2007 kende de Vlaamse Regering 28,8 miljoen euro toe aan de competentiepool Flanders' DRIVE II (2008-2011). De missie van Flanders' DRIVE II is uit te groeien van innovatieplatform tot internationaal erkend competentiecentrum, en dit ter ondersteuning van een meer slagkrachtige voertuigindustrie in Vlaanderen.

In 2007 is ook de competentiepool Flanders InShape (voorheen Productontwikkeling en Industrieel Design) van start gegaan, met een budget van maximaal 1,9 miljoen euro voor drie jaar.

Flanders InShape is een breed platform van bedrijfsfederaties, kenniscentra, dienstenleveranciers en hogescholen met als doel de productontwikkelingscapaciteit van de Vlaamse bedrijven te ondersteunen.

Hiernaast werden de tussentijdse evaluaties van FMTC en VIL door het IWT positief beoordeeld. Op basis van dit advies ging de Vlaamse Regering akkoord met de verdere uitvoering van het convenant en de geactualiseerde werkplannen.

In 2008 zal de financiering van een aantal Competentiepolen ten einde lopen. Een belangrijk thema van deze competentiepolen is dan ook het ontwikkelen van een gepaste strategie voor de toekomst. Het IWT zal, op basis van een zelfevaluatie van de competentiepool, instaan voor de eindevaluatie na afloop van het convenant.

In 2007 liepen ook vijf projecten VIS-Haalbaarheidsstudie af. Mede op basis van deze ontwikkelingen worden in 2008 een aantal nieuwe aanvragen voor competentiepolen verwacht.

De competentiepolen in Vlaanderen zijn:

- Flanders' Drive;
- Flanders' FOOD;
- KMO-IT Centrum;
- Flanders InShape;
- Flanders Materials Centre (FLAMAC);
- Flanders' Mechantronics Technology Centre (FMTC);
- Incubatiepunt voor GEO-informatie (IncGeo);
- Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL);
- Vlaams Instituut voor de Mobiliteit (VIM).

5.1 Flanders' Drive

Flanders' DRIVE werd in 2002 opgestart met middelen van de Vlaamse Regering, EFRO en het Limburgfonds, samen meer dan 21 miljoen euro. Het doel was de voertuigsector in Vlaanderen te ondersteunen en de versterking van de toeleveringsketen. Flanders' DRIVE bestaat uit twee verbonden delen: het test- engineeringcentrum, dat de mogelijkheden biedt om mechanisch ontwerp en de nodige testen op onderdelen uit te voeren, en het kennisnetwerk, dat tracht innovatie bij de toeleveranciers aan te zwengelen. 2007 was het zesde en laatste werkingsjaar voor het oorspronkelijk initiatief. De evaluatie wijst uit dat de oorspronkelijke doelstellingen ruim gehaald zijn. Flanders' DRIVE is er in geslaagd om een breed netwerk uit te bouwen in Vlaanderen met een zekere internationale bekendheid. Met ongeveer 150 leden is een ruim deel van de betrokken sector vertegenwoordigd. Bovendien overtreffen de activiteiten binnen dit netwerk de verwachtingen.

Verder is in Lommel 'up-to-date' infrastructuur uitgebouwd. Er is voor gekozen om de engineeringcapaciteit minder ver uit te bouwen dan in de oorspronkelijke plannen voorzien, maar in het algemeen zijn ook hier de doelstellingen gehaald. Het rentabiliseren van de proefstanden blijft echter een permanente uitdaging. Een derde belangrijke activiteit waren de zgn. clusterprojecten waarin bedrijven en onderzoeksinstituten samenwerken rond specifieke thema's. In totaal werden 8 clusterprojecten opgezet en succesvol afgerond, waarbij 37 bedrijven betrokken waren.

Op de meeste vlakken overtrof eind 2007 de actieradius van Flanders' DRIVE de oorspronkelijke plannen. Naast de toeleveranciers werden de assemblagebedrijven actief betrokken. Het actieterrein, uitgebreid met de automobielelectronica en de internationale samenwerking in het bijzonder met Nederland, is ruimer dan verwacht.

Anderzijds werd in 2007 verder gewerkt aan de doorstart. Op basis van de resultaten van de VIS-Haalbaarheidsstudie *Voertuig en fabriek van de toekomst – Bepaling van de differentiatie strategie voor Vlaanderen* en de hieruit ontstane innovatieroadmap en differentiatie strategieën werd in nauwe samenwerking met de bedrijven het vervolgproject uitgevoerd. Rond 4 belangrijke thema's werden 'businesscases' uitgewerkt. Mede op basis daarvan werd de strategie voor Flanders' DRIVE uitgetekend en werd een ambitieus plan voor Flanders' DRIVE II opgezet. Het IWT evalueerde deze aanvraag conform de kaders uitgetekend in het beleidskader voor de strategische onderzoekscentra en de competentiepolen. Op basis van dit advies nam de Vlaamse Regering in september 2007 een principiële positieve beslissing voor een verdere financiering voor 4 jaar, met een totale voorziene steun van 28,8 miljoen euro. Met de goedkeuring van de statuten en de aanduiding van de bestuurders werd in februari 2008 deze beslissing definitief. Begin 2008 reorganiseerde Flanders' DRIVE zich ook en werden de activiteiten van het vroegere engineeringcenter opgeslorpt in de vzw die omgezet werd in een cvba met sociaal oogmerk.

Conform zijn opdracht volgt het IWT via de raad van bestuur de activiteiten van het kennisnetwerk Flanders' DRIVE van dichtbij op. Bovendien staat het in voor de betaling van de steun en de financiële opvolging.

5.2 Flanders' Food

Flanders' FOOD werd in 2005 opgericht met als missie *de competentie van de ondernemingen van de Vlaamse voedingsindustrie te versterken door het gericht stimuleren en implementeren van wetenschappelijk en technologisch geïntendeerde product- en procesinnovaties en aanverwante activiteiten.*

Gedurende het tweede werkjaar (2007) werden de activiteiten en diensten van Flanders' FOOD verder uitgebouwd en geprofessionaliseerd, met specifieke aandacht voor de dienstverlening aan de leden.

Als competentiepool heeft Flanders' FOOD, in samenwerking met het IWT en 7 VIN-spelers, een samenwerkingsproject opgestart. De doelstelling van dit project was het onderzoek naar

een verbetering van de performantie en de professionaliteit van de aangeboden diensten vanuit het VIN-netwerk.

Het project zal resulteren in de oprichting van een Vlaamse voedingscluster, gecoördineerd en gefaciliteerd door Flanders' FOOD, waarbij de dienstverlening voor de bedrijven zal versterkt en verbreed worden en een aantal activiteiten in onderling overleg zullen uitgevoerd worden.

In 2007 werd een tweede oproep voor onderzoeksprojecten gelanceerd. Samen met de kennisinstellingen werd uitvoerig gepeild naar de interesse bij de voedingsbedrijven. Uiteindelijk werden 7 collectieve, meer sectorspecifieke onderzoeksprojecten geïdentificeerd en opgestart:

- Trends;
- Optimalisering van de kleurstabiliteit van rundvlees;
- Innovatieve voederadditieven voor reductie van Salmonella contaminatie bij varkensvlees;
- Onderzoek naar ijs en roomijs met verminderd vetgehalte;
- Evaluatie van Fourier Transform Infrarood Spectrometrie (FT-IR) als snelle bepalingmethode voor de brutosamenstelling, vetkwaliteit en vetzuursamenstelling van vleesproducten en eieren;
- Evaluatie van de bloemfunctionaliteit voor graangebaseerde toepassingen;
- Beheersing van de acrylamide problematiek in de verwerkende aardappelsector.

In ieder project participeren minimum 50% kmo's. Van de 159 leden nemen er 62 deel aan deze projecten. Het totaal aantal deelnames komt op 69 (sommige bedrijven zijn betrokken in meerdere projecten). Zeven verschillende onderzoeksgroepen zijn betrokken bij de uitvoering van deze projecten. Voor de uitvoering van alle Flanders' FOOD projecten werden door de kennisinstellingen 31 onderzoekers aangetrokken. Het totaal voltijds equivalenten bedraagt 24,75.

Via de verspreiding van kennis houdt Flanders' FOOD de bedrijven op de hoogte van recente ontwikkelingen op het vlak van product- en procesinnovaties. Onder kennisverspreiding vallen:

- De nieuwsbrief 'Science & Technology Watch' (STW): een zeer ruim aanbod van zowel commerciële als wetenschappelijke databanken en tijdschriften worden gebruikt als bron voor de STW-artikels. Het aantal geabonneerden op de nieuwsbrief bedroeg eind 2007: 823.
- Individuele dienstverleningssysteem: 124 adviezen werden verleend.
- Seminars en opleidingen: er werden 5 Flanders' FOOD seminars (420 deelnemers) en 2 opleidingen (8 sessies met 350 deelnemers) georganiseerd.
- Publicaties: twee Flanders' FOOD boeken werden uitgegeven via Lannoo Campus (relatie tussen voeding en gezondheid en voedingsingrediënten). In totaal werden er reeds 1 399 boeken verkocht.
- Initiëren en begeleiden van IWT-projecten: Flanders' FOOD heeft, binnen de reguliere IWT-steunkanalen, 4 IWT (TIS/TD)-projecten zelf ingediend (binnen oproep 2007) en 14 bedrijven (8 kmo's en 6 niet kmo's) begeleid bij een KMO-Innovatiestudie en bij de indiening van projectvoorstellen in het kader van EU KP 6/7.

Via deelname aan symposia en externe contacten werd het Flanders' FOOD netwerk, zowel nationaal als internationaal, verder uitgebouwd en verbreed.

In 2007 werden de eerste verkennende gesprekken gevoerd voor het oprichten van een FOOD TRIANGLE tussen Vlaanderen, Nederland en Noordrijn-Westfalen. Dit zal resulteren in het uitwisselen van grensoverschrijdende kennisexpertise, het samenbrengen van bedrijven en kennisinstellingen in de drie regio's en het alternatief organiseren van een seminarie. Flanders' FOOD is ook betrokken bij een aantal Europese projecten: EIS (Europese Innovatiestimulering), ETP 'food for life', Truefood, Novel Q, FINE en VITAL.

Eind 2007 bedroeg het aantal toegetreden leden (bedrijven) 159. Op basis van de Europese definitie voor kmo zijn 58% van de leden kmo. Opmerkelijk voor 2007 was de toetreding van ondernemingen uit de technologie en informaticasector. Kennisinstellingen/onderzoeksgroepen kunnen ook aansluiten als toegetreden lid. Het totaal aantal toegetreden onderzoeksgroepen bedroeg 25.

5.3 KMO-IT

Het ESF-project ICT KMO "ICT-stimulering door Sensibilisering" werd op 09.03.2005 door ESF-Vlaanderen goedgekeurd voor de periode van 10 maart 2005 tot 31 december 2007. De Vlaamse Regering keurde een cofinanciering goed voor dit project op 15 december 2005.

Midden 2006 werd het convenant tussen de Vlaamse Regering en KMO-IT vzw ondertekend, met een subsidie van maximaal 2,667 miljoen euro. Dit als co-financiering van het ESF-project ICT-KMO teneinde de vzw toe te laten de meest adequate structuur te organiseren en in te zetten voor het bereiken van haar doelstellingen zoals vermeld in dit convenant. Eind 2007 werd na een zelfevaluatie en positieve evaluatie door het IWT het convenant binnen de bestaande Vlaamse steun, met één jaar verlengd.

KMO-IT vzw heeft als missie: de stimulering en sensibilisering van het gebruik van ICT-middelen binnen de kmo zodat ICT de motor wordt van de Vlaamse kmo in de nieuwe economie.

KMO-IT vzw bereikt dit door een werkplan uit te voeren dat gebaseerd is op de volgende doelstellingen:

- Bij de primaire doelgroep van Vlaamse kmo's wordt een betere benutting van het ICT-potentieel betracht. Zowel de bedrijfsvoering als de evolutie van de basisinfrastructuur vormen hierbij het startpunt voor ICT-innovatie. Door realisatie van diverse initiatieven op maat van de kmo en het voorzien in adequate interventies van meer adviseurs naar de kmo, is het de beooging de bedrijven uit de doelgroep aan te zetten tot een meer doeltreffend en meer doorgedreven gebruik van ICT-oplossingen als realiserende kracht voor verdere ontwikkeling en groei.
- Vanuit de focus op een sensibiliserende en ondersteunende werking aan deze primaire doelgroep levert ICT-KMO tegelijk een toegevoegde waarde voor de ICT-aanbieders. Voor deze secundaire doelgroep wordt gestreefd naar het realiseren van een betere toegankelijkheid bij kleine kmo's door het fungeren als 'match maker' tussen kmo's en potentiële leveranciers in het informatiseringsvoortraject. Kenbaar maken van het ICT-aanbod en verhoging van visibiliteit van ICT-leveranciers vergemakkelijken de weg voor de aanbieders om zich beter als partner te positioneren van traditionele kmo's bij het innoveren van hun bedrijfsvoering met behulp van beter aangepaste diensten en oplossingen.
- Waar nodig wordt door KMO-IT betracht op te treden als bemiddelaar voor het vestigen van vertrouwen en een goede relatie tussen kmo en aanbieder. Dit moet de slaagkans verhogen en een win/win-situatie in de hand werken voor beide partijen.

De ICT-audit werd uitgebouwd tot een volwaardig en succesvol instrument. Uit de enquêtes blijkt naast een grote tevredenheid, ook een sterke impact van de audit-trajecten. Meer dan 80% van de bedrijven gaat tot actie over. Ook de sectorrapporten werden bijzonder positief onthaald.

5.4 Flanders InShape

Op 13 oktober 2006 heeft de Vlaamse Regering de oprichting van een Competentiepoo Productontwikkeling en Industrieel Design goedgekeurd. Op 12 december 2007 werd door de algemene vergadering van de competentiepoo beslist om de naam te veranderen in Flanders InShape vzw.

Flanders InShape stelt zich tot doel de concurrentiekracht van industriële kmo's in het Vlaamse Gewest te versterken en meer zelscheppende industrie op te bouwen.

Deze nieuwe competentiepoo is gevestigd in Kortrijk en is een samenwerking tussen Industrie Vlaanderen, een aantal dienstverlenende bedrijven, hogescholen en gespecialiseerde kenniscentra.

Thematisch zal de competentiepool het integrale proces van productontwikkeling bestrijken, van de vertaling van marktkennis naar productspecificaties, over het ontwerpproces zelf met integratie van industriële vormgeving, tot en met de marktintroductie. Hierbij komen zowel de technologische, economische als menskundige aspecten van productontwikkeling op een evenwichtige wijze aan bod.

De competentiepool heeft vier opdrachten:

- De uitbouw van een samenwerkingsplatform tussen alle actoren die in Vlaanderen actief zijn in het domein van productontwikkeling.
- Het stimuleren van productontwikkeling en industrieel design, voornamelijk via de innovatiecellen van de actieve sectorfederaties.
- Adviesverlening aan individuele bedrijven over de methodiek en het proces van productontwikkeling, zowel vanuit de kenniscentra als vanuit de competentiepool zelf.
- Vraaggericht onderzoek, dat op call basis zal worden uitbesteed aan de meest geschikte partijen, zoals hogescholen, kenniscentra, dienstverlenende bedrijven,....

Een van belangrijkste strategische doelstellingen van Flanders InShape was de uitbouw van een samenwerkingsplatform van innovatie-actoren op het vlak van productontwikkeling. Daarom werden in 2007 een groot aantal samenwerkingen opgestart zowel met de actoren binnen het Vlaams InnovatieNetwerk, maar ook met de dienstverleners en een aantal belangrijke spelers in het buitenland. Er werd concreet samengewerkt met Flanders DC in het kader van I-POD of voluit International Mobility Project for young Product Developers and Industrial Designers. Met VOKA werd afgesproken om vanaf januari 2008 het Lerend Netwerk Productontwikkeling en Industrieel Design op te starten. Door de samenwerking met Stichting Interieur zal Flanders InShape deelnemen aan de beurs Design@Work. Voor de organisatie van de workshops werden samenwerkingen met de dienstverleners opgestart. Naast de dienstverlenende bedrijven die de oprichters zijn van Flanders InShape werden ook samenwerkingen met andere ontwerp bureaus, zoals Verhaert, Hegge Design, Safлот, Pilipili, etc. opgestart. Ook de regionale initiatieven zoals Design Platform Limburg werden bij de werking van Flanders InShape betrokken.

Door de samenwerking met de regionale innovatieadviseurs, zoals het Innovatiecentrum West-Vlaanderen worden diverse bedrijven per regio aangesproken. Tot slot is Flanders InShape ook betrokken bij de opstart van Product Development Management Organisation (PDMA) afdeling in België.

Directe afstemming en coördinatie van acties tussen de oprichters van Flanders InShape is noodzakelijk om de werking van de competentiepool te verzekeren en om waar mogelijk cross-sectorale acties op te zetten.

Hiertoe werd een samenwerkingsprotocol tussen de kenniscentra Centexbel, Optimo/TCHN en Sirris afgesloten. Door dit samenwerkingsprotocol werd afgesproken welk gemeenschappelijk instrumentarium door Flanders InShape zal ontwikkeld worden. De voorbeelden van dit instrumentarium zijn: een enquête voor regelmatig onderzoek naar de stand van productontwikkeling bij de doelgroepbedrijven, een databank van ontwerpers en productontwikkelaars, een handleiding productontwikkeling voor de kmo, een opleidingsmodule productontwikkeling, een PO-audit.

5.4.1 Conclusie

Het project kwam trager dan gepland op gang. Vooral door de lange procedure van de aanwerving konden de algemene directeur en coördinator eerst tegen 14 mei 2007 starten. Daardoor kon slechts 49% van het beoogde budget gependend worden. Binnen dit werkelijk benut budget liggen de resultaten significant hoger dan de vooropgezette doelstellingen. De doelstellingen voor algemene promotie en informatieverspreiding, innovatieondersteunende publicaties/presentaties, collectieve events werden in dit opstartjaar ruimschoots bereikt.

5.5 FLAMAC

In 2007 werkte FLAMAC verder aan de uitbouw van zijn 'High Throughput Screening Methodologies (HTS)' voor materiaalonderzoek. Daarnaast werden verschillende HTS-karakterisatietools geïnstalleerd te samen met de nodige veiligheidsvoorzieningen. FLAMAC

wordt opgezet als vzw en is gedeeltelijk virtueel. De onderzoeksinfrastructuur, die binnen de projecten uitgewerkt wordt, wordt samengebracht op één plaats, het Technologiepark te Zwijnaarde. De infrastructuur uitbouw loopt parallel met de uitvoering van de drie projecten die in het convenant werden voorzien.

De Vlaamse Regering besliste op 28 mei 2004 om 7 miljoen euro (= 50% steun voor totale kost -investeringen + exploitatiekosten- gedurende 3 jaar) uit te trekken voor de ondersteuning van FLAMAC. De overige middelen moeten door het centrum zelf bij elkaar gebracht worden. In de eerste fase worden deze middelen volledig ingebracht door de ledenondernemingen (Umicore, ArcelorMittal en Agfa Graphics).

2007 is het derde jaar van werking, waarin FLAMAC nog verder uitbreidde door 2 projectleiders en één technisch medewerker bijkomend aan te werven. De experimentele platformen zijn nu allemaal opgestart.

Voor de uitwerking van de drie gedefinieerde projecten wordt samengewerkt met bestaande kenniscentra. Concreet zijn die projecten ook gekoppeld aan de drie experimentele platformen. De samenwerking met de onderzoekspartners heeft o.a. ook geleid tot een aantal gezamenlijke wetenschappelijke publicaties. Tevens werd beslist om in 2007 een 2-daagse workshop te organiseren rond het thema.

FLAMAC is ondertussen ook gegroeid in aantal werknemers en kreeg een nieuwe leiding. Belangrijk is tevens dat een aantal projecten met derden in 2007 verder werden geconcretiseerd.

FLAMAC initieerde het gebruik van de HTS-infrastructuur voor nieuwe toepassingsgebieden en slaagde in het opzetten van meerdere nieuwe samenwerkingsverbanden en contractopdrachten. Daarnaast is het lid geworden van een Europees consortium in het 7KP-programma.

De raad van bestuur wordt samengesteld uit de ledenbedrijven, Agoria en het IWT als waarnemer. Daarnaast heeft FLAMAC een Programmacomité opgericht, dat jaarlijks een advies uitbrengt aan de raad van bestuur m.b.t. de definiëring en de uitwerking van de gemeenschappelijke onderzoeksprojecten van FLAMAC. Er wordt ook een wetenschappelijke raad samengeroepen met vertegenwoordigers uit verschillende universiteiten en onderzoeksinstellingen in Vlaanderen. Een jaarlijks overleg wordt voorzien. Er is tevens een gebruikerscomité opgericht met verschillende industriële vertegenwoordigers, die interesse hebben getoond. In 2007 vergaderde dit comité 2 maal.

Het IWT heeft een waarnemer in de verschillende organen. Een tweede jaarverslag werd begin 2007 neergelegd bij het IWT, dat tevens belast is met zowel de inhoudelijke als de financiële opvolging van de activiteiten.

FLAMAC heeft de vraag neergelegd om binnen de oorspronkelijk vastgelegde overheidssteun, het werk voor een 4de jaar te kunnen verderzetten. De industriële partners ondersteunen deze vraag. Concreet betekent dit dat in de loop van 2008, FLAMAC een zelfevaluatie zal uitvoeren, op basis waarvan het IWT eind 2008 de evaluatie van het convenant zal behartigen.

5.6 Flanders' Mechatronics Technology Centre vzw

De Vlaamse Regering besliste op 28 februari 2003 steun toe te kennen aan FMTC voor een periode van 5 jaar.

Voor de regeling van de steun aan FMTC werd een convenant opgesteld tussen 3 partijen: de Vlaamse Regering (de minister bevoegd voor innovatie en de minister bevoegd voor economie), het IWT en FMTC. Het convenant omvat o.m. de missie, de doelstellingen en de opdrachten van FMTC.

Het FMTC formuleerde als missie: *De technologische innovatie bij leden mechatronica bedrijven in Vlaanderen te versterken door bedrijfsgerichte kennisopbouw te organiseren in strategische mechatronica-thema's en dit met zulke omvang en op zulk wereldtopniveau, dat*

een herkenbare bijdrage aan de concurrentiële positie van de bedrijfstak op de wereldmarkt geleverd wordt.

Het FMTC realiseert haar missie door het invullen van twee hoofdopdrachten: het uitvoeren van projecten Strategisch BasisOnderzoek (SBO), gericht op het uitbouwen van de geselecteerde basiscompetenties: sensortechnologie, communicatie in machines en superperformantie van machines; het uitvoeren van projecten Gemeenschappelijk Onderzoek (GCO). Daarnaast zal het FMTC haar missie eveneens realiseren door het uitvoeren van een nevenopdracht: het uitvoeren van strikt confidentiële projecten contractonderzoek, niet gefinancierd door de voorziene steun binnen het convenant.

Het convenant tussen de Vlaamse Regering, het IWT en Flanders' Mechatronics Technology Centre vzw schreef voor dat na afloop van het derde werkingsjaar een tussentijdse evaluatie zou worden opgemaakt en dat het FMTC daartoe een uitgebreide zelfevaluatie zou doorvoeren. Deze zelfevaluatie slaat op de periode van 1 oktober 2003 tot en met 31 december 2006. Deze evaluatie-oefening werd in de 2de helft van 2006 opgestart en resulteerde in 2007 in een grondige zelfevaluatie. Deze leidde tot beperkte bijstellingen in het convenant en een herformulering van de missie tot: *Het gemeenschappelijk ontwikkelen van nieuwe en verbeteren van bestaande breed inzetbare mechatronische competenties en technologieën om de concurrentiepositie van de lidbedrijven te versterken.*

Reeds in de loop van 2005 werd ook beslist de lopende en toekomstige projecten (GCO zowel als SBO) in drie nieuwe onderzoeksprogramma's onder te brengen:

- **Hoog productieve machines**, met als uiteindelijke doelstelling machines met een hogere productiviteit, verbeterde (energie) efficiëntie en een lagere impact op de omgeving (ecologisch, geluid, trillingen...). Hier wordt in eerste instantie onderzoek naar regeltechnische aspecten verricht. Ook (precisie) actuatoren komen aan bod.
- **Modulaire machines** met systeemontwerp, software en controle architecturen, en, industriële communicatie als speerpunt onderzoekstopics.
- **Machine servitizatie**, waar gekeken wordt naar technologieën die de huidige trend naar het uitrollen van een aantal diensten bij de klant, kunnen ondersteunen. Universele communicatie standaards tussen machines en service centers of machines onderling, verzamelen en verwerken van gegevens van de machine voor conditiebewaking of prognostische doeleinden zijn hier de belangrijkste onderzoekstopics. Het ontwerp van nieuwe sensoren wordt bewust niet nagestreefd. Nieuwe toepassingen, bijvoorbeeld sensorfusie, van bestaande sensoren of de integratie ervan in machines worden wel als speerpunten beschouwd.

Voor de realisatie van deze projecten heeft FMTC samenwerkingscontracten afgesloten met het Wetenschappelijk en Technologisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid (WTCM, nu SIRRIS), De Katholieke Universiteit Leuven Afdeling Productie Machinebouw en Automatisatie (PMA), de Katholieke Universiteit Leuven Afdeling ELECTA, de Katholieke Hogeschool Brugge Oostende (KHBO), het Interuniversitair Micro-elektronica centrum (IMEC) en haar Nederlandse dochter organisatie (IMEC-NL) en tot slot de Amerikaanse firma Magna-Lastic Devices, Inc. (MDI). Vanuit 8 lidbedrijven werden er bovendien in totaal meer dan 3 mensjaren residenten geleverd.

FMTC is ondertussen ook lid geworden van de volgende nationale netwerkorganisaties met betrekking tot mechatronica:

- DSP Valley;
- Vloot;
- LeuvenInc;
- en van het Europese Network of excellence EumechaPRO.

Daarnaast werd ook de nodige aandacht besteed aan het ELAT (Eindhoven- Leuven-Aachen Triangle) initiatief, met vooral een redelijke bekendheid in de regio Eindhoven en deelname aan twee, door de Nederlandse overheid gesubsidieerde, projecten (WICOR en IRIS) tot gevolg.

Tot slot werd tijdens de laatste wetenschappelijke adviesraad van 2006 expliciet de vraag gesteld hoe FMTC volgens de aanwezige experts kan evolueren tot een Europees top onderzoekscentrum op het vlak van mechatronica. Volgens de wetenschappelijke adviesraad heeft FMTC alle troeven om op termijn uit te groeien tot een Europees topcentrum in mechatronica. Hierbij werd wel opgemerkt dat verder groeien daartoe waarschijnlijk onontbeerlijk is. Ook werd in dit verband gewezen op het belang van externe financieringsbronnen, bijvoorbeeld Europese steunprogramma's.

Er zijn weinig redenen om aan te nemen dat FMTC bij het beëindigen van zijn eerste convenant met de Vlaamse Regering in globo zijn doelstellingen niet zou halen. Reeds aan het einde van het derde werkingsjaar geven internationaal erkende mechatronica specialisten uit de wetenschappelijke adviesraad aan dat FMTC op de goede weg is om een Europees onderzoekscentrum van topniveau te worden, op voorwaarde dat het centrum verder kan blijven groeien en dat ook internationale financiering voor de werking kan aangewend worden. Het geactualiseerde businessplan voor de periode 2007-2011 stelde deze voorwaarden uitdrukkelijk als doelstellingen voorop.

FMTC is ondertussen ook sterk vertegenwoordigd in allerlei nationale, en in beperktere mate ook internationale netwerken met betrekking tot mechatronica, wat zich vertaalt in een vrij ruime bekendheid in Vlaanderen en de regio Eindhoven, toch nog steeds één van de mechatronische zwaartepunten van West-Europa, en contractonderzoek voor onder andere de Nederlandse fabrikant van pick-and-place machines Assembleon. Waar initieel vooral de lokale markt bewerkt wordt zal voor de komende periode nog veel meer de internationale kaart getrokken worden.

5.7 IncGEO

De Vlaamse competentiepool 'Incubatiepunt voor GEO-informatie' heeft als missie onderzoek te stimuleren om het gebruik van geo-informatie te verhogen voor burgers, overheden en industrie. IncGEO is een vzw die werd opgericht in 2004 door vier onderzoekspartners: de Katholieke Universiteit Leuven, de Universiteit Gent, de Vrije Universiteit Brussel en de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek. De vzw telt een 8-tal medewerkers die deels zelf ontwikkelingen uitvoeren en deels projecten begeleiden bij de onderzoekspartners. De financiële steun is afkomstig van de Vlaamse Regering en wordt beheerd door het IWT.

De hoofdactiviteiten van IncGEO zijn:

- het ontwikkelen van Generische Geo Tools (GGT) om processen op het gebied van datafusie, veranderingsdetectie, creatie en upgradering van geografische databanken zo verregaand mogelijk te automatiseren;
- samen met de onderzoekspartners diverse onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten uitvoeren ter voorbereiding van toekomstige GGT-modules, rekening houdend met bestaande marktfragen bij de gebruikersgroep;
- samen met de onderzoekspartners de nodige kritische massa mobiliseren voor contractonderzoek of voor gezamenlijke deelname aan nationale en internationale onderzoeks- en innovatieprogramma's (Europese Commissie, ESA, STEREO II, ...).

De noodzakelijke marktrelevante validatie van de ontwikkelde tools gebeurt aan de hand van concrete projecten met eindgebruikers.

IncGEO heeft in 2007 de ontwikkelde toolsets (IG-ART en IG-MAP) op een marktgedreven wijze verder ontwikkeld. Naast eigen ontwikkeling is er in 2007 veel aandacht gegaan naar externe onderzoeksprojecten. Deze projecten zijn gericht op het uitwerken van methodieken om het productieproces voor het bijhouden van grootschalige databanken te optimaliseren.

IG-ART is een co-registratietool die ervoor zorgt dat geografische informatie van diverse oorsprong en schaal automatisch op elkaar worden ingepast. Enerzijds werden de door de universitaire partner geleverde algoritmes (IP) op punt gesteld en marktwaardig gemaakt, de

kernmethode werd uitgerust met bijkomende transformaties, de robuustheid m.b.t. schaalverschil tussen de datasets is verhoogd en software architecturale aanpassingen werden doorgevoerd met als doel parallel processing mogelijk te maken. De toepassing blijft beschikbaar onder diverse platformen (Linux en Microsoft Windows, evenals afgeleide producten als een plugin voor ArcGIS, en COM/.Net componenten.)

De applicatie is opgebouwd uit een verzameling goed gedocumenteerde, herbruikbare en platformafhankelijke bibliotheken. De applicatie werd uitgebreid getest, zowel intern als bij IncGEO verwante bedrijven en organisaties. De toepassing is momenteel commercieel beschikbaar. Een demonstratie versie kan via de IncGEO website (www.incGEO.be) worden verkregen.

IG-MAP (mobile mapping tool): de doelstelling van deze tool houdt de creatie in van geometrisch nauwkeurige 3D-modellen. De basis werd gelegd voor een krachtig en geïntegreerd generisch raamwerk voor de voorstelling en de verdere analyse van mobile mapping data en automatische scene-analyse. Het raamwerk omvat reeds volgende functionaliteiten: inlezen, verwerking en visualisatie van mobile mapping gegevens, onafhankelijk van het captatiesysteem; systeemcalibratie voor optische en positioneringssensoren; fotogrammetrische bewerkingen; verbetering van de positie- en oriëntatiegegevens; 2D/3D modelering.

In 2007 is de aandacht vooral uitgegaan naar integratie van vector data structuren en foutberekening van de calibratie. Bovendien zijn er methodieken geïntegreerd voor 'direct georeferencing'. 'Direct georeferencing' laat toe gegeorefereerde mozaïek beelden te creëren uit videodata. IncGEO ondersteunde een aantal Vlaamse spin-off creaties in deze sector.

In 2006 werden samen met AGIV een aantal externe onderzoeksprojecten gedefinieerd en opgestart. De uitvoering van deze projecten is in 2007 door IncGEO en AGIV begeleid.

Project	Onderzoekspartners	Beschrijving
SUPERRES	VITO	Kwaliteitsanalyse van digitale beelden en begroting van de planimetrische nauwkeurigheid van digitale superresolutie beeldcomposieten ten dienste van een betere veranderingsdetectie en objectextractie.
IDAS	UGent en VUB	Intelligente Data-integratie Services voor Actualisatie van Spatiale data: de automatische veranderingsdetectie van GRB objecten op basis van beelddata en derivate producten.
DIFDEM	UGent	Differential Digital Envelope Model: uitwerking van een methodologie voor detectie van wijzigingen aan gebouwen aan de hand van temporele verschillen in hoogtemodellen.
VERA	KUL en VUB	Veranderingsdetectie van gebouwen en weginrichtingen aan de hand van Vector en Raster data.
LAMBERT 2005	KUL	Impactstudie Lambert 2005: Impact van de wijziging in coördinaatreferentiesysteem van GIS bestanden.
ROAD DETECTOR	VUB en UGent	Het ontwikkelen van een modulaire wegendetectie applicatie.

In het kader van Contract Onderzoek en Ontwikkeling is er in 2007 deelgenomen aan de uitvoering van het STEREO II RIMS-project 'Reliable image management systems in support of urban services and disaster management'. Naast IncGEO waren de betrokken partijen VITO en UGent. Bovendien zijn er activiteiten georganiseerd rond FP7, SBO en STEREO II-projecten en is IncGEO toegetreten tot het IRC-netwerk van het IWT.

In 2007 is het convenant van IncGEO verlengd tot 31 december 2008 binnen het oorspronkelijk toegekende budget. Tijdens dit extra jaar zal IncGEO zich richten op de volgende activiteiten:

- na evaluatie van bovengenoemde projecten, zullen de resultaten van deze projecten de basis vormen voor nieuwe valorisatie/operationaliseringsprojecten;
- concretisering van de industriële samenwerkingen betreffende de Coregistratietool en de Mobile Mapping Tool;
- de voorbereiding van een eventueel vervolgttraject van IncGEO.

5.8 Vlaams Instituut voor de Logistiek

Het Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL) werd in 2003 opgericht en heeft als missie de competitieve positie van de logistieke sector in Vlaanderen te versterken. Het VIL heeft twee hoofdopdrachten: innovatiestimulering en de promotie van Vlaanderen als logistieke regio. De Vlaamse Regering ondersteunt volgens het convenant uit 2003 de werking van het VIL voor een periode van 5 jaar (2003-2008) met een bedrag van 11,125 miljoen euro.

Het VIL is een vzw met statutaire en toegetroden leden en beschikt over een raad van bestuur met telkens vier vertegenwoordigers van de logistieke bedrijven, de kenniscentra en de overheid. Het IWT is waarnemer in deze raad van bestuur.

De werking van het VIL is rond vier pijlers georganiseerd:

- **Toegevoegde waarde concepten en technologieën:** het aanbieden van diensten met toegevoegde waarde, naast transport en opslag, is belangrijk voor de competitiviteit van logistieke bedrijven.
- **Multimodaal vervoer:** transport is een essentiële schakel in de logistieke keten. De efficiënte combinaties van transportmodi en -concepten in multimodale verplaatsings- en transportnetwerken bepalen in grote mate het succes en de aantrekkelijkheid van een logistieke regio.
- **Ondersteuning van logistieke partnerships:** ook in de logistiek zijn samenwerkingsverbanden essentieel om redenen van efficiëntie (bijv. betere capaciteitsbenutting) of van complementaire dienstverlening (bijv. geografische en functionele complementariteit).
- **Troeven van Vlaanderen (ondersteunende pijler):** Vlaanderen beschikt over unieke competitieve voordelen als logistieke regio. Het VIL moet deze troeven duidelijk in kaart brengen met feiten en cijfers en meehelpen om deze verder te versterken. De kennisontwikkeling in de andere pijlers wordt in grote mate gestuurd vanuit deze pijler.

Het personeelsbestand van het VIL telt veertien VTE, doorgaans personen van hooggekwalificeerd niveau. Op die manier is er voldoende kritische massa aanwezig om een logistieke kenniscel uit te bouwen. In 2007 groeide het aantal leden van 159 naar 180.

In 2007 werd het VIL tussentijds geëvalueerd, zoals voorzien in het convenant. De evaluatie werd o.m. gebaseerd op een zelfevaluatie, met een bevraging van focusgroepen uit de verschillende doelgroepen van het VIL over de bereikte resultaten en pistes voor de toekomst. Enerzijds werd de werking van het VIL in de voorbije periode geëvalueerd. Anderzijds werd de inpassing in het *Beleidskader voor de steun aan grote kenniscentra t.b.v. innovatie* bekeken.

Uit de evaluatie bleek dat het VIL in deze opstartfase een hele weg heeft afgelegd, met de opbouw van een interne pool van competenties, naamsbekendheid en een netwerk in de logistieke sector. Daarnaast bleek dat het VIL in het Beleidskader past, met een aantal aandachtspunten. De tussentijdse evaluatie resulteerde in een positief advies voor de verdere ondersteuning van het VIL met een aantal bijstellingen, i.h.b. een steviger verankering van het vraaggedreven karakter en kmo-karakter in de advies- en bestuursorganen en een betere uitbouw van de samenwerking met kennisinstellingen en frontoffices.

Dit werd vertaald in een addendum aan het convenant dat in september 2007 goedgekeurd werd. Het addendum houdt in dat de werkingsperiode van het VIL verlengd wordt, binnen de oorspronkelijk voorziene financiering. Het omvat ook een aantal bijstellingen die in 2007 geïmplementeerd werden: o.m. de aanpassing van de financieringsregels aan het Beleidskader, een wijziging van de raad van bestuur, de oprichting van een bedrijfsraad en een wetenschappelijke adviesraad,....

Een belangrijk resultaat in 2007 was de verdere doorbraak van het concept van 'Extended gateways'.

Dit concept houdt in dat belangrijke 'gateways' in Vlaanderen (zeehavens en luchthavens) door sterke hinterlandverbindingen van een permanente goederenstroom verzekerd worden. De achterlandlocaties kunnen zich door een geïntegreerde infrastructuur positioneren als een uitbreiding voor de 'gateway', mits het aanbieden van de juiste dienstverlening en kennis.

De haalbaarheidsstudie *Logistieke poort Limburg* resulteerde in de oprichting van een *Logistiek Platform Limburg*, waarin de conclusies van de studie in concrete acties vertaald worden. In 2007 werden gelijkaardige studies opgestart in de vier andere Vlaamse provincies, die in 2008 gefinaliseerd worden.

Een tweede belangrijk initiatief was de oprichting van *C*Stars clusters*. De bedoeling is clusters van bedrijven structureel samen te brengen om knelpunten en opportuniteiten te identificeren die aansluiten met de expertise van het VIL en aanleiding kunnen geven tot onderzoeksprojecten en/of samenwerkingsprojecten. 55 bedrijven leverden een bijdrage in 11 clusters die opgestart werden (o.m. een cluster *inland terminals, diepvriescluster, pharmacluster*, samenwerking in de *boekensector* en een taskforce logistiek in de *voertuigindustrie*).

Verder zijn er strategische werkgroepen voor verdere kennisopbouw actief in de volgende domeinen: distributieconsolidatie, multimodaal vervoer, reverse logistics en 'real time locations systems'. Er werden ook stand van zaken-studies uitgevoerd rond supertrucks, ICT voor multimodaal transport, ICT in de binnenvaart, ICT in het wegtransport, 'Green Supply Chains' en 'Secured Supply Chains'. In totaal waren 62 bedrijven in stuurgroepen betrokken.

De nieuwe logistieke concepten en technologieën werden door middel van pilootprojecten verder bij bedrijven geïntroduceerd. Een 55-tal bedrijven waren betrokken in dergelijke pilootprojecten. De gerealiseerde projecten hadden onder meer betrekking op RFID, multimodaal transport, AEO regelgeving, keten- en distributieconsolidatie, totale logistieke kost, ...

Het VIL leverde bijdragen op een zestigtal events en bereikte hiermee een totaal publiek van bijna 5 000 deelnemers, voornamelijk binnen de logistieke sector, maar ook daarbuiten.

Tenslotte is het VIL ook actief in zijn promotie-opdracht in samenwerking met Flanders Investment and Trade. Er werden succesvolle missies naar China en India georganiseerd, met een bereik van respectievelijk 200 en 150 lokale bedrijven.

5.9 Vlaams Instituut voor Mobiliteit

Het Vlaams Instituut Mobiliteit (VIM) werd in 2006 gedefinieerd met het oog op het creëren van een competentiepool die het bedrijfsleven ondersteunt bij het oplossen van het mobiliteitsprobleem en veranderingen op gang moet brengen die leiden tot een duurzamer transport- en mobiliteitssysteem. De missie van het VIM is om de mobiliteitssector in Vlaanderen te versterken door innovatie en onderzoek, door kennisoverdracht en door begeleiding van doelgroepen.

De voorziene financiering voor dit project is afkomstig uit de EFRO-middelen, met cofinanciering vanwege de Vlaamse overheid voor de periode 2006-2008. Het IWT werd belast met het opstellen en het beheer van het VIM-convenant. In het eerste werkjaar 2006 heeft het VIM een haalbaarheidsstudie uitgevoerd.

Op 16 januari 2007 vond de officiële installatie van het Vlaams Instituut voor Mobiliteit plaats in de ambtswoning van de Limburgse gouverneur, in aanwezigheid van de Vlaamse Minister van Economie, Wetenschap en Innovatie.

In het werkjaar 2007 heeft het VIM zijn personeelsbezetting uitgebouwd en zijn operationele activiteiten opgestart. Mede op basis van de interacties met de doelgroepbedrijven werden een aantal collectieve projectvoorstellen gedefinieerd en voorbereid met de bedoeling om deze vanaf het werkjaar 2008 op te starten.

6. Port Community Services portal

Eind 2003 besliste de Vlaamse Regering € 2 491 000 steun te verlenen aan het project Port Community Services portal (PCS) ingediend door het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen. Het project beoogt de automatisering van een aantal havengerelateerde informatiestromen met betrekking tot goederen- en scheepsverkeer, teneinde het logistieke gebeuren vlotter en efficiënter te laten verlopen.

Binnen het ruimer kader van de automatisering van havenprocessen richt het project zich in eerste instantie op het frontoffice-gebeuren met de uitbouw van een geïntegreerd interactief webportaal via hetwelk de betrokken partijen informatie kunnen bekomen en diensten kunnen aanvragen, en waarop verschillende backoffice-applicaties aangesloten kunnen worden. Het project richt zich op drie geselecteerde deeldomeinen, die behandeld worden in drie modules:

- E-loket: elektronisch loket voor aankomende, verhalende en vertrekkende zeeschepen;
- Kruispuntdatabank voor ladingsgegevens;
- BTS – 'Barge Traffic System'.

Modules 1 en 3 gingen reeds van start in 2005 en de ontwikkelingen liepen verder in 2007. Tijdens het afgelopen jaar werd van beide systemen ook een eerste versie in gebruik genomen. Voor het e-loket was dit op 15 november 2007 (na een pilootfase), voor BTS reeds op 8 januari 2007 met een verplicht gebruik vanaf 5 februari 2007.

Wat betreft module 2, die na een grondige herdefinitie van de 'scope' pas eind 2006 goed op gang kwam, werd een grondige analyse van de havenprocessen doorgevoerd met als focus de identificatie van problemen en opportuniteiten op het vlak van gegevensuitwisseling.

Zoals de voorbije jaren heeft het IWT in 2007 de administratieve en inhoudelijke controle op de uitvoering van de overeenkomst uitgeoefend. Meer in het bijzonder had deze controle in 2007 vnl. betrekking op de tussentijdse verslaggeving voor module 2. Ook werden een verlenging van de projectduur tot eind februari 2008 en een kostenverschuiving tussen modules 1 en 3 toegestaan.

Het IWT zetelt ook met raadgevende stem in zowel het beheerscomité als de stuurgroep van het project.

7. Projecten met cofinanciering van Europese structuurfondsen

Het IWT verzorgt de technische doorlichting voor projecten met een innovatiedoel binnen de oproepen van de Europese structuurfondsen. Er werden in 2007 slechts 2 technische doorlichtingen uitgevoerd, gezien het aflopende programma.

7.1. Betonic@: koppeling tussen hardware en software voor de betonindustrie

Het Betonic@-project werd aangevraagd door WTCB en beoogt de oprichting van een digitaal en hoogtechnologisch documentatie- en informatiecentrum voor de betonsector. Het centrum, Betonic@ genaamd, heeft de ambitie op korte termijn hét documentatiecentrum te worden voor de betonsector op Vlaams, Belgisch en interregionaal niveau, door een integratie van middelen, netwerking en projectgebonden samenwerking. Het implementeren van fysieke tools en middelen voor informatieverspreiding en vormingsondersteuning, heeft als doel de beschikbare kennis dichterbij de doelgroep te brengen.

Het IWT gaf hier een negatief advies. Het ingediende EFRO-dossier behandelde voornamelijk de renovatie van de accommodatie. Door de afwezigheid van een businessplan was de leefbaarheid van het centrum op lange termijn te onduidelijk.

7.2. Waterstofregio – Creëren van draagvlak

In het kader van het INTERREG III-programma Benelux-Middengebied werd door de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM), de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) en/of Strategisch Plan Kempen een projectvoorstel ingediend met als titel *Draagvlak voor Waterstofregio*. Dit voorstel betreft een fase voor het creëren van een draagvlak voor het ontwikkelen en uitvoeren van een 4-jarig *Waterstof Bewustwordingsprogramma*, met als hoofddoel de publieke bewustwording van de mogelijkheden van schone waterstof en het stimuleren van vraag en aanbod. Na de afronding van de voorstudie, resulterend in ondermeer een haalbaar gedragen programmaplan, wordt het resultaat ingediend bij INTERREG IV. In zijn technische doorlichting erkende het IWT dat een voortraject een essentiële stap is om een goed onderbouwd en haalbaar meerjarig Waterstof Bewustwordingsprogramma te kunnen opzetten. Aandachtspunten voor het IWT waren de praktische realiseerbaarheid en het economisch potentieel (vraag én aanbod).

Eind 2007 werd het nieuwe EFRO programma gelanceerd. Het beheer en de organisatie van de financiële controle van dit programma worden verricht door het Agentschap Economie. Voor Vlaanderen zijn Doelstelling 2 Regionaal Concurrentievermogen en Werkgelegenheid en Doelstelling 3 Europese territoriale samenwerking van belang. Het IWT zal alvast betrokken zijn in het evaluatieproces van de Doelstelling 2-oproep Kenniseconomie en innovatie die wordt afgesloten op 1 maart 2008.

8. Proeftuin i-City

8.1 Situering, synthese

Als gevolg van de beslissing van de Vlaamse Regering van 4 juni 2004 werd op 13 juli 2004 de vzw i-City met de stichtende bedrijfsleden (Microsoft, Siemens, Telenet, Concentra, Fujitsu Siemens en de Research Campus Hasselt) opgericht, met de bedoeling het nodige voorbereidende onderzoeks- en ontwikkelingswerk voor de realisatie van een 'City Service Provider' (CSP) te faciliteren. Het startkapitaal werd ingebracht door de stichtende bedrijfsleden en door de Vlaamse overheid via de Limburgse Reconvertiemaatschappij (LRM).

De globale doelstelling van i-City vzw is een onderzoeksfacilitator te zijn waarbinnen draadloze (breedband) ICT-toepassingen en projecten, toegespitst op stedelijk gebruik, kunnen worden uitgetest. Een proeftuin wordt hiertoe gebouwd in de steden Hasselt en Leuven waar enerzijds een draadloze stedelijke infrastructuur gerealiseerd wordt en waar anderzijds testgebruikers op dagdagelijkse basis de applicaties zullen uittesten en evalueren. Binnen i-City wordt deze proeftuin het 'Living Lab' genoemd.

Sinds zijn oprichting werd de basis gelegd van de werking van het gehele concept en werd in de diverse deeldomeinen (proeftuin, basisplatform, alfaprogramma en partnerprogramma) gestart met de beoogde ontwikkelingen. Het is de bedoeling om in 2006 de aan de gang zijnde initiatieven verder te zetten en vooral het concept uit te werken voor de toekomstige werking (periode 2007-2010). Na de vervolgfianciering van 2006 werd aangenomen dat de nieuwe middelen vanaf 2007 beschikbaar zouden zijn t.b.v. het traject 2007-2010. Eind 2006 was er echter nog geen structurele oplossing voor proeftuinen zodat voor 2007 in een overbruggingsfianciering diende te worden voorzien. Hiertoe besliste de Vlaamse Regering in een steun (2007) van 4 miljoen euro.

8.2 Algemene doelstellingen voor 2007-2010

i-City ontwikkelde en onderhoudt een aantal basispijlers die essentieel zijn om zijn rol als proeftuin te kunnen vervullen:

- a) Mobiele breedband connectiviteit: in Hasselt en Leuven wordt deze dienst continu uitgebreid en geoptimaliseerd om de testgebruikers te verzekeren van een zo performant mogelijke toegang tot het draadloze internet;
- b) Mobiel diensten platform (City Services Platform): een platform voor 'managed mobile services'. Het platform bevat een aantal standaard functionaliteiten/services waaronder gebruikersbeheer, monitoring systemen, ontwikkelingstools, een standaard grafische user interface voor het mobiele device, enz. waardoor het mogelijk is om zeer snel nieuwe toepassingen binnen een mobiele en draadloze context te ontwikkelen, uit te rollen en te beheren;
- c) Human resources: een gekwalificeerde community van testgebruikers ondersteund door i-City experts ('Technical Operations, Service Desk, Development, Project Management, Sector experts') voor het uittesten van mobiele applicaties en diensten;
- d) Kennis: een uitgebreid internationaal netwerk van kennisinstellingen, sectororganisaties, overheidsinstellingen, enz. moet toelaten om de nodige technologische- en markt intelligentie op te bouwen;
- e) Communicatie en disseminatie van de kennis opgebouwd tijdens de realisatie van i-City.

8.3 Doelstellingen voor 2007

- De oprichting van de naamloze vennootschap City Live nv, op 31 januari 2007.
- De aanpassing van de statuten van de vzw (installatie nieuwe raad van bestuur).
- Het uitwerken van een kwalitatief afdoend beschouwd financieringsplan 2007-2010.
- Het opstellen van de strategische KPI's (Kritische PrestatieIndicatoren).
- Het uitwerken van het definitieve financieringsdossier ter behandeling door het IWT, conform het VIS-Besluit.
- Het opstellen van het projectvoorstel ter financiering van het traject 2007-2010.

8.4 Overzicht Kritische Prestatie Indicatoren I-City (KPI's)

Bij de selectie van de kritische prestatie indicatoren werd uitgegaan van:

- a) het verband met de missie en activiteiten van i-City;
- b) de mogelijkheid om de prestaties van i-City te vergelijken met (internationale) benchmark gegevens;
- c) de mogelijkheid om de kritische prestatieindicatoren te vertalen naar operationele prestatie indicatoren die als leidraad kunnen dienen voor het sturen van de verschillende operationele activiteiten;
- d) de mogelijkheid om stabiele prestatieindicatoren te ontwikkelen in een zeer snel evoluerend technologisch domein;
- e) het impact op Vlaanderen.

Op basis van deze criteria werden de volgende KPI's weerhouden:

- Toegang tot een voldoende ruime, relevante en actieve groep testgebruikers;
- Aantal klanten dat actief gebruik maakt van de proeftuin diensten;
- Aantal nieuwe projecten;
- Financieel resultaat i-City: afhankelijkheid van overheidssteun;
- Innovatiegraad - Aantal nieuwe, door private of publieke organisaties gestarte valorisatietrajecten.

8.5 Status

Eind 2007 kon het dossier 2008-2010 worden gefinaliseerd. Dit liet toe dat de raad van bestuur van het IWT het dossier kon behandelen op 24 januari 2008.

9. Diverse projecten gesteund op initiatief van de voogdijminister

9.1 Situering en synthese

'Close the Gap' bemiddelt sinds september 2003 tussen donateurs en afnemers van gebruikte informatietechnologie. Het doel van 'Close the Gap' is het tegen sterk gereduceerd tarief leveren van informatie- en communicatietechnologie aan haar doelgroepen, met name onderwijs, non-profit sector, civil society en good governance, sociale exclusie en cultuur in ontwikkelingslanden.

Het model van 'Close the Gap' Int. blijkt een structureel sterk werkend model te zijn om de digitale kloof in ontwikkelingslanden te helpen dichten. Doel van dit project is om het succes ervan te kapitaliseren door een gelijkaardig project uit te werken voor de Vlaamse situatie.

Het Vlaamse model van 'Close the Gap' (intern PC-SOLIDARITY genoemd), wil op een innovatieve, vraaggerichte manier kijken hoe IT-oplossingen gevonden kunnen worden voor maatschappelijke doelgroepen die in Vlaanderen achterop hinken in het gebruik van informatica in hun leefomgeving. PC-SOLIDARITY wil dit doen door kmo's en bedrijven te stimuleren om mee te helpen om de digitale kloof te dichten op een manier die voor hen ook een win-situatie inhoudt.

Het PC-SOLIDARITY project zal aan Vlaamse bedrijven een eenvoudige en concrete mogelijkheid bieden om Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen op hun agenda te zetten en zal alsook sterk bijdragen tot de versterking van het denken hierover.

PC-SOLIDARITY zal tevens met deze stroom aan privaatrechterlijke middelen in natura een constante en kwalitatief hoogstaande stroom van IT-oplossingen aanbieden aan projecten die het dichten van de digitale kloof in Vlaanderen beogen. Deze IT-oplossingen situeren zich op het vlak van hardware, software en nazorg.

Dankzij dit vernieuwende business model ontstaat een enorm synergie-effect tussen donerende Vlaamse bedrijven, de Vlaamse overheid en de ontvangende projecten. De projectsubsidie moet het logistieke en organisatorische marketingvehikel voor deze operatie helpen opzetten en de marketing mee financieren.

9.2 Doelstellingen

Doelstelling 1: het ter beschikking stellen van de nodige hard- en software ten behoeve van de doelgroepen met als objectief de digitale kloof te dichten.

Doelstelling 2: Uitbreiding van het product- en dienstenaanbod, creatie van een platform.

Gezien de duidelijke verschillen tussen de binnenlandse doelgroepen (PC-SOLIDARITY) en de doelgroep van 'Close the Gap' International, is het vanzelfsprekend dat naast het basisobjectief en kernactiviteit zoals hierboven vermeld, alsook een business-development activiteit toegevoegd zal worden, die de kern van het *innovatieproces* naar de doelgroepen zal beogen. Er wordt gedacht aan de creatie van een *PC-SOLIDARITY platform*, naar analogie met het Amerikaanse 'Techsoup', waar leveranciers van producten en diensten, ter bevordering van het dichten van de digitale kloof en met uitdrukkelijke doelstelling de beoogde doelgroepen hierbij te targetten, op een win-win manier hun aanbod ter beschikking kunnen stellen van de doelgroepen.

Doelstelling 3: uitwerken van win-win partnerships tussen bedrijven en sociale organisaties uit hun buurt.

PC-SOLIDARITY wil op een vraaggedreven manier, proactief meehelpen zoeken naar partnerships tussen bedrijven/kmo's en sociale organisaties uit hun buurt die een nood hebben aan informaticaoplossingen.

Daarbij is het naar de donerende bedrijven toe belangrijk om hun voordeel van donatie of ondersteuning zo optimaal mogelijk in te vullen. Doelstelling 3 moet ervoor zorgen dat bedrijven aan de hand van enkele concrete voorbeelden overtuigd kunnen worden van de

meerwaarde die *maatschappelijk verantwoord ondernemen* op vlak van IT, innoverend kan werken en winstsituaties kan creëren.

Doelstelling 4: Afleveren van een Digitaal Handboek.

De uiteindelijke doelstelling is het afleveren van een digitaal handboek gericht aan enerzijds de kmo's en go's en anderzijds aan de doelgroepen. Dit handboek zal dan 'best practices' geven over hoe bedrijven het best donaties kunnen organiseren en hoe de ontvangers het beste win-win projecten met kmo's en go's kunnen realiseren. Dit alles vanzelfsprekend in het licht van het verminderen van de digitale kloof via win-win toepassingen en voortgaand op de economische marktwerking.

9.3 Producten & Diensten

'Refurbishing'

Het *doneren* of *afstaan* van IT-hardware op zich, is geen innovatief gebeuren. Het *professioneel doneren* van IT-hardware is daarentegen wel innovatief. Vanuit de achtergrond om goed te doen, om meerwaarde te genereren voor de 'have nots' zijn in het verleden ettelijke voorbeelden aan te halen waar meer kosten dan baten gecreëerd werden. Het is om de reden van *innovatief doneren* dat PC-SOLIDARITY Int. in haar korte bestaan een hele resem van betrouwbare partnerships met het bedrijfsleven heeft kunnen opzetten. IT hardware is een bijzonder complex gegeven in de bedrijfswereld. Sommige bedrijven werken met 'desktops' (lees – volledig functionele computers zonder noodzaak aan een extern aanwezig netwerk), andere werken met 'tin-clients' (lees – systemen die niet gebruikt kunnen worden zonder extern en ondersteunend netwerk). Sommige bedrijven hebben de hardware in eigendom, andere 'in leasing' met een externe financiële instelling. Sommige bedrijven staan zelf in voor de aankoop/onderhoud/vervanging van hun IT infrastructuur, andere bedrijven besteden deze activiteit volledig uit. Afhankelijk van de situatie, is een specifiek op maat gesneden aanpak nodig.

Ontegensprekelijk zal elk bedrijf terecht een waterdichte garantie op dataverwijdering nodig hebben, alsook een minimalisatie van de economische werkloosheid door de vervanging van de werkplekken van haar medewerkers.

PC-SOLIDARITY biedt voor elk van de specifieke situaties een aangepaste oplossing, in samenwerking met haar logistieke partners. Zo worden de oude computers fysiek weggehaald op het ogenblik van de installatie van de nieuwe computers. Tevens kan een beveiligd transport aangeboden worden van de plek van ophaling van de nog met data bezette hardware, naar de logistieke 'refurbishingssite'. PC-SOLIDARITY levert tevens verzekerde certificaten van dataverwijdering af. Hiervoor werd een partnership gesloten met een Vlaams bedrijf.

9.4 Status

In 2007 werd conform de overeenkomst een businessplan opgesteld en een eerste aanzet gegeven voor een digitaal handboek ten behoeve van alle actoren betrokken bij het PC-Solidarity project.

Naast de hierboven vernoemde initiatieven waren er in het voorbije jaar een aantal initiatieven van de Vlaamse Regering, waarin de rol van het IWT beperkt was tot administratieve en financiële aspecten van de uitvoering.

Dit omvat het project voor wetenschapspopularisering met publicaties in De Zondag met First Media als begunstigde, de herstellingswerkzaamheden Nationale plantentuin van België met THV Baeck & Jansen NV en Hegge NV als begunstigten, en het project SO-kwadraat met de KULeuven als begunstigde.

10. Limburgplan

De Vlaamse Regering heeft in 2005 in samenwerking met de Limburgse verantwoordelijken een Limburgplan uitgewerkt. Vier assen vormen de kern ervan, waarbinnen concrete projecten voorgesteld worden:

- Het bevorderen van een nieuw economisch profiel;
- het optimaliseren van de beschikbare ruimte;
- het bevorderen van deelname aan opleiding, onderwijs en vorming;
- het uitbreiden van mogelijkheden op vlak van zorg en werk.

De 4 assen zijn verder uitgesplitst in 46 projecten. Het is dus een concreet actieplan waarmee de Vlaamse Regering een nieuwe socio-economische dynamiek in Limburg mee wil ondersteunen. De Vlaamse Regering heeft hiervoor geen nieuwe strategie uitgetekend voor Limburg. Integendeel, ze heeft zich gebaseerd op plannen die in Limburg zelf ontwikkeld zijn en daarop verder gebouwd. In die zin kan het als een pragmatisch plan omschreven worden, dat uitvoering kent in de periode 2006-2009, de duur van de regeerperiode.

In het eerste luik is het IWT betrokken bij de implementatie, de adviesverlening of de beoordeling van een aantal projecten ter stimulering van innovatie. In 2007 werden volgende acties geëvalueerd:

- *Versterking van de interfacedienst verbonden aan de UHasselt*
De Universiteit Hasselt is bijzonder actief op het vlak van toegepast onderzoek. Ter versterking van de interfacedienst, die in het verleden te krap was bememd uit de algemene Vlaamse verdeelsleutel, voorziet het Limburgplan in de uitbreiding met 2 full-time personen. De interfacedienst zal daardoor extra activiteiten kunnen ontplooiën inzake promotie en netwerking, management van IPR en het beheer van spinoff dossiers. Het IWT keurde het uitgewerkte voorstel van UHasselt goed in september 2006. De extra personeelsinzet (met 2 nieuwe medewerkers) is operationeel sinds maart 2007. De Universiteit Hasselt en haar partners in de Limburgse Associatie hebben de vernieuwde interfacedienst gezamenlijk uitgebouwd. Er worden ook nauwe contacten gelegd tussen UHasselt en de KULeuven-associatie met het oog op de oprichting van nieuwe spin-offs.
- *Versterking van de RIS-werking*
In elke provincie loopt sinds 2003 een succesvol project Regionale InnovatieStimulering (RIS). De RIS-werking Limburg werd in 2003 opgericht in de schoot van de GOM Limburg. De werking was gebaseerd op 5 innovatie-adviseurs die vanuit de IWT RIS-begroting gefinancierd werden. Daarnaast was er een coördinator en een part-time secretaresse beschikbaar vanuit de gastorganisatie. Sedert 1 januari 2006 maakt de RIS-activiteit deel uit van het Vlaams Agentschap Ondernemen (VLAO) in Hasselt, wegens de herorganisatie van de GOM's.
De voorbije werking werd positief geëvalueerd en wil men in de toekomst nog versterken. Met het oog op de nieuwe vierjarige RIS-periode 2007-2010 werd in het Limburplan een uitbreiding voorzien met 2 extra adviseurs. Dit moet een impuls geven om nog meer innovatie-activiteiten op te starten, met positieve weerslag op de economische groei en de maatschappelijke voorzieningen.
De personeelsuitbreiding zal RIS-Limburg daarenboven toelaten om op een verantwoorde manier in te spelen op de andere relevante initiatieven die door het Provinciebestuur en in het Limburgcontract gepland zijn (bv. samenwerking met LRM, netwerkvorming tussen bedrijven onderling en met kennisinstellingen, grensoverschrijdende samenwerkingen, een inhaaloperatie vanuit het *reconversie-tijdperk* naar het *innovatietijdperk*, het opbouwen van een voorsprong in bepaalde speerpunten, ...).
Het nieuwe RIS-project werd einde 2006 gedefinieerd in samenspraak met 6 representatieve werkgeversorganisaties en beroepsfederaties, i.h.b. Unizo-Limburg, VKW-Limburg en Voka KvK-Limburg. Het voorstel werd positief geëvalueerd door het IWT begin 2007. De activiteiten worden nu voortgezet onder de noemer Innovatiecentrum Limburg, gehuisvest op de researchcampus van Hasselt samen met het VLAO en FIT. In totaal telt het Innovatiecentrum nu acht adviseurs (vier bestaande, drie nieuwe en 1 coördinator).

- *Oprichting Vlaams Instituut voor de Mobiliteit*

Mobiliteit is in de loop van de jaren uitgegroeid tot één van de pijlers van de Vlaamse economie. De goed uitgebouwde infrastructuur is voor ons land cruciaal om de internationale concurrentiepositie te behouden en te versterken. Daarnaast is het duidelijk dat de dagelijkse verkeersinfarcten enorme sociale, ecologische en economische kosten met zich meebrengen. Daarom is het streven naar duurzame mobiliteit van groot belang. Het Vlaams Instituut Mobiliteit werd in 2006 gedefinieerd met het oog op het creëren van een netwerk dat de overheid en het bedrijfsleven ondersteunt bij het oplossen van het mobiliteitsprobleem en veranderingen op gang moet brengen die leiden tot een duurzamer transport- en mobiliteitssysteem.

Het Vlaams Instituut voor Mobiliteit (kortweg het VIM) is gevestigd aan de UHasselt, maar moet uitgroeien tot een Vlaams platform waarin bedrijven, overheid en kennisinstellingen op een blijvende, coherente manier verenigd zijn. Het instituut wil concrete antwoorden formuleren op problemen en thema's, die de verschillende partijen aanbrengen i.v.m. mobiliteit in al haar facetten. De missie van het VIM is dan ook duidelijk: de mobiliteitssector in Vlaanderen versterken door innovatie en onderzoek, door kennisoverdracht en door begeleiding van doelgroepen.

Financiering voor dit project is afkomstig uit de EFRO-middelen, met cofinanciering vanwege de Vlaamse overheid. Het IWT werd belast met het opstellen en het beheer van het VIM-convenant. In het eerste werkjaar 2006 heeft het VIM een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Op basis van de evaluatie hiervan door de raad van bestuur van het IWT op 21 december 2006 werd de VIM werking voor de volgende jaren 2007 en 2008 verder gepreciseerd in een addendum aan het VIM-convenant. Op 16 januari 2007 vond de officiële installatie van het Vlaams Instituut voor Mobiliteit plaats in de ambtswoning van de Limburgse gouverneur, in aanwezigheid van Vlaams Minister van Economie, Wetenschap en Innovatie, Fientje Moerman.

Na de opstartperiode waarin onder meer de raad van bestuur, de beleidsraad, het management en het onderzoekspersoneel van het VIM werden geïnstalleerd, kon reeds in september 2007 een eerste lijst van projectvoorstellen met alle nodige informatie over initiatiefnemers, gebruikers en financiering aan de kabinetten economie, openbare werken en mobiliteit worden voorgelegd.

- *Studie van het innovatieprofiel Limburg*

De officiële start van de studie werd gegeven op 22 januari 2007 tijdens een rondetafelconferentie in de ambtswoning van de gouverneur met alle betrokken actoren betreffende innovatie in Limburg. Het promotorschap van de studie wordt gedragen door de UHasselt. Het IWT begeleidt deze studie en levert statistische gegevens aan met betrekking tot de ingediende aanvragen en tot de algemene O&O-data in Limburg. Een eerste versie van het rapport dat zou moeten leiden tot een toekomstig actieplan gericht op specifieke initiatieven ter versterking van het innovatiebeleid in Limburg, werd ondertussen opgeleverd. Dit zal de basis vormen voor verdere discussie ter voorbereiding van een volgende Ronde Tafel Innovatie .

- *Toegepast wetenschappelijk onderzoek bij het Proefcentrum voor de Fruitteelt*

Tot op vandaag zijn in het traject van *productie tot consument* binnen de fruitteeltsector diverse spelers actief (fruitteeler, veredelaar, toelevering, veilingen, distributie, adviseer- en controlediensten, consument). Al deze actoren hebben eigen doelstellingen en opereren vrij onafhankelijk van elkaar. Ook het fruitteeltonderzoek en -voorlichting kennen nog heel wat grotere en kleinere spelers met verschillende missies, statuten en doelpubliek en met weinig onderlinge coherentie in hun onderzoeksinitiatieven.

Een eerste stap naar integratie en synergie in het fruitteelt praktijkonderzoek was de oprichting van de vzw Proefcentrum Fruitteelt (PCFruit vzw) op 1 januari 2006. Deze vzw vormt een aanzet naar de ontwikkeling van een geïntegreerde structuur in het fruitonderzoek. PCFruit vzw is een fusie van 7 bestaande vzw's binnen de Limburgse proeftuinwerking in de fruitteelt. Midden 2006 werd een haalbaarheidsstudie gesteund door het IWT die naast PCFruit vzw mede uitgevoerd wordt door het Fruitteeltcentrum (i.e. een divisie van de KULeuven). Deze haalbaarheidsstudie waarvoor AD Little werd aangetrokken als extern studiebureau moet leiden tot een actieplan en één structuur voor een performante ondersteuning van de Vlaamse fruitteeltsector op gebied van O&O. De studie is effectief gestart in oktober 2006 en heeft een looptijd van 18 maanden.

Met het oog op een verdere afstemming en integratie van de verschillende actoren werd ondertussen naar alternatieven gezocht voor een versnelde beslissingsprocedure. Hierbij

zou de voorkeur worden gegeven aan een integratie van het toegepast wetenschappelijk onderzoek van PCFruit binnen het ILVO met een aparte structuur en eigen aansturing.

▪ *Projecten in de Grensoverschrijdend Netwerk Automotive Regions*

In het kader van Europese samenwerkingprojecten bestaan er verscheidene initiatieven.

'Network Of Automotive Regions' bestaat uit 16 partners vanuit 11 Europese regio's, verdeeld over 7 landen. Het partnerschap binnen het project Automotive Regions is gebaseerd op één specifieke gemeenschappelijke eigenschap: alle regio's kennen sinds lang een sterke aanwezigheid en afhankelijkheid van de automobielindustrie. De algemene doelstelling van het project is om een bewustwordingsproces op gang te brengen aangaande de uitdagingen waarvoor deze regio's zich geplaatst zien. Binnen het project zal de bestaande know-how gebruikt worden en zullen goede praktijken worden ontwikkeld betreffende privaat en publiek beleid tezamen met initiatieven voor het aantrekken, verankeren, uitbreiden, diversifiëren, en promoten van de auto-industrie en haar toeleveringscluster. Participerende regio's vanuit Vlaanderen zijn: Limburg (POM en stad Genk), Oost-Vlaanderen (POM en Stad Gent), Antwerpen (POM en stad Antwerpen). Er zijn 5 werkgroepen actief rond volgende thema's: product/proces innovatie; clusterorganisatie ('suppliers'); arbeidsmarkt, vorming, opleiding en sociale dialoog; rol van de verschillende overheden; diversificatie van de economie.

Voor de realisatie van het project dat ten einde liep op 31 december 2007 werden twee concrete acties vooropgesteld nl. het overnemen van 'good practices' en komen tot minstens één project met interregionale samenwerking. Wat het eerste actiepunt betreft werden tien 'good practices' geïdentificeerd en omschreven. Daarnaast werd voor elke partnerregio een SWOT opgesteld die voor Vlaanderen zal worden benut om (samen met Flanders' Drive en Agoria) haalbare initiatieven voor te stellen aan de verschillende beleidsniveau's. Tevens zullen deze initiatieven (en de belemmeringen) worden belicht in een 'position paper' dat binnen het netwerk wordt voorbereid. Verder werd binnen de European Automotive Strategy Network (EASN) een Memorandum of Understanding ondertekend waardoor 45 Europese automotive regio's bij elkaar werden gebracht met de bedoeling tot meer éénvormige beleidsaanbevelingen en (toekomstige) samenwerkingsverbanden te komen. Op die manier is voor Vlaanderen de aansluiting met o.a. het 7e Kaderprogramma meer binnen bereik gekomen. Door deelname aan het Management board van EASN kunnen ook vroegtijdig opportuniteiten worden gesignaleerd.

Deel 7 - Dienstverlening en Coördinatie-opdracht

1. Inleiding

Naast zijn opdrachten in het kader van het beheer van financiële steun aan bedrijven, kennisinstituten en innovatie-actoren, heeft het IWT nog een aantal complementaire opdrachten. Deze vormen een eigen en rechtstreekse dienstverlening op het vlak van innovatiestimulering rond welbepaalde topics naar de verschillende onderzoeksactoren in het veld.

De vermelde topics kunnen worden onderverdeeld in vier grote domeinen:

- Stimuleren van bedrijven en andere Vlaamse instellingen voor deelname aan internationale technologische programma's, en ondersteuning van hun aanvragen en projecten. Deze taak komt tot uiting in de NCP-werking voor het Europese Kaderprogramma, de ERA- en INNO-NET-projecten, en EUREKA. De NCP-werking wordt verzorgd vanuit het IWT, met speciale aandacht voor de kmo's, binnen het Vlaams ContactPunt, een samenwerkingsverband tussen het IWT en het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI). In 2007 werd het vervolgtraject van dit Vlaams Contactpunt goedgekeurd binnen een actieplan voor het 7^e Kaderprogramma (2007-2013).
- Ondersteunen van technologische innovatie in bedrijven, door het tot stand brengen van samenwerking tussen technologie-aanbieders en vragers. Dit gebeurt voornamelijk binnen het kader van het Europese netwerk van Innovation Relay Centres (IRC's).
- Ondersteunen en coördineren van Vlaamse actoren werkzaam in het domein van technologische innovatie en aanverwante dienstverlening (zie ook deel 5). De diverse overlegplatformen, de Innovatienetwerksite en de samenwerkingsprojecten en –studie-opdrachten ten bate van het VIN worden hierna toegelicht.
- Deelname aan internationale netwerken en acties met als doel de eigen competentie te verhogen, kennis op te doen en/of de Vlaamse belangen te verdedigen.

De concrete activiteiten zijn zeer divers en omvatten onder meer informatieverstrekking en sensibilisering, het beheer van informatienetwerken, adviesverlening, vertegenwoordigende opdrachten en organisatieactiviteiten bijvoorbeeld op beurzen. Naast de eigen dotatie wordt hiervoor ook dankbaar gebruik gemaakt van middelen ter beschikking gesteld door de Europese Commissie. Het IWT tracht deze geïntegreerd in te zetten en maximaal te profiteren van de onderlinge ondersteuning van de verschillende actielijnen.

In dit deel wordt ook aandacht gegeven aan het communicatiebeleid van het IWT, dat steeds meer visibiliteit krijgt in een brede waaier van media.

Tenslotte worden ook de activiteiten van de unit Monitoring&Analyse toegelicht, die via interne en externe studieopdrachten een bijdrage levert, zowel tot de onderbouwing van het innovatiebeleid als tot de concrete acties van het IWT.

2. Ondersteuning van de deelname aan internationale programma's

2.1 Het Vlaams ContactPunt Europees Kaderprogramma

Om de Vlaamse deelname aan het Europees Kaderprogramma maximaal te ondersteunen keurde de Vlaamse Regering in december 2002 een actieplan Zesde Kaderprogramma (6KP) goed. Dit resulteerde onder meer in de oprichting van het Vlaams ContactPunt Kaderprogramma (VCP), een samenwerkingsverband tussen de toenmalige Administratie Wetenschap en Innovatie (AWI, nu: dept EWI) en het IWT. In mei 2007 keurde de Vlaamse

Regering het vervolgproject of een actieplan voor het Zevende Kaderprogramma (7KP; 2007-2013) goed.

Het Vlaams Contactpunt heeft onder meer als doelstelling om de Vlaamse deelname aan het Kaderprogramma te stimuleren. Binnen een overkoepelende coördinatiestructuur van het VCP staat het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) in voor de vertegenwoordiging in programmacomités en Belgische overlegstructuren, terwijl het IWT verantwoordelijk is voor de National Contact Point (NCP)-activiteiten. Binnen het IWT staat een vaste kern van 3,5 NCP-adviseurs in voor de NCP-werking.

De NCP-activiteiten zijn gericht naar potentiële kandidaat-deelnemers uit industrie, onderzoeksinstellingen, hogescholen en universiteiten en bestaan uit sensibilisering, algemene en gerichte informatieverstrekking en projectoriëntering en -begeleiding, zoeken van bijkomende partners en adviesverlening rond horizontale aspecten, zoals financiële, administratieve en legale. De NCP-werking is bovendien niet beperkt tot het kaderprogramma maar heeft zich meer en meer gericht naar het zoeken van geschikte financieringskanalen voor onderzoeks- en innovatieprojecten in internationaal samenwerkingsverband: dit kan zowel op regionaal (IWT-steunmaatregelen) als op Europees niveau (kaderprogramma, Eureka, ERA-NETten, e.a.) zijn. Om die reden werden ook afspraken gemaakt met andere betrokken administraties, zoals EWI en het Vlaams Energie Agentschap, over de informatieverstrekking in verband met het CIP (Kaderprogramma voor Competitiviteit en Innovatie, 2007-2013), waarin zowel acties rond innovatie (ondersteunende diensten, risicokapitaal, IPR) met nadruk op eco-innovatie, als rond intelligent energiegebruik en ICT beleidsondersteuning aan bod komen en die nauw aansluiten met de thema's binnen 7KP. Voor elk van de 7KP-thema's is er tenslotte steeds nauw overleg tussen de NCP-adviseurs en de overeenkomstige programmavertegenwoordigers van EWI. Via deze informatie-uitwisseling krijgen de NCP-adviseurs toegang tot de ontwerpversies van werkprogramma's en worden de programmavertegenwoordigers op hun beurt door de NCP-adviseurs op de hoogte gebracht van de belangen van de Vlaamse actoren.

2.2 NCP-werking

In 2006 is de nieuwe website onder de naam e-NCP (www.europrogs.be) online gegaan. De informatieverstrekking via deze website richt zich op informatie die complementair is met CORDIS, die bijv. relevant is voor Vlaanderen en/of die vroegtijdige opportuniteiten weergeeft, die werden opgevangen via contacten met de Europese Commissie of andere formele en informele fora. De informatie is niet beperkt tot het kaderprogramma maar bevat ook informatie over CIP (Competitiveness and Innovation Programme), EUREKA, gezamenlijke oproepen in het kader van ERA-Netten, artikel 169 of over buitenlandse programma's die openstaan voor deelnemers uit andere landen.

Het e-NCP biedt de kandidaat-deelnemers uit Vlaanderen de mogelijkheid aan om op één website alle nodige documenten (oproepdocumenten, gebruikershandleidingen, werkprogramma's, e.d.) in verband met Europese programma's terug te vinden en/of af te laden. Gezien daarenboven de EC voornamelijk werkt met elektronische documenten en elektronische indieningsprocedures zijn op het e-NCP 'Content Management Systeem' ook de overeenkomende hyperlinks (naar o.a. het Electronic Proposal Submission System voor 7KP) terug te vinden. Gebruikers kunnen zich ook registreren, waardoor zij toegang hebben tot bijkomende informatie (o.a. drafts van werkprogramma's, werkdocumenten, partner verzoeken). Bovendien worden geregistreerde gebruikers via nieuwsflashes op de hoogte gebracht als er nieuwe informatie in relatie tot hun interessegebied beschikbaar is op e-NCP.

Daarnaast is het e-NCP als 'Content Management Systeem' ook bruikbaar voor de verwerking van de documenten en informatie binnen het NCP-team en tussen het NCP-team en de externe EIS-experten (zie 2.3), en de 7KP-programmavertegenwoordigers van EWI. Via een directe toegang kunnen de EIS-experten en de EWI-programmavertegenwoordigers rechtstreeks informatie in e-NCP inbrengen afkomstig van respectievelijk bedrijfsbezoeken en van de EC of de programmacomités. Op die manier beschikken alle betrokkenen rechtstreeks en snel over dezelfde informatie.

In januari 2007 waren er 948 geregistreerden op e-NCP (t.o.v. 507 in december 2006). In 2007 werden 40 nieuwsflashes (met in totaal circa 500 nieuwe informatie-items) naar de geregistreerde gebruikers verstuurd.

Er werd nagegaan welke informatiekkanalen, complementair aan deze website, kunnen gebruikt worden om te sensibiliseren en te werven. Hierbij werden bestaande informatiekkanalen van het IWT (Innovatiekrant, Innovatienieuwsbrief) gebruikt om de NCP-werking van het IWT en de e-NCP-website te promoten. Er werden ook afspraken gemaakt met andere organisaties, die via hun nieuwsbrieven informatie over de Europese programma's en de NCP-werking kunnen verspreiden. Zo werd in Het Ingenieursblad van de Koninklijke Ingenieursvereniging een artikelreeks over 7KP en de NCP-werking gepubliceerd en besteedde ook VOKA er in haar informatiekkanalen regelmatig aandacht aan o.a. via de publicatie van succesverhalen. Ook met de verschillende Vlaamse universiteiten werden afspraken gemaakt rond verdere samenwerking op het vlak van informatieverstrekking.

2.3 Platformen

In 2007 werd de NCP-werking verder versterkt door de ontwikkeling van een platformwerking. Zo werd actief meegewerkt aan het PICTOR-platform. Dit is het Vlaams platform voor ICT-actoren dat als doel heeft een interface te vormen tussen de Europese technologieplatformen en de Vlaamse actoren, in het bijzonder de kmo's. Op analoge wijze werden in samenwerking met VOKA de eerste stappen gezet tot de oprichting van een transport-platform.

2.4 Kmo-specifieke maatregelen

Om de proactieve benadering van de kmo's voor deelname aan Europese programma's te versterken, werd in mei 2006 gestart met de financiering van projecten voor Europese InnovatieStimulering (EIS). Via deze projecten werd de inschakeling van experts verbonden aan Vlaamse bedrijfsorganisaties, VISSen, kenniscentra en/of associaties van deze, gefinancierd. Het was de bedoeling dat deze experts :

- kmo's op pro-actieve wijze benaderen en informeren over de mogelijkheden voor deelname aan Europese transnationale projecten (in kader van Kaderprogramma, EUREKA, COST, e.a.);
- informatie over in ontwikkeling zijnde projectvoorstellen, waarvoor bijkomende kmo-partners gevraagd worden, tot bij de Vlaamse kmo's brengen;
- kmo's begeleiden bij de omschrijving en uitdieping van hun rol in het transnationaal consortium en hun bijdrage aan het projectvoorstel.

De gefinancierde projecten (inzet van 4 VTE, waarvan 3 VTE gefinancierd via de maatregel, voor een periode van 14 maanden, hetgeen overeenkomt met een kostprijs van 460 000 euro) behandelden de volgende domeinen (met tussen haakjes de organisatie waar een expert wordt gefinancierd):

- Manufacturing (WTCM/Centexbel);
- ICT (IMEC);
- Voeding-landbouw (Flanders' Food);
- Gezondheid (FlandersBio);
- Energie-Milieu-Transport/Logistiek (VITO).

In maart 2007 werd overgegaan tot de tussentijdse evaluatie van de EIS-projecten op basis van prestaties, effecten en additionaliteit. Op basis hiervan werd door de raad van bestuur van het IWT aan de Vlaamse Regering voorgesteld om de EIS projecten uitgevoerd door FlandersBio, Flanders' Food, IMEC en Sirris (voor manufacturing) aan de huidige bezetting te verlengen. In november 2007 werd het voorstel door de Vlaamse Regering goedgekeurd en werden de projecten voor 12 maanden verlengd.

In het kader van de sensibilisering van en informatieverstopping naar kmo's over het Europese kaderprogramma werkt het IWT reeds jaren nauw samen met de afdeling EG-Liaison (NCP voor Nederland) van SenterNovem in Nederland. De meest concrete uiting van deze samenwerking is de gezamenlijk nieuwsbrief MKB in Europa, die zich richt naar innovatieve kmo's met interesse in internationale samenwerking.

In Vlaanderen ontvangen een 800-tal kmo's deze nieuwsbrief. In 2007 is deze nieuwsbrief tweemaal verschenen en werd de aanpak geoptimaliseerd via o.a. een gezamenlijk redactiecomité en inschakeling van respectievelijke communicatieverantwoordelijken.

2.5 ERA-NET

Het ERA-NET-schema, is een initiatief dat werd opgestart binnen het Zesde Kaderprogramma (6KP) en wordt verder gezet binnen 7KP. Het wenst de samenwerking en coördinatie tussen de verschillende onderzoek- en innovatieprogramma's van de lidstaten en de geassocieerde staten te bevorderen.

De projectuitvoerders zijn overheidsorganisaties die verantwoordelijk zijn voor de financiering of het beheer van onderzoekprogramma's op nationaal of regionaal niveau (Ministeries, agentschappen, ...), andere nationale organisaties die dergelijke programma's financieren of beheren (bijv. agentschappen die door de overheid onder publiek recht zijn opgericht) en organisaties die op Europees niveau werkzaam zijn en ondermeer instaan voor de pan-Europese coördinatie van nationaal gefinancierd onderzoek.

In het totaal werden tot nu toe ongeveer 80 ERA-NET-projecten opgestart. Het IWT is actief betrokken bij 9 van deze projecten. Afgelopen jaar werd toegetreden tot een tiende project, ERACOBUILD gericht op coördinatie van steunprogramma's voor OTO&I-activiteiten in de bouwsector. Dit project zal in de zomer 2008 van start gaan voor een periode van 3 jaar.

In 2007 hebben de meeste projecten verder geëxperimenteerd met de organisatie van gemeenschappelijke oproepen tot internationale projectvoorstellen.

De deelnemers aan dergelijke projecten krijgen steun via de financieringsprogramma's van hun eigen land of regio (grensoverschrijdende financiering is hier in principe niet aan de orde). Het IWT heeft actief meegewerkt aan dergelijke oproepen binnen de projecten CORNET, ERA-SME, ETB, eTRANET, MANUNET, MATERA, MNT en SUSPRISE. In het totaal werden tot nu toe via deze oproepen 25 projecten met Vlaamse deelname gefinancierd. De toegekende steun aan Vlaamse partners bedroeg ongeveer 5.5 meuro.

Het IWT heeft het afgelopen jaar een evaluatierooster uitgewerkt dat moet toelaten om de opportuniteit voor (verdere) deelname aan dergelijke projecten evenals de richting die men wenst uit te gaan bij eventuele deelname, te onderbouwen.

2.6 INNO-NET

Eveneens binnen 6KP, werden eind 2006 de zogenaamde INNO-NET en INNO-actie projecten opgestart (ook gekend onder de benaming Pro Inno Europe schema). Naar analogie van het ERA-NET schema wenst de Commissie via dit initiatief afstemming en coördinatie te bewerkstelligen tussen de verschillende innovatieprogramma's en -maatregelen van de lidstaten en geassocieerde staten. Inno-net projecten zijn gelijkaardig aan ERA-NET projecten maar specifiek gericht op innovatieprogramma's. INNO-acties wensen de ontwikkeling van internationale initiatieven ter ondersteuning van innovatie te stimuleren. Deze initiatieven hoeven niet noodzakelijk geïntegreerd te zijn in nationale/regionale innovatie programma's. Naast innovatieagentschappen kunnen ook kamers van koophandel, industriële associaties en private innovatie-actoren betrokken zijn bij de uitvoering van de INNO-acties. Het initiatief is nu ondergebracht binnen het Competitiveness and Innovation Programme (CIP).

In het totaal zijn tot nu 10 INNO-NET-projecten en 6 INNO-acties opgestart. Het IWT is actief betrokken in 4 van dergelijke projecten (3 INNO-NET-projecten en 1 INNO-actie).

Belangrijke realisaties in 2007 waren ondermeer:

- de voorbereiding van een gemeenschappelijke oproep tot internationale projecten die de toegang van kmo's tot internationale technologieclusters moet bevorderen. Deze oproep zal in 2008 worden opengesteld, het IWT neemt deel met het TIS-programma.
- Het opstarten van een internationaal opleidingsprogramma betreffende Intellectueel Eigendom (IP) voor intermediairen ('train the trainers' programma). Het IWT staat in voor de organisatie van het Vlaamse luik van deze opleiding. De eerste sessie ging door op 16 november. In 2008 zullen nog 6 sessies worden georganiseerd.

2.7 EUREKA

Het IWT vertegenwoordigt het Vlaams Gewest in EUREKA. Dit houdt een betrokkenheid in bij de dagelijkse werking van het netwerk, en een gepaste vertegenwoordiging in de beleidsstructuren van de intergouvernementele organisatie EUREKA en in de EUREKA-Clusters MEDEA+, ITEA2, EURIPIDES en CELTIC.

Het IWT organiseert hiervoor een aanspreekpunt voor Vlaamse bedrijven en instellingen. Potentiële organisatoren of deelnemers aan EUREKA-projecten kunnen bij dit aanspreekpunt terecht voor advies bij het opzetten van een internationale samenwerking en de daarmee gepaard gaande procedures en keuzes qua steunmodaliteiten.

De dagelijkse werking houdt ook in dat het IWT de kwaliteitscontrole op de individuele projecten uitvoert (de EUREKA-labeling), deelname van Vlaamse partners aan projecten stimuleert, en dat het zelf deelneemt aan de activiteiten van het Eureka-netwerk.

De beschrijving van de goedgekeurde individuele projecten en hun partners worden publiek gemaakt door de opname in een database welke toegankelijk is via de EUREKA-website. De EUREKA-statistieken zijn georganiseerd per voorzitterschapsjaar. Tijdens het Italiaans voorzitterschap, dat startte in juli 2006 en afliep op 1 juli 2007, verkregen 214 nieuwe projecten met een totaalbudget van 345 miljoen euro het EUREKA-label. In 9 van deze projecten participeren Vlaamse deelnemers, en in 3 projecten wendden de Vlaamse deelnemers zich voor steun tot het IWT.

In 2007 heeft het IWT deelgenomen aan de door het netwerk georganiseerde voorbereidingen van een voorstel voor het gezamenlijk programma EUROSTARS, dat is gebaseerd op artikel 169 van het EG-Verdrag. Dit voorstel beoogt te voorzien in de deelname van de Gemeenschap aan een door verschillende lidstaten gezamenlijk ondernomen onderzoeksprogramma voor onderzoek en ontwikkeling dat gericht is op de ondersteuning van O&O verrichtende kmo's.

2.8 Nieuwe initiatieven van de Europese Commissie

Naast ERA-NET en INNO-NET heeft de Europese Commissie de ambitie om via zgn. art.169 (Commissie en lidstaten) en art.171 (Commissie en bedrijven en eventueel lidstaten) de samenwerking op het vlak van innovatie te bevorderen.

Alhoewel de ideeën daaromtrent al enkele jaren circuleerden, werden in 2007 belangrijke stappen genomen naar de uitvoering. Het IWT is hierbij betrokken bij 2 art.171 initiatieven in ICT (ARTEMIS en ENIAC) en 2 art.169 initiatieven, respectievelijk AAL en EUROSTARS. In al deze initiatieven zullen de eerste selecties en projecten echter pas in 2008 opstarten.

Met ARTEMIS en ENIAC wil de Europese Commissie grootschalige publiek-private samenwerking opzetten tussen de EC en de (geïnteresseerde) lidstaten enerzijds en de bedrijven anderzijds.

Door de inspanningen van de lidstaten te coördineren en zelf een belangrijke financiële bijdrage te leveren, wil men in cruciale kennisdomeinen significante vooruitgang boeken met deze 'Joint Technology Initiatives' (JTI). Voor beide programma's werd eind 2007 de beslissing door de Raad van Ministers genomen om ze op te starten. Voor ARTEMIS reserveert de Commissie bijvoorbeeld € 420 miljoen tot 2013, wat samen met de bijdragen van de lidstaten en de bedrijven een programma van meer dan **3 miljard euro** zou betekenen, te besteden aan **strategisch onderzoek en ontwikkeling**. ENIAC is van dezelfde omvang.

ARTEMIS en ENIAC behandelen respectievelijk 'embedded systems' en **micro- en nano-electronica**. Ze overlappen in belangrijke mate de thema's van de EUREKA-clusters ITEA2 en CATRENE. De juiste invulling van beide initiatieven was eind 2007 nog een belangrijk punt van discussie tussen de Commissie en de lidstaten.

Vanuit de betrokkenheid in de EUREKA-clusters was het IWT van bij de start sterk betrokken bij het opzetten van ARTEMIS en later ENIAC, dat zich mee ontwikkelde in de slipstream van ARTEMIS.

Samen met de andere lidstaten en de industrie werden de principes uitgewerkt. Uiteindelijk heeft de Commissie het geheel sterk naar zich toegetrokken en zijn de centrale secretariaten 'commission bodies' geworden. België heeft zich uiteindelijk aangesloten bij de beslissing en is stichtend lid van beide initiatieven.

In beide gevallen was er geen directe belangstelling van de andere gewesten, zodat *Vlaanderen de zetel voor België bezet*. Het IWT treedt daarbij op als uiteindelijke financier en neemt de belangen van België waar in de overleg- en beslissingsorganen. De eerste oproep voor projecten is gepland voor begin 2008.

AAL ('Ambient Assisted Living') is een art.169 initiatief waarbij de Europese Commissie en lidstaten samenwerken. Het heeft tot doel via het gebruik van ICT-middelen ruimere mogelijkheden te bieden om oudere en/of zieke mensen zo lang mogelijk comfortabel in hun gewone leefomgeving te laten blijven. Los van het economisch doel draagt dit initiatief dus en **belangrijk maatschappelijk doel**.

Ook hier treedt het IWT op namens het Vlaams gewest, dat zelf de zetel van België bezet. De bijdrage van het IWT is hier nog intenser in de zin dat de internationale vzw die AAL moet vormgeven is gevestigd op het adres van het IWT.

AAL is iets kleinschaliger dan de JTI's. In totaal is tot 2013 door de Europese Commissie **150 miljoen euro** uitgetrokken. Tot nader order wordt de organisatie hier sterker beïnvloed door de lidstaten dan in de JTI's.

EUROSTARS is eveneens een art.169, opgezet vanuit EUREKA, met de bedoeling een oplossing te vinden voor research intensieve startende ondernemingen. Omdat hier de andere gewesten interesse hebben en het EUREKA-secretariaat een grote rol speelt, blijft het IWT hier meer op de achtergrond.

3. Ondersteuning van innovatie en valorisatie

3.1 IRC-Vlaanderen

3.1.1 Situering

Het **IRC (Innovation Relay Centres)-netwerk**, opgericht in 1995, is een dynamisch netwerk met in 2007 **243 innovatiestimulerende organisaties**. Deze vormen 71 IRC's, **verspreid over 33 landen**: de Europese Unie, Israël, Turkije, Chili, Noorwegen en Zwitserland. Meer dan 1 000 experts begeleiden kmo's en andere organisaties met een portfolio aan innovatiediensten. Met het IRC-netwerk wil de Europese Commissie investeringen in innovatie, publiek én privé, te helpen omzetten in duurzame economische groei in Europa, en aldus de zgn. 'innovation gap' helpen dichten. De missie van het netwerk is het samenbrengen van kennis, technologie en mensen met als doel een positief economisch resultaat.

Het IRC-netwerk vormt een hecht onderdeel van de regionale innovatieondersteuning. Het combineert lokale toegankelijkheid met kwaliteitsstandaarden en coördinatie op Europees vlak. De Europese Commissie financiert 45% van de kosten evenals de kost van een centraal secretariaat, dat instaat voor de animatie van het netwerk, interne opleiding en IT-dienstverlening. Elk IRC wordt gehuisvest door een regionale innovatie-ondersteunende organisatie. Zij staan garant voor de lokale inbedding van het IRC en dragen 55% van de kosten.

IRC-Vlaanderen vormt het Vlaamse knooppunt in het IRC-netwerk, als onderdeel van de dienstverlening van het IWT. Het huidige IRC-contract met de Europese Commissie loopt van 1 april 2004 tot 31 maart 2008. Vanaf 1 april 2008 zet het IWT zijn dienstverlening voor **transnationale innovatiepartnering** en **technologietransfer** verder als lid van het *Enterprise Europe Network*.

3.1.2 Sensibilisatie en communicatie

Een betere bekendmaking van de diensten bleef ook in 2007 een prioriteit. Naast algemene verspreidingsmechanismen werd verder geïnvesteerd in een samenwerking met het Vlaams Innovatienetwerk. In de maandelijkse e-nieuwbrief naar het netwerk wordt telkens uitvoerig over de IRC-activiteiten bericht. Door een aantal publicaties in het vaktijdschrift Aquarama werden nieuwe, meer gefocuste wijzen van sensibilisatie uitgetest.

IRC-Vlaanderen ontwikkelde eerder al een webinterface voor de lokale innovatie-actoren, die hen toelaat om op één pagina van de eigen website de voor hun doelgroep belangrijkste topics van de IRC-website over te nemen, in een structuur aangepast aan de eigen site layout. Dit vergemakkelijkt niet alleen de communicatie naar hun eigen klanten, het biedt tevens een multiplicatie-effect wat bekendmaking van IRC betreft. Einde 2006 was de webinterface bij 16 organisaties geïnstalleerd. In 2007 werd verdere uitbouw van dit systeem gekaderd in het INNOV7 project Stakeholder Tool, waar IRC-Vlaanderen als partner aan deelneemt (zie verder).

3.1.3 Innovatiepartnering activiteiten

Individuele dienstverlening

IRC-Vlaanderen ondersteunt de contacten die tot stand komen tijdens het volledige traject tot transnationale technologische samenwerking.

Vlaamse innovatie aanbiedingen en vragen

Vlaamse bedrijven, universiteiten en onderzoekscentra kunnen hun aanbod of vraag naar technologie via het IRC kenbaar maken in Europa. IRC-Vlaanderen helpt bij het opstellen van een goede beschrijving (*technologieprofiel*) en bij het zoeken naar Europese partners voor technologische samenwerking of voor de commercialisering van innovatieve technologieën. Deze benadering is veeleer bottom-up. Er is op het vlak van aanbrenge van 'leads' vanuit het veld reeds een goede samenwerking met de Innovatiecentra.

Europese innovatievragen en aanbiedingen

IRC-Vlaanderen helpt Vlaamse bedrijven bij de invulling van hun technologische behoeften en signaleert opportuniteiten vanuit de kennis en expertise die via het IRC-netwerk beschikbaar is. De *technologiemarkt* is een elektronisch platform waarop technologievragen en -aanbiedingen uit andere Europese regio's bekendgemaakt worden. Men heeft de mogelijkheid om in te tekenen op een gratis e-mailservice over interessante ontwikkelingen in het eigen vakgebied. De webinterface zorgt hier ook voor een multiplicatie-effect bij het kenbaar maken van deze samenwerkingsopportuniteiten.

IRC-Vlaanderen publiceerde in 2007 14 Vlaamse technologievragen en -aanbiedingen via het IRC-netwerk-intranet. Er werden in totaal 3 476 Europese technologieprofielen verspreid via de technologiemarkt. IRC-Vlaanderen volgde 204 interessebetuigingen op en bracht beide partijen in contact.

Organisatie van en deelname aan partnering events

IRC-Vlaanderen is ook zeer actief in partnering ('matchmaking events'), waar vraag en aanbod elkaar op een veel meer directe manier, door persoonlijke ontmoetingen, kunnen vinden. Zowel ad-hoc samenwerkingsvoorstellen als technologieprofielen die reeds in het netwerk circuleren worden er voorgesteld. Zulke ontmoetingsdagen worden meestal georganiseerd in de marge van een toonaangevende vakbeurs of conferentie. Ook bedrijvenmissies en bedrijfsbezoeken in samenwerking met de leden van het IRC-netwerk en de lokale actoren vormen een gericht partnering instrument voor het IRC-netwerk.

Net als in 2006 koos IRC-Vlaanderen in 2007 voor een enkel kleinere zeer gerichte events. Op 6 en 7 maart in Kortrijk en 8 en 9 maart in Veldhoven (Nederland) werd voor de eerste keer een internationale beurs en conferentie voor de machine- en systeembouw

georganiseerd. Het dubbel-event Hightech Mechatronica '07 combineerde technische en managementpresentaties door gerenommeerde sprekers met een gespecialiseerde kleine vakbeurs rond research, technologie en implementatie van mechatronicasystemen. Zowel IRC-Vlaanderen als IRC-Nederland organiseerden op de respectievelijke locaties een technologie seminarie gevolgd door een matchmaking event. In Kortrijk werden 20 (buitenlandse) profielen voorgesteld voor 25 toehoorders. In de namiddag vonden 50 B2B meetings plaats, waarvan 18 met een Vlaams bedrijf aan één kant van de tafel.

Op 30 mei organiseerden IRC-Vlaanderen en IRC-Champagne-Ardenne/ Picardie een ééndaagse missie naar Reims.

Het centrale thema was 'non food uses of crops' of hoe plantaardige (neven)stromen van de landbouw kunnen gebruikt worden voor bioraffinage. Er waren 20 deelnemers voor bezoeken aan het O&O bedrijf A.R.D. (Agro industrie recherche et développements) en de competentiepool Industries et Agro Ressources.

Na het grote succes van het IRC-partnering event op Eurofinish in 2003, kon IRC-Vlaanderen ook voor deze editie 2007 niet afwezig blijven. Er werd op 3 oktober net als bij High-tech Mechatronica 07 geopteerd voor een compacte en snelle format, waarbij het matchmaking gebeuren werd voorafgegaan door een Innovation Seminar. Er werden 16 technologieprofielen voorgesteld (waaronder 3 Vlaamse) voor een 60-tal toehoorders. In de namiddag vonden een 50-tal 'face to face meetings' plaats, waarvan ruim de helft met een Vlaams bedrijf aan tafel. Intermediaire organisaties (o.a. Cori en Centexbel) die aanwezig waren gedurende de presentaties zorgen voor het multiplicator effect, zij verwijzen klanten door naar de technologieën waarmee ze kennis maakten tijdens het seminarie.

Vanuit IRC-Vlaanderen werd met Vlaamse bedrijven en onderzoeksinstellingen aan 10 partnering events, georganiseerd door andere IRC's deelgenomen.

- LED4Europe (LED technologies), Brussel, 8-9 februari;
- High-tech Mechatronica, Eindhoven, 8 maart;
- CEBIT, Hannover, 15 maart;
- Membrane Technologies, Aachen, 28 maart;
- Emerging Technologies on NDT (nondestructive testing), Stuttgart, 2 april;
- Tectextil, Frankfurt, 13 juni;
- Renexpo (renewable energies), Augsburg, 27-28 september;
- Eurotrans (automotive), Warschau, 17 oktober;
- Food brokerage event, Murcia, 29-30 oktober;
- CIMATS 2007 (coatings), Pont-à-Mousson, 12-13 december.

In totaal werden 42 Vlaamse aanbiedingen of vragen op events voorgesteld.

3.1.4 Netwerking ter ondersteuning van de dienstverlening

IRC-Vlaanderen geniet een uitstekende reputatie binnen het IRC-netwerk. Het neemt actief deel aan werkgroepen/trainings sessies en stelt de eigen kennis en ervaring ter beschikking van het netwerk.

IRC-Vlaanderen maakt deel uit van de 'Advisory Group', een kerngroep van 12 IRC's die instaat voor de voorbereiding en toetsing van nieuwe initiatieven, gedachtewisseling met de Europese Commissie en overleg met het IRC-Secretariaat. Deze groep wordt verkozen vanuit het IRC-netwerk.

Ondersteunend aan de directe partnering activiteiten is IRC-Vlaanderen ook sterk actief in een aantal subgroepen binnen het IRC-netwerk. De netwerking in *thematische groepen*, de SRG en Grande Région biedt kansen om de Vlaamse klanten sneller en efficiënter aan de juiste partner te helpen, en op die manier ook mee bij te dragen aan de verdere professionalisering en kwaliteitsverbetering van het IRC-netwerk zelf.

Selected Request Group

De Selected Request Group (voorheen 'Star request netwerk') is een sub-netwerk binnen het grotere IRC-netwerk dat door IRC-Vlaanderen gecoördineerd wordt: in eerste instantie startten we met dit initiatief (in 1997) om na te gaan hoe best kon worden ingespeeld op het grote

aantal en de variabele kwaliteit van de technologie-opportunities die in het netwerk circuleren.

Er zijn 8 IRC's aangesloten op dit netwerk. Deze groep heeft gaandeweg haar eigen methodologie en onderlinge afspraken voor het behandelen van technologieoverdracht projecten ontwikkeld.

Centraal hierin staat het *bewaken van de kwaliteit van de technologieprofielen*. De groep vergadert drie maal per jaar en bezoekt bij die gelegenheden een aantal bedrijven uit de betreffende regio die hun technologieprofiel voorstellen: in het afgelopen jaar werden in West-Midlands en Oostenrijk 10 bedrijven bezocht. In oktober was IRC-Vlaanderen zelf gastheer, en konden 6 Vlaamse bedrijven en onderzoeksgroepen uit Vlaams-Brabant en Limburg hun technologie-aanbod presenteren.

Thematische groepen

Binnen het netwerk van de Europese IRC's bestaan een aantal thematische groepen met als doel de technologische samenwerking en uitwisseling binnen bepaalde domeinen extra te bevorderen. Vaak gebeurt dit door de organisatie van partnering events en missies in deze sector of door gerichte uitwisseling van technologieprofielen.

IRC-Vlaanderen was in 2007 actief lid van de thematische groepen Materials, Textile en Renewable Energies. Lidmaatschap houdt in dat de teamvergadering op regelmatige basis wordt bijgewoond, en dat wordt deelgenomen aan een aantal gezamenlijke activiteiten.

Grande Région cluster

IRC-Vlaanderen maakt deel uit van deze groep IRC's, gelokaliseerd in de zogenoemde *blauwe banaan regio* in Europa (Duitsland, België, Luxemburg, Frankrijk). Het initiatief werd opgestart in april 2004. Doelstelling is het nauwer samenwerken met het oog op technologieoverdracht : informatie-uitwisseling, ondersteunen van events, verspreiding van technologieprofielen etc.

Staff Exchange

In het kader van de 'Antenes Technologiques', een opleidingsprogramma voor technologieoverdracht experts van CIDEM, (de gastorganisatie van IRC-Catalonië) ontving IRC-Vlaanderen van januari tot juni een bursaal die zich focuste op technologie-partnering tussen beide regio's.

Deze was actief betrokken bij de opmaak en promotie in Catalonië van 5 Vlaamse technologieprofielen. Een 30-tal Catalaanse technologievragen en -aanbiedingen werden hier pro-actief verspreid.

Er werd hierbij gefocust op *cross-sectoriële technologieoverdracht* en samenwerking. Vanuit de op zich reeds sterk 'genetwerkte' biotech-wereld zijn er immers mogelijkheden tot kruisbestuiving bij nabije disciplines en sectoren zoals agro-food, milieu, hernieuwbare energiebronnen... Tijdens het verblijf van de stagiaire werd reeds één technologieoverdracht overeenkomst bereikt, terwijl een 15-tal contacten nadien verder werden opgevolgd (met per 31 december nog 3 bijkomende samenwerkingen gerealiseerd).

INNOV7 verbeteringsprojecten

IRC-Vlaanderen is ook partner in projecten in het kader van de Europese call FP6-2005-INNOV-7, met het oog op verdere verbetering van de IRC-werking.

- Lean TTT : 'Eliminating waste and boosting productivity in transnational technology transfer.'
- Tijdens het project worden methodologieën ontwikkeld, gebaseerd op het bekende Toyota Production System (TPS, lean production), om productiviteit, kwaliteit en lead-tijd in het technologieoverdrachtproces te verbeteren.
- IRC-Stake-tool : 'Stakeholders tool – a software platform for TTT stakeholders to bridge SMEs with IRCs at lower costs and higher success.' Het project draait om de ontwikkeling en het gebruik van een tool die stakeholders moet toelaten om IRC-informatie te gebruiken of te verspreiden met het oog op hun eigen doelgroep. Het project is voor IRC-Vlaanderen een verderbouwen op de reeds geleverde inspanningen op dit vlak. In 2007 werden bij een vijftal organisaties uit het Vlaams Innovatienetwerk beta-versies van de tool geïnstalleerd en gevalideerd.

3.1.5 Resultaten

Er werden in 2007 17 transnationale samenwerkingscontracten met Vlaamse partners gerealiseerd m.b.v. het IRC-netwerk, evenveel als het jaar voordien.

Met per 31 december 53 gerealiseerde samenwerkingen werden de doelstellingen voor het project (30) 3 maanden voor het einde van het IRC-contract al ruim overschreden. IRC-Vlaanderen blijft zich met deze cijfers handhaven tussen de top 10 van meest succesvolle IRC's.

De personeelsinzet voor 2007 bedroeg 685 mandagen (ca 3,3 VTE).

Meer dan 1 000 Vlaamse bedrijven en organisaties zijn geregistreerd op de e-technologiemarkt van IRC-Vlaanderen, met gemiddeld zo'n 4000 technologievragen en aanbiedingen uit heel Europa on-line.

Meer dan 600 gebruikers worden via een nieuwsbrief-op-maat driewekelijks geïnformeerd over de nieuwste opportuniteiten voor innovatiepartnering binnen hun interessegebied, en blijven zo op de hoogte van internationale ontwikkelingen in hun eigen vakgebied en sector.

Tijdens het lopende IRC-contract, gestart in 2004, werden meer dan 200 Vlaamse technologieaanbiedingen en vragen in het netwerk geplaatst, via de e-technologiemarkt, internationale *ontmoetingsdagen* of *bedrijvenmissies*. Meer dan 250 Vlaamse bedrijven en onderzoeksinstellingen namen deel aan match-making ontmoetingsdagen, georganiseerd binnen het netwerk of bedrijvenmissies georganiseerd door het IWT.

In totaal kwamen er sinds 2004 zo'n 1 700 transnationale contacten met Vlaamse bedrijven en onderzoeksinstellingen tot stand, waaruit, naast een veelvoud aan positieve ervaringen en kennisuitwisselingen, meer dan 50 lange termijn samenwerkingscontracten voortvloeiden. De grote meerwaarde voor de bedrijven, en kmo's in het bijzonder, zit in de (gratis) begeleiding op maat, de verdere opvolging van contacten, het eerstelijnsadvies bij de concrete uitbouw van een relatie met innovatiepartners.

De internationale netwerking van het IRC biedt bedrijven een duidelijke meerwaarde (tijd én geld) ten opzichte van het alternatief: op eigen houtje internationaal op zoek gaan naar innovatiepartners.

3.1.6 IRC-Vlaanderen wordt deel van het Enterprise Europe Network

De Europese Commissie richt in 2008 het Enterprise Europe Network op. Meer dan 500 organisaties en 4000 adviseurs over heel Europa zullen bedrijven, de kmo's in het bijzonder, business and innovation support leveren rond internationaal ondernemen en innoveren. Het nieuwe netwerk integreert feitelijk de huidige IRC en EIC (Euro Info Centres) netwerken, en biedt op die manier een breder gamma van informatie en diensten aan.

Het IWT maakt vanaf 1 april 2008 deel uit van het consortium met Agentschap Economie en VLAO, dat in Vlaanderen dit nieuwe netwerk gestalte geeft, en biedt ondersteuning voor de internationalisering en de transnationale innovatienetwerking van bedrijven, in het bijzonder van de kmo's.

3.2 Rechtstreekse dienstverlening op het vlak van intellectuele eigendom

De valorisatie van onderzoeksprojecten en vooral het voorafgaandelijke bedenken van mogelijke strategieën op dit vlak zijn topics die alsmaar meer bovenaan de innovatieagenda staan opgelijst. Onder meer aspecten van intellectuele eigendom spelen hierbij een belangrijke rol en vormen ook de basis voor de rechtstreekse dienstverlening die het IWT ten behoeve van de innovatieve wereld wenst te ondersteunen.

Interne en externe informatieverbreiding, advisering en doorverwijzing blijven een noodzaak voor een goede rechtstreekse dienstverlening op het vlak van intellectuele eigendom. In 2007 ging een Europees project van start IP4INNO waarin het de bedoeling is dat intermediaire organisaties deze dienstverlening op vlak van aspecten van intellectuele eigendom zou uitbouwen. Voor alle duidelijkheid vermelden we dat deze dienstverlening een complementair karakter heeft ten opzichte van wat privé-actoren (octrooigemachtigden, consultants, andere overheden, enz.) in het veld doen en waarnaar verder wordt verwezen. Naast de ondersteuning van deze dienstverlening biedt het IWT ook financiële ondersteuning voor het octrooi-onderzoek en de bescherming van 'know how'.

Meer hierover is te vinden in de kostenmodellen bij de verschillende subsidieprogramma's die het IWT beheert.

In 2007 gingen er op het IWT een 10-tal opleidingsmomenten i.v.m. intellectuele eigendomsrechten door. Het merendeel van deze trainingen betrof de maandelijkse cursus *Datamining op gratis consulteerbare octrooidatabanken op het internet* voor innoverende bedrijven en onderzoeksinstellingen. Zoals al aangegeven is het de bedoeling dat de intermediaire instanties zoals de innovatiecentra deze opleidingen zelf geven.

Deze training heeft als doel op interactieve wijze zowel onderzoekers als personen uit het managementsniveau de basisinzichten en een aantal praktische technieken bij te brengen in verband met de zoekingsmogelijkheden op de hogergenoemde octrooidatabanken (o.m. de Esp@cenet databank). Het perspectief van de opleiding is dat van een kleine of middelgrote innoverende onderneming die zelf niet werkt met octrooibeschermting waarbij wij nagaan wat dergelijke onderneming noodzakelijkerwijze van de octrooimaterie moet weten om te vermijden dat zij – eenmaal in exploitatiefase – inbreuk maakt op bestaande rechten van derden. Verder is het in deze tijd van duurzaam ondernemen ook meegenomen dubbele onderzoeksinvesterings te vermijden en om dus zoveel mogelijk op bestaande innovaties voort te bouwen in plaats van alles zelf te willen *uitvinden*.

Ter illustratie geven we mee dat werd uitgerekend dat de Europese industrie jaarlijks 20 miljard euro spendeert aan het heruitvinden van bestaande uitvindingen, het uitdenken van producten die niet meer gecommmercialiseerd kunnen worden of het zoeken naar oplossingen van problemen die reeds opgelost zijn. Redenen genoeg om de bestaande octrooiinformatie voorafgaandelijk en op regelmatige basis te consulteren.

4. Coördinatie van innovatie-actoren

4.1 Algemene Coördinatie-opdracht

Het Innovatiedecreet voorziet voor het IWT in een Coördinatie-opdracht van de gesteunde innovatie-actoren. Vlaanderen heeft geopteerd om innovatiestimulering uit te bouwen volgens het samen-doen-principe. Hierbij worden actoren gesteund die verankerd zijn in samenwerkingsverbanden van bedrijven, in (sub)regionale verbanden of binnen bestaande onderzoekscentra. Deze optie vertoont ongetwijfeld heel wat voordelen t.o.v. een meer gecentraliseerd dienstenaanbod. Het komt er immers op aan om dit geheel aan innovatie-actoren afdoend te laten samenwerken en te laten doorverwijzen, ten bate van de uiteindelijke doelgroep: de ondernemingen en inzonderheid de kmo's.

In totaal wordt via TD, TIS, RIS-projecten en de steun aan de universitaire interfacediensten een capaciteit gesteund van ca. 250 adviseurs, belast met taken van innovatiestimulering. Deze adviseurs vormen de kerngroep van de Coördinatie-opdracht van het IWT. Doel is deze intermediairen efficiënt inschakelen ten bate van de ondernemingen en de integratie van dit netwerk in het ruimere *Vlaamse InnovatieNetwerk (VIN)*.

De opvolging van de werkzaamheden van de coördinatie-opdracht werd door de raad van bestuur aan de Centrale Overleggroep toevertrouwd. De concrete activiteiten kunnen in principe in twee grote categorieën worden ingedeeld : overleg en samenwerkingsprojecten. Het overleg met de betrokken actoren gebeurde via een aantal werkgroepen en overlegplatformen.

In 2007 werd een werkgroep VIN-coördinatie opgestart om de diverse netwerkinginitiatieven binnen het VIN te toetsen en er werd een nieuwe aanpak uitgewerkt die zal doorgevoerd worden vanaf januari 2008.

4.2 Innovatienetwerk

Het Innovatienetwerk is een *internet-applicatie* die moet toelaten om de beschikbare expertise rond technologische innovatie bij de intermediairen gemakkelijker aan te spreken en die daarnaast de communicatie tussen de verschillende intermediairen moet ondersteunen. Het netwerk heeft een publiek toegankelijke module (<http://www.innovatienetwerk.be>) waar de bedrijven informatie kunnen vinden over de opzet van het netwerk, haar leden, een evenementenkalender en een faq-lijst. De bedrijven kunnen hier eveneens concrete vragen stellen rond technologische innovatie: deze vragen komen in eerste instantie bij het IWT terecht en worden pas aan het netwerk voorgelegd indien dit relevant blijkt. De publieke website heeft enkel een informatief en wervend karakter: het is de bedoeling dat bedrijven zo snel mogelijk worden doorverwezen naar de intermediair die hen het beste kan helpen (one-stop shop principe).

Eind 2005 werd vanuit de communicatiewerkgroep van het VIN gesuggereerd om dit publieke gedeelte verder uit te bouwen en te optimaliseren tot een volwaardige webtoegangspoort tot het VIN. In 2006 werd hierrond een studieproject uitgevoerd dat resulteerde in een functionele blauwdruk van de te ontwikkelen digitale toegangspoort tot het VIN.

In de loop van 2007 werd voor de ontwikkeling van deze digitale toegangspoort tot het VIN een nieuwe aanbesteding uitgeschreven: het bedrijf WICE kreeg de opdracht toegewezen en heeft het vernieuwde publiek toegankelijke gedeelte van het Innovatienetwerk ondertussen ontwikkeld.

Eind 2007 kwam deze ontwikkeling in testfase en naar alle verwachting zal de nieuwe website begin 2008 opgeleverd en geoperationaliseerd worden.

Voor de intermediairen zelf is er nog altijd de webmodule die enkel mits gebruikersnaam en paswoord toegankelijk is: deze module wordt vooral als communicatietool voor de Vlaamse Innovatie Samenwerkingsverbanden gebruikt. Het aantal deelnemende organisaties en het aantal contactpersonen blijft een stijgende trend vertonen: eind 2007 telde het netwerk respectievelijk 121 organisaties en 501 contactpersonen.

De onderstaande tabel geeft aan de hand van een aantal cijfers de evolutie over de laatste jaren weer.

	2003	2004	2005	2006	2007
Organisaties	73	90	97	108	121
Contactpersonen	292	364	446	489	501
Gestelde vragen	143	263	346	427	480
Vragen volledig opgelost	60	108	154	196	207
Vragen gedeeltelijk opgelost	11	44	63	76	86
Vragen onopgelost	17	29	43	50	55
Vragen nog in behandeling	55	82	86	130	132
Gegeven antwoorden	597	1364	1995	2534	2855
Aangekondigde evenementen	296	516	747	962	1104
Aantal geposte documenten	111	145	164	179	185

4.3 Platformwerking

4.3.1 Voedingsplatform

Het Voedingplatform is een overleggroep die in 2005 in onderlinge afspraak opgericht werd door FEVIA Vlaanderen, Flanders' FOOD, en het IWT. Flanders' FOOD en het IWT zorgen voor een gezamenlijke aansturing.

Het Voedingplatform richt zich naar alle uitvoerders van door IWT-gesteunde projecten in groepsverband, met activiteiten ten dienste van bedrijven in de voedingssector. Hiermee mikt het Platform op een 30-tal actoren.

Het platform heeft tot doelstelling de innovatiestimulering, dienstverlening, en collectieve uitvoering van activiteiten in Onderzoek & Ontwikkeling verder te bevorderen ten bate van de Vlaamse voedingssector.

Het platform tracht invulling te geven aan deze doelstelling via het aanmoedigen en begeleiden van een verbeterde netwerking van de actoren, en dit met als oogmerk een optimaal dienstenaanbod voor de sector.

Dit gebeurt o.m. via presentaties door de betrokkenen, met inhoudelijke informatie over lopende projecten, bespreking van de organisatorische problematiek van groepsprojecten, afstemming van evenementenkalenders, en uitwisseling van informatie over internationale samenwerkingsprogramma's.

In 2007 vonden vier meetings plaats met een zeer goede opkomst. In dit derde werkjaar werd bovendien door een deelgroep van het platform het samenwerkingsproject VINCOFOOD afgerond. Dit project had als doel het *Opstellen van een afspraaknota voor een structureel samenwerkingsverband tussen verschillende VIN-spelers in de voedingssector*. Op basis van deze afspraaknota bereidde de deelgroep de opzet voor van een voedingscluster voor TD- en TIS-projecten.

4.3.2 Coatingplatform

Het coatingplatform, opgericht in 2003, werd ook in 2007 verdergezet. *Coatingtechnologie* in de brede zin van het woord, heeft zeker aan belang gewonnen gedurende de laatste jaren. Voorbeelden hiervan zijn zowel terug te vinden in corrosiebescherming, decoratieve aspecten, functionele deklagen voor optische en andere applicaties, e.a. Niet alleen in Vlaanderen, maar ook internationaal gezien, blijft dit een belangrijk thema.

Het coatingplatform werd opgezet met als doel de informatie-uitwisseling en de samenwerking tussen de Vlaamse actoren, die actief zijn in onderzoek, ontwikkeling of dienstverlening in coatingtechnologie, te bevorderen, inclusief de industriële wereld in Vlaanderen. Het heeft als doel gemeenschappelijke problematiek te identificeren en kan bijdrage leveren om verschillende initiatieven op elkaar af te stemmen.

Het platform telt een 20-tal leden uit onderzoeksinstituten, universiteiten en bedrijven die allen coatingtechnologie gemeenschappelijk hebben. De opkomst blijft behoorlijk hoog. Voor elke vergadering werd een lid bereid gevonden om zijn eigen activiteiten in dit domein toe te lichten. Niet alleen de onderzoeksinstituten, maar ook verschillende bedrijven hebben zich hiertoe geëngageerd.

Het IWT heeft uiteraard de vergadering aangegrepen om een aantal thema's op de agenda te zetten, zoals het VIN-portaal.

In 2007 werd aandacht besteed aan het Interreg-project EVIO 'Ecologisch Verantwoord produceren door Innovatieve Oppervlaktebehandeling' dat op 31 december 2007 ten einde loopt. Eurofinish 2007, de beurs rond oppervlaktetechnieken waar ook een IRC-event werd gehouden, werd aangekondigd en geëvalueerd. Naar aanleiding van het 4-jarig bestaan van het coatingplatform, werd een interne evaluatie uitgevoerd, die duidelijk heeft gemaakt dat de leden het initiatief wensen verder te zetten.

4.3.3 Bouwplatform

Het Vlaamse Bouwplatform is een overleggroep, in onderlinge afspraak opgericht in juli 2006 en aangestuurd door WTCB (Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf) en het IWT.

De overleggroep richt zich in eerste instantie naar alle uitvoerders (en potentiële uitvoerders) van door IWT-gesteunde collectieve projecten (VIS, TETRA, SBO) met activiteiten ten dienste van en met nut voor bedrijven in de bouwsector.

De feitelijke leden van de overleggroep vormen op die manier ook een representatieve deelgroep binnen het Vlaams Innovatienetwerk. Ook andere innovatie-actoren uit de bouwsector vonden sindsdien aansluiting met het Vlaamse Bouwplatform.

Doelstelling is het verder bevorderen van innovatiestimulering, technologisch georiënteerde dienstverlening en collectieve uitvoering van activiteiten in O&O, technologieoverdracht en kennisverspreiding ten bate van de Vlaamse bouwsector.

Het Vlaamse Bouwplatform zorgt tevens via een vertegenwoordiging in het Belgisch Bouwplatform 'Bouwen en Innoveren' (<http://visie2030.wtcb.be>) voor aansluiting met het European Construction Technology Platform (<http://www.ectp.com>) dat opgericht werd om de belangen van de bouwsector binnen de Europese Kaderprogramma's aan de orde te stellen.

Aan deze doelstelling wordt invulling gegeven door, via het aanmoedigen en begeleiden van een verbeterde netwerking van de actoren in de collectieve projecten, te streven naar een verhoogde zichtbaarheid, een maximale synergie/samenwerking tussen alle lopende initiatieven en een optimaal dienstenaanbod voor de sector.

Er werden in 2007 4 meetings georganiseerd, met hieraan telkens een bezoek aan de infrastructuur van de gastorganisatie. Er waren bij elke vergadering 15 a 20 aanwezigen. De vergaderingen vonden plaats bij Sint-Lucas-Wenk (Gent), In-Ham, Agoria en het Technisch Centrum voor de Houtnijverheid.

In 2007 werd door het geven van advies en terugkoppeling actief meegewerkt aan de website www.innovatienetwerk.be, aan de 6e WTCB Innovatiedag i.s.m. het KVIV themajaar bouw (28 november, KMS). Tijdens deze meetings leverde het IWT toelichting bij lopende en toekomstige initiatieven i.v.m. collectief gerichte steunprogramma's, het Vlaams Innovatienetwerk en IRC-Vlaanderen. Het WTCB lichtte de aanwezigen regelmatig in over opportuniteiten aangereikt vanuit het ECTP en het 7e Kaderprogramma voor onderzoek. Daarnaast werden door de leden zelf lopende onderzoeks- en technologieoverdracht projecten voorgesteld.

4.3.4 Netwerk Competentiepools

De doelstelling van het netwerk Competentiepools van het IWT is tweeledig. Enerzijds beoogt het netwerk de informatieuitwisseling tussen de competentiepools en het IWT te bevorderen om zo vanuit het IWT een optimale ondersteuning aan deze initiatieven te kunnen bieden. Anderzijds is de netwerking tussen de competentiepools onderling een belangrijke doelstelling om o.a. door de uitwisseling van 'best practices' een goede werking van de competentiepools te bevorderen. De leden van het netwerk zijn de competentiepools, de strategische onderzoekscentra en enkele initiatieven die overeenkomsten vertonen met de karakteristieken van competentiepools, zoals gedefinieerd in de handleiding voor het indienen van aanvragen voor steun voor competentiepools. In totaal zijn 20 organisaties lid van het netwerk.

In 2007 werden twee bijeenkomsten van het netwerk georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten kwamen onder meer de volgende onderwerpen aan bod:

- voortgang en resultaten van het samenwerkingsproject tussen een groot aantal leden van het netwerk: *Opstellen van een handleiding voor het bepalen van vraaggedreven gemeenschappelijke onderzoeksprojecten*; de resultaten van de studie zijn beschikbaar op www.iwt.be/steun/steunpro/vis/viscompetentiepool (documenten en faq);
- de nieuwe handleiding voor het indienen van aanvragen van steun voor competentiepools, welke in juli 2007 werd gepubliceerd;
- presentatie van de nieuwe competentiepools VIM (mobiliteit) en Flanders' InShape (productontwikkeling en industrieel design);
- ideeën voor nieuwe samenwerkingsprojecten en IWT-studies;
- relevante internationale initiatieven, zoals COMPERA (ERA-NET over *Competence Research Centres*), INNET (INNONET voor internationalisering van clusters), IP4INNO (pool van IP-trainers in Vlaanderen).

4.4 Centrale OverlegGroep (COG)

De opvolging van de werkzaamheden van de coördinatie-opdracht werd door de raad van bestuur aan de Centrale Overleggroep toevertrouwd. In 2007 kwam deze 3 maal samen. Op de agenda stonden volgende punten:

- Toekomst en aanpak COG-werking;
- De doorlichting innovatie-instrumentarium;
- De RIS-werking;
- Overzicht van de Samenwerkingsprojecten en Studieopdrachten;
- Resultaten recente calls;
- Impact van de Kaderregeling.

Tevens werd een specifieke COG VIN coördinatie werkgroep opgericht om de VIN coördinatie een nieuwe impuls te geven.

Er werden accenten gelegd naar opleiding toe, samenwerkingsprojecten. Het IWT zal verder ook nieuwe acties ondernemen ter bevordering van de netwerking tussen de leden.

4.5 VIN-Samenwerkingsprojecten en VIN-Studieopdrachten

4.5.1 VIN-Samenwerkingsprojecten

In 2007 werd slechts één nieuw voorstel ingediend, dit werd echter niet gesteund. Verder werd een uitbreiding gevraagd voor een project uit 2006 (Ontwikkeling van een tool voor projectopvolging in kleine VIN-organisaties). Deze aanvraag werd bijkomend gesteund voor een bedrag van: € 18.096,00.

De formule van Samenwerkingsprojecten zal in de loop van 2008 herbekeken worden om deze beter af te stemmen op de noden van doelgroep.

4.5.2 VIN-Studieopdrachten

Inleiding

In de nota Studie- en expertise-opdrachten ten behoeve van het VIN (RVB/06/13.07/DOC.167) gaf de raad van bestuur zijn akkoord m.b.t. de basisprincipes van financiering van de studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het VIN via kredietlijn Pr.71.30 – b.a. 99.14.

De status van de verschillende opdrachten wordt hieronder kort toegelicht.

Overzicht studie-opdrachten

Studie-opdracht: SBO-effectmetingen

De raad van bestuur heeft in november 2006 een beslissing genomen over het plan van aanpak voor de uitbouw van effectmetingen voor het steuninstrument van het strategisch basisonderzoek. Het doel is om een onderbouwd en systematisch inzicht aan te reiken over de volgende twee kernvragen:

- Zijn er meetbare en aantoonbare effecten/outcome in het veld? Wat is de strategische impact van de portfolio van gesteunde projecten met betrekking tot de verdere (economische en maatschappelijke) benutting van de onderzoeksresultaten door bedrijven of maatschappelijke actoren? Tot welke economische of maatschappelijke waardecreatie heeft dit geleid?
- Hoe verlopen de interacties tussen kennisinstellingen en bedrijven in de SBO-platformen in de voorbereidingsfase, bij de uitvoering en bij verdere vervolg-O&O en valorisatietrajecten?

Na verder overleg en afstemming met het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) en op basis van een openbare aanbestedingsprocedure werd deze studieopdracht in het voorjaar 2007 uitgevoerd door de externe consultant Technopolis B.V. te Amsterdam. De opdracht werd exclusief gefocust op de projecten met een primaire economische finaliteit. Een portfolio- en bestedingsanalyse werd uitgevoerd. Aansluitend werden drie brede websurveys gehouden gericht op resp. de projectleiders, de onderzoekers en de vertegenwoordigers van de bedrijven in de gebruikerscommissies. Ten slotte werden een aantal diepte-interviews afgenomen van bij SBO-projecten betrokken sleutelpersonen.

De voornaamste drie aanbevelingen zijn:

- handhaaf de positionering van het steunkanaal
- versterk de voorafgaande interacties tussen onderzoekers en bedrijven in de voorbereidingsfase van een SBO-project
- versterk de dynamiek in de gebruikerscommissies tijdens de uitvoering van een SBO-project

Het eindrapport is beschikbaar, aanpassingen werden doorgevoerd.

Studie-opdracht: 'Publiekrechtelijke verplichtingen van privaatrechtelijke organisaties'

Deze studie kwam tegemoet aan de expliciete vraag van door het IWT gesteunde VIN-organisaties die een belangrijk deel van hun inkomsten verwerven middels publieke financiering. Sommige privaatrechtelijke organisaties die (grotendeels) met subsidies werken zijn in hun werking mogelijk verplicht publiekrechtelijke bepalingen na te leven. De vraag stelde zich welke wetgeving in dit verband relevant is, welke de criteria zijn die bepalen of een organisatie onderhevig is aan deze wetgeving, en in welke materies deze wetgeving operationele verplichtingen met zich meebrengt en in welke materies de organisatie zijn vrijheid behoudt.

De resultaten van de studie werden op 1 oktober aan de betrokken organisaties voorgesteld. Mogelijke problemen situeerden zich voornamelijk omtrent *de wetgeving op de overheidsopdrachten*. De implicaties op de werking van deze organisaties en de IWT-overeenkomsten dient nog bestudeerd.

Aangezien de situatie voor enkele competentiepolen nog onduidelijk was, werd een vervolgoopdracht geformuleerd, deze opdracht zal in 2008 starten.

Studie-opdracht: 'Ontsluiting voor het VIN van de gegevensbank Innovatieve Ondernemingen'

Sedert 1997 verzamelt het IWT gegevens m.b.t. het innovatiegedrag van ondernemingen. Gegevens uit 10-tallen verschillende bronnen werden in één gemeenschappelijke gegevensbank samengebracht. Door de jaren heen is deze gegevensbank sterk toegenomen in omvang en is ook het aantal bronnen drastisch toegenomen. Deze gegevensbank wordt momenteel gebruikt als bron van gegevens voor IWT-studies en mailings. Naar aanleiding van de IWT-voorzichten over *Segmentatie van Innovatie: methode en gebruik*, werd door een aantal VIN-actoren expliciet de vraag geformuleerd om informatie uit deze gegevensbank ook ter beschikking te stellen van hen.

Project bevindt zich in specificatiefase, voorbereidende werkzaamheden m.b.t. het leggen van een verbinding met de kruispuntbank werden opgestart.

Studie-opdracht: 'Digitale toegangspoort tot het VIN'

Al sinds 1997 heeft het IWT in de schoot van de toenmalige KMO-stuurgroep een initiatief gestart om via internet een aantal instrumenten ter beschikking te stellen voor de innovatie-actoren met het oog op de verbetering van de kwaliteit van hun dienstverlening. Het IWT-KMO-netwerk was met een eerste prototype operationeel sinds maart 1997. Kaderend in een actie van de Vlaamse overheid tot Stimulering van de toepassing van de moderne informatie- en communicatietechnologie (ICT) in de werking van de Vlaamse overheid *tele-administratie*, werd het IWT-KMO-Netwerk later (1999-2000) nog geoptimaliseerd tot het *Innov@tienetwerk*: een tweetal webapplicaties waarvan de eerste enkel toegankelijk was voor de leden van het netwerk en de tweede publiek toegankelijk.

Voor de publieke website (<http://www.innovatienetwerk.be>) werd enkel een eerste rudimentaire aanzet ontwikkeld: deze biedt tot op heden slechts een beperkte zoekfunctie naar contactpersonen en expertise bij de leden van het netwerk.

Er is dan ook vraag vanuit het VIN naar een degelijker uitgewerkt publiek toegankelijk 'venster' op het VIN: een volwaardige digitale toegangspoort tot het VIN.

Deze toegangspoort moet een gebruiksvriendelijke, interactieve website worden voor Vlaamse bedrijven die op zoek zijn naar informatie en expertise op vlak van innovatie, rekening houdend met reeds bestaande initiatieven (bijvoorbeeld de ondernemersportaal en andere sites van de overheid)

Project is grotendeels geïmplementeerd. Naar aanleiding van een aantal vragen die IWT ontving (Coating Platform, Bouw Platform, Tuinbouwsector, ...) zal de ontwikkelde tool zal ook ter beschikking gesteld worden van sub-netwerken.

Studie-opdracht: 'Identificatie van Research Based Start-Up bedrijven'

Door het toenemend belang dat gegeven wordt aan startende bedrijven, zijn ook de VIN-organisaties die tal van nuttige diensten kunnen aanbieden geïnteresseerd in het identificeren van technologische startende bedrijven.

Doelstelling van deze opdracht is om via een telefonische peiling de ca. 8.000 sinds 1995 gestarte bedrijven te klasseren en verder te onderzoeken naar behoeften aan innovatie-ondersteunende diensten.

De telefonische bevraging werd uitgevoerd. Aansluitend werd de opdracht gelanceerd voor het inventariseren van de noden.

Studie-opdracht: 'Handleiding op het vlak van Intellectuele Eigendom voor de innovatieve kmo'

Intellectuele eigendom is voor menige onderneming, in het bijzonder voor kmo's, een complexe aangelegenheid waar misverstanden en onduidelijkheid troef zijn. Deze studie-opdracht heeft tot doel een Handleiding op het vlak van Intellectuele Eigendom voor de innovatieve kmo uit te werken. De handleiding moet zowel in papieren versie als in elektronische versie ter beschikking zijn. Een stuurgroep samengesteld uit RIS-innovatieadviseurs en een vertegenwoordiger van het IWT ziet toe op de uitvoering van de opdracht.

De handleiding werd eind 2007 opgeleverd in elektronische en in gedrukte vorm.

VIS-effectmetingen op programma-niveau (TIS en TD)

In de vijf voorbije oproepen werden in het kader van het VIS-Programma (Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden) een 200-tal TIS, TD en RIS-projecten geselecteerd die aangevraagd werden door een 80-tal verschillende organisaties. Deze vormen het onderwerp van de studie met dien verstande dat voor de RIS-projecten gebruik zal gemaakt worden van de eerder uitgevoerde evaluatiestudie (zomer 2006).

Het IWT wil met de effectmeting van het VIS-Programma (TIS, TD en RIS) een dieper inzicht krijgen in de effectiviteit en de efficiëntie van deze programma's en van het VIS-Programma in zijn geheel.

De studie werd uitgevoerd door Idea-Consult, het eindrapport is ter beschikking, de resultaten werden voorgesteld op de IWT-vooruitzichten van 25.09.2007. Een M&A-publicatie is in voorbereiding en zal in het voorjaar 2008 verschijnen.

HOBU/TETRA-effectmetingen

Het IWT wenste in samenwerking met de Vlaamse hogescholen (en via hen met de associaties) een onderbouwde studie te laten verrichten van de belangrijkste effecten van toegepast onderzoek zoals bv. gepleegd in het HOBU- en het TETRA-Fonds. De studieresultaten dienden bruikbaar te zijn voor alle projectleiders, voor de verdere stimulering van succesvolle samenwerking tussen het hoger onderwijs en het Vlaamse bedrijfsleven, en voor de programma-evaluatie.

Het werk omvatte:

- een inventaris van bekomen successen in het HOBU- en het TETRA-Fonds;
- een analyse van de belangrijkste effecten van de projecten en de impact ervan bij alle stakeholders, leidend tot enerzijds een verbeterde methodologie i.v.m. succes-indicatoren en anderzijds een waardebeoordeling van dit soort resultaten;
- een evaluatieverslag dat later kan uitmonden in een publiek document;
- beleidsideeën voor bijsturing van het TETRA-programma of van andere initiatieven.

Het was daarbij de bedoeling om belangrijke effecten te bestuderen in relatie tot de gesteunde wetenschappelijk-technologische domeinen, de individuele bedrijven, de impact op het hoger onderwijs, de netwerkvorming en de stimulering van innovaties, ...

De studie werd uitgevoerd door een consortium van Hogescholen-associaties en de VIK. Het eindrapport werd verspreid en leidde tot beperkte bijstellingen aan het programma.

Opleidingsprogramma innovatieadviseurs (RIS)

RIS-adviseurs zijn eerstelijns-innovatieadviseurs die als missie hebben om 'Bedrijven en ondernemers aan te moedigen en te helpen/begeleiden om efficiënt te innoveren'. De kerntaken van de RIS-adviseurs zijn:

- informatie verschaffen omtrent het Vlaams InnovatieNetwerk (VIN);
- sensibiliseren en stimuleren: de doelgroep aanzetten tot vervolgactiviteiten;
- adviesverlening: innovatieadvies, management en aanpak van innovatie;
- individuele innovatiebegeleiding;
- ondersteunen van de netwerking binnen het VIN;
- meten van de innovatiekracht van bedrijven en identificeren van verbeteropportunities.

Om al deze taken succesvol te kunnen uitvoeren, dienen de RIS-adviseurs te beschikken over een zeer brede basis van kennis en competenties. Om hieraan te kunnen voldoen werd een opleidingspakket uitgewerkt dat kan opgesplitst worden in:

- inhoudelijke kennis (innovatie, strategie, financieel management, IPR, creativiteit, etc.);
- interpersoonlijke skills (communicatie, luisteren, netwerking, overtuigingskracht, etc.).

Het opleidingsprogramma start begin 2008.

Ontwikkeling van een visuele identiteit en branding voor de regionale innovatiesamenwerkingsverbanden (RIS)

Met deze opdracht wenste het IWT een uitvoerder te selecteren die moest instaan voor het ontwikkelen van een sterke, duidelijke en herkenbare communicatie-huisstijl en 'branding' voor de werking regionale innovatiestimulering.

De opdracht werd toegewezen aan RCA The Communications Group en werd midden oktober 2007 opgeleverd.

e-GTA-rapportering

De uitvoerders van een project technologische dienstverlening kunnen sedert de oproep 2002 een aanvraag indienen voor een kredietlijn voor het uitvoeren van een GTA (grondig technologisch advies). GTA's uitgevoerd door het kenniscentrum voor een kmo worden voor 80% door het IWT gefinancierd, GTA's uitgevoerd voor een grote onderneming worden voor 50% door het IWT gefinancierd.

Voor de uitbetaling van deze kredietlijn is een goedkeuring door het IWT van de uitgevoerde GTA's vereist. Hiervoor moeten de uitvoerder per uitgevoerde GTA een fiche invullen en deze gebundeld 2x per jaar aan het IWT overmaken.

De VIS-TD-TIS-coördinator in samenwerking met de kmo-coördinator beoordelen de ingediende GTA's.

De uitvoerders krijgen nadien feedback over welke GTA's finaal gesteund worden welke niet. Indien een GTA niet gesteund wordt dan heeft dit ook financiële implicaties voor het bedrijf waarvoor deze GTA werd uitgevoerd.

De huidige procedure heeft naast de grote doorlooptijd, het kan tot meer dan een half jaar duren voor de uitvoerders uitsluitel krijgen over het al dan niet gesteund worden van een GTA, ook een organisatorisch probleem. In die zin dat het moeilijk is een overzicht te krijgen van wie voor welk bedrijf al een GTA uitgevoerd heeft, welke GTA's al beoordeeld zijn, wat het reeds verbruikte GTA-krediet per project is enz.

In de huidige oproep (2006) werd voor ruim 500 GTA's kredietlijn aangevraagd. Men kan in de komende jaren dan ook een aanzienlijke toename van het aantal uitgevoerde GTA's verwachten

Daarom wordt voorgesteld de GTA-registraties te informatiseren zodat een continue inzending van registraties mogelijk is en de indieners ook online kunnen opvolgen welke GTA's er al door het IWT behandeld zijn (met feedback van het IWT) en welke niet. De integratie van een mechanisme om sneller feedback te geven dient eveneens voor zien te worden.

Wegens wijzigingen aan de modaliteiten liep dit project vertraging op. De tool zal in het voorjaar van 2008 operationeel zijn.

Studie aangaande de positionering van de producten en diensten van het VIN en uitwerking van een marketingcommunicatieplan ten bate van de VIN-actoren

Beide opdrachten zijn nauw met elkaar verbonden.

Het is de opdracht van het IWT de Vlaamse bedrijven aan te moedigen om te innoveren en dit proces ook actief te ondersteunen, met als einddoelstelling een zo groot mogelijke toegevoegde waarde te creëren voor de Vlaamse economie.

Hiervoor beschikt het IWT over verschillende financieringsinstrumenten waarmee het jaarlijks zo'n 260 miljoen euro financiële steun verleent, zowel aan bedrijven als aan onderzoeksinstellingen en innovatie-actoren. Daarnaast is er ook dienstverlening aan de Vlaamse bedrijven op het gebied van technologieoverdracht, partner search, voorbereiding van projecten in Europese programma's, enz. Naast een beperkte eigen dienstverlening wordt het merendeel van de innovatie-ondersteunende diensten aangeboden via door het IWT gesteunde intermediairen, gegroepeerd onder de benaming VIN- Vlaams InnovatieNetwerk. Als centrale actor in dit VIN heeft het IWT ook een belangrijke coördinatie-opdracht die doelt op een hechte samenwerking van de intermediairen in dit Vlaams InnovatieNetwerk (VIN).

Vornaamste onderzoeksvragen:

- Wat is de doelgroep voor de verschillende VIN-producten?
- Hoe komt een bedrijf bij het IWT en/of VIN terecht (beslissingsprocessen)?
- Wie maakt gebruik van welke diensten en producten?
- Zijn de producten en diensten voldoende aangepast aan de noden van de bedrijven?
- Zijn er drempels bij het beroep doen op deze producten en diensten?
- Hoe kunnen we deze drempels wegwerken?
- Wat is het imago van onze producten en diensten?
- Wat is het profiel van onze huidige klanten (voor de verschillende producten en diensten)?
- Wat kan er volgens onze huidige klanten verbeteren aan onze producten en diensten?
- Waarom komen sommige klanten niet terug?
- Wie kan nog baat hebben bij onze producten en diensten?
- Welk profiel hebben deze potentiële klanten?
- Waarom maken deze potentiële klanten geen gebruik van onze producten en diensten?
- Hoe kunnen we deze potentiële klanten identificeren en bereiken?

De studies richten zich naar bovenstaande producten en diensten, dienstenaanbieders en onderzoeksvragen, en bestaat uit verschillende onderdelen:

- Het uitvoeren van een situatieanalyse met positionering van onze producten en diensten bij de Vlaamse bedrijvendoelgroep;
- Het uitvoeren van een SWOT-analyse hierop;
- Segmenteren van de huidige en potentiële markt en opstellen van een toekomst gerichte PMC-matrix, met eventuele aanbevelingen ter verbetering van onze producten en diensten;
- Het uitwerken van een opvolgings- en evaluatiemethode aangaande deze positionering.

Deze studies hebben tot doel enerzijds een positioneringsanalyse uit te voeren van de IWT-producten en diensten van het VIN, en hierbij aansluitend de uitwerking van een marketingcommunicatieplan ten bate van de VIN-actoren.

Beide opdrachten werden toegewezen aan Partcours&Compagnie, de uitvoering start in januari 2008.

Doelmatigheidsanalyse van de Innovatie-audit

De innovatie-audit is één van de belangrijkste producten van de RIS-en en een belangrijke bron van samenwerking binnen het VIN.

Doelstelling van de innovatie-audit is immers in het bijzonder gericht op het aangeven van verbeterpotentieel op het vlak van innovatie bij de Vlaamse kmo's. Dit gebeurt aan de hand van een toetsing van de actuele bedrijfssituatie ten opzichte van beste praktijken die zich situeren in diverse, ook niet technologische domeinen met impact op het innovatievermogen van de onderneming (personeelsbeleid & bedrijfscultuur, financiering, realisatiemethoden,

productinnovatie, procesontwikkeling, innovatiestrategie, marktgerichtheid, netwerking). De audit laat toe om de innovatiekracht van het doorgelicht bedrijf te analyseren om vervolgens een actieplan met verbeteringsvoorstellen op te stellen.

Bij de uitvoering van een dergelijk innovatie-actieplan komen wat betreft de technologische aspecten typisch andere, meer technologisch gerichte VIS-actoren in beeld. De innovatie-audit creëert zo een bedrijfsgerichte samenwerking tussen de VIN-actoren.

Sinds het voorjaar van 2005 werden een 200-tal innovatie-audits uitgevoerd.

In het academiejaar 2006-2007 werd in het kader van een afstudeerwerk een voorstudie gemaakt van de effecten van de innovatie-audit. Hierbij werden 10 cases in de provincie West-Vlaanderen bestudeerd. Hieruit bleek onder andere dat in 7 van de 10 cases andere dan RIS-begeleiding na de audit ingeschakeld werd. Dit bevestigt het belang van de innovatie-audit als netwerkingsinstrument. Tevens werden suggesties geformuleerd voor bijstellingen aan de audit, het auditproces en de implementatie van de auditresultaten.

Gezien de beperktheid van de steekproef (alle audits werden door eenzelfde RIS-organisatie uitgevoerd, enkel bedrijven werden bevraagd, ...) is een ruimere validatie van het onderzoek gewenst.

Het is in eerste instantie niet de bedoeling de innovatie-audit als instrument in vraag te stellen, maar voornamelijk om te onderzoeken hoe het gebruik van de resultaten van de innovatie-audit kan verbeterd worden.

Met andere woorden dient onderzocht te worden hoe verdere ondersteuning aan de RIS-actoren en andere VIN-actoren kan geboden worden teneinde het bereik (identificatie en benadering van de doelgroep) alsook de resultaten (doeltreffendheid van de innovatie-audit) nog kan verbeterd worden.

Opdracht werd toegewezen aan Idea-Consult en start in januari 2008.

Studies in het kader van het MIP

In het kader van de tussentijdse evaluatie van het MIP werden 2 kleinere opdrachten uitbesteed:

- Het uitvoeren van een vergelijkende analyse van specifieke steuninstrumenten t.b.v. milieu – en energietechnologie in Europese landen (minstens 5), en het afleveren van een eindrapport ten behoeve van een extern panel van deskundigen.
- Ondersteunende organisatietaken: input bij de keuze van de stijl en algemene inhoud van de evaluatie; mee voorbereiden en modereren van twee vergadermomenten (in totaal maximaal 1,5 dag); het afleveren van een eindrapport ten behoeve van de stuurgroep van MIP.

Beide opdrachten werden aan Technopolis uitbesteed.

5. Internationale Netwerken en acties

5.1 Six Countries Programme (6CP)

Het IWT participeert sedert 1993 aan het langst bestaande internationaal innovatienetwerk, opgericht in 1975.

In de loop van 2007 werd actief gediscussieerd over de meerwaarde van de 6CP bovenop de ondertussen steeds talrijke vormen van internationale netwerking, inzonderheid sinds het recentelijk ontstaan met EC-steun, van talrijke ERA-NETten, INNO-NETten, etc.

Dit verhoogt de druk op landen en organisaties om zuiniger om te springen met innovatienetwerking. Het besluit is dat de 6CP nog meer het accent dient te leggen op de eigen basiskennmerken: kritische reflectie op het ontwikkelde innovatiebeleid en innovatiedenken; een grote diversiteit aan organisatie-herkomsten; het informeel karakter van zijn seminars en reflecties. Vooral dat laatste kwam ten dele onder druk te staan.

Daarom werd geopteerd voor een netwerking van individuele leden, eerder dan van organisaties.

Toch zal logistieke ondersteuning kunnen gewaarborgd worden door een nieuwe (virtuele) onderzoeksentiteit die het Nederlandse TNO, het Fins VTT en het Oostenrijkse Joanneum Research verenigt.

De nieuwe uitrol zal vanaf 2008 opgestart worden.

Sinds 2002 is de directievoorzitter van het IWT chairman van de stuurgroep. Het IWT stond ook in voor een Colloquium op 19 en 20 november 2007 te Brussel met als titel: Les Grands Projets: still important for innovation opportunities?

Op 20 april 2007 stonden de collega's van het Ierse Forfas in voor een workshop rond het belang van subregionale organisaties voor het innovatiegebeuren (Dublin).

5.2 TAFTIE

TAFTIE (The Association For Technology Implementation in Europe) is het Europese netwerk van instellingen die in overheidsopdracht technologische innovatie ondersteunen. Er zijn 19 leden, waaronder naast het IWT agentschappen uit Finland, Zweden, Oostenrijk, Nederland, Frankrijk, Ierland, Spanje, Portugal en Italië. Van de nieuwe lidstaten zijn er agentschappen uit Estland, Hongarije en Slovenië. Binnen de ruimere Europese context zijn er agentschappen uit Turkije, Noorwegen, IJsland en Zwitserland. PERA en VDI/VDE, respectievelijk uit Engeland en Duitsland, beheren innovatieprogramma's voor hun overheden.

Het wisselend voorzitterschap werd in 2007 uitgevoerd door Turkije en ligt in 2008 bij Enterprise Ireland. De activiteiten van TAFTIE spelen zich af op 3 niveau's. De Board, bestaande uit de leidinggevenden van de agentschappen, de Working Group die alle activiteiten coördineert en de Task Forces, tijdelijke werkgroepen van leden, waarin 'good practices' worden uitgewisseld en specifieke thema's worden behandeld.

De Board behandelde in 2007 twee belangrijke thema's : de nieuwe strategie voor TAFTIE en de houding t.o.v. de nieuwe instrumenten in de context van de ERA-strategie van de Europese Commissie.

De nieuwe Strategy Paper voor TAFTIE werd goedgekeurd door de Board eind november 2007. Vertrekkende vanuit de visie dat TAFTIE een leidende en invloedrijke organisatie in Europa moet zijn met een hoge professionele uitstraling, werd een praktische aanpak uitgetekend voor de komende 2 tot 3 jaar gebaseerd op 5 types van activiteiten : samen verder ontwikkelen van aanpak en instrumenten ('working better'), opbouwen van een gezamenlijke kennisbasis ('knowledge base'), verbeteren van de training van personeel ('TAFTIE academy'), ondersteunen van de formulering van beleidsstandpunten ('policy forum') en het opstarten van gezamenlijke acties.

Bij het opstellen van een beleidsdocument over de rol van de agentschappen binnen ERA, heeft het IWT het voortouw genomen. Met de hulp van Technopolis werd een tekst opgesteld die eind 2007 aan de Commissie werd overgemaakt.

Verder is het IWT actief betrokken bij de activiteiten rond *internationalisatie* en *additionaliteit*. Het IWT blijft TAFTIE zeer actief opvolgen op de verschillende niveau's, zodat maximaal voordeel kan gehaald worden uit de gezamenlijke inspanningen en anderzijds door de samenwerking met de zusterorganisaties mee richting kan geven aan de ontwikkelingen in Europa.

5.3 OESO-TIP project over Open Innovatie en globalisering

Het OESO-TIP-project rond open innovatie en globalisering dat in juni 2006 werd opgestart onder leiding van België, Japan, Nederland en Noorwegen is op het einde van 2007 afgerond. Dertien landen leverden in het kader van dit project samen 56 case studies af die zowel een kwantitatief als een kwalitatief luik bevatten. Binnen de groep van ondernemingen waarvoor een case studie werd gemaakt komen zowel multinationale ondernemingen als kmo's voor die

verspreid zijn over verschillende bedrijfstakken. Voor België werden in het totaal 7 case studies gemaakt (Johnson & Johnson, Procter & Gamble, Bekaert, Numeca International, Macq Electronique, Herstal Group en Twin Developments).

In het eindrapport van dit OESO-project wordt bevestigd dat zowel de multinationale ondernemingen als de kmo's mede door toedoen van de toenemende globalisering meer en meer gebruik maken van externe bronnen voor innovatie. De belangrijkste reden van de bedrijven om beroep te doen op externe bronnen voor innovatie, ligt vooral in hun streven om het innovatieproces te versnellen en het aantal nieuwe ideeën te verhogen. Afhankelijk van de ondernemingsstrategie is het *open innovatie* model van de ondernemingen gericht op het opsporen van externe opportuniteiten binnen de huidige ondernemingsstrategie (outside-in), eerder dan op het zoeken naar nieuwe technologieën en toepassingen die buiten de huidige ondernemingsportefeuille vallen (inside-out). Dit tweede model van open innovatie komt in de praktijk bijna enkel voor bij grote multinationale ondernemingen. Bij kmo's, waar de beschikbare middelen meestal beperkter zijn, is de open-innovatiestrategie in de meeste gevallen enerzijds gericht op het opsporen van nieuwe technologieën en wetenschappelijke informatie en anderzijds op het opvolgen van marktontwikkelingen en nieuwe trends bij lead-users. Daarnaast speelt de lengte van de levenscyclus van het product of de dienst een bepalende rol in de wijze waarop open innovatie georganiseerd wordt binnen de ondernemingen.

De onderzoekers, onder leiding van Koen De Backere en Els Van De Velde, besluiten het rapport met enkele implicaties van open innovatie en globalisering voor het innovatiebeleid. De voornaamste aanbevelen hiervan zijn:

- De geografische voorwaarden van innovatiesubsidies afbouwen;
- De relaties tussen universiteiten en industrie verder versterken;
- De mobiliteit van onderzoekers verhogen;
- De creatie van 'centres of excellence'; (v) De intellectuele eigendom van universiteiten niet overwaarden, waardoor de onderhandelingen tussen universiteiten en de industrie niet bemoeilijkt worden.

6. Diverse vertegenwoordigingen

6.1 Algemeen

Vanuit zijn expertise aan kennis omtrent innovatie in brede zin wordt het IWT ook regelmatig gevraagd een bijdrage te leveren aan allerhande initiatieven. Te vermelden zijn :

- een bijdrage tot de opvolging van de projecten die kaderen binnen de afspraken van de Nederlandse Taalunie (Vlaams-Nederlandse Bestuur Taal- en Spraaktechnologie, STEVIN)
- evaluatie-opdrachten voor de projecten die kaderen binnen het ondersteunen van het Ondernemerschap (zwaartepunt 3, doelstelling 3 van het programma binnen het Europees Sociaal Fonds)
- deelname aan en ondersteuning van de initiatieven die kaderen binnen het Onderzoekscomité Grind en BBT-EMIS

Verder zijn er ook nog een hele reeks externe vertegenwoordigingen. Ter illustratie:

- deelname als waarnemer aan de statutaire organen van de collectieve en gelijkgestelde centra;
- deelname aan en ondersteuning van de acties van Vloot. Dit is een forum waar een aantal onderzoekscentra in Vlaanderen, met name de collectieve en gelijkgestelde centra, IMEC, VITO en een aantal clusterinitiatieven hun activiteiten coördineren.

6.2 Externe vertegenwoordiging in domein Lucht- en Ruimtevaart

In navolging van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de tegemoetkoming van de overheid in de deelname van het Belgische bedrijfsleven aan het programma Airbus A380 werd in 2007 door het IWT deelgenomen aan twee vergaderingen van het opvolgingscomité.

Het IWT is eveneens vertegenwoordigd in het begeleidingscomité van het federaal meerjarig onderzoeksprogramma voor aardobservatie door teledetectie STEREO. In 2007 werd de selectie doorgevoerd van projecten uit de eerste oproep van het programma STEREO II.

7. Infoloket

De communicatie en informatieverstrekking over de verschillende producten van het IWT gebeurt op diverse wijzen.

Via de IWT-website wordt een uitvoerig overzicht gegeven over de verschillende steunmaatregelen en diensten. Naast de belangrijkste kenmerken, evaluatiecriteria en FAQ's van elke maatregel, kunnen de actuele handleidingen er geraadpleegd en bekomen worden. Potentiële gegadigden voor steunmaatregelen die aan vaste jaarlijkse oproepen verbonden zijn, of geïnteresseerden in specifieke diensten kunnen terecht bij de respectievelijke coördinatoren.

Decentraal wordt eerstelijns hulp en advies verstrekt via de talrijke Vlaamse Innovatie Samenwerkingsverbanden.

Het infoloket van het IWT coördineert de vragen die gesteld worden met betrekking tot de steunmaatregelen van het IWT, meer specifiek deze die bedoeld zijn voor een breed industrieel spectrum, nl. het KMO-Programma en de O&O-bedrijfssubsidies (waarvan de belangrijkste vragen gebundeld worden en te vinden zijn op de website).

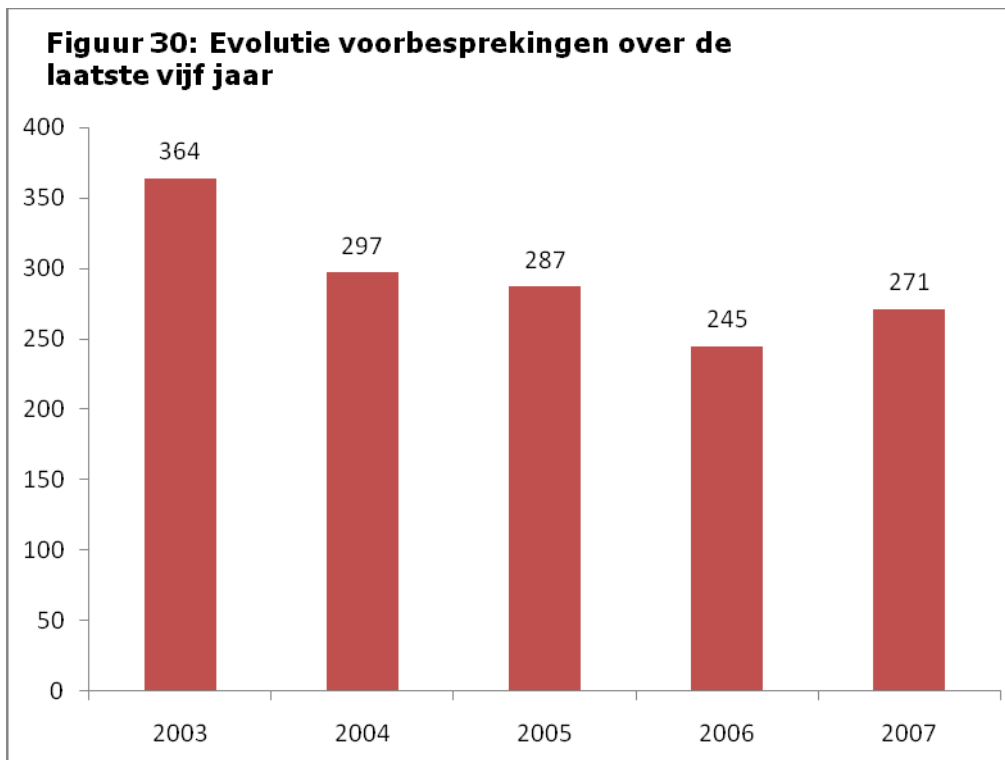
Het infoloket organiseert ook voorbesprekingen ten behoeve van potentiële steunaanvragers. Bij de voorbesprekingen worden door een adviseur van het IWT aan een potentiële aanvrager van een projectvoorstel, nadere toelichtingen gegeven over de procedurele aspecten van een aanvraag en de behandelingsprocedure. Er kan van gedachten gewisseld worden over de inhoud van een naderhand op te stellen projectvoorstel, over het best passende IWT-projecttype, over samenwerking met externe kenniscentra, enz. Deze voorbesprekingen zijn steeds vrijblijvend en engageren noch het IWT noch de aanvrager.

De informatieverstrekking door het infoloket geschiedt buiten het behandelingstraject van steunaanvragen. Voor dossiers die in evaluatie zijn of voor gesteunde projecten tijdens de projectopvolging, verzorgt de behandelende adviseur de communicatie met de aanvrager.

Het infoloket is naast de Vlaamse Innovatie Samenwerkingsverbanden eveneens het centraal aanspreekingspunt voor een algemene kennismaking met het IWT.

In 2007 gingen er 271 voorbesprekingen door. Daarmee stabiliseert het aantal voorbesprekingen grosso modo. Het merendeel van deze voorbesprekingen werd aangevraagd door kmo's (82%); het resterende deel werd aangevraagd door grote ondernemingen (14%) en onderzoekinstellingen, universiteiten, hogescholen of verwante instellingen (4%). Figuur 30 toont de evolutie van het aantal voorbesprekingen gedurende de laatste 5 jaar.

Van 71 voorbesprekingen werd naderhand een projectvoorstel ingediend, waarvan 65 in het KMO-Programma en 6 in de regeling O&O-bedrijfssubsidies.

8. Externe communicatie

De externe communicatie werkt aan de ruime bekendheid van het IWT en van zijn subsidie- en dienstenaanbod.

Als organisatie communiceert het IWT met veel verschillende doelgroepen, waaronder: O&O-actieve bedrijven, innovatie-intensieve bedrijven in het algemeen, traditionele kmo's met innovatiebehoeften, onderzoeksinstituten, bursalen en ex-bursalen, de externe arbeidsmarkt, innovatie-actoren en -intermediairen, het gehele maatschappelijke draagvlak voor het technologisch innovatiebeleid en voor de instelling in het bijzonder, de politieke en de sociaal-economische organisaties (stakeholders), de administraties, IWT-homologen in binnen- en buitenland, potentiële partners in internationale samenwerkingsverbanden.

Het is niet alleen noodzakelijk om binnen de bestaande doelgroepen, de nieuwe (potentiële) klanten te informeren over het IWT-aanbod, maar ook de bestaande klanten en de stakeholders moeten op continue basis op de hoogte gehouden worden van de snelle evolutie in de IWT-producten en -diensten.

De belangrijkste acties in 2007 waren gericht op:

- het onderhouden van mediabelangstelling;
- de regelmatige publicatie van De Innovatiekrant;
- de regelmatige publicatie van de e-Nieuwsbrief;
- de deelname aan beurzen.

8.1 Onderhoud van mediabelangstelling

- Voor de verdere uitbouw en het onderhoud van haar persrelaties opteerde het IWT om enkel nog op projectbasis samen te werken met een PR-bureau. De uitdaging bestond erin om de eigen contacten met de pers warm te houden om zodoende de mediaweerslag op peil te houden.
- Er werden 4 persberichten uitgestuurd naar de Nederlandstalige pers; één ervan werd vertaald in het Frans en uitgestuurd naar de Franstalige pers.

- Het ging om aankondigingen van programma's, besluiten, events, ... of om succesverhalen over gesteunde projecten.
- Persberichten vormen de ideale manier om een grote groep journalisten in één keer te bereiken. Afhankelijk van het onderwerp werd bekeken welke journalisten de informatie moest krijgen. Voor het verspreiden van de persberichten wordt sinds 2007 samengewerkt met het Persagentschap BELGA.
- De aandacht gaat ook uit naar het uitlokken van interviews. Er werden 6 one-to-one interviews georganiseerd, hetzij met de verantwoordelijke bij het IWT of met een klant.
- Interviews laten toe, naast de aankondiging ook het achtergrondverhaal van het IWT te schetsen. Daarenboven kan het verhaal worden aangepast aan de interesse en de achtergrond van de journalist. Interviews geven ook aanleiding tot langere artikels dan persberichten, aangezien de informatie selectiever wordt overgebracht.
- Er werd een 5 keer geadverteerd in bladen die themanummers uitbrachten waarin speciale aandacht ging naar o.a. Steunmaatregelen en diensten voor de kmo, Industriële Innovatie, ... wat telkens als een opportuniteit voor het IWT werd aanzien.
- Al deze acties en de persoonlijke contacten met journalisten leidden in 2007 tot 454 knipsels uit dagbladen, week- en maandbladen en gespecialiseerde pers; 22 daarvan waren volledige artikels, 421 waren vermeldingen.

De IWT-knipsels zijn te situeren in de verticale pers die op specifieke verticale doelgroepen van lezers zijn gericht. Voorbeelden zijn *Vraag&Aanbod* en *de vlaamse ondernemer*. Opmerkelijk scoort het IWT ook beter en beter in business pers en in de grote dagbladen waar onder andere *Trends*, *De Tijd*, *KMO/PME*, *De Standaard* en *Het Belang van Limburg* onder vallen.

8.2 Regelmatische publicatie van De Innovatiekrant

Het concept van De Innovatiekrant ligt vast. Naar vorm is het een 8 pagina's (uitzonderlijk: 12 pagina's) tellend krantje in A4-formaat, en in de IWT-huisstijl. Naar inhoud zijn er een aantal vaste rubrieken voorzien:

- **Voorwoord:** in relatie tot het hoofdthema van de editie;
- **Actueel:** laat 1 of meerdere IWT-medewerkers aan het woord over een actueel thema;
- **Casestudy:** een getuigenis onder de vorm van een interview van een bedrijfsleider of programmaverantwoordelijke, over een IWT-project;
- **IWT-nieuws:** een rubriek met diverse kleine weetjes over de instelling;
- **In de Kijker:** wanneer een bepaald onderwerp bijzondere aandacht verdient;
- **Agenda:** de opsomming van events waaraan het IWT op één of andere manier meewerkt; voor de eigen evenementen wordt een afzonderlijk kaderartikeltje voorzien.

In 2007 verschenen er 2 nummers. De verspreiding van de krant gebeurt op ca. 12 000 exemplaren. De speciale editie van de Innovatiekrant waarin een overzicht wordt gegeven van het Activiteitenverslag verscheen niet en werd vervangen door een verkorte versie van het jaarverslag (zie 'IWT-Activiteitenverslag').

8.3 Het maandelijks uitsturen van de innovatienetwerk e-nieuwsbrief (IN) voor intermediaren

De snelle evolutie in de IWT-producten en -diensten vraagt een goede en continue communicatie met de verschillende doelgroepen waar het IWT mee samenwerkt. De Innovatienetwerk e-Nieuwsbrief is een initiatief dat zich richt tot de doelgroep van de intermediaren & innovatie-actoren. Om de interne communicatie binnen het VIN-netwerk te stimuleren verstuurt het IWT op maandelijks basis een e-nieuwsbrief naar alle leden van het netwerk met 6 vaste rubrieken :

- 1 **Algemene info** : algemene informatie betreffende het netwerk en zijn activiteiten;
- 2 | **IWT-nieuws** : nieuws vanuit het IWT rond de IWT-producten en -diensten specifiek gericht naar de intermediaren;

- 3| **IRC TT-opportunities** : de 5 meest actuele en interessantste technologieovernameopportunities vanuit het IRC-netwerk (bron: database IRC-Technologiemarkt);
- 4| **Nieuws Europese Programma's** : nieuws m.b.t de Europese programma's en Europese netwerken waar het IWT actief aan deelneemt;
- 5| **Kalender** : geeft een overzicht van alle evenementen die plaats vinden in en door het netwerkverdeeld over 2 sub-rubrieken:
- **Netwerkagenda** : ter bevordering van de netwerking tussen de innovatie-adviseurs organiseert het IWT in samenwerking met de intermediairen een aantal formele netwerksessies; deze worden telkens voor de volgende maand opgesteld met een korte inhoudelijke toelichting.
 - **Evenementenkalender** : biedt een overzicht van de evenementen geregistreerd op het innovatienetwerk voor de volgende maand (bron: database Vlaams InnovatieNetwerk).
- 6| **Vis'sen in de actualiteit** : plaats maandelijks rond *een actueel thema* de mensen en hun projecten in de kijker die daar in het netwerk innovatiegewijs mee bezig zijn.

Elk van de rubrieken wordt per IN, gemiddeld met 3 tot 5 artikels gevuld en uitgestuurd rond het einde van de maand met uitzondering van de vakantiemaanden. In 2007 werden er 9 Innovatienetwerk e-Nieuwsbrieven verstuurd. Alle nieuwsbrieven zijn ook online ter beschikking via het archief op de Innovatienetwerk-website.

8.4 IWT-Activiteitenverslag

De volledige versie van het Activiteitenverslag wordt sinds 2007 niet meer 'opgemaakt' en gedrukt; zij is nog wel te vinden in word-format op de website van het IWT. Voor het eerst werd een verkorte versie van het Activiteitenverslag gepubliceerd, zowel in het Nederlands als in het Engels. Dit verkorte jaarverslag werd verspreid naar de doelgroep van de Innovatiekrant.

8.5 Deelname aan beurzen

Het IWT nam in 2007 met een stand deel aan een 7-tal beurzen/seminaries/events van derden. De communicatiedienst gaf de logistieke ondersteuning voor de organisatie van een internationale conferentie in het kader van het Six Countries Programme, het oudste internationale innovatienetwerk.

8.6 Actueel houden van de algemene informatiebrochure

Deze publicatie beantwoordt aan een veel voorkomende vraag om, zowel in het **Nederlands** als in het **Engels**, een compleet overzicht te krijgen van het IWT-producten en -dienstenaanbod aan klanten en potentiële klanten, aan partners zowel in binnen- als buitenland, aan andere overheidsinstanties, aan de media, enz. Het is dus ook een zeer nuttig instrument voor de innovatie-intermediairen voor gebruik op het terrein. De publicatie bestaat uit 2 delen: een algemeen informatief deel over het IWT, ingebonden met ringen, en een losbladig gedeelte waarin alle producten en diensten van het IWT in fievorm worden gepresenteerd. Op de voorzijde van elke fiche komt de omschrijving van elk product/dienst; op de achterzijde wordt het product of de dienst geïllustreerd met voorbeelden uit de praktijk. Beide delen zijn ook in het Engels verkrijgbaar. De volledige publicatie is **ook downloadbaar** van de website. Een aantal fiches uit het losbladig gedeelte werden in 2007 geactualiseerd.

8.7 De lancering van het redesign van de IWT website

De huidige website van het IWT is online sinds juni 2005 en heeft als hoofddoel alle informatie met betrekking tot het IWT, zijn steunmodaliteiten en diensten te ontsluiten.

Als organisatie communiceert het IWT met veel verschillende doelgroepen, waaronder: O&O-actieve bedrijven, innovatie-intensieve bedrijven in het algemeen, traditionele kmo's met innovatiebehoeften, onderzoeksinstellingen, bursalen en ex-bursalen, etc.

Daarnaast zijn we als Vlaams overheidsagentschap ter ondersteuning van innovatie, continu in beweging om het innovatiegebeuren op de voet te volgen en sturen we ons informatieaanbod, diensten en steunmodaliteiten volgens de nieuwste internationale innovatietendensen bij. De dynamiek die hierdoor in de organisatie heerst samen met een aantal recente, nieuwe tendensen in webontwikkeling kan door de huidige IWT-website niet meer worden weerspiegeld, niet inhoudelijk noch wat functionaliteiten betreft.

Sinds de lancering van de huidige IWT-website nam de Vlaamse Regering in het kader van het beschikbaar maken van de Vlaamse overheidsinformatie voor alle burgers, het Toegankelijk Web initiatief. Het doel is om ervoor te zorgen dat alle Vlaamse overheidswebsites toegankelijk zijn voor mensen met een handicap. Websites die aan deze normen voldoen dragen het Anysurferlabel.

Een gepaste oplossing vinden voor bovenstaande problematieken zijn de aanleiding en uitgangspunt van een studieproject, dat moet resulteren in een functionele blauwdruk voor een klantgeoriënteerde, dynamische en meer interactieve IWT-website. Deze studieopdracht is eind 2007 gestart en zal in mei 2008 gefinaliseerd worden.

Hiermee is de eerste stap gezet tot de hervorming van de huidige statische IWT-website in een nieuwe interactieve site. Die op een gebruiksvriendelijke en efficiënte manier de verschillende doelgroepen van de juiste IWT-informatie kan voorzien en tegemoet komt aan het toegankelijk web initiatief van de VlaamseOverheid.

8.8 Ontwikkeling van een huisstijl voor de RIS-werking

In het kader van de vernieuwde werking rond regionale innovatiestimulering die in 2007 van start ging, ontwikkelde het IWT in samenwerking met de verschillende regionale innovatiecentra, een duidelijke en herkenbare visuele identiteit voor alle Regionale InnovatieSamenwerkingsverbanden (RIS).

Om te kunnen komen tot de juiste positionering van de innovatiecentra en een sterke 'branding', werd ervoor geopteerd om een volledige nieuwe huisstijl te ontwikkelen opgehangen aan een nieuw logo. Deze huisstijl wordt ook reeds toegepast in alle communicatiekanalen van de innovatiecentra in alle provincies. Het gaat dan over het gebruik in papierwaren, opmaak voor alle drukwerk, webgebruik, powerpointpresentaties, profilering op beurzen, enz.

8.9 Promotiemateriaal voor ERA-NET COMPERA

Het IWT als coördinator en trekker van het ERA-NET-project COMPERA draagt ook de verantwoordelijkheid voor het leveren van gepast promotiemateriaal.

In 2007 werd een 'roll-up'aangemaakt om COMPERA op beurzen voor te stellen.

Verder werd er gewerkt aan een Nieuwsbrief en werd een commerciële versie gemaakt van de 'strategy paper', met de bedoeling het programma beter te promoten.

9. Monitoring & Analyse, kortweg M&A

M&A heeft als missie het IWT en zijn stakeholders te ondersteunen bij het aantonen en verhogen van de doelmatigheid van hun innovatie-opdrachten. Deze missie en doelstellingen van M&A liggen vervat in onderstaande figuur.

Om deze opdracht te kunnen vervullen, verzamelt en analyseert M&A indicatoren over de innovatie-inspanningen van zowel bedrijven als intermediaire organisaties in Vlaanderen. M&A wil tevens ertoe bijdragen dat in Vlaanderen voldoende strategische intelligentie ontwikkeld wordt op het vlak van innovatie en dit :

- door het verzamelen en opvolgen van innovatie-indicatoren en het ontwikkelen van een monitoring-apparaat ten behoeve van het IWT en zijn stakeholders;
- door het vertegenwoordigen van het IWT in Vlaamse, federale en internationale organen of netwerken en door het evalueren en ondersteunen van het innovatiebeleid.

M&A organiseert verder op regelmatige tijdstippen *workshops* over innovatiethema's met beleidsrelevantie, *IWT-vooruitzichten*, en publiceert *studies* van het Vlaams Innovatiesysteem. Het merendeel van deze activiteiten gebeuren in samenwerking met een netwerk van onderzoeksgroepen en organisaties in binnen- en buitenland.

In 2007 werden 5 IWT-vooruitzichten georganiseerd:

- Innovatie-segmentatie;
- Modellen voor Competentiepolen;
- Innovatie in diensten;
- VIN effecten;
- Universitaire spin-offs.

Een 20-tal studies tbv het VIN werden opgestart en begeleid:

- Opstellen van een handleiding voor het bepalen van vraaggedreven gemeenschappelijke onderzoeksprojecten;
- Opstellen van een afspraaknota voor een structureel samenwerkingsverband tussen verschillende VIN-spelers in de voedingssector;
- SBO-effectmeting;
- VIN-effectmetingen;
- HOBU/TETRA-effectmetingen;
- Ontwikkeling van een tool voor projectopvolging in kleine VIN-organisaties (ORKA);
- Kennisvalorisatie van eindwerken als opstap naar innovatie;

- Opleidingsprogramma innovatieadviseurs (RIS);
- Digitale toegangspoort tot het VIN;
- KMO IP handleiding;
- Publiekrechtelijke verplichtingen van gesubsidieerde privaatrechtelijke organisaties;
- e-GTA-rapportering;
- Ontwikkeling van een visuele identiteit en branding voor de Regionale InnovatieSamenwerkingsverbanden (RIS);
- Gegevensbank Innovatieve Ondernemingen;
- Analyse GTA's – gebruikersanalyse;
- Doelmatigheidsanalyse van de Innovatie-audit;
- Studie aangaande de positionering van de producten en diensten van het VIN en Marketingcommunicatieplan tbv het VIN;
- Inventarisatie van Research Based Start-Ups (RBSU's).

Het Europese project IMPACTSCAN, waarin de link wordt gelegd tussen beleidsopties op het vlak van innovatie en effecten bij de bedrijven, werd succesvol afgerond. Begin 2008 zal uit deze studie een aanbevelingsplan voortvloeien.

Volgende publicaties werden afgewerkt:

- M&A-studie 57: Strategische intelligentie over innovatie in Vlaanderen
- M&A-studie 58: i-SPOT je klanten en bedien ze nog beter!

M&A verzorgde de IWT vertegenwoordiging in tal van raden en commissies zoals CFS-Stat, de steunpunten STOIO en SOOI, CRB, VRWB, OESO ...

Tot slot werden een 60-tal informatievragen mbt innovatiecijfers en IWT-steun behandeld. Typisch worden deze cijfers aangewend in het kader van provinciale innovatieprofielen, Europese projecten (bv. ERA), EWI, VIN, het beleid en interne studies. Tevens werden de 4-maandelijke boordtabellen van het IWT afgeleverd aan de raad van bestuur.

Deel 8 - Financieel en administratief verslag

1. Inkomsten

Het begrote krediet aan gewone ontvangsten voor de uitvoering van de beleidsdoelstellingen en de operationele taken van het instituut werd voor 2007 initieel vastgesteld op:

- 11 780 keuro aan werkingsmiddelen;
- 113 004 keuro aan dotatie voor de steunverlening aan O&O- en innovatieprojecten (de vroegere zgn. autonome functie);
Tevens werd het IWT ertoe gemachtigd om in het kader van de O&O-steun voor een totaal bedrag van 121 721 keuro nieuwe verbintenissen aan te gaan waarvan de vereffening deels in 2007, deels in de eerstvolgende dienstjaren ten laste van de jaarlijkse overheidstoelage zal worden uitgevoerd;
- 19 406 keuro aan dotatie voor de steunverlening aan acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering;
Het totaal aan beleidsmiddelen dat voor het technologisch innovatiebeleid van de Vlaamse Regering werd voorzien bedroeg 26 468 keuro te vereffenen deels in 2007, deels in de volgende jaren;
- 10 477 keuro als dotatie voor de e-mediaprojecten gekoppeld aan 11 065 keuro beleidskrediet voor het aangaan van nieuwe verbintenissen;
- 814 keuro als vereffeningsskrediet voor de studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het Vlaamse Innovatienetwerk (VIN);
- een bedrag van 2 717 keuro aan subsidies voor de universitaire interfacediensten;
- 8 993 keuro betalingskrediet voor het contractueel landbouwkundig onderzoek met een totaal van 9 602 keuro beleidskrediet voor het aangaan van nieuwe verbintenissen;
- 24 255 keuro aan subsidies voor het wetenschappelijk administratief en financieel beheer van de specialisatiebeurzen voor doctorandi aan de universiteiten van de Vlaamse Gemeenschap;
- 7 334 keuro speciale dotatie voor de acties ter bevordering van technologie en onderzoek door instellingen van hoger onderwijs (HOBU/TETRA) gekoppeld aan 7 399 keuro beleidskrediet;
- 2 378 keuro betalingskrediet voor het vereffenen van de verbintenissen die werden aangegaan in het kader van het vroegere programma Generisch BasisOnderzoek aan de Universiteiten (GBOU);
- 20 321 keuro betalingskrediet voor het Strategisch Basisonderzoek (SBO) met 38 604 keuro beleidskrediet voor het aangaan van nieuwe verbintenissen;
- 3 046 keuro aan dotatie voor het Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie (IBBT) gekoppeld aan 23 046 keuro beleidskrediet.
- 5 000 keuro aan dotatie voor het toegepast biomedisch onderzoek met maatschappelijke finaliteit (TBM) met daaraan gekoppeld 5 000 keuro als beleidskrediet.

Naar aanleiding van de begrotingscontrole 2007:

- werd het budget werkingsmiddelen, na herindexatie en het in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2006 ten belope van 336 keuro herleid tot 11 453 keuro;
- verder werd het budget met de beleidskredieten in het domein van het technologisch innovatiebeleid als volgt aangepast:
 - ❖ de dotatie voor projecten op initiatief van bedrijven en innovatie samenwerkingsverbanden, werd na heraming en het in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2006 t.b.v. 534 keuro, herleid tot 108 870 keuro met een totaal van 122 030 keuro aan financiële steunmogelijkheden;
 - ❖ de dotatie voor Acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering werd na aanpassing en rekening houdend met het begrotingsoverschot 2006 t.b.v. 3 565 keuro, verlaagd tot 7 857 keuro met de mogelijkheid om voor 24 073 keuro aan nieuwe verbintenissen aan te gaan;

- ❖ de dotatie voor e-mediaprojecten werd na correctie met het begrotingsoverschot 2006, op basis van het aangepast thesaurieplan en de hierin voorziene steunverlening voor de uitvoering van de verschillende projecten met 988 keuro verhoogd tot 11 465 keuro gekoppeld aan een vastleggingsmachtiging van 11 097 keuro;
- wat de begrotingslijn Studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het VIN betreft werd het beleidskrediet ongewijzigd behouden op 826 keuro en het betalingskrediet, na correctie met het begrotingsoverschot 2006, herleid tot 502 keuro;
- het budget voor het toekennen van specialisatiebeurzen werd met 1 337 keuro verlaagd tot 22 918 keuro met een voorafname van 2% of 479 keuro als vergoeding voor de beheerskosten;
- de speciale dotatie IWT voor de actie ter bevordering van technologietransfer en onderzoek door instellingen van hoger onderwijs (TETRA) werd na aanpassing en het in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2006 met 913 keuro verlaagd en na aanpassing definitief vastgesteld op 6 421 keuro (GOK) gekoppeld aan 7 399 keuro (GVK) vastleggingskrediet;
- het krediet Generisch BasisOnderzoek aan de Universiteiten (GBOU) werd na het in mindering brengen van het begrotingsoverschot vorig dienstjaar verlaagd tot 1 638 keuro;
- bij het programma Strategisch Basisonderzoek (SBO) werd het vereffeningskrediet na herraming en het aftrekken van het begrotingsoverschot 2006 herleid tot 19181 keuro. Hierbij bleef het vastleggingskrediet onveranderd vastgesteld op 38 604 keuro;
- het krediet voor het wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel (LO) waarvoor in het kader van de uitvoering van het Lambermontakkoord een bedrag van 8 993 keuro (GOK) was voorzien met hieraan gekoppeld een beleidskrediet van 9 602 keuro (GVK) werd na het in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2006 verlaagd tot 9 171 keuro (GOK) met behoud van de 9 602 keuro (GVK) als beleidskrediet;
- het krediet voor de universitaire interfacediensten werd na indexatie vastgesteld op 2 723 keuro en finaal nog verhoogd met de 3 keuro indexaanpassing van 2006 tot 2 726 keuro;
- de begrotingslijn ten behoeve van het Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie werd als beleidskrediet verhoogd tot 6 000 keuro met een vereffeningskrediet dat werd verlaagd van 5 000 tot 3 600 keuro;
- tenslotte werd ter ondersteuning van de Vlaamse deelname aan de Europese programma's, een nieuwe begrotingslijn ingevoerd waarop n.a.v. de begrotingscontrole begin 2007 een krediet werd voorzien van 220 keuro.

Naast de werkingskredieten en de budgetten onder IWT-beheer waren er nog de ontvangsten uit de Europese gesteunde programma's ter ondersteuning van de deelname aan internationale programma's waaronder de ERA-en INNO NET projecten, Impactscan, de ontvangsten ter ondersteuning van de innovatie en valorisatie activiteiten in het kader van het IRC-netwerk), de inkomsten uit de terugbetalingen van teveel ontvangen steun door bedrijven, onderzoekers en onderzoeksinstellingen, de terugstorting van vergoedingen en verzekeringspremies, de middelen voor de betaling van de EFRO-steun, de overdracht van de saldi vorige dienstjaren en de gelegheidsontvangsten.

Aldus bedroeg het totale beschikbare budget, door het IWT zelf te besteden voor 2007: 262 820 keuro tegenover 240 544 keuro in 2006.

Tabel 31: Inkomsten van het IWT - Overzicht van sluiting 2006 en 2007

	2006 (in K€)		2007 (in K€)	
	begroot	aangerekend	begroot	aangerekend
Ontvangsten werkingsmiddelen (*)	11 594	(*)11 601	11 453	11 453
Dotatie O&O en innovatieprojecten	96 004	96 004	108 870	108 870
Dotatie voor acties van technologische innovatie	17 450	17 450	7 857	7 857
Innovatieve Mediaprojecten	10 103	10 103	11 465	11 465
Specialisatiebeurzen	21 729	21 729	22 918	22 918
HOBU/TETRA-fonds	6 843	6 843	6 421	6 421
Generisch Beleidsonderzoek (GBOU)	6 351	6 351	1 638	1 638
Strategisch Basisonderzoek (SBO)	16 321	16 321	19 181	19 181
Landbouwkundig onderzoek	8 824	8 824	9 171	9 171
Universitaire interfacediensten	2 190	2 084	2 723	2 726
VCP-werking	0	0	220	220
Studie- en expertiseopdrachten VIN	814	814	502	502
IBBT	17 287	17 287	23 098	23 098
Toegepast BioMedisch onderzoek (TBM)	5 000	0	3 600	3 600
EFRO	296	311	457	769
Inkomsten uit het HERMES-fonds	4 284	4 284	5 779	5 779
Subtotaal	225 090	220 006	235 353	235 668
Ontvangsten uit EU gesteunde acties				
▪ IRC + afgeleide acties	202	212	151	158
▪ Impactscan	642	260	523	685
▪ ERA- en INNO-Net projecten	619	354	1 471	1 171
▪ ERIK - plus	13	5	8	5
Subtotaal	1 476	831	2 153	2 019
Terugbetaalde steun bedrijven	1 123	1 495	817	1 714
Inkomsten uit terugbetalingen van privaatrechtelijke instellingen	16	15	101	112
Terugvorderingen steun uit landbouwkundig onderzoek + specialisatiebeurzen en generisch basisonderzoek	135	116	34	191
Overdracht saldi vorige dienstjaren				
▪ Werking	402	402	337	337
▪ VIN	0	0	312	312
▪ O&O en innovatieprojecten	276	276	535	535
▪ Specialisatiebeurzen	535	535	1 053	1 053
▪ HOBU/TETRA-Fonds	148	148	948	948
▪ Innovatieve mediaprojecten	9 155	9 155	9 089	9 089
▪ Universitaire Interfacediensten	273	273	417	417
▪ Acties van technologische innovatie	5 588	5 588	7 985	7 985
▪ GBOU	255	255	716	716
▪ SBO	314	314	664	664
▪ Landbouw	61	61	73	73
▪ Europese acties (IRC + ERA-NET)	800	801	590	590
▪ EFRO	-65	-65	-57	-57
▪ IBBT	0	0	32	32
Subtotaal	19 016	19 369	23 646	24 711
Gelegenheidsontvangsten + CFO	334	338	410	421
Subtotaal	334	338	410	421
Totaal	245 917	240 544	261 562	262 819

(*) door loonindexering verhoogd met een aanvullende dotatie van 18 keuro uit een (centraal beheerd) provisioneel krediet.

2. Uitgaven volgens jaarrekening

De aangerekende betalingen op de inkomsten 2007 betreffen:

- de werkingskosten;
- de uitgaven op de dotatie voor O&O- en innovatieprojecten;
- de uitgaven voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering;
- de uitgaven voor de Innovatieve Mediaprojecten (IM);
- de uitgaven in het kader van de VCP-werking;
- de uitgaven voor de Universitaire Interfacediensten (UI);
- de uitgaven voor de studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het Vlaams Innovatie Netwerk (VIN)
- de uitgaven voor de GBOU-projecten;
- de uitgaven voor het Strategisch BasisOnderzoek (SBO);
- de uitgaven in het kader van de acties ter bevordering van technologietransfer en onderzoek door instellingen van hoger onderwijs (HOBU/TETRA);
- de specialisatiebeurzen (SB);
- de uitgaven voor wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel (LO);
- de uitgaven in het kader van het Toegepast Biomedisch Onderzoek met maatschappelijke finaliteit (TBM);
- de uitgaven ten behoeve van het Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie (IBBT);
- de uitgaven voor acties in het kader van de Europese programma's (dienstverlening);
- de uitgaven in het kader van het HERMES-fonds;
- de EFRO-steun.

2.1 Werkingskosten

Deze omvatten zowel de personeels- en centrale beheerskosten gedekt door de werkingsdotatie als de loon- en werkingskosten van het contractueel wetenschappelijk en administratief personeel vergoed lastens de middelen die in het kader van de opdrachtstelling rond de deelname aan Europese programma's en het beheer van het specialisatiebeurzenstelsel aan het IWT werden toegekend.

Voor de kosten verbonden aan de opdrachten in het kader van het netwerk van Europese IRC's (Innovation Relay Centres), het ERA- (European Research Area) en INNO-NET gebeuren en het beheer van de specialisatiebeurzen (SB) werd telkens een afzonderlijk krediet voorzien.

Tabel 32: Overzicht van de geboekte uitgaven op basis van de voorlopig afgesloten jaarrekening en balans

	Uitgaven 2006		Uitgaven 2007	
	in K€	in %	in K€	in %
Dotatie werkmiddelen				
▪ Personeel	8 729	65,1	8 121	60,5
▪ Werkings- en uitrustingskosten	3 487	26,0	3 524	26,2
Subtotaal	12 216	91,1	11 645	86,8
Zesde kader + VCP-werking				
▪ Personeel	0	0	334	2,5
▪ Werkings- en uitrustingskosten	0	0	28	0,2
Subtotaal	0	0	362	2,7
IRC + ERA-Net + Impactscan				
▪ Personeel	707	5,3	838	6,2
▪ Werkings- en uitrustingskosten	160	1,2	241	1,8
Subtotaal	867	6,5	1 079	8,0
Specialisatiebeurzen				
▪ Personeel	147	1,1	148	1,1
▪ Werkings- en uitrustingskosten	172	1,3	193	1,4
Subtotaal	319	2,4	341	2,5
Totaal	13 402	100	13 427	100

(*) exclusief de doorstorting van de beheersvergoeding aan de buitenlandse partners

De totale uitgaven voor de organisatiemiddelen en werking van het instituut ten bedrage van 13 427 keuro (exclusief de 685 keuro beheersvergoeding buitenlandse partners ERA-NET) bleven ruimschoots beneden het beschikbare budget van 14 252 keuro (11 453 keuro dotatie + 337 keuro overgedragen saldo vorig dienstjaar + 479 keuro beheersvergoeding specialisatiebeurzen + 483 keuro diverse ontvangsten + 1 500 keuro diverse ontvangsten uit beheersvergoedingen voor deelname aan Europese acties: IRC, ERA-NET en INNO-NET projecten en IMPACTSCAN) en liggen slechts 25 keuro hoger dan de uitgaven in 2006. Deze stijging wordt verklaard door het gecombineerd effect van

- enerzijds de lagere personeelsuitgaven (-142 keuro) samen met de verlaagde uitgaven voor specifieke aankopen (- 139 keuro), waaronder de kosten voor deelname aan beurzen en tentoonstellingen (-115 keuro) en de kosten voor studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van de interne werking van het instituut (-22 keuro);
- anderzijds de meeruitgaven voor de aankoop van niet duurzame goederen en diensten (+ 89 keuro), de huurlasten (+24 keuro) ingevolge de indexatie van de huurprijs en de hogere investeringsuitgaven (+ 138 keuro) voor de vernieuwing en verdere up-grading van de informatica- en telematica-apparatuur.

De uitgaven voor lonen en wedden, ten belope van 9 441 keuro, daalden tegenover 2006 met 142 keuro. De werkings- en uitrustingskosten stegen met 4,3% tot 3 986 keuro. Het aandeel van de personeelsuitgaven in het geheel van de werkingskosten bedroeg 70,3% tegenover 71,5% in 2006.

De werkings- en uitrustingskosten in 2007 bedroegen in totaal 3 986 keuro tegenover 3 819 keuro in 2006. Deze stijging met 4,3% ten opzichte van vorig jaar staat in direct verband met de gestegen operationele kost onder meer ingevolge de verdere uitbreiding van de beheerstaken, het inflatie-effect, ...

De kosten voor de uitvoering van de beheersopdrachten (gedeeltelijk) gefinancierd vanuit de EC zoals IRC-programma , de ERA- en INNO-NET-projecten, Impactscan, ... zijn t.o.v. vorig jaar met 212 keuro gestegen voornamelijk ingevolge de hogere personeelskosten (+131 keuro). Ook de werkingskosten stegen t.o.v. 2006 met 81 keuro.

Bij de specialisatiebeurzen stellen we een gelijkaardige stijging met 22 keuro vast t.o.v. 2006.

2.2 Uitgaven voor wetenschappelijk onderzoek met een economische finaliteit

De uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling omvatten specifiek de volgende actielijnen:

- O&O-projecten van bedrijven, ingediend op eigen initiatief, in alle industriële sectoren samen met de projecten van collectief onderzoek en van technologische dienstverlening en de postdoctorale onderzoeksmandaten;
- de acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering.

2.2.1 Uitgaven voor steun aan O&O- en innovatieprojecten

Het betreft de uitgaven die werden aangerekend op het krediet onder het programma: EF 9912 B en EF 4101 B dat de middelen groepeerd die volgens art. 5 van het Innovatiedecreet worden toegekend aan de raad van bestuur van het IWT binnen de reglementaire krijtlijnen zoals bepaald door de Vlaamse Regering.

Het bedrag dat hiervoor in het aangepaste begrotingsdecreet 2007 werd voorzien bedroeg 108 870 keuro. Dit bedrag dient alsnog verhoogd met het niet aangewend saldo vorig dienstjaar t.b.v. 535 keuro plus de 1 408 keuro aan terugstortingen, kredietaflossingen en intrestontvangsten uit de eerder toegekende achtergestelde leningen, samen 110 813 keuro.

Hierbij werd voor een totaal van 125 761 keuro aan nieuwe verbintenissen aangegaan waarvan de vereffening deels in 2007 deels in de eerstvolgende dienstjaren ten laste van de jaarlijkse overheidstoelage zal worden uitgevoerd.

Tabel 33: Vergelijkend overzicht van de aangerekende betalingen volgens aard van de toegekende steun voor 2006 en 2007

	2006	2007
Steun aan industrieel basisonderzoek (BO)	9 053 921	10 352 376
Steun aan prototype onderzoek (PO)	16 405 832	19 776 086
Steun aan gemengd onderzoek (GO)	21 996 057	27 757 641
Steun aan KMO-haalbaarheidsstudies (KH)	---	----
Steun aan KMO-innovatieprojecten (KI)	---	----
Onderzoeksmandatarissen (OZM)	2 273 204	1 625 495
Collectieve centra	13 725	
EUREKA	15 520 645	14 280 640
VAL (Actieprogramma Luchtvaart)	29 529	----
KMO-studies	2 906 892	3 454 166
KMO-Innovatieprojecten	8 952 381	9 406 881
Achtergestelde leningen	1 061 942	----
VIS-projecten	17 721 611	22 061 210
Andere (vroegere FIOV-steun) en Vlaams Kunststofcentrum ...)	1 261 850	1 113 905
		5 600
Totaal	97 197 589	109 834 000

Uit dit overzicht blijkt dat de IWT-uitgaven voor O&O- en innovatiesteun t.o.v. 2006 met 12,6 miljoen euro zijn gestegen.

Naast de betaling van de projecten waarvan het inhoudelijk en administratief beheer door het IWT wordt waargenomen waren er ook de betalingen van de dossiers waarvan het inhoudelijk beheer omwille van de continuïteit in dossierbehandeling door andere diensten dan het IWT wordt verzekerd (EFRO-dossiers, proeftuinen...).

2.2.2 Uitgaven voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering

Deze actielijn omvat de uitgaven voor acties die sinds midden 2000 binnen het kader van het Innovatiedecreet door de Vlaamse Regering worden beslist en waarvan het administratief en financieel beheer aan het IWT werd toevertrouwd (EF 9911 B en EF 4102 B). De rol van het IWT in dit kader verschilt van actie tot actie. Afhankelijk van de opdracht blijft de rol van het IWT beperkt tot ofwel een opvolgings- en kassiersfunctie ofwel het beheer van de volledige actie met inbegrip van de selectie, de opvolging en de evaluatie van de individuele projecten.

De uitgaven ten belope van 18 042 keuro werden aangerekend op de hiervoor voorziene begrotingsmiddelen ten bedrage van 19 223 keuro. Hierin zijn begrepen het dotatiebedrag van 7 857 verhoogd met het begrotingsoverschot 2006 ten belope van 7 984 keuro, de 382 keuro aan terugstortingen, kredietaflossingen en intrestontvangsten uit de eerder toegekende achtergestelde leningen plus de 3 000 keuro betalingsmiddelen die vanuit de begrotingslijn e-mediaprojecten werden getransfereerd.

Van het hieraan gekoppelde krediet van 24 073 keuro aan machtigingen verhoogd met 866 keuro extra middelen voor de uitvoering van het luik Innovatie en Mobiliteit uit het Limburgplan en een kredietoverdracht van 475 keuro naar de middelenenveloppe voor projectsteun aan bedrijven, onderzoeksmandaten en innovatieve samenwerkingsverbanden werd eind 2007 voor een totaal van 24 464 keuro aan nieuwe verbintenissen aangegaan te vereffenen deels in 2007, deels in de eerstvolgende jaren.

Tabel 34: Vergelijkend overzicht van de aangerekende betalingen in 2006 en 2007

Acties	2006	2007
KMO-Programma	96 693	7 771
Generisch BasisOnderzoek (GBOU)	1 712 932	1 758 062
Strategisch BasisOnderzoek (SBO)	3 614 968	3 483 708
GIS-Vlaanderen	0	23 273
6 KP	0	360 792
Diverse (Proeftuinen – Landb.- Subs.ITG –Living Tomorrow – Coaching UNIZO- Spectro.)	716 133	480 054
VIS-projecten	2 197 689	1 984 116
Portcommunity System Services Portal	0	337 656
Studieopdrachten (Virtueel loket, EVIO-project)	40 000	140 757
Competentiepool "FLAMAC"	1 852 905	2 048 196
Competentiepool Flanders' Food	1 800 000	1 789 751
Competentiepool KMO - IT	689 940	282 073
Specifieke acties 2006 (I-City, VIM, Spectrometer IS-HS, In Shape, Close The Gap,...)	2 202 077	2 489 576
Specifieke acties '07 (overbruggingsfinanciering I-City, VIM, RIS-werking Limburg...)	0	3 047 738
Totaal	14 923 337	18 233 523

Na de eerste betalingen in 2000 van de dossiers die in het kader van de economische netwerkvorming en de collectieve centra hetzelfde jaar waren goedgekeurd volgden in 2001 de eerste vereffeningsdossiers van het nieuwe KMO-Programma, de innovatieve mediaprojecten en van een aantal kleinere specifieke acties die in de loop van 2001 door de Vlaamse Regering positief werden beslist.

In 2002 werden ook de eerste betalingen geboekt voor de VIS-projecten en de achtergestelde leningen als voorfinanciering van de verwachte projectkosten bij kmo's.

Vanaf 2003 werden de subsidies voor e-VRT en de innovatieve mediaprojecten via een aparte kredietlijn (Pr. 71.3 - b.a. 41.04) uitbetaald. Daarnaast hechtte de Vlaamse Regering op 18 juli 2003 haar goedkeuring aan het project Vlaanderen Interactief: Onderzoek en Ontwikkeling van interactieve Digitale Televisie in Vlaanderen (iDTV). Een project dat liep over 17 maanden met een totale steun van 12 387 keuro waarvan het grootste deel (9 288 keuro) al in 2003 werd vereffend, het saldo 3 098 keuro in 2004.

Binnen het geheel van nieuwe acties dat in 2004 door de Vlaamse Regering werd geëvalueerd en goedgekeurd was er onder meer de nieuwe Competentiepool Flanders' Material Center (FLAMAC) gericht op materiaalonderzoek, dat kon rekenen op 50% steun (7 miljoen euro) vanuit de Vlaamse overheid.

Op 25 november 2005 besliste de Vlaamse Regering de oprichting van de competentiepool Flanders' Food met een totaal budget van 12,56 miljoen euro waarvan 80% of 10 miljoen euro gefinancierd vanuit de Vlaamse Gemeenschap, het saldobudget van 20% of 2,5 miljoen euro vanuit de bedrijven. Tevens werd op 16 december 2005 de co-financiering beslist van het project ICT-KMO ten gunste van het KMO-IT centrum ten belope van maximaal 2,667 miljoen euro.

Begin mei 2006 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de vervolgfianciering van het I-City project, een proeftuin op het vlak van mobiele data communicatie met testgebruikers, testtoestellen en softwareplatform rond stadsdienstverleners in Hasselt en Leuven, voor een bedrag van 2,3 miljoen euro.

Andere initiatieven die door de Vlaamse Regering in 2006 werden gesteund zijn:

- de oprichting van de Competentiepool Industriële Productontwikkeling en Design voor een bedrag van 1,9 miljoen euro;
- de ondersteuning van de tweede fase van het project "Integratie van in situ data en hyperspectrale afstandswaarnemingen in het kader van de monitoring en modellering van plantenproductie (IS-HS), voor een bedrag van 1,150 miljoen euro;
- de uitbouw van een Vlaams Instituut voor de Mobiliteit, ten belope van 0,6 miljoen euro;
- een aantal gerichte sensibiliseringsacties en pilootprojecten inzake innovatie, voor een totaal van 1,7 miljoen euro.

In 2007 besliste de Vlaamse Regering haar goedkeuring te hechten aan volgende steunovereenkomsten:

- als gevolg van de ontstane dynamiek en de verhoogde aandacht voor de activiteiten in de voertuigsector werd voor de tweede fase van het project Flanders' DRIVE een bedrag van 24,8 miljoen euro aan innovatiesteun goedgekeurd waarvan de helft, hetzij 14,4 miljoen euro in 2007 werd vastgelegd;
- voor de verdere ondersteuning van i-City werd een bedrag van maximaal 4 miljoen euro als overbruggingsfianciering in 2007 vrijgemaakt;
- voor de aansluiting van de Vlaamse onderzoeks- en onderwijsinstellingen op de BELNET IP connectiviteit werd een bedrag van 2,925 miljoen euro aan steun toegekend;
- in het kader van het Limburgplan: de versterking van de werking van de universitaire interfacedienst Hasselt voor een bedrag van 250 duizend euro, ter ondersteuning van het Vlaams Instituut voor de Mobiliteit (VIM) 661 790 euro, voor de uitbreiding van de RIS-werking Limburg tijdens de periode 2007-2011: 800.000 euro.
- in het kader van de actie 'Popularisering van de Wetenschap' en het project SO-kwadraat werd telkens een bedrag van 150 000 euro vrijgemaakt;
- voor de herstellingswerkzaamheden van de 'Nationale Plantentuin van België' en de EIS-projecten werd voorzien in een steunbedrag van respectievelijk 883 764 en 244 366 euro.

2.2.3 E-mediaprojecten

Het IWT beheert ten behoeve van de Vlaamse Regering de middelen toegewezen aan de VRT voor het project e-VRT, zijnde het onderzoeks- en ontwikkelingsforum dat gericht is op het organiseren, begeleiden, verspreiden en opvolgen van nieuwe activiteiten op het vlak van de media.

Met de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT 2002-2006 verbond de Vlaamse Gemeenschap zich ertoe om drie e-VRT-projecten en de algemene werking van e-VRT te steunen. Het gaat om het proefproject Digitaal Thuisplatform, het onderzoeksprogramma MPEG (Moving Picture Expert Group) voor de Vlaamse audiovisuele sector en het project oprichting van een ASP (Application Service Provider) voor de Vlaamse audiovisuele sector.

De nieuwe beheersovereenkomst met de VRT (2007-2011) voorziet in een consolidering van de expertise die tijdens de voorgaande periode 2002-2006 werd opgebouwd en voorzagt hiervoor in 2007 een bedrag van 3.837 keuro.

Daarnaast werd in het kader van het onderzoek binnen het Interdisciplinair instituut voor BreedBandTechnologie het project goedgekeurd tot bewaring en ontsluiting van multimedia data in Vlaanderen (BOM-Vlaanderen) ten belope van 3.991 keuro.

De fianciering van zowel de aflopende e-VRT projecten als deze m.b.t. de nieuwe beheersovereenkomst en het BOM-Vlaanderen project gebeurt vanuit de begrotingslijn e-mediaprojecten waarvoor in de begroting 2007, na indexatie, een budget van 11 097 keuro

werd voorzien om nieuwe verbintenissen aan te gaan. Het hieraan gekoppelde vereffeningskrediet bedroeg in totaal 17 553 keuro.

Met dit bedrag werd voor een totaal van 17 545 keuro aan betalingen uitgevoerd nl.:

	Afrek. 31/12/06	Jan.-feb. 2007	Mrt.-apr. 2007	Mei-juni 2007	Juli-aug. 2007	Sept.-okt. 2007	Nov 2007
DTP0	0	0	0	0	0	0	0
MPEG	0	0	0	0	0	0	0
ASP	3.376 819	758 491	1 202 314	2 378 669	1 972 284	3 998 097	328 971
@MEDIA	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	3 376 819	758 491	1 202 314	2 378 669	1 972 284	3 998 097	328 971

Het totaal van voormelde tabel- 14 015 keuro - dient nog verhoogd met de uitgaven in het kader van de nieuwe beheersovereenkomst ten belope van 3 530 keuro, samen 17 545 keuro.

2.2.4 Universitaire interfacediensten

De verdeling van de financiële steun over de 6 universitaire interfacediensten vindt zijn basis in het reglementair besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2002. Voor 2007 werd het steunbedrag vastgesteld op 2 723 keuro hetzij 636 keuro hoger dan in 2006. Hiermee werden volgende uitgaven gefinancierd:

- een eerste schijf van 80% of 2 173 keuro (het saldo wordt vereffend na verslaggeving in 2008);
- verhoogd met het saldo 2006 t.b.v. 420 keuro of 20% van de projectsteun vorig dienstjaar dat pas het volgende jaar, na goedkeuring van de jaarlijkse verslaggeving, wordt uitbetaald.

Als volgt verdeeld:

	2006 (in €)			2007 (in €)		
	Voorzien	Vereffend	Saldo 06 vereffend in 07	Voorzien	Vereffend	Saldo 08
KUBrussel	13 962,80	11 170,24	2 812,66	18 203,90	14 563,12	3 640,78
KULeuven	862 776,00	690 220,80	173 797,20	1 124 838,00	899 870,40	224 967,60
UHasselt	70 439,20	56 351,36	14 189,24	91 834,60	73 467,68	18 366,92
UAntwerpen	283 424,00	226 739,20	57 092,80	369 512,00	295 609,60	73 902,40
UGent	608 111,20	486 488,96	122 497,64	792 820,60	634 256,48	158 564,12
VUBrussel	245 286,80	196 229,44	49 410,46	319 790,90	255 832,72	63 958,18
Totaal	2 084 000	1 667 200	419 800	2 717 000	2 173 600	543 400

2.2.5 Studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het Vlaams InnovatieNetwerk

Tot eind 2005 werden de noodzakelijke middelen voor studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het Vlaams Innovatienetwerk (VIN) –naargelang hun aard en omvang– gehaald uit de IWT-werkingsmiddelen begroting ofwel uit de begrotingslijn bedoeld voor innovatieve acties vanwege de Vlaamse Regering.

Om een meer structurele oplossing te geven aan dit probleem werd vanaf 2006 met middelen afkomstig uit de kredietlijn van de Vlaamse Regering, een nieuwe kredietlijn ingevoerd ten belope van 814 keuro. Hiermee konden in totaal 18 welomschreven studie- en expertiseopdrachten worden gefinancierd voor een totaal van 781 keuro.

Dit resulteerde in volgend totaal aan uitgaven verdeeld als volgt:

Studieopdrachten 2006	in €
HOBU en TETRA-Fonds: een output en effectmeting	89 256
Ondersteuning van de EIS-adviseurs	15 244
Performantie VIS-programma	119 639
IP-acties voor de Vlaamse innoverende kmo	80 813
Studieopdrachten 2007	in €
SBO-effectmeting (Technopolis)	75 478
Afwerking publicatie Videm	4 950
Digitale toegangspoort tot het VIN	39 386
Opmaken v/e visuele identiteit /branding voor de RIS	12 536
Publiekrechtelijke verplichtingen vs privaatrechtelijk orgaan	33 799
Identificatie van research based start-up bedrijven	15 431
Handleiding intellectuele eigendom voor innovatieve kmo's	23 573
Doelmatigheidsanalyse van de Innovatie-audit	23 994
Online registratie GTA	14 249
Ontwikkeling van de toepassing Backoffice GTA's""	12 898
Consultancy sharepoint	843
Innovatie gerelateerde ondernemingsdata en informatie	30 976
Studies in het kader van het MIP	19 943
Totaal	613 008

2.3 strategisch en beleidsgericht onderzoek

In de initiatieven ter ondersteuning van het Strategisch Basisonderzoek zijn onder meer begrepen:

- het programma Generisch BasisOnderzoek (GBOU)
- het programma Strategisch BasisOnderzoek (SBO);
- het programma voor de acties ter bevordering van technologietransfer en onderzoek door instellingen van hoger onderwijs (HOBU/TETRA);
- de specialisatiebeurzen voor doctoraatsstudenten;
- het wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel (LO)
- het onderzoekscentrum voor BreedBand Technologie (IBBT).
- het toegepast biomedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit (TBM).

2.3.1 Generisch BasisOnderzoek (GBOU)

Om aan de eerder aangegane verbintenissen en de hieruit resulterende betalingsverplichtingen van het vroegere GBO-programma te kunnen voldoen werd in de initiële begroting 2007 een bedrag voorzien van 2 378 keuro.

Naar aanleiding van de budgetcontrole 2007 werd dit betalingskrediet na aanpassing herleid tot 1 638 keuro.

Dit bedrag dient nog verhoogd met het saldobedrag 2006 t.b.v. 716 keuro plus 20 keuro teveel uitbetaalde steun samen: 2 375 keuro als totale middelenenveloppe 2007. Met dit bedrag werd voor een totaal van 1 639 keuro aan projectsteun gefinancierd.

	Vereffend in 2003	Vereffend in 2004	Vereffend in 2005	Vereffend in 2006	Vereffend in 2007
KUL	4 944 112	7 370 998	5 732 916	2 100 413	987 023
UA	133 393	384 402	182 820	1 179 438	0
UGent	1 540 730	2 703 487	1 496 805	756 522	334 076
VUB	1 745 733	1 428 682	2 439 717	1 795 274	153 769
Tropische geneeskunde	88 140	29 950	---	---	0
UHasselt	369 160	575 737	369 160	103 289	164 615
	8 821 267	12 493 255	10 221 418	5 934 936	1 639 483

2.3.2 Strategisch Basisonderzoek (SBO)

In 2003 werd voor de eerste keer steun toegekend vanuit het nieuwe financieringskanaal voor Strategisch Basisonderzoek. De voorloper van dit nieuwe financieringsinstrument was hogervermeld GBOU-Programma (Generisch BasisOnderzoek aan de Universiteiten). De belangrijkste nieuwigheden in vergelijking met het vorige (GBOU) programma hebben betrekking op:

- de verruimde indieningsmogelijkheden waarbij naast universiteiten ook bedrijven projecten kunnen indienen;
- de voorziene incentives bij organisatie-overschrijdende samenwerking.

Het beheer van dit nieuwe financieringskanaal werd toevertrouwd aan het IWT. Verder werd ervoor geopteerd om de eerste SBO-oproep 2002-2003 te beperken tot wetenschappelijk-technologische projecten met een economische of maatschappelijke finaliteit. Dit beantwoordde in een eerste fase aan een continuïteit met het GBOU-Programma.

Om aan deze basisdoelstelling te kunnen voldoen werd voor de eerste SBO-oproep 2003 een budgettaire enveloppe voorzien van 35.000 keuro aan steunmogelijkheden waarvan 16 840 keuro op de kredietlijn SBO (Pr. 71.3 - b.a. 12.30) en 18 160 keuro op de kredietlijn Vlaamse Regering (Pr. 71.3 - b.a. 99.11) met hieraan gekoppeld een vereffeningskrediet van 1 263 keuro.

In 2004 werd het SBO-Programma zowel inhoudelijk als budgettair verruimd tot het menswetenschappelijk basisonderzoek met een economische of maatschappelijke finaliteit. Voor 2005 werd het steunbudget bepaald op 37 488 keuro met een vereffeningskrediet dat, rekening houdend met het begrotingsoverschot 2004, werd vastgesteld op 11 153 keuro. Zowel in 2006 als 2007 werd een totaal bedrag van 38 604 keuro aan steunmogelijkheden voorzien gekoppeld aan een vereffeningskrediet van respectievelijk 16 634 keuro in 2006 en 19 844 keuro in 2007.

Hiervan werd in totaal 19 785 keuro aan steun uitbetaald als volgt verdeeld:

	Vastlegging in 2003	uitbetaald in 07	Vastlegging in 2004	uitbetaald in 07	Vastlegging in 2005	uitbetaald in 07	Vastlegging in 2006	uitbetaald in 07
KUL	7 155 383	981 304	10 196 736	2 168 000	13 968 006	1 703 000	13 525 886	1 979 000
UA	0	0	3 786 288	593 000	2 464 942	368 000	4 982 988	923 000
UGent	1 801 068	233 840	9 709 392	1 366 000	6 349 093	881 000	10 545 082	1 524 000
VUB	1 957 862	266 272	6 897 792	1 253 000	5 490 098	707 000	1 914 553	382 000
UHasselt	2 001 229	275 858	1 087 152	224 000	----	0	1 426 388	244 000
Hogescholen + Coll.centra	953 295	147 175	299 904	30 000	672 257	0	303 750	0
Vlaamse OZI	1 442 413	331 964	2 399 232	921 000	----	677 000	4 966 714	447 000
Bedrijven	1 124 000	24 000	1 836 912	266 000	2 427 595	523 339	800 359	80 000
Buitenlandse OZI	398 266	79 652	1 274 592	55 000	2 240 857	85 000	138 280	46 000
Totaal	16 833 516	2 340 065	37 488 000	6 876 000	37 347 608	4 944 339	38 604 000	5 625 000

2.3.3 HOBU/TETRA

Sinds 1997 loopt deze actie voor de bevordering en ondersteuning van technologisch onderzoek aan de Hogescholen in Vlaanderen (het HOBU-Fonds). Het doel van dit initiatief was, zoals eerder aangegeven, het opwaarderen van technologisch onderzoek aan de Vlaamse hogescholen en anderzijds het bevorderen van de verspreiding van technologiekennis via de hogescholen naar Vlaamse bedrijven en kmo's in het bijzonder.

Zoals voor het HOBU werd het beheer van dit TETRA-Fonds aan het IWT toegewezen dat ook de modaliteiten voor het organiseren van de oproepen en de selectie van de projectvoorstellen uitwerkte. Het beschikbaar budget voor de actie bedroeg achtereenvolgens:

	Gesplitst Vastleggingskrediet (GVK)	Gesplitst ordonnanceringskrediet (GOK)
1996	2 479	1 239
1997	2 479	1 239
1998	4 214	4 090
1999	4 214	4 090
2000	5 934	4 303
2001	5 949	6 951
2002	5 949	4 732
2003	5 949	5 941
2004	5 949	5 755
2005	5 949	5 686
2006	6 999	6 843
2007	7 399	6 421

Sinds de oprichting van dit fonds werden 11 'calls for proposals' gelanceerd.

Voor de eerste 3 calls stelde de Vlaamse Regering jaarlijks 4 214 keuro ter beschikking van dit programma.

Vanaf de vierde oproep eind 1999 (portfolio 2000) was 5 934 keuro voorzien en voor de volgende oproepen telkens 5 949 keuro.

In 2006 werd het steunbedrag verhoogd tot respectievelijk 6 999 keuro (GVK) aan betoelagingsmogelijkheden en 6 843 keuro aan betalingsmiddelen (GOK) om in 2007 verder te stijgen tot 7 399 keuro (GVK) en 6 421 keuro (GOK).

Van deze middelenenveloppe werd, zoals in 2006, het steunbedrag verdeeld over een 'klassieke' oproep voor TETRA-projecten (6,9 miljoen euro) en een bijkomende bijzondere oproep voor 'valorisatie-tractprojecten' van 0,5 miljoen euro.

Uit de gewone oproep waarvoor 76 projectvoorstellen werden ingediend voor een totaal van 20,9 miljoen euro, konden slechts de 26 beste aanvragen effectief gesteund worden voor een totaal steunbedrag van 6.816 keuro. Wat de bijzondere oproep voor de TETRA-valorisatieprojecten betreft konden 4 positief gescoorde projectvoorstellen plus een project uit de reservelijst van de gewone TETRA-projecten effectief gesteund worden.

Met het vereffeningskrediet ten belope van 6 421 keuro plus 948 keuro overgedragen saldo 2006 samen 7 369 keuro werd voor een totaal van 6 250 keuro aan steun uitbetaald zodat de rekening 2007 met een begrotingsoverschot van 1 119 keuro werd afgesloten.

2.3.4 Specialisatiebeurzen

Onder de voorwaarden bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 1994 is het IWT sinds 1 oktober 1994 belast met het wetenschappelijk, administratief en financieel beheer van het stelsel van de specialisatiebeurzen voor doctorandi aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

Voor het bekostigen van deze beurzen werd in de begroting 2007 van de Vlaamse Gemeenschap een bedrag ingeschreven van 22 918 keuro. Dit bedrag dient nog verhoogd met het saldo 2006 ten bedrage van 1 053 keuro en 124 keuro aan teveel uitbetaalde steun samen: 24 095 keuro.

Op basis van:

- het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toekenning van de specialisatiebeurzen door het IWT en de wijziging van dit Besluit goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 29.06.1994;
- het reglement voor het toekennen van de specialisatiebeurzen;
- de adviezen van de commissies van externe deskundigen;
- de toepassing van de rangschikkings- en selectieprocedure voor kandidaatbursalen zoals goedgekeurd door de raad van bestuur van het IWT;

bedraagt het totaal van de aangerekende betalingen op dit krediet (inclusief beheerskosten): 23.000 keuro. Het begrotingsoverschot 2007 voor de specialisatiebeurzen bedraagt aldus 1.095 keuro.

2.3.5 Het wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel
Bij de overheveling van de landbouwbevoegdheden in het kader van het Lambermontakkoord werd in 2001 het contractueel landbouwkundig onderzoek door de Vlaamse Regering toegewezen aan het Beleidsdomein Wetenschappen en Technologische Innovatie.

Het beheer en de opvolging van het contractueel landbouwkundig onderzoek werd opgedragen aan het IWT. In het begin werd voor de projecten uit de oproepen 2002 tot en met 2004 steun verleend op basis van een ad hoc regeling waarbij de maximale projectduur telkens werd beperkt tot twee jaar.

Op basis van de conclusies en de aanbevelingen van een externe doorlichting van de onderzoeks- en praktijkcentra in land- en tuinbouw in Vlaanderen werd een nieuwe aanpak voor de organisatie en de financiering van het landbouwkundig onderzoek uitgewerkt. Dit resulteerde in een nieuw Reglementair Besluit dat op 18 februari 2005 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd.

Voor de oproep 2007 werd een budgettaire enveloppe voorzien van 9 602 keuro (GVK) om nieuwe verbintenissen aan te gaan en 9 171 keuro, verhoogd met het begrotingsoverschot 2006 en de extra ontvangsten uit de terugstortingen van teveel uitbetaalde steun tot 9 264 Keuro (GOK) aan betalingskrediet, om het peil van het onderzoek op dezelfde hoogte te houden als de voorbije jaren.

Er werden 63 projectaanvragen ingediend voor een totaal van 38,2 miljoen euro aan gevraagde steun. In tegenstelling tot de vorige jaren moest een belangrijk deel (6,5 miljoen euro) van het voorziene steunbedrag (9,6 miljoen) worden benut voor de verlenging van lopende projecten. Met het resterend bedrag van 3,1 miljoen euro kon uiteindelijk aan 9 van de 16 positief gerangschikte projecten steun worden toegekend. Samen met de vergoeding van de projecten uit de vorige oproepen werd over het ganse jaar voor een totaal van 9 161 keuro steun aan landbouwkundige projecten uitbetaald.

2.3.6 Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie.

Op 24 oktober 2003 besliste de Vlaamse Regering principieel tot de oprichting van het IBBT een strategisch onderzoekscentrum dat virtueel wordt onderbouwd door de samenbundeling en versterking van bestaande onderzoeksgroepen actief in ICT, in het bijzonder breedbandcommunicatie.

Als startvoorzieningen werden voor 2003 een bedrag van 500.000 euro aan werkingsmiddelen en 1,094 miljoen euro aan investeringsmiddelen voorzien.

Voor 2004 werd gezien de effectieve opstart van het instituut op 1 maart van dit jaar een bedrag voorzien van 10,224 miljoen aan werkingsmiddelen en werd het IWT belast met de financiële en administratieve opvolging van dit project.

Sinds 2005 gebeurt de financiering van het IBBT via een aparte begrotingslijn waarvoor in de begroting een jaarlijkse basisdotatie wordt voorzien van 17 miljoen euro (waarvan 2 miljoen euro specifiek gericht op e-government projecten). Dit bedrag werd in 2007, na de definitieve goedkeuring tot integratie van activiteiten rond (medische) beeldverwerking, en het indexatiebedrag van 2006 verhoogd tot 23.130 keuro, dat volledig aan het IBBT werd uitbetaald.

2.3.7 Toegepast biomedisch onderzoek met maatschappelijke finaliteit

Op 15 september 2006 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de lancering van dit nieuwe financieringsprogramma bedoeld om meer inzicht te verwerven in de basis van ziekte en gezondheid bij de mens.

Omdat voor dergelijk onderzoek onvoldoende financieringsmogelijkheden bestaan werd bij de lancering van dit nieuwe programma voor 2006 en 2007 eenzelfde enveloppe van telkens 5 miljoen euro voor projectmatige steun voorzien.

Bij de eerste oproep werden om begrotingstechnische redenen de 2 budgetjaren samengevoegd met een totale middelenenveloppe van 10 miljoen euro. De oproep werd als één samengevoegde oproep beschouwd met een gefaseerde indiening en twee sluitingsdata.

In de eerste indieningsronde werden 23 projectvoorstellen ingediend voor een totale begroting van ongeveer 11,9 miljoen euro. Van de 19 ontvankelijk verklaarde werden er 9 projecten positief beslist. Bij de tweede indieningsronde werden er 38 nieuwe projectvoorstellen ingediend die samen met de overblijvende 10 projecten uit de eerste indieningsronde resulteerden in een totaal gevraagd steunbedrag van 25,8 miljoen euro. Na evaluatie werden na deze indieningsronde opnieuw 9 projecten positief beoordeeld.

Na beide indieningsrondes werd op basis van de positief besliste dossiers een totaal van 3 545 keuro aan projectsteun uitbetaald.

2.4 Ondersteunen van deelname aan internationale programma's

2.4.1 IRC-Vlaanderen

IRC (Innovation Relay Centres) is een initiatief ter stimulering van de verspreiding en exploitatie van O&O-resultaten in de Europese Unie waarbij het IWT optreedt als Vlaams knooppunt in het IRC-netwerk. Enkele belangrijke aandachtspunten hierbij zijn:

- stimuleren van meer kmo's tot internationale samenwerking en bepaling van hun noden op het vlak van innovatie;
- gebruik van technologie-import om de Vlaamse industrie te versterken en promotie van de Vlaamse onderzoeksresultaten en technologie in het buitenland;
- groeiende samenwerking met de bestaande actoren in het Vlaamse innovatielandschap teneinde het aantal Europees samenwerkende bedrijven te vergroten.

De hieruit voorkomende kosten worden gedekt door een vergoeding vanwege de Europese Gemeenschap. De beheerskost van deze actie bedroeg in 2007: 167 keuro. De aanrekening gebeurde lastens de vergoeding (288 keuro) die in 2007 en vorige jaren door de Europese Gemeenschap aan het IWT werd toegekend.

Met het oog op de verdere verbetering van de IRC-werking heeft het IWT in 2007 als partner ook deelgenomen aan twee bijkomende projecten: Lean TTT en IRC-Stake-tool waarvoor samen respectievelijk 23 keuro als ontvangst en 28 keuro als uitgave in de rekeningen 2007 werd opgenomen.

2.4.2 ERA-NET

ERA-NET is één van de activiteiten die werd opgezet in het kader van het Europese Zesde Kaderprogramma met als doel het stimuleren en ondersteunen van netwerken, de coördinatie van nationale en regionale maatregelen en het uitwerken en implementeren van gezamenlijke activiteiten.

Het IWT nam in 2007 deel aan 9 van deze projecten, voor één ervan vanuit een coördinerende rol voor de andere acht met een ondersteunende functie. Elk van de projecten wordt voor 100% gefinancierd vanuit de EC.

Het totaal van de hiervoor ontvangen beheersvergoedingen bedroeg in 2007 1 048 keuro waarop voor een bedrag van 791 keuro aan beheerskosten werd aangerekend.

2.4.3 INNO-NETten

Om de coördinatie tussen nationale/regionale innovatieprogramma's en -maatregelen van de lidstaten te bevorderen heeft de Europese Commissie (DG Industry and Enterprise) in 2005 het PRO INNO EUROPE initiatief gelanceerd. Vlaanderen is, via het IWT, actief betrokken bij verscheidene projecten die in deze context in 2006 werden opgestart (INNO-NET en INNO-

Action) en vooral gefocust zijn op valorisatie van onderzoeksresultaten, technologietransfer en de optimalisering van de interacties tussen de innovatie-actoren (interactieve netwerking).

Rekening houdend met het feit dat sommige projecten (zoals bij DEFINE- en IP4-project) slechts gedeeltelijk vanuit de Europese Commissie gefinancierd worden, wordt het resterend deel van de projectkosten gedekt via cofinanciering vanuit de Vlaamse Gemeenschap. In 2007 werd voor een totaal van 475 keuro aan beheerskosten tegenover 604 keuro aan geboekte beheersvergoeding voor de INNO-NET-projecten in rekening genomen.

2.4.4 IMPACTSCAN

De opzet van dit project dat gedeeltelijk vanuit de Europese Commissie wordt gefinancierd is het analyseren van de impact van het innovatiebeleid op regionaal vlak en het ontwikkelen van een systeem dat moet toelaten een interregionale benchmarking uit te voeren om te resulteren in een fundamentele verbetering van de effectmeting op (sub-)regionaal vlak.

Het IWT treedt in dit project op als coordinator van een ruim internationaal netwerk waarvoor in 2007 een bedrag van 596 500 euro aan ontvangsten werd geboekt. Tegenover dit bedrag stond een totaal van 301 560 euro aan uitgaven waarvan 176 556 euro werd doorgestort aan de buitenlandse partners het overige gedeelte of 125 004 euro werd benut voor het dekken van de eigen beheerskosten.

2.5 Andere initiatieven

2.5.1 Hermes-Fonds

In 2003 werden bij beslissing van de Vlaamse Regering een aantal nieuwe Excellentiecentra ('Vlaams Instituut voor de Logistiek', 'Flanders' Mechatronics Technology Center' en 'Incubatiepunt GEO-informatie') opgericht met financiering vanuit het Hermes-Fonds of Fonds voor het Flankerend Economisch Beleid (ED 41.41 C).

Het IWT dat van in het begin nauw betrokken is geweest bij zowel de uitwerking en de evaluatie van elk van deze initiatieven, de opmaak van de betreffende convenanten als de controle op de uitvoering ervan werd ook belast met de uitbetaling van de toegekende steun. Het IWT heeft in 2007 ten behoeve van deze Excellentiecentra voor een totaal van 5 779 keuro aan uitgaven gefinancierd lastens de kredietlijn van het Hermesfonds.

2.5.2 EFRO-initiatieven

Betreft de steun die als toeslag wordt toegekend aan technologie- en innovatieprojecten die worden uitgevoerd in de doelstelling 2-gebieden en binnen het kader van INTERREG in aanmerking komen voor een bijkomende steunverlening. In 2007 werd aan de lopende projecten voor samen 791 702 euro EFRO-steun effectief uitbetaald.

2.6 Samenvattend overzicht van de totale uitgaven volgens jaarrekening 2006 – 2007

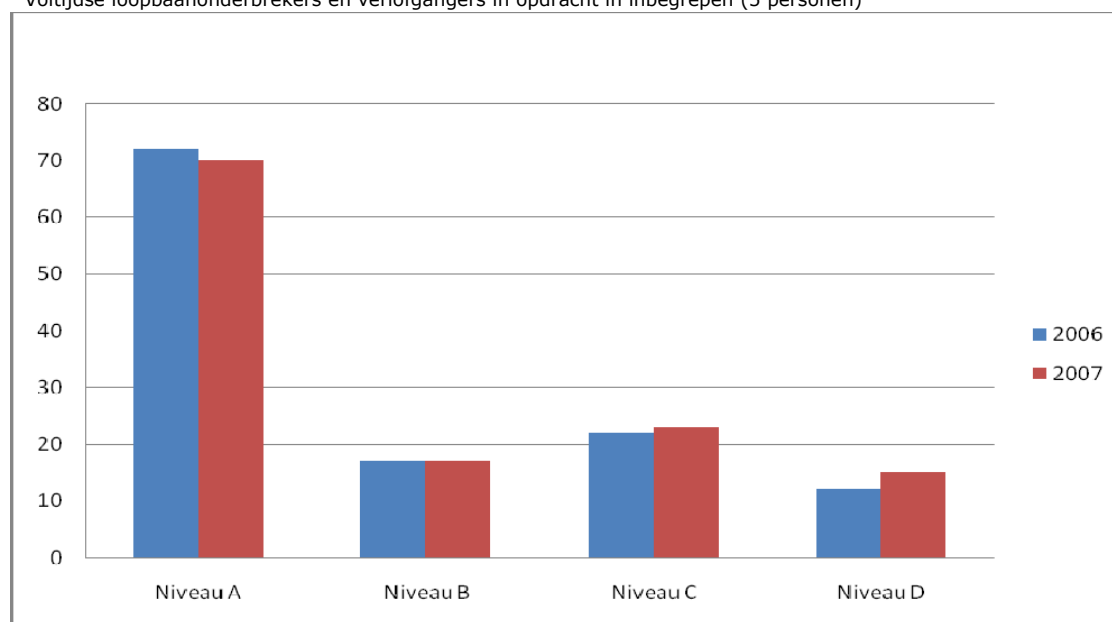
	2006 (in K€)	2007 (in K€)
Wedden en vergoedingen		
▪ Statutair en contractueel personeel	8.729	8.121
▪ VCP-werking	---	333
▪ EG gesteunde projecten	707	838
▪ Specialisatiebeurzen	147	148
▪ Andere vergoedingen (RVB)	17	10
Subtotaal	9.600	9.450
Werkingskosten		
▪ Decretale opdrachten	3.369	3.274
▪ VCP-werking	---	29
▪ EG gesteunde projecten (incl. 742 keuro beheersverg. buitenlandse partners)	328	927
▪ Specialisatiebeurzen	172	193
Subtotaal	3.869	4.423
Investeringskosten		
▪ Meubelen en kantoormachines	7	19
▪ Informatica (hard- en software)	62	144
▪ Dienstvoertuigen	26	39
▪ Inrichting kantoren	8	39
Subtotaal	104	241
Uitgaven voor steun aan projecten op initiatief van bedrijven en innovatie samenwerkingsverbanden		
▪ Steun aan industrieel basisonderzoek (BO)	9.054	10.352
▪ Steun aan prototype onderzoek (PO)	16.406	19.776
▪ Steun aan gemengd onderzoek (GO)	21.996	27.758
▪ Onderzoeksmandatarissen (OZM)	2.273	1.625
▪ Collectieve centra	14	---
▪ EUREKA	15.521	14.281
▪ VAL (Actieprogramma Luchtvaart)	29	---
▪ KMO-studies	2.907	3.454
▪ KMO-Innovatieprojecten	8.952	9.407
▪ Achtergestelde leningen	1.062	---
▪ VIS-projecten	17.721	22.061
▪ Andere (vroegere FIOV-steun, Flanders' Drive en Vlaams Kunststofcentrum)	1.262	1.114
Subtotaal	97.198	109.834
Uitgaven voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering	14.923	18.042
Universitaire interfaces	1.940	2.593
Innovatieve Mediaprojecten	10.169	17.546
Studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het VIN	502	613
Uitgaven voor de bevordering en ondersteuning van technologisch onderzoek aan de Hogescholen in Vlaanderen (HOBV)	6.042	6.250
Uitgaven voor de financiering van het Generisch Basisonderzoek aan de Universiteiten (STWW/ GBOU)	5.935	1.639
Strategisch BasisOnderzoek	15.971	19.785
Specialisatiebeurzen	20.891	22.660
Wetenschappelijk en Technologisch onderzoek met landbouwkundig doel	8.863	9.192
Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie	17.255	23.130
Hermes-Fonds	4.284	5.779
EFRO-toeslag	303	792
Uitgaven voor Toegepast BioMedisch onderzoek	---	3.545
Totaal	217.849	255.514

3. Personeel en prestaties

3.1 Personeelseffectief* per 31.12.2007

	2006	2007
Niveau A	72	70
Directie	5	5
Adviseur	60	57
Directeur	2	2
A1	5	6
Niveau B	17	17
Niveau C	22	23
Niveau D	12	15
Totaal	123	125

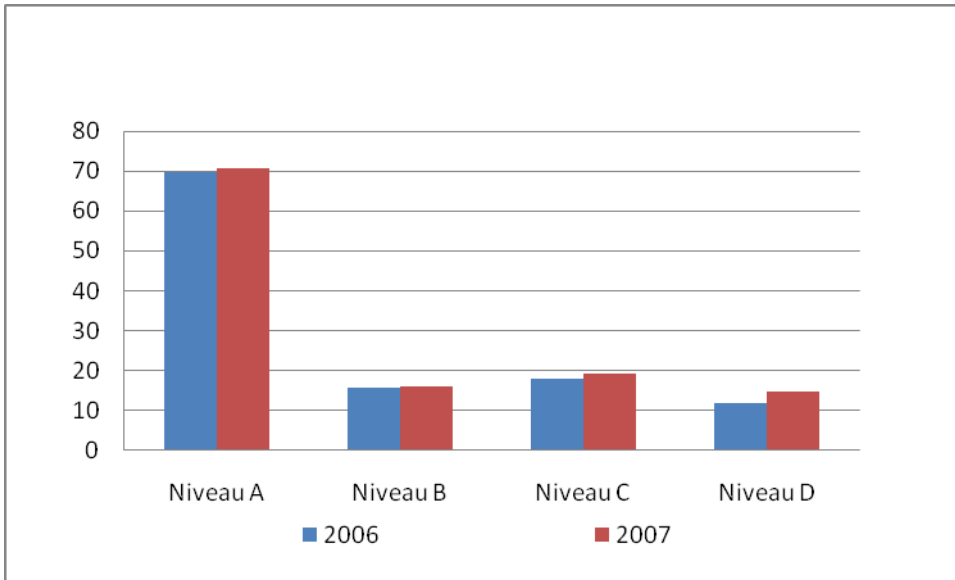
*Voltijdse loopbaanonderbrekers en verlofgangers in opdracht in inbegrepen (5 personen)

3.2 Evolutie van het beschikbaar effectief* in VTE (stand op 31.12.2007)

	2006	2007
Niveau A	69,74	70,7
Directie	4,88	5
Adviseur	57,86	57,8
Directeur	2	2
A1	5	5,9
Niveau B	15,81	16,01
Niveau C	18,15	19,31
Niveau D	11,81	14,9
Totaal	115,51	120,92

*contractueel personeel op extreme kredieten inbegrepen

Bovenstaande cijfers geven de toestand met inbegrip van alle betaalde afwezigheden en personeel op externe kredieten. Wanneer de effectief voor het IWT beschikbare netto tijd in aanmerking als uitgangspunt wordt genomen, bedraagt het netto inzetbare effectief op 31.12.2007 geen 98 VTE (97,31).

3.3 Evolutie van het personeelsbestand in 2007

3.3.1 Nieuwe personeelsleden in dienst gekomen in 2007

Contractueel		Statutair		Totaal	
voltijds	deeltijds	deeltijds	voltijds	deeltijds	voltijds
	6	1	0	0	7

Het betreft 5 adviseurs, 1 medewerker en 1 assistent.

3.3.2 Personeelsleden uit dienst gegaan in 2007

Contractueel		Statutair		Totaal	
voltijds	deeltijds	deeltijds	voltijds	deeltijds	voltijds
	2	0	0	1	3

Het gaat om 3 adviseurs.

3.4 Naamlijst van de medewerkers die in 2007 prestaties leverden

Deze lijst vermeldt de naam van de personen, ongeacht of hun tewerkstelling voltijds of deeltijds was, voor zover zij presteerden in 2007.

3.4.1 Directiecomité

ZEEUWTS PAUL
VANDERMEULEN MICHEL
VAN DE LOOCK LEO
SILEGHEM MAARTEN
DE ROECK TANIA

3.4.2 Adviseurs

ALLEWIJN KRISTEL
ARENTS INGE
BAETEMAN MONIQUE
BILSEN GREET
BORGERS JOZEF
BRUYNSEELS MARIA
CALLEN MIA
CARCHON DONALD
CAUWENBERG VEERLE
CELEN JOZEF
COUCKE PETER
DARDENNE FREDDY in dienst 01.06.2007
DE BRABANDERE ANNE
DE BUYSER LUC
DE CAESEMAEKER BART
DE CLERCQ ELSIE
DE CLERCQ LIEVEN uit dienst 31.10.2007
schorsing prestaties vanaf
01.05.2007
DE COCK OLIVIER
DE DONCKER GODELIEVE
DE MAEYER ANNELIES
DE RIDDER LUC
DE VOS JOHAN
DE VUSSER FREDERIK
DE WILDE WILLY
DE WITTE HILDE
DELEENER ALAIN
DEMESMAEKER ELS uit dienst 31.01.2007
DEPREZ FRANCIS in dienst 01.06.2007
DEZITTERE DRIES
DUBOIS THIERRY uit dienst 04.01.2007
FAIGNET STEPHANE
FIERS JEROEN in dienst 27.04.2007
GORIS KATHLEEN
HEIREMANS TOM in dienst 01.10.2007
schorsing prestaties vanaf
01.08.2007
KLOECK BENJAMIN schorsing prestaties vanaf
01.09.2007
KREKELS BRUNO
LEGERMANN BARBARA
LUCAS CARINE
MASYN YVON
MENTEN PATRICIA
MICHIELS JOHAN

MONTENY FRANK
OTTE DIRK
PARENT MAGALI
POLLET MARC
RENDERS ANNIE
SCHAMP TOM
SCHREURS PAUL
SLEECKX ERIC
SOORS FERDI
STASSIJNS FRANCOIS
STEEMAN HERMAN
STEVENS RUDIGER
STRUIJK CORNELIA
THEVISSSEN PETER
VAN BAUWEL HERMAN
VAN DEN BOSCH ANNE
VAN ISACKER FILIP
VAN RANSBEECK BART
VAN STEENKISTE DANIEL
VAN WASSENHOVE FREDY
VEELAERT DIRK
VOET MARNIX

3.4.3 Ander universitair personeel

COLLIER JOCHEN
LOOSVELT MICHELINE
MAECKELBERGHE DIRK
MAES JAN
POLLET HANS
POLLEUNIS LUDO
VANDE VYVERE DANNY
WYNS HELGA

3.4.4 Administratief-technisch personeel

BAEYENS LIESBETH
BAUWENS PATRICK
BUGGENHOUDT KAREN
DE GREVE KARINE
DE MAESSCHALCK RIA
DE MARREZ PHILIP
DE SMEDT KURT
DE VOS CHRISTINE
DE VOS JOERI
DERUYTTERE ASTRID
DEVOLDERE NATHALIE
DRIEGHE KARLIEN
FRANCO HERLINDE
GHYS FERDINAND
GIES LUC
GOOVAERTS GERLINDE
GRIETEN BART
JANSSENS JAN
JORIS ANN
LAUWERYS ANNELIES
LELEUX CORINE
LIETAERT RIK
MELS JOHAN

MERCKX GERDA	
MIGO MOHAMED	
MORET ERWIN	
PIOT WIM	
PODEVYN GERTHY	
RAES MARLEEN	
REVOHDYAN LUCINE	in dienst 01.08.2007
ROSVELDS MARCEL	
SCHELFHOUT ELS	
SCHOOF NANCY	
SERNEELS INGRID	
SPRANGERS CARMEN	in dienst 01.07.2007
TORSIN JAN	
VAN DE GAER DIRK	
VAN DE VELDE CONNY	
VAN DEN BOSSCHE LUTGARDE	
VAN DEN BREMT SANDRA	
VAN NIJLEN GRIETJE	
VANDE BERGH MONIQUE	terug in actieve dienst op
VANDERSTRAETEN SUZY	01.09.2007
VEKEMANS ANITA	
VERMEIR ANNEMIE	
VERVOORT CARMEN	
VOETS ANN	
WATTEZ KATTY	
WIJNS FABIENNE	

3.4.5 Onderhoudspersoneel

AMMARTI FATIMA	
DE RIDDER JACQUELINE	
DONGLEUR DOMINIQUE	
MEIRLEVEDE LUC	
VANDEBORNE FABIENNE	
VANDERROOST JACQUELINE	in dienst 01.07.2007

3.5 Personeel zonder prestaties

COSAERT DONAAT	verlof voor opdracht
DE POTTER BERNARD	verlof voor opdracht
GOOSSENS KAREL	verlof voor opdracht
LAROSSE JAN	verlof voor opdracht
VAN DEN BREMT ANN	onbetaald verlof
VAN GASTEL MARC	verlof voor opdracht

3.6 Situatie op 31.12.2007

	Deeltijds	Voltijds	Voltijds verlof*	Totaal
Niveau A	13	57	8	78
Niveau B	4	13		17
Niveau C	10	12	1	23
Niveau D	4	12		16
Totaal	31	94	9	134

* inclusief gecontingenteerd verlof (20 d)

3.7 Situatie van de personeelsbezetting in VTE over het jaar volgens niveau en geslacht incl. personeel op externe fondsen

	Man			Vrouw			Totaal
	Niveau A	Niveau B tot D	Subtotaal	Niveau A	Niveau B tot D	Subtotaal	
Jan	46,4	17	63,4	21,4	28,3	49,7	113,1
Feb	46,4	17	63,4	21,4	28,3	49,7	113,1
Mr	46,4	18	64,4	21,2	28,3	49,5	113,9
Apr	47,4	18	65,4	21	28,3	49,3	114,7
Mei	46,4	18	64,4	21	29,8	50,8	115,2
Jun	48,4	18	66,4	21	27,8	48,8	115,2
Jul	48,4	18	66,4	22	29,53	51,53	117,93
Aug	48,4	18	66,4	21	30,68	51,68	118,08
Sep	46,4	18	64,4	20,8	31,08	51,88	116,28
Okt	47,4	18	65,4	20,8	31,68	52,48	117,88
Nov	46,4	18	64,4	21	32,81	53,81	118,21
Dec	46,4	18	64,4	21	30,31	51,31	115,71

De effectieve prestaties in december 2007 komen overeen met 97,31 VTE

3.8 Diversiteit en personeelsbeleid

In aantallen op 31.12.07	% op totaal
	134
met een handicap	0,0

% Geslacht in de reeks	
M	V

% Leeftijdscohorte in de reeks			
≤ 34j	35-44j	45-54j	≥ 55j

% Kwalificatie (niveau) in de reeks			
A	B	C	D

% Arbeidsregime in de reeks	
Stat	Contr

van allochtone afkomst	2,2
------------------------	-----

33,3	66,7
------	------

66,7		33,3	
------	--	------	--

	33,3		66,7
--	------	--	------

33,3	66,7
------	------

vrouwen	45,5
mannen	54,5

	45,5
54,5	

14,8	60,7	19,7	4,9
11,5	49,2	39,3	19,7

37,7	11,5	34,4	16,4
75,3	13,7	2,7	8,2

72,1	27,9
67,1	32,9

ervaren werknemers	38,1
--------------------	------

70,6	29,4
------	------

--	--	--	--

74,5	3,9	5,9	15,7
------	-----	-----	------

62,7	37,3
------	------

op niveau D	11,9
-------------	------

37,5	62,5
------	------

12,5	37,5	37,5	12,5
------	------	------	------

0,0	0,0	0,0	0,0
-----	-----	-----	-----

50,0	50,0
------	------

3.9 Tewerkstelling volgens juridische grondslag° (situatie per 31.12.2007)

Niveau	Contractueel*	Statutair	Totaal
A	27	51	78
B	0	17	17
C	6	18	24
D	8	7	15
	41	93	134

°incl. voltijdse loopbaanonderbrekers en personeel met verlof voor opdracht

*in niv. A inclusief de opstartformatie die een vaste betrekking in de personeelsformatie bezetten

3.10 Afwezigheid wegens ziekte

	2003	2004	2005	2006	2007
Dagen afwezigheid*	887	0565,5	786,5	872	903
Volt. equivalenten (VTE)	107,73	108,49	113,05	115,51	114,91
Gemiddeld per personeelslid (VTE)	8,23	5,21	6,96	7,55	7,86

* de afwezigheid ingevolge ziekenhuisopname, zwangerschap of arbeidsongeval niet meegerekend maar inclusief deeltijdse werkhervatting om gezondheidsredenen

De arbeidsongeschiktheid is gestegen van 7,55 dagen naar 7,86 dagen gemiddeld per personeelslid-VTE. Deze stijging is hoofdzakelijk te wijten aan deeltijdse prestaties wegens ziekte (ten belope van 67 dagen in 2007) en de stijging van langdurige afwezigheid wegens ziekte, niet aansluitend op een hospitalisatie (180 dagen in 2007).

De hospitalisatie zelf zit niet in de cijfers van het verzuim, de revalidatie wel voor zover het geen aaneensluitende periode met de hospitalisatie betreft.

Ook de afwezigheden als gevolg van een arbeidsongeval zijn niet opgenomen in deze cijfers.

Het verzuimcijfer van het niveau A-personeel ligt lager dan dat van het niet-A personeel.

4. Vorming

De vormingsinspanning wordt hier geduid aan de hand van begrotingsuitgaven en het formeel geregistreerde aantal opleidingen en vorming.

De cijfers hierna omvatten aldus maar een deel van de vormings- en opleidingsinspanningen: uit de aard van hun functie hebben IWT adviseurs vanzelfsprekend hun bronnen om kennis en vaardigheden te verwerven en up-to-date te houden zonder dat hiertegenover budgettaire uitgaven staan.

Daarnaast startte het IWT in 2007 ook met vijf interne kennisplatformen, waar aan uitwisseling en deling van kennis wordt gedaan vanuit vakdomeinen in een maandelijkse bijeenkomst. Ook die inspanning zit niet in deze cijfers, noch in de analyse hierna.

De totale uitgaven voor vorming bedroegen in 2007 € 33 058. Dit bedrag is iets hoger dan het bedrag in 2006.

4.1 Algemene cijfers

	Aantal betrokken werknemers	Aantal gevolgde opleidingsuren	Kosten voor het IWT (€)
Contractuelen	15	516,80	15 552
mannen	11	380	13 576
vrouwen	4	136,80	1 976
Statutairen	34	980,40	17 506
mannen	19	532	7 694
vrouwen	15	448,40	9 812
Totaal	49	1497,20	33058

Het aantal uren vorming en opleiding bedroeg 1497,20 uren of ongeveer 198 dagequivalenten.

4.2 Toelichting

Volgende berekeningen betreffen de momenten van formele vormingsregistratie (betalend, door het IWT besteld of tegen betaling afgenomen bij derden alsook interne opleidingsmomenten). Dit is een vrij formeel beeld van de vormingsinspanning, maar ook de gemakkelijkste vorm voor de presentatie ervan. Overigens blijkt uit de activiteitenregistratie van IWT-adviseurs (niveau A) dat de formele registratie zo'n 50% is van de totale vormingstijd. Die totale vormingstijd omvat dan ook de tijd voor vakliteratuur, externe kosteloze seminaries, vakbeurzen, e.a. De trendanalyse gebeurt hier dus alleen op de formele vormingactiviteiten (zoals vorige jaren).

In deze cijfers zit ook het statutaire vormingsverlof, te weten maximum 120 uur per jaar voor individuele trajecten.

Omschrijving	Besteed bedrag (€) ^o		Dagen vorming	
	2006	2007	2006	2007
Individuele opleidingsinitiatieven	21 887	19 471	168,5	141
Collectieve opleidingsinitiatieven	190	8 833	23	24
Seminaries/studiedagen buitenland	2 685	2 186	14	12
Seminaries/studiedagen binnenland	7 759	2 568	43	21
Totaal	32 521	33 058	248,5	198

^odirecte extra kost

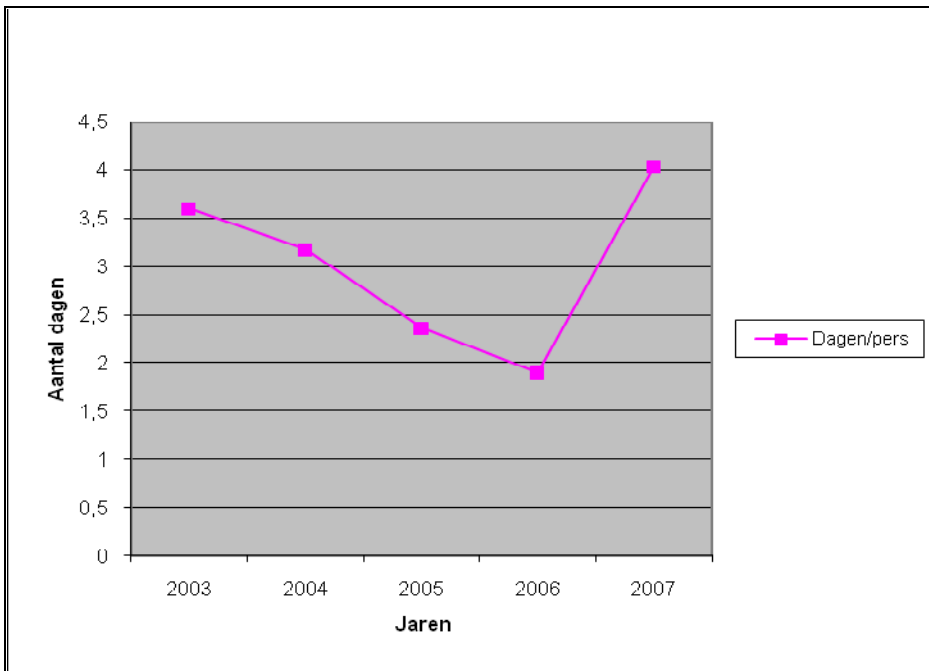
Het totale aantal dagen vorming is afgenomen t.o.v. 2006. Dit wordt voor een groot gedeelte verklaard door de daling van het aantal seminaries in het binnenland en, hetzij in iets mindere mate, de daling van de individuele opleidingen.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat een heel aantal collectieve opleidingsdagen voor 2007 voorzien waren, maar uitgesteld zijn naar 2008 gezien de agenda van de opleidingsinstelling.

Het totaal aantal dagen opleiding is gedaald, maar het aantal dagen per 'vormingnemer' is sterk gestegen.

Jaar	Uitgave (€)	Dagen	Kost (€) ^o /dag	Dagen/pers
2003	57.449	408	141	3,6
2004	49.678	376	132	3,18
2005	49.557	295	168	2,36
2006	32.521	248,5	131	1,90
2007	33.058	198	167	4,04

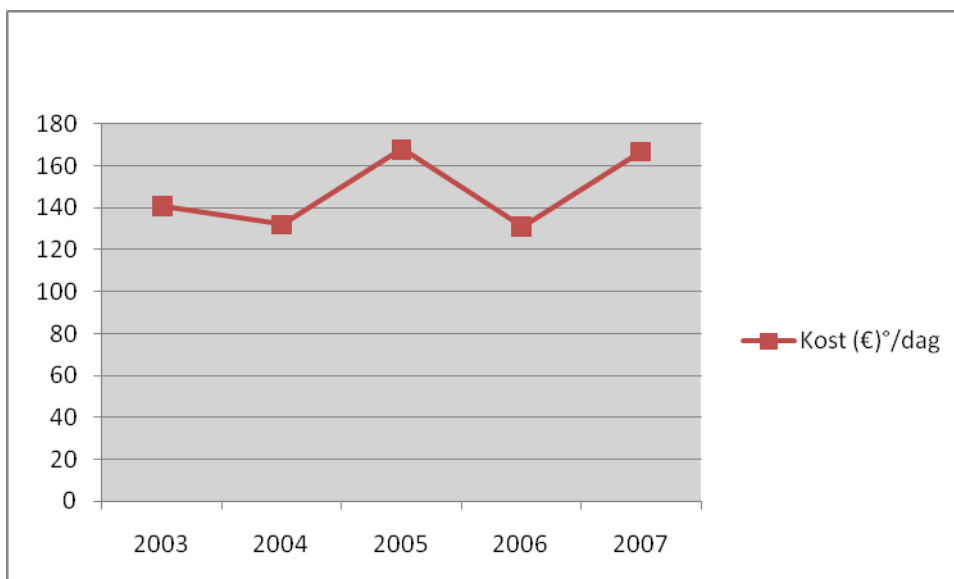
^o directe extra kost

Er moet terug worden vastgesteld dat in vergelijking met vorige periodes het aantal formele uren vorming laag blijft.

Het aantal vormingsdagen per persoon is nu wel gestegen, maar het aantal deelnemers aan opleidingen daalde verder.

Het objectief om gemiddeld minstens 5% expliciete vormingstijd te voorzien per personeelslid is dus nog niet gehaald.

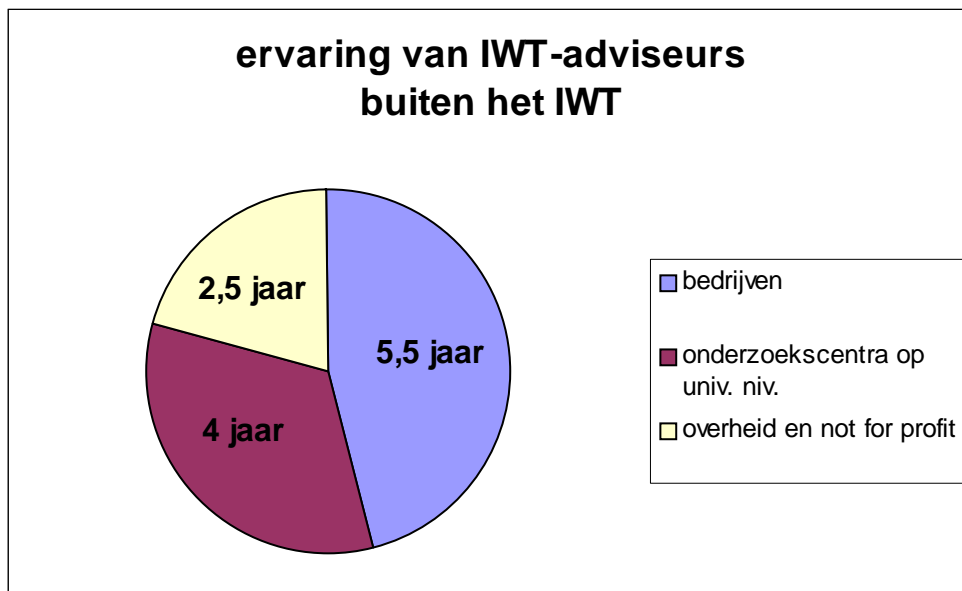
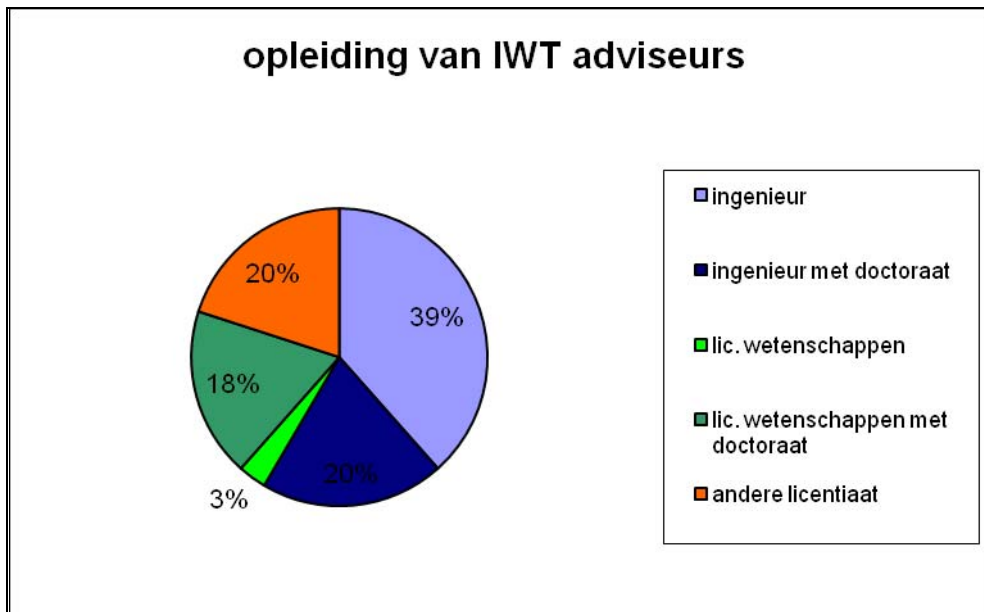

De kost per individuele opleidingsdag is gestegen t.o.v. 2006. Dit is het gevolg van enerzijds de vermindering van collectieve opleidingsmomenten (lage kost per deelnemer) en toename van de duurdere individuele opleidingen (individuele opleidingen zijn van hoger niveau dan vorige jaren).

4.3 Externen die in 2007 meewerkten aan collectieve vorming en opleiding

Onderwerp	Docent	Organisatie
CIEP		IMPULSUS

5. Competenties in het IWT

Er zijn slechts geringe verschillen vergeleken met de situatie eind 2006, het aantal ingenieurs wint nog wat terrein.

6. Toelichting bij de HRM-aspecten

6.1 Invulling van de personeelsformatie

Sinds begin 2002 beschikt het IWT over een goedgekeurd personeelsplan, gesteund op proces- en takenanalyse, situatie 2001, met volgende inhoud (in VTE):

	A3	A2	A1	B	C	D
algemene leiding	2					
directie*		2*				
adviseur		51,7**				
directeur		2				
informatiebeheerder		1				
applicatie- en databeheerder			2			
adjunct van de directeur			2			
documentalist			1			
deskundigen				16,5		
secretariaatsmedewerkers					17,8	
logistiek medewerker						7
onderhoudsmedewerker						5***
Totaal per niveau	2	56,7	5	16,5	17,8	12
Totaal			110			

* 3de functie ingevuld door een directeur

** inclusief interne controller en externe communicatie, en 1 adviseur landbouw die het federaal takenpakket landbouw naar het IWT volgde.

*** ingevolge uitbreiding vloerbezetting

Effectieve bezetting (alle personeel, in VTE) per 31.12.2007

Functie	Niveau					
	A	A2	A3	B	C	D
Adj. Dir. Fin. & boekhouding	1,00					
Adj. Dir. HRM en Juridische Zaken	1,00					
Adm. Medewerker					1,30	
Adviseur		55,60				
Algemene leiding			1,00			
Applicatie en databankbeheerder	1,80					
Desk. Boekhouding				2,00	1,00	
Desk. HRM en personeelsadm.				2,00		
Desk. Specialisatiebeurzen				0,80		
Desk. Verificatie				4,00		
Directeur Financiën en logistiek		1,00				
Directeur HRM en Juridische Zaken		1,00				
Directiemandaat		3,00				
Directiesecretariaat				3,50	1,00	
Documentatieverantwoordelijke	1,00					
Informatiebeheerder		1,00				
Log. en onthaalmedewerker						7,10
Onderhoud en catering						5,26
Secretariaatsmedewerker					16,35	1,00
Systeembeheerder				3,00		
Totaal per niveau	4,80	61,60	1,00	15,30	19,65	13,36
Totaal				115,71		

(*) ook directielid

Deze cijfers zijn inclusief de VTE's tewerkgesteld op externe opdrachten.

In 2007 werd het personeelsplan uit 2002 herbekeken in functie van de evolutie van de werkbelasting aan de ene kant en de verdere informatisering en vereenvoudiging en standaardisering van processen aan de andere kant. Aanleiding hiertoe was de externe doorlichting van het IWT in 2006 door het bureau Deloitte die o.m. aangaf dat het IWT te weinig personeel ter beschikking had om zijn opdrachten naar behoren te kunnen invullen.

De conclusie van de actualisering van het personeelsplan was dat ca. 13 VTE adviseurs extra vereist waren, en daarnaast een beperkte uitbreiding van het aantal mensen in de ondersteunende diensten. Er kon alvast ruimte gevonden worden voor een uitbreiding met 7 adviseurs binnen een projectie van de budgetten personeel 2007-2010.

Teneinde dit te realiseren en contractuele adviseurs ook een kans te geven om in statutair verband tewerkgesteld te worden werd een procedure gestart en doorlopen met het oog op de samenstelling van een (grote) generieke werfreserve. In september resulteerde dit in 254 kandidaturen. Via twee selectiestappen door het bureau HUDSON (in opdracht van Jobpunt Vlaanderen) werd daaruit een werfreserve van 60 adviseurs samengesteld met een grote diversiteit aan diploma's en ervaring. De procedure werd afgesloten eind 2007, en begin 2008 kon zo overgegaan tot 7 prioritaire aanwervingen uit deze reserve.

6.2 Loopbanen

Het aantal statutaire personeelsleden bedraagt op 31.12.2007 92 op 133 of 69%. In 2006, ter vergelijking, was dit 93 op 124 of 75%.

6.3 Syndicale relaties

Het syndicaal BasisOverlegComité (BOC) vergaderde 7 keer. Deze vergaderingen behandelden onder meer:

- opvolging van de werkzaamheden van de suborganen WECOM en IPC;
- de opvolging van de personeelsbezetting met het oog op vervangingswervingen;
- de opvolging van de contractuele aanwervingen in functie van bijkomende externe opdrachten;
- diverse reglementen en procedures rond deze aanwervingen en bevorderingen;
- de praktische toepassing bij het IWT van reglementaire regelingen zoals de glijdende uurregeling;
- de toekomst van het IWT, gegeven de beslissingen van Beter Bestuurlijk Beleid;
- het vormingsbeleid bij het IWT;
- opvolging van het vormgeven van een specifiek instellingsbeleid inzake anders werken;
- de stand van zaken met betrekking tot de uitrol van het nieuwe loonpakket en het nieuwe prikkloksysteem;
- het arbeidsreglement, inzonderheid voor wat betreft de werkuurregeling, de overuren, de prikklok, de verloven en dienstvrijstellingen.

6.4 Veiligheid en preventiebeleid

De praktische voorbereiding en gecoördineerde uitvoering van het veiligheids- en preventiebeleid wordt geadviseerd door de Interne PreventieCommissie (IPC). Dit is een gemeenschappelijk werkorgaan van de directie, vakverenigingen en interne preventieadviseur. Dit overlegorgaan vergaderde 9 keer.

Als voornaamste acties kunnen worden vermeld:

- voorbereiding (leermoment) en planning van de nodige informatiesessies voor de jaarlijkse evacuatieoefening;
- de actualisering van de interventie- evacuatie en EHBO-ploegen, en van hun opleiding/debriefingen naar aanleiding van de ervaring opgedaan tijdens een oefening;
- de samenwerking met de externe preventiedienst, de externe preventie-adviseur psycho-sociale aspecten en arbeidsgeneesheer;
- bijsturing van de risicoanalyse en van het meerjarenplan inzake preventie;
- opvolgen van de luchtkwaliteit in samenhang met de airco-installatie;
- opvolging van het onderhoud en de hygiëne van de sanitaire installaties;
- werkkledij en veiligheidsschoenen bij bepaalde risico's;
- veiligheid in het gebouw (o.a. loshangende verlichting, plafondtegels);
- onderhoud van de koeltoestellen (koel bewaren lunches).

6.5 Evaluatiegebeuren

De jaarlijkse evaluatie werd normaal afgewerkt. Er werden geen onvoldoendes of loopbaanvertragingen toegekend.

Er werd terug beslist om zoals in 2006 functioneringstoelagen toe te kennen van eenzelfde bedrag en met dezelfde grondslagen als in 2007: € 300 bruto, behalve voor medewerkers van niveau D waarvoor het statuut het minimum voorziet van 5% van het jaarloon als blijk van waardering voor de goede invulling van opgenomen extra verantwoordelijkheid die de normale functie-invulling substantieel overschrijden.

De toelage werd nu toegekend aan 16 personen (12 van A-niveau, en 4 andere personeelsleden).

6.6 Welzijns-, emancipatie-, en diversiteitsbeleid

WECOM, letterwoord voor de welzijns- en emancipatiecommissie bij het IWT, vergaderde in 2007 9 maal, met als belangrijkste agendapunten:

- Psychosociale aspecten en tevredenheidsbeleving: mogelijke acties;
- Promoten/aantrekken van vrouwelijke deskundigen in expertenjury: dit resulteerde in een bijzondere wervingscampagne eind 2007 die doorlopend open blijft, en al tot resultaten leidde eind 2007;
- Thuiswerk: herziening van de modaliteiten: het thuiswerk op vast dagen werd afgeschaft en vervangen door een regeling thuiswerkkrediet van 15 werkdagen;
- Middagsport: bijkomend aan massage is er nu intern een zwemteam en loopteam;
- Spanningen op de werkvloer, en het mogelijk beleid hierrond via opleiding rond communicatie, samenwerking en persoonlijke vaardigheden;
- Informatie over netwerken voor vrouwen;
- De bijkomende noodzakelijkheid en invullingsmogelijkheden van een leeftijdsbewust personeelsbeleid, tot aanwerving van mindervalide werknemers, en tot tewerkstelling van allochtonen, beslist binnen de Vlaamse overheid.

6.7 Vriendenkring

Het voorbije jaar kwam het bestuur van de Vriendenkring tweemaandelijks samen om de activiteiten voor te bereiden. Dit omvatte zoals elk jaar een aantal korte ontbijt- of middagactiviteiten, het jaarlijkse Sinterklaasfeest en de IWT-daguitstap, die uit twee luiken bestond: een ludieke rally in de Vlaamse Ardennen en een bezoek aan de VRT. In plaats van de Kerst/hobbymarkt werd, vooral omwille van tijdsbeslag dat die legde op de interne hobbyisten, die de werklast ervoor op hun schouders moesten nemen, voor het tweede jaar een Kersttombola georganiseerd. De opbrengst werd bestemd voor een goed doel: de vzw De Meerpaal.

6.8 Sociale dienst

Het IWT is zoals vorige jaren lid van de (vernieuwde) vzw Sociale Dienst van de Vlaamse Overheid. Naast juridisch advies betekent dit voor het personeel ook toegang tot culturele activiteiten en evenementen tegen verlaagde kostprijs, en tot financiële ondersteuning, wanneer nuttig en nodig.

Meer weten?

Wenst u meer informatie over het IWT? Of bent u geïnteresseerd in onze instrumenten en diensten?

Contacteer ons dan op:

Bischoffsheimlaan 25
1000 Brussel

Tel. +32 (0)2 209 09 00
Fax +32 (0)2 223 11 81
info@iwt.be

Of bezoek onze site op:

www.iwt.be

Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie
door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen

Bijlagen Activiteitenverslag 2007

Inhoud

Bijlage 1: Onderzoek en Ontwikkeling	3
Bijlage 2: KMO-Programma	13
Bijlage 3: SpecialisatieBeurzen	32
Bijlage 4: OnderZoeksMandaten	53
Bijlage 5: VIS/Technologische Dienstverlening	54
Bijlage 7: VIS/Thematische InnovatieSamenwerkingsverbanden	56
Bijlage 6: VIS/Collectief Onderzoek	58
Bijlage 8: TETRA-Fonds	60
Bijlage 9: SBO-Programma	70
Bijlage 10: LandbouwOnderzoek	73
Bijlage 11: Toegepast BioMedisch onderzoek	74

Bijlage 1 - Onderzoek en Ontwikkeling

AANVRAGER/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)	Extra steun
TECHNUM NV <i>Toepassen van een gecombineerd systeem van solventflushing en bio-augmentatie voor het saneren van een gemengde verontreiniging aan vluchtige gechloreerde solventen</i> AVECOM NV DEC NV LAKKERIJ VANDERMAESEN UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen UGent, Faculteit Wetenschappen Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	145 124	DTO; KMO
NEWTEC CY NV <i>TR@INS: Train IP network services</i>	262 106	KMO
SYRAL BELGIUM NV <i>Super Link: Starch cross-linking via reactive extrusion</i> Wageningen Universiteit en Researchcentrum, DLO	141 874	DTO
VIALIS BELGIUM NV <i>FLEXSYS: Flexibel verkeersbeheersysteem</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen TC-MATIX BVBA Telematics Cluster/ITS Belgium vzw TRAFICON NV TRANSPORT & MOBILITY LEUVEN NV Transport Infrastructure and Telematics NV VAN DEN BERG NV	219 803	KMO
BARRY CALLEBAUT NV <i>Studie naar de gerichte behandeling van grondstoffen met als doel de optimalisatie en vernieuwing van het productieproces van chocolade</i> ILVO - Eenheid TECHNOLOGIE EN VOEDING	271 579	DTO
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications Turnhout <i>ELSAM: Op zoek naar een nieuwe generatie productie- en assemblagetechnologie voor de elektrodesamenstelling</i>	101 750	
CONTINENTAL BENELUX NV Continental Teves <i>De ontwikkeling van een VVA-ventiel voor kleine benzinemotoren</i>	820 622	AUTOMOBIEL; DTO
UMICORE NV UMICORE Research <i>SOUSA: Slag optimisation using slag atlases</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	674 679	DTO
BARCO NV Presentation & Simulation Division (PSD) <i>UHRSP: Ultra high resolution simulation and presentation projector</i>	708 303	

WIENERBERGER NV <i>IBIZA: Development and prototyping of clay roof tiles with integrated photovoltaic power generation function</i> PHOTOVOLTECH NV RECTICEL NV SOLTECH NV	201 812	DTO
CNH BELGIUM NV <i>Automatische controle van het dors- en separatiesysteem bij maaidorsers</i> E.I.A. ELECTRONICS NV KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	733 301	KMO
BEKAERT NV - BTC <i>GREEN: Innovatie staalkoord productieproces</i>	739 413	DTO
BARCO NV BARCO AVIONICS <i>ITEA 05015 SPICES: Support for predictable integration of mission critical embedded systems</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1 011 892	EUREKA; LURU
HANSEN TRANSMISSIONS NV <i>Ontwikkeling van een technologie voor versnelde levensduurtesten en voor dynamische belastingssimulatiemodellen voor tandwielkasten in de nieuwe generatie windturbines</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1 996 715	DTO
deVGen NV <i>TAOK: TAO Kinases - Prototype new targets for the treatment of obesity</i> Facultés Universitaires Notre-Dame de la Paix, Faculté Medicine Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie (VIB)	867 060	KMO
BEKAERT NV - BTC <i>Brifip: Breakthrough in fibre processing</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	197 286	DTO
CITRIQUE BELGE NV <i>Verbetering van Aspergillus niger</i>	341 054	DTO
AMI Semiconductor Belgium BVBA <i>MEDEA + 2-A701: EMC - PARACHUTE: Automobiel IC design voor lage EMC - Paracute</i> Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	714 364	EUREKA
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>MEDIAVAULT</i>	551 109	
ORFIT INDUSTRIES NV <i>Nanocomposite thermoplastic polymer sheets for medical applications</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	703 172	DTO; KMO

VERHAERT NEW PRODUCTS AND SERVICES NV <i>ART.PRESS II: Pre-klinisch proof-of-concept van een optisch arteriaal monitoringinstrument</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	361 184	EUREKA; KMO
TAMINCO NV <i>CARBAM: Studie van nieuwe katalytische processen rond de carbonylering van amines</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	644 089	DTO
BOSAL RESEARCH NV Plant 48 <i>HOTFAT: Development of reliable fatigue life prediction processes for light weight exhaust systems</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen LMS INTERNATIONAL NV University of Ljubljana, Faculty of Mechanical Engineering	851 507	AUTOMOBIEL
VOLVO EUROPA TRUCK NV <i>Conceptontwikkeling voor een heftruckvrije fabriek</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	123 365	AUTOMOBIEL
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications BRUGGE <i>TV 520: Digitaal programmeerbaar platform voor hybride tv voor de wereldmarkt</i>	955 200	
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications BRUGGE <i>VE 2008: Programmeerbare processor voor een volgende stap 'viewing experience'</i>	519 750	
REYNAERS ALUMINIUM NV <i>IS 56: Conceptstudie en prototyperealisatie, het platform voor een nieuwe generatie raam- en deursystemen op maat van de constructeur</i> ALURO BVBA SIRRIS SOBINCO NV	832 573	DTO; KMO
NOKIA SIEMENS NETWORKS NV <i>ViCii: Video interface card with integrated intelligence</i> Erasmushogeschool Brussel, Campus IHB VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	349 451	
ASCO INDUSTRIES NV <i>Conceptual validation of innovative ideas to improve current hi-lift devices on commercial subsonic aircrafts</i>	368 705	DTO; LURU
EGEMIN NV <i>ELC²: Logistic Chain Concept</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	581 398	

PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications Turnhout <i>INCA</i>	388 433	
KUKA Automatisering + Robots NV <i>ROBOSCAN: Gerobotiseerd scannen</i> METRIS IPR NV	412 821	AUTOMOBIEL; KMO
BARCO NV BARCO AVIONICS <i>ITEA 05004 TWINS: Optimizing HW-SW co-design flow for software intensive system development</i> BARCO NV Q-STAR TEST NV SIRRIS - BRUSSEL	958 713	EUREKA; KMO; LURU
ICOS VISION SYSTEMS NV <i>RTADC: Real time automatic defect classification and metrology</i>	835 633	
MARS BELGIUM NV <i>Open Stoom Sterilisatie: een nieuw procédé voor RTH voeding</i>	449 371	DTO
GENERAL MOTORS BELGIUM NV <i>Ontwikkelen van de optimale parameterset voor het vervormingsproces in de 'progressive die' pers</i>	197 527	AUTOMOBIEL
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications Turnhout <i>SALSA: Establishing a breakthrough in the salt pellets dosing accuracy</i>	129 024	
SAPPI LANAKEN NV <i>EVEREST: Economische voordelen door ecologische innovaties</i> Sappi Netherlands Services BV	166 984	DTO
TIBOTEC BVBA <i>Mappit applications in antiviral drug discovery</i> Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie (VIB)	679 766	
TAMINCO NV <i>AMFEED: De synthese en effectenstudie van een nieuw type veevoederadditief</i> UGent, Faculteit Diergeneeskunde	60 009	
OneAccess Belgium NV <i>GLoW: Gateway voor low data rate wireless netwerken</i>	633 745	KMO
LVD COMPANY NV <i>ROBOCEL: Gerobotiseerd buigen</i> KUKA Automatisering + Robots NV KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	453 811	
PRONOTA NV <i>A multidimensional platform for cancer protein biomarker discovery</i>	1 872 468	KMO

BARCO NV BarcoVision <i>DOLFIN: Digital On-Loom Fabric Inspection</i>	610 188	
HERAEUS ELECTRO-NITE INTERNATIONAL NV <i>Quick-Spec II: In-situ spectrometer for liquid metal - phase 2</i> BOEHRINGER INGELHEIM MICROPARTS GmbH Centrum voor Research in de Metallurgie Forschungszentrum Karlsruhe Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC)	427 320	DTO
NILEFOS CHEMIE NV <i>Onderzoek en ontwikkeling voor de productie van wit fosforzuur (van voedingskwaliteit) met gebruik van het raffinaat bij de productie van gekristalliseerde ammoniumfosfaten</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	218 802	
TELEVIC NV <i>TranseCare: Transparante ICT platformen voor eCare</i> ANDROME NV CUSTODIX NV	827 645	KMO
NXP Semiconductors Belgium NV <i>MEDEA+ 2-T204: SPOT: Deep sub-micron smart power technologies</i>	252 314	EUREKA
COMSOF NV <i>COA²ST: Integrated capital and operational cost analysis and allocation for services in a telecom environment</i> Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie	160 042	KMO
MELEXIS NV <i>Opto CMOS: Opto CMOS for applications requiring fast, sensitive, large-area light detection</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) MELEXIS TESSENDERLO NV	404 890	
LANO NV <i>Ontwikkelen van een milieuvriendelijk kunstgras zonder invulling</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	249 854	DTO
SEDAC-MECOBEL NV <i>MZ Project</i>	293 514	
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>ITEA 06004 USENET: Ubiquitous Machine 2 Machine Service Networks</i> DFC SOFTWARE ENGINEERING BVBA Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie RMONI WIRELESS BVBA TELE ATLAS DATA GENT NV	774 995	EUREKA; KMO
ICOS VISION SYSTEMS NV <i>HISRIA: High speed high resolution image acquisition</i> CYPRESS SEMICONDUCTOR CORPORATION Belgium BVBA	553 228	

ASCO INDUSTRIES NV <i>Innovative design procedures for composite parts and validation on a high-lift component for a wide-body commercial aircraft</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	394 515	LURU
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>AmIE: Ambient intelligence for the elderly</i> Innovatiecentrum voor Huisvestiging met Aangepaste Middelen VUB, Faculteit Wetenschappen	533 780	EUREKA
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>PeCMan: Personal Content Manager Platform</i>	424 920	
BEKAERT NV - BTC <i>M&M: Materials from the melt</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1 379 629	
LANXESS Rubber NV <i>BTR DEPUA: Rechtstreekse verdampingspiloteenheid Zwijndrecht</i>	751 352	DTO
MÖBIUS Business Redesign NV <i>Ontwerp en bouw van een generiek supply chain risk management suite</i>	234 835	KMO
DS TEXTILE PLATFORM NV <i>OPTIMA R PET: Opwaarderen van gerecycleerde grondstoffen met gebruik van milieuvriendelijke technologie</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	156 673	DTO
COMPOSITTRAILER NV <i>Ontwikkeling van een robuust ACROSOMA pultrusie proces</i> Composite Support & Solutions Inc UA, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen	258 765	KMO
ZISCOAT NV <i>Getransesterificeerde triglyceridendeklagen</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen KULeuven, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen KULeuven, Faculteit Geneeskunde	669 266	KMO
PsiControl Mechatronics NV <i>VOLGES: Volgende generatie stuurplatform</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen UA, Faculteit Wetenschappen	1 055 752	
UMICORE NV UMICORE Research <i>Next generation solar grade silicon and solar cells technology</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) PHOTOVOLTECH NV	2 226 746	DTO; ERA-NET

PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications BRUGGE <i>Styling driven experience</i>	445 119	
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>DIAMOND: Bundle and line diagnosis and management for an optimized network deployment</i>	527 541	
PROVIRON FINE CHEMICALS NV <i>Recycleerbare homogene katalysatoren</i> ECOSYNTH BVBA	207 223	DTO
PROCTER & GAMBLE EUROCOR NV <i>Molecular design, synthesis and development of novel fragrances</i> ECOSYNTH BVBA	269 325	
BASF ANTWERPEN NV <i>CaMeDi: Cascade Membrane Distillation</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	510 004	DTO
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>HISPANIA: High speed packet processing in access</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1 917 092	
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>HEAVEN: High definition TV and key services enabled access platform</i>	3 030 941	
ABLYNX NV <i>Exploring and expanding therapeutic uses and applicability of therapeutic heavy-chain derived single variable domains: the Nanobody Novel Uses Program</i> Instituut Pasteur Brussel KULeuven, Faculteit Geneeskunde Universiteit Utrecht, Faculteit Biologie Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie (VIB) VUB, Faculteit Geneeskunde en Farmacie	1 855 686	KMO
BEKAERT NV - BTC <i>Sawing Wire</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1 396 992	DTO
BELGO METAL NV <i>EPBD: Energy performance of buildings directive</i> BLASCO BVBA PHYSIBEL CV	417 456	DTO; KMO
AMI Semiconductor Belgium BVBA <i>SPOT: Deep sub-micron smart-power technologies</i>	2 396 141	EUREKA
RECTICEL NV <i>FuPUR: Functional polyurethanes</i> UGent, Faculteit Wetenschappen	318 946	

IMPERBEL NV <i>Derbibond No-VOC: Ontwikkeling van een VOC-vrije bitumineuze koudlijm voor de applicatie van waterdichtingsmembranen</i> CoRI - Coatings Research Institute Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	104 865	DTO
ATLAS COPCO AIRPOWER NV <i>Turbo Compressor Ontwikkeling</i>	1 803 089	DTO
CREAX NV <i>MATRIZ: Methodes en algoritmes voor automatische TRIZ-analyse van octrooien</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	449 064	KMO
POLYVISION NV <i>WHEEP: Study to develop whiteboard with excellent dry erasability and projectability</i> SIRRIS - Diepenbeek 1 Technical University of Clausthal	195 411	
ONCOMETHYLOME BVBA Bio-Incubator <i>PharmacoMethylomics</i>	763 224	KMO
NXP Semiconductors Belgium NV <i>MEDEA+ A109: WITNESS 2: Wireless Technologies for small area networks with embedded security and safety</i> STMicroelectronics Belgium NV	1 429 580	EUREKA
NXP Semiconductors Belgium NV <i>MEDEA+ 2T103: FOREMOST: Integration of 45nm CMOS Technology</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC)	1 627 387	EUREKA
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications Turnhout <i>MSR Platinum: Ontwikkeling van een burner platform voor MSR XSA lampen</i>	392 341	DTO
BARCO NV Media & Entertainment Division (MED) <i>DV 10: Digital Moving Light</i>	374 625	
DEVOTEAM TELECOM & MEDIA NV <i>RIP2PCN: Research on impact of P2P on Carrier Networks</i>	83 141	
DENYS NV <i>Nieuw wrijvingsglasprocédé voor het automatisch lassen van pijpleidingen</i> Belgisch Instituut voor Lastechniek UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	530 939	DTO
HIGH5 RECYCLING GROUP NV <i>Ontwikkeling van een proces welke hittebestendig of vitroceramisch glas kan detecteren of elimineren</i> SIRRIS - Leuven	198 070	DTO

GEMIDIS NV <i>NeGenPix: Development of a next generation pixel LCOS microdisplay device</i> BARCO NV Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC)	1 069 283	KMO
3 WIN NV <i>Onderzoek naar en ontwikkeling van een nieuw innovatief middenoorimplantaat voor de behandeling van slechthorendheid en tinnitus</i>	2 284 122	KMO
SCIA GROUP NV <i>ITEA REFLEX: Flexibele release definitie in marktgebonden software productontwikkeling</i> PROSOURCE NV SIRRIS - Brussel	863 112	EUREKA; KMO
SPACE APPLICATIONS SERVICES NV <i>ITEA 06011 LINDO-BE: Large scale distributed indexation of multimedia objects</i> KULeuven, Faculteit Rechtsgeleerdheid	550 788	EUREKA; KMO
ActoGeniX NV <i>TopAct: Novel concept for oral delivery of biopharmaceutics</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde	3 073 196	KMO
NXP Semiconductors Belgium NV <i>MEDEA+ NEMeSYS - Fase II: Non-volatile embedded memory for systems on silicon</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC)	2 132 044	EUREKA
ASCO INDUSTRIES NV <i>Fabricatie van de Hinge en Latch Beam Fittings voor het commercieel vliegtuig Boeing 777</i>	828 757	LURU
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>Q-MATCH: Quality - monitoring, adaptation, transport and control of multimedia services into the home</i> Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1 572 709	
PELEMAN INDUSTRIES NV <i>Inductieverwarming van steelcovers</i> INVERTO NV	203 703	KMO
IMPERIAL MEAT PRODUCTS NV <i>Bestrijding van bederf door beheersing van de specifieke microbiota van verpakte kwaliteitsham door middel van bioprotectieve culturen, combinaties van alternatieve natuurlijke bewaarmiddelen en een geoptimaliseerde thermische processing</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot VUB, Faculteit Wetenschappen	397 515	

COIL NV <i>Electro-colouring of anodised aluminium through continuous line processing</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	270 109	DTO; KMO
TIBOTEC BVBA <i>Characterization and production of respiratory syncytial virus strains for use in a RSV human challenge model</i> Imperial College - Wright Fleming Institute of Infection and Immunity KULeuven, Faculteit Geneeskunde	570 389	
BAYER BIOSCIENCE NV <i>BIOCOT: Innovative strategies and assays for bio-engineered cotton fibres with improved processing and end-user properties</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen UTEXBEL NV	297 661	
RECTICEL NV <i>VibroTouch: Multifunctional steel solutions via the combination of steel and polyurethane</i> ARCELOR STEEL BELGIUM NV OCAS NV	742 153	
AMI Semiconductor Belgium BVBA <i>MEDEA+ 2-T204: ELIAS: End of Life investigations for automotive and aeronautic systems</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC)	1 252 375	EUREKA
AMI Semiconductor Belgium BVBA <i>MEDEA+ 2-A702: NanoTEST</i> Q-STAR TEST NV	645 889	EUREKA; KMO
ESSENSIUM NV <i>EPOSI: Embedded Positioning Algorithms for wireless sensor networks</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	218 241	KMO
SOUBRY JOSEPH ETABL. NV <i>Inzichten in het samenspel van proteïnen en zetmeel als basis voor de pastakwaliteit</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	291 594	

Bijlage 2 - KMO-Programma

AANVRAGER/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)	Extra steun
KESTELYN NV <i>Variofix</i> SIRRISS	88 177	
VINVENTIVE NV <i>Prototyping van innovatief wijnbewaringsysteem</i> ACHILLES ASSOCIATES BVBA	71 203	
SYLVA BVBA <i>Onderzoek naar nieuwe en milieuvriendelijke productieprocessen en afzetmogelijkheden voor bos- en haagplantsoen</i>	22 000	
VODTEC BVBA <i>Economische en technische haalbaarheid studie van een digitaal generiek platform voor het beheer en distributie van multimedia</i> Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie	151 084	
LIN.K NV <i>OLAS: Online Authentication and Signature Service</i> KULeuven, Faculteit Rechtsgeleerdheid	303 200	
E.S. TOOLING NV <i>Verspanen van dentale toepassingen in de biomaterialen zirkonium en kobaltchroom</i>	138 845	
UMBROSA NV <i>Studie van de windbelasting bij parasolsystemen</i> Von Karman Institute for Fluid Dynamics (VKI)	33 000	
COMMSQUARE BVBA <i>VoIP Volume Monitoring</i>	306 886	
BECONA NV <i>Lancering Innovatieve Bekisting</i>	180 279	
ALPHAPLAN BVBA <i>Ontwikkeling prototype meetwagen voor digitaliseren van vloerprofielen voor heftrucks</i>	35 132	
MEYVAERT GLASS ENGINEERING NV <i>Voorstudie "Intelligente vitrinekast</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	33 000	

CHRISAL NV	31 847	
<i>Ontwikkeling en validatie van een probiotisch reinigingsmiddel voor de zorgsector</i>		
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen		
TEX-DEM BVBA	10 000	
<i>Vlasverwerking in functie van composieten ('Transformation of flax for composites')</i>		
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen		
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen		
IVAN VLEESWAREN BVBA	22 000	
<i>Onderzoek vegetarische salami</i>		
MOBIYA NV	59 190	
<i>Studie naar de dienstverlening van een Mobile-Selection en Mobile-Payment-toepassing voor Mobile Classifieds gebruik makende van het Mobile Internet</i>		
2-Consult NV		
URQUHART-DYKES & LORD		
Werkhuizen Romain SOENEN NV	33 857	AUTOMOBIEL
<i>Laser: Haalbaarheid lasersnijden als alternatief voor ponsen in profielen</i>		
SIRRISS - LEUVEN		
VEGOBEL BVBA	100 040	
<i>De ontwikkeling van een geautomatiseerd transportconcept voor een kruidenplantage</i>		
SIRRISS - LEUVEN		
CORDATEC NV	10 800	
<i>Ventilung: een hulpmiddel bij endobronchiale positionering</i>		
CTF 2000 NV	180 571	DTO
<i>RiskouTex: zelfklevende, multifunctionele nonwovens als alternatieve barrières voor klassieke coatings voor technisch- en interieurtextiel</i>		
Hogeschool Gent, Textiel Opleidings- & Ontwikkelingscentrum		
EURODESSERTS NV	51 022	
<i>Ontwikkeling van een thermisch behandelingssysteem voor droge biscuits ter voorbereiding van gebruik in ph-neutrale zuiveldesserts</i>		
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen		
Q-LAYER NV	404 671	DTO
<i>Uitbouw van een management framework voor het beheer van gevirtualiseerde datacenters</i>		
TELEVIC NV	169 222	
<i>Thin Client Architecture for multimedia systems</i>		
ARTEC ELECTRONICS NV		

ECLIPSE INTERNATIONAL NV <i>The new generation workflow platform</i> Brabos Business Services NV	136 587	
LBG Invest & Consulting NV <i>Studie van een prototype eipasteurisiemachine</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	98 605	
PLAKONI ENGINEERING NV <i>Conceptontwikkeling, opstellen van parameterset en implementatievoorbereiding voor het automatisch valideren van deursluitkrachten bij de Ford Genk modellen</i> Ford-Werke Aktiengesellschaft	91 051	AUTOMOBIEL
GB BOUCHERIE NV <i>AFT huishoudborstelmachine - de ontwikkeling van een prototype van een AFT-injectie machine voor het vervaardigen van huishoudborstels</i> Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV	257 143	DTO
Digital Imaging Processing & Services BVBA <i>INTERMEDLINK: specialist in OMF beeldvorming: Beeld, diagnose en planning van Patient tot Arts in 1 week</i> NOBIMON BVBA STYLELABS BVBA	24 113	
SBAE INDUSTRIES NV <i>Duurzame en kostenefficiënte productie van ongecontamineerde omega 3 olie uit micro-algen</i>	217 958	
MOEBIUS DESIGN BVBA <i>Optimalisatie van de lichtintensiteit en functionaliteit van LED-verlichting</i>	13 631	
INNOVATIVE PHARMACEUTICS BVBA <i>Cardiovasculaire voedingssupplementen</i>	94 100	
OPTIDRIVE NV <i>Ontwikkeling prototypes van slijpgereedschappen voor robotslijpen</i>	74 368	
CARROSSERIE VAN WIEMEERSCH NV <i>Opbouw van kranen met grotere reikwijdte</i> Clusta vzw INDURIUM ENGINEERING SERVICES NV	32 732	
Werkhuizen JACOBS NV <i>Automatisering van de productie van hulpramen voor een vrachtwagenkraan</i> INDURIUM ENGINEERING SERVICES NV Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	33 000	
Laboratorium BOTA NV <i>Studie van een gebreide textielsensor</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	33 000	

BENELUX LASER SYSTEMS NV <i>Onzichtbare markering op tafel van juweeldiamanten</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	33 000	
MEPHISTO DESIGN AUTOMATION NV <i>Formalised Methods for Accurately Capturing Analog Design Problems</i>	80 708	
XENIT SOLUTIONS BVBA <i>Xenit XML Document System</i> ARPHIUS BVBA UA, Faculteit Wetenschappen	137 465	
LAMPE BIOTICKING NV <i>Fiber Quilt</i> LAMPE FINISHING BVBA	128 261	DTO
UMAC - MIDWEST NV <i>Recyclage van polybutadieenrubber (PBR)</i>	86 216	DTO
YUSE België V.I. <i>Aansturing van klinische paden m.b.v. een workflow engine</i>	160 863	
VANDAELE KONSTRUKTIE NV <i>Prototype geluidsarme takkenversnipperaar</i> SIRRIS	90 884	DTO
VETEX NV <i>Kennisgedreven ontwikkeling van nieuwe types innovatieve thermoplastische tapes voor textiel</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	171 270	
INOTEC BVBA <i>Technische studie voor het optimaliseren van de parameters nodig bij het bouwen van een mobiele aqua-attractie</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	28 480	
DATAKOR SOFTWARE TEAM BVBA <i>B2B PROTOTYPE met GS1</i>	85 999	
NORMAN NV <i>Informatisering van HACCP - opbouw van een praktijkgericht studietool</i>	22 908	
VALUE FOR TECHNOLOGY BVBA <i>Fractionering van biomassa d.m.v. superkritische koolstofdioxide explosie</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	6 500	
EURAMEDICS HOSPITAL PRODUCT SERVICES BVBA <i>Chirurgische behandeling van hypertensie</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	28 941	

Clinical Nursing Consulting International BVBA <i>Onderzoek naar het gebruik van geozoneerde grondstoffen, i.e. olie (o.a. geraffineerde en gefilterde olijfolie, geraffineerde en gefilterde zonnebloemolie en geozoneerde honing (eco-honing) in het ontwikkelen en produceren van medische hulpmiddelen</i>	163 700	
INSIDE COMMUNICATIONS BVBA <i>Interoperabiliteit in de textielsector</i> SIRRIS UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	33 000	
DE CLERCQ ENGINEERING BVBA <i>Feasibility & Opportunity Study for creating an Adaptive Lean Decentralized Interactive Self-steering Systems (ALDISS)</i> SIRRIS	26 910	
AVITEX NV <i>Ontwikkeling van innovatieve producten met 'Hot Melt' Laminage technieken</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	30 823	
LUXILON INDUSTRIES NV <i>Vorbereitung FP7 Project: New Biobased Medical Implants</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	8 015	
FLEXIDAL BVBA <i>Ultrasonische bestrijding van algen: ontrafeling van de onderliggende mechanismen en het optimaliseren van de techniek</i> KULeuven, Campus Kortrijk	38 500	DTO
PGS TRAILERS BVBA <i>Modulaire aanhangwagenbouw</i> INDURIUM ENGINEERING SERVICES NV	33 000	
RVF NV <i>Versnellingsbak</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	33 000	
HELBIG ALUMINIUM NV <i>Functioneel integreren van licht in winkelsystemen</i> SIRRIS - LEUVEN	146 899	
EggCentris NV <i>Optimalisatie, validatie en implementatie van de Embryonale Stamcel Test</i>	69 445	
EXCENTIS NV <i>Creation of an environment for EuroDOCSIS 3.0 compliance and interoperability testing</i>	200 000	

PROJECT ENGINEERING AND CONTRACTING PRODUCTS NV <i>Industrial Formation of NiMH batteries for Hybrid Traction</i>	257 143	AUTOMOBIEL
ANTENOR PAYMENT SYSTEMS NV <i>Generieke API interface voor betaalsystemen</i>	20 265	
ARRAKIS NV <i>Het gebruik van JPEG2000 voor 3D landschapsvisualisatie</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC)	22 590	
ATCOMEX Company NV <i>Studie van de haalbaarheid van de ontwikkeling en productie van wegtransportwagens</i>	22 000	
ATCOMEX Company NV <i>Productontwikkelingsonderzoek en prototype met betrekking tot het volledig opnieuw concipiëren van een nieuw containertype</i> Belgisch Instituut voor Lastechniek Centre d'Etude Wallon de l'Assemblage et du Contrôle des Matériaux SIRRIS - GENT	232 545	DTO
ALLAEYS LED INSTRUMENTS NV <i>Allaey's LED Technology</i> BTV - Technisch Bureau Verbrugghen vzw Katholieke Hogeschool Sint-Lieven	38 500	DTO
CLEAR2PAY NV <i>M-PEDD</i>	130 219	
RSscan INTERNATIONAL NV <i>Herontwerp van het RSscan drukmeetsysteem voor het uitvoeren van bewegingsonderzoek bij het paard</i> UGent, Faculteit Diergeneeskunde	32 175	
ICMS Group NV <i>Kennisplatform met GIS en multimedia mogelijkheden</i>	197 738	
BIO A.R.T NV <i>Development of a Multiplex concept for the simultaneous detection of 3 food allergens by the use of the Bluespot technology</i>	19 831	
FLEXMET BVBA <i>Stabilisatie van het thermomechanisch gedrag van vormgeheugendraden</i>	21 506	
BIO-DYNAMICS NV <i>De ontwikkeling van een uitneembaar roerwerk specifiek voor de menging van visceuze vloeistoffen in tanks waarin zich processen voordoen die het nagenoeg niet toelaten dat de tank geledigd wordt om het roerwerk te vervangen</i> Clusta vzw	108 293	DTO

beMatrix BVBA <i>Modulair pakket voor herbruikbare zelfdragende standenbouw</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	30 480	
TELEVIC NV <i>DiMoDee: Een volledige digitale modulator voor een Klasse D versterker</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	33 000	
TRANSTEL-SABIMA NV <i>DJ filter met automatic rhythm controlled modulation</i> Sherman Productions BVBA	22 953	
LEYS NV <i>Ontwikkeling van een multifunctionele ergonomische behuizing voor digitale onderwatercamera's</i> HUGYFOT NV LATALCO BVBA	92 740	
GALAXY STUDIOS NV <i>Aurophone (3D) Audio - Octopus</i> Van den Berghe Engineering	182 782	
L.E.T. NV <i>Ontwikkelen draadloze intelligente schroevendraaier</i>	110 384	AUTOMOBIEL
INDINOX NV <i>Productie van biodiesel d.m.v. HTPM-technologie</i> BIODIESELCOMPANY NV Engiplast BVBA Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	180 861	
Werkhuizen Romain SOENEN NV <i>Plasma-Cutting</i> SIRRIS - LEUVEN	33 927	AUTOMOBIEL
Microwave Energy Applications Consult NV I & I KULeuven <i>Wassen en drogen met microgolfttechnologie</i>	24 612	DTO
SUMMA BVBA <i>Haalbaarheidsonderzoek naar een nieuwe productiemethode van aandrijfrollen voor vinyl snijmachines</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	33 000	
LODGON BVBA <i>Studie naar de herbruikbaarheid van recente Internet-technologieën voor intranet-toepassingen</i>	12 513	
ARCOM SCIENTIFIC BVBA <i>Het effect van Amfifiele polymeren op het Preciperend Vermogen van Vogelantistoffen</i>	66 339	

OYSTERSHELL NV	116 322	
<i>Ontwikkeling van een nieuwe generatie acnemiddelen door innovatieve screening van plantenextracten en toepassing van micropartikeltechnologie</i>		
UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen		
DENIS-PLANTS BVBA	102 650	
<i>Embryo rescue bij Marantaceae</i>		
ILVO - Eenheid PLANT		
ORGANIC WASTE SYSTEMS NV	159 347	DTO
<i>Haalbaarheid naar Anaerobe vergisting op nevenstromen geproduceerd tijdens de productie van bioenergie en plantaardige oliën</i>		
EXMORE BENELUX BVBA	115 857	AUTOMOBIEL
<i>Geïntegreerde oplossing voor het strippen, verdichten, verbinden en testen ervan voor (ABS-)sensoren in de automotive</i>		
A-SERVER NV	193 705	DTO
<i>Minimizing the Total Cost of Ownership of Datacenters</i>		
2-HOLD NV		
CITYMESH BVBA	187 888	
<i>Citymesh 2007</i>		
TRAFICON NV	71 633	
<i>Ontwikkeling van een intelligente camera voor de automatische detectie van voetgangers op oversteekplaatsen</i>		
kpiWare.com VOF	141 493	
<i>Adoptron ASP</i>		
HANDSAEME MACHINERY BVBA	67 443	DTO
<i>Kernloos oprollen van een stuk tapijt alsook op koker</i>		
CREVETEC BVBA	38 499	DTO
<i>Intensieve kweek van garnalen met volledig recirculatie</i>		
ILVO - Eenheid DIER		
KINGFISHER HEALTHCARE BVBA	453 723	
<i>MET (microcurrent electrotherapy) in chronic leg ulcers</i>		
Provinciale Hogeschool Limburg		
Leuven Air Bearings NV	130 176	
<i>Ontwikkeling van een zelfdragend luchtlager voor hoge snelheid toepassingen</i>		
TWODECODE NV	22 000	
<i>Haalbaarheidsstudie voor de uitbreiding van het 2UNITE concept</i>		

AVIA-GIS BVBA <i>Vet-geoTools: ziekteuitbraken sneller, accurater en efficiënter beheren</i> EUROTRONICS NV UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	133 411	
LAVA BVBA <i>Studie naar de haalbaarheid van ontwikkeling van een gebreide matrastijk met hoge toegevoegde waarde</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	23 885	
DnA - Interactief Fashion BVBA <i>Where fashion meets technology</i>	77 100	
METIS INSTRUMENTS & EQUIPMENT NV <i>Prototype ontwerp van een gepulste magnetische hysteroograaf voor de industrie-HyMPulse</i>	50 893	
LUXILON INDUSTRIES NV <i>Matera project: conductfil: development of electrical conductive monofilaments based on Carbon nanotubes and Intrinsic Conductive Polymers</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	192 308	EUREKA
Willy De Nolf BVBA <i>Optimalisatie van de teeltplanning bij de Hydrangea 'Endless Summer' lijn</i> Proeftuin voor Boomkwekerij vzw	17 685	
iNuron NV <i>Haalbaarheidsstudie en bouw van een prototype voor een geconsolideerd databeheers platform voor consumers met inbegrip van beheer, bescherming, gebruik en uitwisseling van gegevens</i> KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen	171 792	
TRINEAN NV <i>Studie van de marktmogelijkheden van de Trinean druppel fotospectrometer technologie</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC)	200 000	
MYCELIA BVBA <i>Voedingsmiddel geproduceerd via solid state fermentatie met hogere fungi (FUNGIFOOD)</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot SACO 2 NV	140 346	
CARE FOR LIFE CVBA <i>Innovatief woonzorgconcept in Vlaanderen</i> INNOFOCUS BVBA PROBIS CORPORATE NV WINANT BVBA	138 520	

FDA Architecten & Ingenieurs NV <i>Onderzoek naar een integrale ontwerp-, begrotings- en bestekmethodiek vanuit een facetbenadering van gebouwen</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	25 356	
EggCentris NV <i>Sperma toxiciteit - hoe te detecteren?</i>	22 000	
ARTIMPEX NV <i>Ontwikkeling en karakterisatie van een innovatief en multifunctioneel droogijs straalapparaat</i>	23 017	
GOLD MEAT BELGIUM NV <i>Ontwikkeling en testing van een prototype pekelinjectie-apparaat voor het bereiden van hoog kwalitatieve kop- en geleiproducten, met voorziening van geïntegreerde pekewater-recuperatie</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	257 143	DTO
One Electronic Archive NV <i>Haalbaarheidsstudie om een geïntegreerde ASP dienst aan te bieden voor de verwerking van inkomende facturen gericht naar KMOs en zelfstandigen die kan leiden tot een substantiële besparing</i>	97 601	
ECO FLANDERS NV <i>Nazuivering van digestaat tot herbruikbaar en/of loosbaar water door middel van membraanfiltratie</i> Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	185 248	DTO
LABO VAN VOOREN <i>Evaluatie van systemen voor de ultrasnelle analyse van vluchtige verbindingen in milieumatrices</i>	12 341	
SOMATI CONTRACTING NV <i>Ontwikkelen van een thermoplastisch composiet</i> Covess NV	159 230	
ECODIS NV <i>Studie van de invloed van koelwateradditieven op elektrolytische desinfectie</i> KULeuven, Onderzoeksbeleid SIRRIS - DIEPENBEEK 1	32 809	
TELEVIC NV <i>Correlated Microphones for Clear Speech</i>	120 575	
ESSEC TELECOM SYSTEMS NV <i>Innovatief stand-alone IP platform voor verpleegoproep bij intra-en extramurale zorg</i>	128 260	

COMPACT EUROPE BVBA <i>Flexibele Influenza Containment System I.C.S. bag</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	33 000	
AB-MATIC NV <i>Draaiport met meedraaiende steunpaal</i> SIRRIS - LEUVEN	45 063	
SILICOS NV <i>Evaluatie van een pharmacophore-gebaseerde scoringsfunctie</i>	22 000	
NEW EURAC BVBA <i>Voorstudie voor de aspectverbetering van de composietprofielen</i> I&L INVEST BVBA	34 067	AUTOMOBIEL
SEQUOYAH International Restructuring NV <i>Smart supply chain management in intermodal door-to-door container transport</i>	6 218	
EXMORE BENELUX BVBA <i>Dampfase-soldeertoestel voor offline en inline-toepassingen</i>	108 804	DTO
MOSTforWATER NV <i>DynaMO - Het gebruik van Dynamische Modelering voor Ontwerp van WZI's</i>	22 000	
AVALON AUTOMATION NV <i>Uitwerken van een businessplan en businessmodel</i>	44 883	
iNEWiT NV <i>Studie en Ontwikkeling van ViO-2: nieuwe codes en nieuw platform voor draadloze video, audio en data communicatie</i>	325 200	
ARTWORK SYSTEMS NV <i>Certified PDF 2</i>	158 413	
NiXPS NV <i>Cross-platform XPS-technologie: een markt- en technologiestudie</i> COIN-C BVBA	17 350	
DRISAG BURO & MARKETING FURNITURE NV <i>PT-062 Ergonomische kantoorstool</i>	33 277	
VANSICHEN LINEAIRTECHNIEK BVBA <i>Studie van een portaalstation met drie vrijheidsgraden voor robots</i> Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer INDURIUM ENGINEERING SERVICES NV	31 452	

SPEED MEASUREMENT SYSTEMS AND SOFTWARE NV <i>Onderzoek naar Toegepaste Community Based Marketing technieken</i> Penta NV	20 691	
DEVAN CHEMICALS NV <i>UV-curable yarn fishing with carbon nanotubes to obtain yarns with good performance of conductive properties</i> Hogeschool Gent, Textiel Opleidings- & Ontwikkelingscentrum Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	206 834	ERA-NET
ICsense NV <i>DemoSens</i>	116 130	
reMYND NV <i>Ontwikkeling van lead compounds met therapeutisch potentieel voor de ziektes van Alzheimer en Parkinson</i>	200 000	
e-Spot NV <i>Haalbaarheidsstudie voor de optimalisatie van bankautomaten</i>	13 225	
SYMO NV <i>Nieuwe vormen van beschaduwen: technische en technologische mogelijkheden</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	33 000	
IMPEXTRACO NV <i>Evaluatie en implementatie van een innovatief concept voor het testen en valideren van de synergie van bioactieve stoffen ter beheersing van ETEC bij biggen</i> Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer KULeuven, Onderzoeksbeleid MicroBioMetrix BVBA	18 630	
PERCUSSA BVBA <i>AudioCubes 2.0: gebruikers, kanalen en opportuniteiten</i>	113 600	
INNOGREEN BVBA <i>Bepaling van de relevante materiaalparameters voor een ruimtelijke bioresponsensor in tomatenserres</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	38 500	DTO
AsicAhead NV <i>2 x 2 Mimo Platform</i>	112 879	
ULTRAGENDA NV <i>Nieuwe frameworks voor de UltraGenda productsuite</i>	107 063	

CONSTRUCTIE SPIESSENS NV <i>Unit voor slijdroging</i> SPIESSENS BVBA	74 596	DTO
PORTHUS NV <i>Smart supply chain management in intermodal door-to-door container transport</i>	10 000	
DEMETRA BVBA <i>Onderzoek naar nieuwe technologieën voor inductief op te warmen voedselrecipiënten</i> Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC	65 410	
REJO NV <i>Haalbaarheidsstudie van de permeabiliteit van membranen van gecoate zouten voor specifieke toepassingen in de levensmiddelenindustrie</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	33 000	
GAME NV <i>Multi-inzetbare eindstukken voor ladders, standen en stellingen</i>	30 253	
TELEVIC NV <i>Digitaal Taal distributieSysteem via RF (DiTas)</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC)	33 000	
INTEGRATED MATERIAL CONTROL ENGINEERING NV <i>Ontwikkelen en bouwen van een prototype meetopstelling voor het bepalen van een elastische materiaaleigenschappen van -100° tot 800°C in een vacuümomgeving (LTVP 800)</i>	36 091	
DiaMed BENELUX NV <i>FP7 Health: Opstellen en indiening van een EU FP7 Health project</i>	10 000	
ENYA BVBA <i>Bioagrotex: Development of new agrotexiles from renewable resources and with a tailored biodegradability</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	6 807	
LA ZELOISE NV <i>Bioagrotex: Development of new agrotexiles form renewable resources and with a tailored biodegradability</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	7 443	
ELSYCA NV <i>Studie van nieuwe methode voor een meer uniforme elektrochemische metaalafscheiding (Cu) op wafers</i>	22 000	

DECCA NV	29 908	
<i>Studie naar de mogelijkheden en invalshoeken voor de ontwikkeling van zelfreinigend textiel voor sportkledij</i>		
Hogeschool Gent, Textiel Opleidings- & Ontwikkelingscentrum		
D.D.G. NV	25 667	DTO
<i>Opzetten van een innovatiestructuur binnen DDG voor het continue verbeteren van productontwerp, emissie en rendement van de DDG cv-haarden</i>		
ZENSO BVBA	68 000	
<i>Haalbaarheid van een draadloze neonatale monitor</i>		
HYDREX NV	38 500	DTO
<i>Propulsion Pod Repair Service</i>		
VUYK ENGINEERING ROTTERDAM BV		
ELECTRONIC APPARATUS NV	22 000	
<i>Superlayers</i>		
Research & Innovation Management Services BVBA□□□□	5 639	
<i>Vorbereiden, schrijven en indienen van een Europees onderzoeksproject getiteld "Traditional Chinese Medicine in the Post-genomic era: towards a Strategic Research Agenda en global knowledge community platform</i>		
ROFIX NV	29 012	
<i>Intelligent klimaatplafond</i>		
JANSEN AFWERKINGSBEDRIJF NV		
SIRRIS - DIEPENBEEK 1		
LS Bedding NV	33 000	
<i>Conceptuele analyse voor een ergonomische herinstelbare matrasdrager</i>		
A.E.S BVBA		
I-COATS NV	36 750	DTO
<i>Ontwikkeling van milieuvriendelijke antifoulingcomponenten - voorstudie</i>		
Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek		
UA, Faculteit Wetenschappen		
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen		
SPACECONNECT NV	10 000	
<i>Vorbereiding Gorila Project</i>		
REMEDUS BVBA	26 550	
<i>Haalbaarheidsstudie voor de automatisatie van de opvolging van complexe zorgen</i>		
KULeuven, Faculteit Rechtsgeleerdheid		

KUNSTENCENTRUM VOORUIT VZW <i>Vorbereiding van INTERREG-PROJECT rond de ontwikkeling van duurzame partnerships voor innoverende coöperatie tussen creatieve sector, onderzoekswereld en technologische bedrijven in de regio's Oost-Vlaanderen, Nord-Pas-de Calais en Henegouwen</i>	10 000
FALEX TRIBOLOGY NV <i>Vorbereiding projectaanvraag Europees onderzoeksproject</i>	10 000
DE WIT KONINKLIJKE MANUFACTUUR VAN WANDTAPIJTEN NV <i>Haalbaarheid van het automatiseren van textielrestauratie</i> SIRRIS - LEUVEN	30 915
METALogic A.I. Technologies & Engineering NV <i>Haalbaarheidsstudie naar de ontwikkeling van een intelligent sprinklersysteem</i> SOMATI CONTRACTING NV	29 929
OSKR BVBA <i>Meubelstoffen - op de keper beschouwd ...</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	29 070
COMPOSITTRAILER NV <i>Woodstoc</i>	7 106
MOVETIS NV <i>Proof of principle of personalized dose-titration of M0002 in patients with cirrhotic ascites</i>	200 000
SAFETY PRODUCT NV <i>Verkeersveilige paal</i>	89 136
G.I.M. - GEOGRAPHIC INFORMATION MANAGEMENT NV <i>GENESIS (GENeric European Sustainable Information Space for environment)</i>	7 146
CALVET NV <i>CALVET C 4000</i>	70 308
GEDIFLORA BVBA <i>Evaluatie van in vitro protocols voor het uitbreiden van genetische variatie binnen chrysanten</i> ILVO - Eenheid PLANT Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen, Campus Roeselare PARATY BREEDING BVBA	29 085

LINOPAN NV <i>Haalbaarheidsstudie 'Naverbranding van droogdampen met productie van electriciteit bij Linopan'</i> BECO Milieumanagement & Advies NV CONSULTES BVBA RDB NV	38 500	DTO
INSIDE COMMUNICATIONS BVBA <i>4@Home</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	10 000	
OMETA BVBA <i>Analyse om authentieke processen op Share Point Portalen door te voeren gebruik makend van soortgelijke concepten alsdeze toegepast op eID kaarten</i>	22 000	
Multi Mode Multi Media Solutions NV <i>Studie van de economische/technische aspecten van de commercialisering van Software Defined Radio ICs op basis van de onderzoeksresultaten van het IMEC M4 onderzoeksprogramma</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) OPTION NV ORBAN MICROWAVE PRODUCTS	143 177	
KNOPSPUBLISHING BVBA <i>Professionalcontentnet: a reversed businessmodel for publishers?</i> HOWREY LLP MARLON BVBA PRIDE NV PROXESS NV	144 197	
VERO DUCO NV <i>Muurroosters en lamellenwanden met een modulair samengestelde structuur voor ventilatie met een beperkte geluidsdoorlaat</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	32 935	DTO
EVILO CONSTRUCTIEWERKHUIZEN NV <i>Ontwikkelen van garenfixatieapparatuur met het oog op een totaal nieuwe tapijtgarenstructuur</i> FATEXCO BVBA Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	33 000	
STANDARD ENGINEERING BVBA <i>Methode voor een betrouwbare één stap verdunning van 1/101 voor een automatisch pipetteerstation</i>	16 867	
SPIROMATIC NV <i>Light RTM voor de productie van silodeksel met insert</i>	83 195	DTO

ULTRAGENDA NV	33 000	
<i>Toepassing van optimalisatiealgoritmes bij het beheer van bedcapaciteit in een ziekenhuisomgeving</i>		
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot		
BIG TYRE RECYCLING CORPORATION BVBA	112 550	
<i>Haalbaarheidsstudie voor het ecologische ontmantelen van gebruikte rubberen banden met grote diameter, door gebruik van Ultra Hoge Druk water stralen (UHP-water jet) met als doel het volledig recupereren van de basisgrondstoffen rubber en staal draad</i>		
ORAC NV	125 296	DTO
<i>Het ontwikkelen van een industrieel productieproces voor de extrusie van PS-foam profiel met een dichtheid van ca. 200 g/l</i>		
Vlaams KunststofCentrum vzw		
Hydro Thane NV	10 000	
<i>FP7 - CIVITAS PLUS - Create strategies for cleaner and better transport cities</i>		
PAL-V BVBA	10 000	
<i>Personalized Air and Road Transport Integration Research - PARTIR</i>		
TRAFICON NV	24 500	
<i>Evaluatie van Viola-Jones voorwerpsherkenning voor de detectie van voertuigen en personen</i>		
KULeuven, Onderzoeksbeleid		
Werkhuizen LAPAUW NV	125 776	
<i>3000 I-BOX PROTOTYPE</i>		
VERHAERT NEW PRODUCTS AND SERVICES NV	161 077	
<i>Senio - Veiligheid en comfort voor medioren en senioren</i>		
J LEMAIRE NV	35 470	DTO
<i>Valorisatie van restbeton tot betonproducten</i>		
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf		
EUROSENSE BELFOTOP NV	8 750	
<i>Studie ter voorbereiding van het Europees projectvoorsel rond "GMES Fast Track Land Monitoring Core Service"</i>		
BioActor BVBA	78 975	EUREKA
<i>Bonolive: Promoting Bone Health with Olive Polyphenols</i>		
AnaXis NV	92 194	
<i>Enabling The E-Citizen (ETEC)</i>		

Lambers-Seghers NV - Veevoerders <i>Dietary strategies to optimise the omega-3 fatty acid content and oxidative stability of processed pork</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	168 560	EUREKA
JANS Metaalbewerking NV <i>Haalbaarheidsstudie van het wrijvingslassen van boorunits gebruikt voor het gestuurd boren</i> Belgisch Instituut voor Lastechniek	21 420	
DEBOMAT NV <i>Snow Carpet</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	25 722	
IDEAXIS NV <i>DAPEC: Database-driven & Automated Publishing of Electronic Content</i> Universiteit Hasselt, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen	80 072	
ZAPPWARE NV <i>MUPPOVITA: Multi-Platform Portaal voor Interactieve Televisie Applicaties</i>	191 098	
ANUBIZ BVBA <i>EnOx Project</i>	46 300	
DEVAN CHEMICALS NV <i>Vorbereiding MNT-ERA.NET PROJECT: UV-TUBE</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	10 000	
AFOHEAT NV <i>Onderzoek en ontwikkeling van het gaar- en grillproces in een continue aardgasoven voor convenience producten</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	128 626	DTO
BE - MOBILE NV <i>Be-Mobile: Innovatieve inwinning en distributie van dynamische verkeersinformatie en mobiliteitscontent</i> Koninklijke Belgische Touring Club	76 488	
ASTRA-TEC BVBA <i>Studie van het plasmasnijproces ten behoeve van de bouw van een low cost high definition plasmasnijmachine</i>	22 000	
MUVANTEX NV <i>Speciale poolweefels</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	26 860	
BettR Logistics NV <i>BettRnet, een platform voor collaboratieve logistiek</i>	160 217	

GRAND SERVICES NV <i>Schillen en verpakken van aardappelen</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	28 350	DTO
COOLTECH NV <i>Uitbreiding van de energieëfficiëntie van een koelsysteem door recuperatie van warmte</i> Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC	80 368	DTO
PEIRA BVBA <i>Businessplan en start up Newco</i>	129 683	
RouteYou BVBA <i>Toscanelli</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven	457 123	
AERO SIMULATORS BVBA <i>Ontwikkeling van een gimbal simulator L3-Wescal MX15</i>	257 143	LuRu
Etablissement Henri Levin BVBA <i>Studie naar de techische haalbaarheid voor het innoveren van spanningen</i> Clusta vzw	37 999	DTO
MEDINVENTS NV <i>Ontwikkeling van de MiniCoramate</i>	132 074	
AGRIPOM BVBA <i>Ontwikkeling van twee nieuwe productielijnen (POMVIT en POMTASTE) voor de markt van verse aardappelen</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL	49 693	
DIRK RAES NV <i>Mobiele koelinstallatie</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot	30 640	
ProFon BVBA <i>Vingerprint toegangscontrole</i>	53 674	

Bijlage 3 - SpecialisatieBeurzen

Bursaal	Univ	Doctoraatsproject
Adisoejoso Han Jin	KULeuven	<i>Twee-dimensionale nanoporeuze systemen</i>
Anthonis Kristof	KULeuven	<i>Cellulaire en moleculaire mechanismen van VEGF in de neuromusculaire junctie tijdens ontwikkeling en ziekte</i>
Badisco Liesbeth	KULeuven	<i>Studie van de neurohormonale en moleculaire regulatie van de reproductiecyclus bij solitaire en gregaire woestijnsprinkhanen (<i>Schistocerca gregaria</i>)</i>
Baeck Katrien	KULeuven	<i>Biomechanische modellering van hoofdimpacten</i>
Baekelandt Bart	UGent	<i>Studie van de fysische laag van innoverende Gigabit Passieve Optische Netwerken</i>
Baeten Lies	VUB	<i>Ontwikkeling van een alfabet van proteïne-proteïne interacties door middel van lokale clustermethodes</i>
Baeye Matthias	UGent	<i>Kleinschalige sedimentdynamiek in relatie tot objectbegroving op de zeebodem (Belgisch Continentaal Plat)</i>
Baré Julie	UGent	<i>Onderzoek naar de rol van Protozoa in de transmissie van thermofiele <i>Campylobacter</i> species in pluimvee</i>
Bartels Ward	KULeuven	<i>Planning van orthopedische ingrepen aan de heup: patiëntspecifieke biomechanische modellering</i>
Bartholomeus Kim	VUB	<i>Histo-pathologisch en morfometrisch onderzoek van het omentum als potentiële transplantatiesite bij de behandeling van diabetes</i>
Bauters Marijke	KULeuven	<i>Identificatie van nieuwe ziekte-geassocieerde (epi)genetische mechanismen in patiënten met mentale retardatie</i>
Bauwens Bruno	UGent	<i>Algoritmische en computationele modellen voor de studie van EEG en lokale veldpotentialen uit de diepe hersenkernen</i>
Beels Charlotte	UGent	<i>Een nieuw DOEL! Optimale lay-out van een park golfenergieconvertoren</i>
Beernaert Lies	UGent	<i><i>Aspergillus fumigatus</i> infecties bij vogels: genotypische variatie, virulentie en behandeling</i>
Bekaert Maarten	UGent	<i>Causale modellering van longitudinale intensieve zorgen gegevens</i>
Belkasssem Bachir	VUB	<i>Koppeling van optisch gemeten verplaatsingvelden aan overeenkomstige velden berekend met eindige elementenmethode</i>
Bellens Rik	UGent	<i>Betrouwbare datamodelering voor integratie van</i>

informatiebronnen in teledetectie

Bellon Ellen	KULeuven	<i>Studie van de genetische en moleculaire interacties tijdens de ontwikkeling van ledematen bij gewervelden</i>
Berckmans Barbara	UGent	<i>Identificatie van het transcriptioneel netwerk dat de endocycclus stuurt in Arabidopsis thaliana</i>
Berckmans Dries	KULeuven	<i>Synthese van verkeersgeluid en aanwending bij de optimalisatie van geluidskwaliteit</i>
Berkvens Nick	UGent	<i>De exotische predator Harmonia axyridis in Vlaanderen: een risicoanalyse</i>
Bers Karolien	KULeuven	<i>Moleculair-ecologische studie van bacteriële linuron-afbraak in gecontamineerde landbouwbodems en biofilters</i>
Bertrand Alexander	KULeuven	<i>Signaalverwerkingsalgoritmes voor draadloze akoestische sensornetwerken</i>
Bhagwat Aditya	UGent	<i>Genetische programmering als tool(box) voor metabolic engineering</i>
Biesmans Liesbeth	KULeuven	<i>Veranderingen in de ryanodine receptor (RyR) functie en de synchronisatie van de Ca²⁺ vrijstelling uit het sarcoplasmatisch reticulum van hartspiercellen in ischemische cardiomyopathie</i>
Bleys Joris	VUB	<i>Cognitieve Capaciteiten voor het ontstaan van Anaforen in Emergente Communicatie-Systemen</i>
Blockx Ines	UA	<i>Evaluatie van een recent ontwikkelde in vivo MRI techniek – Diffusie Kurtosis Beeldvorming – aan de hand van transgene ratmodellen voor polyglutamine aandoeningen</i>
Bocksteins Elke	UA	<i>Interacties van 'silent' Kv subeenheden en hun rol in DRG neuronen</i>
Bolca Selin	UGent	<i>Biobeschikbaarheid van fyto-oestrogenen uit soja en hop</i>
Bosschaerts Tom	VUB	<i>Regulatie en functionele analyse van myeloïde suppressorcellen (MSC): Trypanosoma congolense infecties als werkmodel</i>
Bouckaert Stefan	UGent	<i>Ontwerp en realisatie van een cross-layer geoptimaliseerde hybride draadloze mesh architectuur</i>
Boyen Peter	UHasselt	<i>Databankondersteuning voor het berekenen van graafsimilariteit in biologische netwerken</i>
Braem Kirsten	KULeuven	<i>Mechanisme van ankylose in diermodel van spondyloartritis</i>
Brans Luc	VUB	<i>Synthese van radiogemerke peptiden voor kankerdiagnose en -therapie</i>
Bronckers Stephane	VUB	<i>Analoge ontwerpmethodologie voor het verbeteren van de elektromagnetische immuniteit voor de volgende technologienodes</i>

Bulens Inge	KULeuven	<i>Een climacterisch gasuitwisselingsmodel voor appelbewaring - Het ethyleenmetabolisme nader bekeken</i>
Buyens Kevin	UGent	<i>Ontwikkeling van farmaceutische dragers voor intracellulaire afgifte van siRNA in hepatocyten</i>
Buyse Koen	VUB	<i>Synthese van [c] geanneleerde 3-aminoazepin-2-onen en hun gebruik in bioactieve peptiden</i>
Cabooter Deirdre	VUB	<i>Opbouwen van een uniform kader voor de vergelijking van de kinetische prestaties van chromatografische scheidingsmethodes en -kolommen</i>
Cabus Steven	KULeuven	<i>Naar een mesomorfe-fase-gemedieerde polyethyleenkristallisatie via chemische modificatie</i>
Cai Qing	KULeuven	<i>Het genereren en karakteriseren van functionele beta-cellen door differentiatie van pluripotente stamcellen</i>
Callens Tom	UGent	<i>Demografische studie van twee frugivore vogelsoorten in een recent gefragmenteerd bosecosysteem in zuidoost Kenia</i>
Calus Dries	UGent	<i>Identificatie van genen van Mycoplasma hyopneumoniae die coderen voor antigenen die belangrijk zijn voor inductie van bescherming van varkens tegen enzoötische pneumonie</i>
Campo Bert	UHasselt	<i>Stabilisatie van de morfologie van electro-actieve polymeerblends door reversibele of irreversibele immobilisatie</i>
Cardoen Dries	KULeuven	<i>De fysiologische achtergrond van de altruïstische onvruchtbaarheid bij werksters van de honingbij Apis mellifera</i>
Carlou Marianne	KULeuven	<i>Behandeling van een mucoviscidose proefdiermodel door foetale gentherapie met virale vectoren</i>
Carron Delphine	KULeuven	<i>Identificatie en karakterisering van nieuwe, door Botrytis cinerea geïnduceerde peptiden in Arabidopsis thaliana</i>
Ceyssens Pieter-Jan	KULeuven	<i>Isolatie en karakterisatie van lytische Pseudomonas aeruginosa-bacteriofagen</i>
Chetep Maria	UGent	<i>Dynamische scheduling in grid-systemen</i>
Claes Bart	KULeuven	<i>Het angiogene paspoort van de kankerpatiënt</i>
Claes Ingmar	KULeuven	<i>Immunomodulatie door Lactobacillus rhamnosus GG: studie van extracellulaire polysacchariden en eiwitten</i>
Claes Pieterjan	KULeuven	<i>Meting van structurele, elektronische en optische eigenschappen van metaalgedopeerde siliciumclusters met behulp van actiespectroscopie</i>
Claes Tom	UGent	<i>Label-vrije nanofotonische biosensoren op basis van sleufgolfgeleiders en trage-golfstructuren</i>
Clauwaert Peter	UGent	<i>Elektrodes als elektrondonoren voor bacteriële reductie</i>

Cloet Veerle	UGent	<i>Groei van keramische multi-deklagen via sol-gel precursoren bij de opbouw van 'coated conductors'</i>
Clymans Wim	KULeuven	<i>Laterale fluxen van Si: de invloed van bodemgebruik op verschillende tijdschalen</i>
Cornelis Bram	KULeuven	<i>Signaalverwerkingsalgoritmen voor binaurale hoorapparaten</i>
Cornelis David	KULeuven	<i>Synthese en eigenschappen van chirale geconjugeerde polymeren: moleculair sleutelbare chiraliteit voor optimale chirale optische en elektrische eigenschappen</i>
Cornelissen Anneleen	KULeuven	<i>Exploitatie van predatorische alginaatlyasen in een multicomponentsysteem voor desintegratie van mucoïde Pseudomonas aeruginosa biofilms</i>
Cornelissen Sven	KULeuven	<i>Door spin overdracht geïnduceerde dynamica in nanomagneten</i>
Corteel Mathias	UGent	<i>De cuticula van de penaeïde garnaal als eerste barrière tegen de white spot syndrome virus (WSSV)</i>
Corthals Steven	KULeuven	<i>Dry reforming</i>
Covens Kris	KULeuven	<i>Genotypische en fenotypische resistentie in klinische HIV-1 isolaten</i>
Crab Roselien	UGent	<i>Perifyton en Biovlok: een geïntegreerd systeem voor de verwijdering van nutriënten en simultane productie van visvoeder in de aquacultuur</i>
Cuppens Jo	KULeuven	<i>Supergeleidende Nanosystemen</i>
Dams Jef	VUB	<i>Naar een pixel gebaseerde parametrisatie, calibratie en validatie van ruimtelijk verdeelde hydrologische modellen</i>
Daniëls Bruno	KULeuven	<i>Plant-pathogeeninteracties na infectie door Venturia inaequalis van appel (Malus x domestica) met monogene en polygene resistentie</i>
De Backer Ellen	UGent	<i>Studie van de relatie tussen Atopobium vaginae, bacteriële vaginose en vroegtijdige geboorte</i>
De Backer Griet	UGent	<i>GEC's in de Noordzee, nog niet zo GEK! Optimalisatie van een golfenergieconvector (GEC) voor de zuidelijke-Noordzeecondities</i>
De Baere Miet Inne	UGent	<i>Ontwikkeling van immunoconjugaten voor gerichte toediening van antigenen en DNA aan macrofagen</i>
De Boever Eva	KULeuven	<i>Studie van koolwaterstofgerelateerde fluidamigratie en processen van carbonaatdiagenese - Pobiti Kamani-gebied (Varna, NE Bulgarije)</i>
De Borger Roeland	UA	<i>Organische halfgeleiders voor geavanceerde geheugentoepassingen: miniaturisatie door integratie</i>
De Brouwer Veerle	UGent	<i>Onderzoek naar de aanmaak, het transport en de opstapeling van folaten in plantenmateriaal</i>

De Cat Inge	KULeuven	<i>Chirale expressie aan het vloeistof/vaste stof grensvlak</i>
De Clercq Friso	KULeuven	<i>Metallogenese van de Nb-Ta-, Sn-, en W-ertsafzettingen in de noordelijke Kibaragordel (Rwanda)</i>
De Clercq Inge	UGent	<i>Identificatie van een mitochondriale retrograde signaaltransductiepathway betrokken in de stressrespons in Arabidopsis thaliana</i>
De Cock Liesbeth	UGent	<i>Ontwikkeling van een tissue-engineerde aortaklep</i>
De Cort Wout	UGent	<i>Golflengteafstembare laser op silicium met vloeibaar kristaltechnologie</i>
De Graeve Stijn	KULeuven	<i>Functionele karakterisatie van eiwitten uit hersencellen op basis van hun effect op de toxiciteit van het Parkinson-gerelateerde alpha-synucleïne in een gist modelsysteem</i>
De Groeve Manu	UGent	<i>'Directed evolution' van cellobiose fosforylase</i>
De Grootte Valerie	KULeuven	<i>Identificatie en karakterisering van Pseudomonas aeruginosa persistentiegenen</i>
De Houwer Johan	UA	<i>Synthese en biologische evaluatie van nieuwe deoxy-variolin B analogen</i>
De Koninck Leslie	KULeuven	<i>Performantieverbetering van gespecialiseerde constraint solvers met behulp van CHR</i>
De Meyer Inge	UA	<i>Selectieve inductie van macrofaagceldood als innovatieve strategie voor het stabiliseren van atherosclerotische plaques</i>
De Mol Lies	UGent	<i>Mound-4D: een ROV-ondersteunde studie naar de 4D architectuur van carbonate mounds</i>
De Moor Emmanuel	UGent	<i>Martensitische staalsoorten met verhoogde ductiliteit</i>
De Roeck Tim	VUB	<i>Inventarisatie van ondoorlaatbare oppervlakken in Vlaanderen aan de hand van satellietbeelden met medium en hoge resolutie</i>
De Roock Wendy	KULeuven	<i>Identificatie van de moleculaire en functionele handtekening van EGFR-dependente van KRAS mutante en KRAS wild-type colorectale tumoren</i>
De Smedt Sebastiaan	UA	<i>Karakterisering van de morfologische, ecofysiologische, celfysiologische en moleculaire respons van baobab (Adansonia digitata L.) op droogtestress</i>
De Smet Sven	UGent	<i>Automatische parallelisatie van algoritmes</i>
De Vocht Caroline	VUB	<i>Nanoreactoren voor enzymtherapie van genetische deficiënties</i>
De Vos Katrien	UGent	<i>Label-vrije optische biosensoren op basis van actieve en passieve resonante caviteiten</i>
De Vos Maarten	KULeuven	<i>Multilineaire decompositietechnieken met toepassingen in</i>

de neurowetenschappen

De Vylder Jonas	UGent	<i>segmentatie en morfologische analyse van celkernen</i>
De Wilde Kirsten	UGent	<i>Productie van heterologe eiwitten in Arabidopsis zaden: identificatie van factoren die transgenexpressie en eiwitaccumulatie beïnvloeden en studie van de effecten hiervan op zaadontwikkeling</i>
Debucquoy Maarten	KULeuven	<i>Organische veld-effect fototransistoren</i>
Decuypere Jean-Paul	KULeuven	<i>Moleculaire en functionele karakterisatie van IP3-receptor proteïnecomplexen met Bcl2, BclXI en Bcl2-geassocieerde proteïnen</i>
Dehaen Geert	KULeuven	<i>Zelfgeassembleerde heteropolymetallische complexen als MRI-contraststoffen</i>
Delaet Thomas	KULeuven	<i>Configuratiebeheer van heterogene netwerken en netwerktoepassingen</i>
Deleersnijder Angélique	KULeuven	<i>Rol van peptidyl-prolyl isomerasen in de aggregatie van alpha-synucleïne</i>
Depaepe Olbren	VUB	<i>Zoektocht met de IceCube detector naar Kaluza-Klein donkere materie in het centrum van de zon</i>
Derluyn Hannelore	KULeuven	<i>Poromechanische modellering van zoutschade in poreuze materialen</i>
Descamps Benedicte	UGent	<i>Functionele veranderingen in de gestimuleerde visuele cortex bij migrainepatiënten: een gecombineerde fMRI en fMRS studie</i>
Deschacht Nick	VUB	<i>Mucosale immuniteit in Camelidae: isolering, karakterisering en toepassen van kameel IgA zware keten antilichaam fragmenten</i>
Deschaght Pieter	UGent	<i>Initiële kolonisatie van de luchtwegen van cystic fibrose patiënten door Pseudomonas aeruginosa: Bijdrage tot de opheldering van het mechanisme en tot de optimalisatie van de detectie</i>
Deschrijver Tiny	KULeuven	<i>Synthese van mimetica van het antilichaam 82D6A3: Design van een nieuwe klasse antitrombotica</i>
Desplenter Franciska	KULeuven	<i>De impact van gerichte informatie over geneesmiddelen aan gehospitaliseerde psychiatrische patiënten bij ontslag uit het ziekenhuis</i>
Devos Valerie	UGent	<i>Transcriptoom en exometabool analyse van de celgrootte-gereguleerde seksuele reproductie in diatomeeën</i>
Devriendt Bert	UGent	<i>Studie naar de toepasbaarheid van FcRn-gemedieerde IgG transcytose bij mucosale immunisatie van zogende biggen</i>
Devriendt Christof	VUB	<i>Veralgemening van de toepasbaarheid van operationele modale analyse naar willekeurige excitaties gebruikmakende van het transmissibiliteitsconcept</i>

Dewaele Michael	KULeuven	<i>Overlevingssignalisatie na hypericine-fotodynamische therapie: de rol van autofagie en de interactie met de p38 MAPK signaalweg</i>
Dewit Jasper	UGent	<i>Individualisering van kraakbeenelementen in het skelet van zebravis (Danio rerio)</i>
Dewulf Daan	UHasselt	<i>Hoge kappa metaaloxides voor IC toepassingen: CSD depositie & karakterisatie van MIM en MOS structuren</i>
D'haene Barbara	UGent	<i>Studie van long-range genetische defecten in humane transcriptiefactor-gerelateerde aandoeningen</i>
D'Haene Michiel	UGent	<i>Parallele event-gebaseerde emulatie van gepulste neurale netwerken in hardware</i>
Dhondt Stijn	UGent	<i>De rol van auxine en celcyclusregulatie in de morfogenese van Arabidopsis bladeren</i>
Dhooghe Frederik	UGent	<i>Bijdrage tot de ontwikkeling van selectieve chemische ionisatie massaspectrometrische technieken voor de detectie van biogene vluchtige organische stoffen</i>
Dieltjens Tessa	UA	<i>Identificatie van Humaan Immunodeficiëntie Virus vaccins peptiden en humane breed neutraliserende monoclonale antilichamen met behulp van M13 faagbanken</i>
Doggen Kris	UA	<i>Protectie van endotheel ter preventie van diabetische cardiomyopathie</i>
Dom Nathalie	UA	<i>Risico-evaluatie van chemische stoffen met Intelligent Testing: zorgt toxicogenomics voor de ontbrekende schakel?</i>
Dugardeyn Jasper	UGent	<i>Rol van het pentatricopeptiderepeat proteïne PPR-like1 als integrator van ethyleen respons en andere signalisatieroutes in Arabidopsis</i>
Dumarey Melanie	VUB	<i>Orthogonale chromatografische systemen in de farmaceutische analyse: selectie, applicatie, methodeontwikkeling en informatieverwerking</i>
Duvivier Cathy	KULeuven	<i>Ecologische implicaties van micro-evolutie opgelegd door predatie: een experimentele benadering</i>
Falony Gwen	VUB	<i>Butyrogeen effect van inuline-type fructanen: kinetiek van cross-feeding tussen colonbacteriën</i>
Famaey Jeroen	UGent	<i>Generieke overlay netwerken voor grootschalige ontplooiing van diensten English: Generic overlay networks for large scale service deployment</i>
Fostier Jan	UGent	<i>Parallel Elektromagnetische Snelle Multipool Technieken voor de Simulatie van Extreem Grote Verstrooiingsproblemen met toepassingen in de Draadloze en Optische Communicatie</i>
Gadeyne Astrid	UGent	<i>Identificatie en analyse van nieuwe genen betrokken bij delingsvlak bepaling in plantencellen op basis van eiwitcomplex isolatie</i>

Gali Youssef	UA	<i>Ontwikkeling van een in vitro model voor de studie van heteroseksuele HIV transmissie</i>
Geboers Jan	KULeuven	<i>Ontwerp van bifunctionele katalysatoren voor transformatie van biomassa</i>
Geens Ann	UA	<i>Metalen, oxidatieve stress en carotenoïdenafhankelijke kleur: verbleken koolmezen (Parus major) door metaalverontreiniging?</i>
Geeraerts Annelies	KULeuven	<i>Dynamica en hoge-resolutie microscopie van syntenine-2</i>
Geerinck Jan	UGent	<i>Isolatie en analyse van enzymcomplexen betrokken bij secundair metabolisme in planten</i>
Geudens Ilse	KULeuven	<i>lymfangiogenese: genetische studies in Xenopus, zebravis en muis</i>
Gillabel Jeroen	KULeuven	<i>Het voorspellen van de invloed van klimaatwijzigingen op bodem organische stof dynamiek over het ganse bodemprofiel: een proces en simulatie studie</i>
Glorie Stijn	UGent	<i>Intracontinentale deformatieprocessen: chronologie en de rol van overgeërfde sokkelstructuren</i>
Gomand Sara	KULeuven	<i>De moleculaire structuur van zetmeel: de sleutel tot het begrijpen van zijn lamellaire structuur en fysico-chemisch gedrag</i>
Gordts Philip	KULeuven	<i>De rol van LRP1 in de ontwikkeling van atherosclerose</i>
Govaert Gilmer	KULeuven	<i>Studie van het antifungaal werkingsmechanisme van het plantdefensine uit radijs (RsAFP2)</i>
Grieten Lars	UHasselt	<i>Ontwikkeling van een diamant-gebaseerd biosensor platform voor de impedimetrische herkenning van antilichaam-antigen binding</i>
Grootjans Riemer	VUB	<i>Acquisition architectures for 3D camera systems</i>
Grouwels Gaël	VUB	<i>Onderzoek naar betacel nieuwvorming door replicatie voor expansie van de betacelmasse in vitro</i>
Guerfal Mouna	UGent	<i>Adaptatie van de gist Pichia pastoris aan de expressie van membraaneiwitten</i>
Guns Mattias	KULeuven	<i>Constraint-Based Local Search aanpak van Pattern Mining</i>
Haegeman Annelies	UGent	<i>Evolutie van parasitismegenen bij plantenparasitaire nematoden en de rol van horizontale gentransfer</i>
Haenebalcke Lieven	UGent	<i>Ontwikkeling en gebruik van nieuwe screeningstechnologieën, gebaseerd op muis embryonale stamcellen, in het onderzoek naar genfuncties zowel in vitro als in vivo</i>
Hagenaars An	UA	<i>Geïntegreerde milieutoxicologische evaluatie van perfluoralkyl pollutanten bij aquatische organismen</i>

Haverbeke Niels	KULeuven	<i>Robuuste Toestandsschatting met Schuivend Tijdsvenster</i>
Hellings Geert	KULeuven	<i>Germanium en III/V MOSFET transistoren voor de ultieme schaling van CMOS: ontwerp, fabricatie en karakterisatie</i>
Helsmoortel Hetty	UGent	<i>Functionele analyse van alfa-catuline met behulp van knock-out muizen</i>
Hendrix Jelle	KULeuven	<i>Proteïne-proteïne interacties van HIV-1 integrase bestudeerd met fluorescentie cross-correlatie spectroscopie</i>
Hermans Karlien	KULeuven	<i>De rol van Netrines en hun receptoren in vasculaire navigatie</i>
Herteleer Liesbet	KULeuven	<i>Drosophila melanogaster als genetisch model voor bipolaire stoornis</i>
Heulens Inge	UA	<i>Karakterisering van nieuwe targets voor de behandeling van het Fragiele X Syndroom</i>
Heulens Jeroen	KULeuven	<i>Faseveldmodellering van stolling van oxidische systemen</i>
Heyman Jefri	UGent	<i>Identificatie van regulatoren en substraten van het Anaphase Promoting Complex betrokken bij celcyclus exit in Arabidopsis thaliana</i>
Holmgren Anne	UA	<i>Moleculair biologisch onderzoek van HSPB8 mutaties in relatie tot erfelijke motorneuron aandoeningen</i>
Holsbeek Griet	KULeuven	<i>De studie van de genetische structuur en introgressie in het groene kikker-complex in Vlaanderen</i>
Horemans Benjamin	KULeuven	<i>Rol van kwaliteit en kwantiteit van opgeloste organische stof op de stabiliteit en activiteit van pesticide-afbrekende microbiële gemeenschappen in oppervlaktewaters</i>
Hu Tjing-Tjing	KULeuven	<i>De cellulaire en moleculaire mechanismen van neocorticale plasticiteit in de volwassen kat</i>
Huybrechts Sofie	KULeuven	<i>Ontwikkeling en initiële karakterisering van een model voor de studie van peroxisoomafbraak in zoogdiercellen</i>
Huyge Katrien	UGent	<i>Ontwikkeling van een droge poederaerosol als alternatief voor spray-vaccinatie in de pluimvee-sector</i>
Ide Matthias	UGent	<i>Ontwikkeling van mesoporeuze hybride materialen als pakking voor high-end vloeistofchromatografie</i>
Jacobs Bart	KULeuven	<i>Identificatie van de Moleculaire en Functionele Handtekening van EGFR Ligand expressie in Colorectale Tumoren</i>
Jacobs Frank	KULeuven	<i>Hepatocytgerichte gentransfer voor preventie en behandeling van atherothrombose</i>
Janssens Sara	VUB	<i>Kwantumchemische studie van de dissimilariteit van enantiomeren</i>

Janssens Thierry	KULeuven	<i>Dynamische karakterisatie en modellering van droge en (grens)gesmeerde wrijving voor stabilisatie- en controledoelinden</i>
Jennes Ivy	UA	<i>Klinisch moleculaire en functionele studies van multipole osteochondromen en verwante aandoeningen</i>
Koegler Martin	KULeuven	<i>Ontwerp en synthese van potentiële inhibitoren tegen een nieuwe flavine-afhankelijk thymidylaat synthase in <i>Mycobacterium tuberculosis</i></i>
Kopljar Ivan	UA	<i>Karakterisatie van biologische toxines op spanningsgevoelige K⁺ kanalen</i>
Laeremans Annelies	KULeuven	<i>Neuroplasticiteit-gerelateerde veranderingen in immediate early gene en eiwit-expressie in de hippocampus, het cerebellum en het striatum van de muis tijdens visuo-motorisch leren</i>
Langhans Christoph	KULeuven	<i>Schaalafhankelijke modellering van afvoer en infiltratie op niet-kerend en conventioneel bewerkte velden</i>
Laperre Kjell	KULeuven	<i>De rol van hypoxiesignalisatie in botontwikkeling en -pathologie</i>
Larmuseau Maarten	KULeuven	<i>De genomica van lokale adaptatie bij een mariene demersale vis</i>
Lauwaet Koen	KULeuven	<i>Morfologie en elektronische eigenschappen van massageselecteerde clusters op oppervlakken</i>
Lavens Astrid	VUB	<i>In vitro effect van diabetes farmaca op beta cel proliferatie</i>
Lemaire Benny	KULeuven	<i>Co-evolutie in bacteriofiële Psychotria soorten (Rubiaceae)</i>
Lenaerts Toon	KULeuven	<i>Punt-Gebaseerde Animatie van Fluida voor Computer Graphics</i>
Lieben Liesbet	KULeuven	<i>Intestinale calciumabsorptie: vitamine D afhankelijke en onafhankelijke mechanismen</i>
Lindemans Marleen	KULeuven	<i>Validatie van nematode GPCRs als doelwit voor de ontwikkeling van nieuwe nematiciden</i>
Lodewijks Kristof	KULeuven	<i>Beeldvorming met metamaterialen</i>
Lodewyckx Liesbet	KULeuven	<i>FRZB en WNT biologie in de pathofysiologie van artrose</i>
Lombide Carreton Andoni	VUB	<i>Abstractietechnieken voor gedistribueerde massieve event-systemen</i>
Luyckx Ariane	KULeuven	<i>Lokale therapie met Multipotente Adult Progenitorcellen of conventioneel beenmerg in een muismodel voor lidmaatschemie: analyse van geassocieerde immuunreacties en hun gevolgen voor beoogd weefselherstel</i>
Machtelinckx Thijs	UGent	<i>Karakterisatie en functie van endosymbionten in de roofwants <i>Macrolophus spp</i></i>

Maelfait Jonathan	UGent	<i>Karakterisering van het effect van alternatieve splicing van MyD88 op Toll-like receptor-geïnduceerde immuunresponsen</i>
Maere Thomas	UGent	<i>Modelgebaseerde optimalisatie en processturing van aërobe side-stream membraanbioreactoren</i>
Maervoet Veerle	UGent	<i>Verhoogde productie van 1,3-propaandiol in <i>Citrobacter freundii</i> via metabolic engineering</i>
Maes Roel	KULeuven	<i>Ontwikkeling van een PUF-gebaseerde sleutelextractor</i>
Maeyens Axel	UA	<i>Atomaire simulaties voor chiraliteitsgecontroleerde groei van koolstof nanobuisjes</i>
Maignien Lois	UGent	<i>Diepzee Archaea en Bacteria: ecologie van juveniele carbonate mounds in de golf van Cadiz</i>
Malfliet Annelies	KULeuven	<i>Niobiumhoudende intermetallische fasen in ferritisch roestvast staal</i>
Mampaey Michael	UA	<i>Database Summarization</i>
Martens Cindy	UGent	<i>Vergelijkende evolutionaire analyse van de gen- en genomorganisatie van de chromalveolaten</i>
Marysael Thierry	KULeuven	<i>Pretargeting van necrotische tumoren met gebiotinyleerd hypericine: radiodiagnostische en radiotherapeutische mogelijkheden</i>
Meelkop Ellen	KULeuven	<i>Een functionele analyse van het neuropeptide PDF bij de circadiane klok in <i>Caenorhabditis elegans</i></i>
Meeus Bram	UA	<i>Identificatie en karakterisatie van nieuwe causale genen en risicofactoren voor 'Lewy body' hersenziekten</i>
Mélange Cedric	UGent	<i>Ontwerp van een 10 Gbit/s burst-mode zender voor de derde generatie passieve optische netwerken</i>
Miserez Bram	UGent	<i>Evaluatie temperatuursgevoelige fasen in HPLC</i>
Moens Britta	KULeuven	<i>Onderzoek en inhibitie van humaan T-lymfotroop virus-type 1 replicatie</i>
Moerman Lieselotte	UGent	<i>De invloed van de effluxpompen bij refractaire epilepsie aan de hand van microPET</i>
Moerman Pablo	UGent	<i>Optimalisatie, automatisatie en toepassen van een nieuwe methode voor C-terminale sequentieanalyse in het proteoom tijdperk</i>
Moernaut Jasper	UGent	<i>Detailstudie van lacustriene hellingsinstabiliteiten: Systematische classificatie en paleoseismische reconstructie in zuidelijk Chili</i>
Moers Anthonius	KULeuven	<i>De ontwikkeling van een intracorporale chirurgische robot</i>
Moors Adriaan	KULeuven	<i>Toepassingsgedreven ontwerp van een uitbreidbare taal</i>

Muylaert Ilke	UGent	<i>Ontwikkeling van een efficiënte synthese voor hoogtechnologische vanadium- en titaniumkatalysatoren via mesoporeuze fenol/formaldehyde harsen</i>
Nagels Bieke	UGent	<i>Introductie van de biosynthetische route voor de aanmaak van multi-antennaire N-glycaanstructuren in planten</i>
Naudts Kim	UA	<i>Verandert de stressgevoeligheid van planten en ecosystemen onder gewijzigde klimaatcondities?</i>
Neirinck Bram	KULeuven	<i>Materialen met gecontroleerde porositeit</i>
Nelissen Jo	KULeuven	<i>Ontwikkeling en totaalsynthese van (analoge van) peptide-antibiotica</i>
Nguyen Pham Anh Dao	KULeuven	<i>Histomonas meleagridis bij kalkoenen: identificatie van antigenen voor hun protectief vermogen</i>
Nicolai Laura	KULeuven	<i>Van genen netwerken naar neural netwerken: Een geïntegreerde Computational-Genetische-Gedrags benadering (From Gene Networks to Neural Networks: An Integrated Computational-Genetic Approach)</i>
Nuytemans Karen	UA	<i>Identificatie van nieuwe genen en risicofactoren voor de ziekte van Parkinson</i>
Ons Ellen	KULeuven	<i>'Bacterial ghosts' met ijzerreceptoren als vaccin ter bestrijding van APEC</i>
Op de Beeck Ken	UA	<i>Opheldering van de pathofysiologie van DFNA5-geassocieerd gehoorverlies</i>
Op de Beeck Marieke	UGent	<i>Furan als gemaskeerde reactieve functionaliteit voor het genereren van reactieve oligonucleotiden</i>
Paduart Anne	VUB	<i>Sociale woningen: Hergebruik of sloop? (Onderzoek naar een ontwerpmatig en bouwtechnisch evaluatiemodel voor lange termijn concepten in renovatie)</i>
Palmans Tim	VUB	<i>Remote Sensing van sediment in suspensie in het Schelde estuarium</i>
Pannecoucq Joke	UGent	<i>Karakterisatie en geïntegreerde bestrijding van Rhizoctonia solani bij volleldsgroenten in Vlaanderen</i>
Pannemans Kim	UHasselt	<i>De rol van HLA-E gerestricteerde CD8+ regulatoire T-cellen in Multiple Sclerose</i>
Parys Wout	KULeuven	<i>Multi-dimensionale optimalisatie van niet-residentiële gebouwen</i>
Peeters Ellen	KULeuven	<i>Nieuwe technieken in liesbreuk- en littekenbreukherstel: genetische analyse ter detectie van risicopatiënten, lange termijn effecten van prothesematerialen en gebruik van tissue engineering</i>
Peeters Roel	KULeuven	<i>Beveiligingsarchitectuur voor Things That Think</i>
Pen Joeri	VUB	<i>Het immuunsuppressieve eiwit PD-L1 en zijn mogelijke toepassingen bij immunotherapie met dendritische cellen</i>

Pereson Sandra	UA	<i>Mechanisme van dense plakvorming bij de ziekte van Alzheimer</i>
Petrus Inge	KULeuven	<i>Ontwikkeling en evaluatie van verbeterde genterapie-strategieën voor hemofilie, gebaseerd op adeno-geassocieerde virale vectoren</i>
Piepers Sofie	UGent	<i>Intramammaire infecties bij melkveevarzen tijdens de vroege lactatie: risicofactoren op bedrijfs-, vaars- en kwartierniveau en de invloed op de prestaties tijdens de eerste lactatie</i>
Pilozzi Paolo	KULeuven	<i>Automatische Verificatie en Analyse van Constraint Handling Rules</i>
Pintjens Wouter	UA	<i>Verbeteren van de beeldkwaliteit bij snelle Diffusietensor Magnetische Resonantie Beeldvorming</i>
Piot Jan	KULeuven	<i>Ontwerp van een metrologische atomaire krachtmicroscop</i>
Poesen Koen	KULeuven	<i>De rol van VEGF homologen en zijn receptoren in Amyotrofe Laterale Sclerose (ALS)</i>
Poot Dirk	UA	<i>Ontwikkeling van gevorderde schattingsmethoden voor de detectie van hersenactiviteit uit fMRI data</i>
Pringels Sarah	UGent	<i>Moleculaire en translationele analyse van gedereguleerde expressie van VEGF in muis tumoren en humane colonkanker</i>
Proost Sebastian	UGent	<i>Integratie van genomische data voor de studie van genomevolutie en transcriptionele regulatie in planten</i>
Pycke Benny	UGent	<i>Het lot van micropolluenten en hun invloed op de micro-organismen in het artificiële micro-ecosysteem, MELISSA (Micro-Ecological Life Support System Alternative)</i>
Remans Kim	VUB	<i>Lipoproteïne biogenese in Pseudomonas aeruginosa: karakterisering van Lol-componenten</i>
Remmerie Bert	UGent	<i>Structurele en moleculaire basis van de interactie van Flt3 receptor met medisch belangrijke eiwitliganden: een aanzet tot de rationele ontwikkeling van hematopoëtische agonisten</i>
Reynders Ellen	KULeuven	<i>Celbiologische analyse van defecten in ER-Golgi transport en in Golgi compartimentalisatie in aangeboren glycosylatiestoornissen type II</i>
Robert Elisabeth	VUB	<i>Successieve cambia als basis voor een ecologisch succesvol watertransportsysteem in de mangrove Avicennia</i>
Roggeman Saskia	UA	<i>Gezondheidseffecten, bioaccumulatie en detoxificatie van metalen bij grote grazers</i>
Rogmans Sammy	UHasselt	<i>Parallellisatie van Multi-View Videoalgoritmen voor het Intelligent Supercalculeren op Hybride Multiprocessoromgevingen</i>

Roland Marilyn	UA	<i>Modelleren van biogeochemische CO2 fluxen in carbonaatbodems</i>
Rul Sean	UGent	<i>Speculatieve parallellisatie van ééndradige programma's in een multi-core omgeving</i>
Ryckaert Jana	UGent	<i>De rol van heat shock proteïnen als immunostimulantia tegen het 'enteric redmouth syndrome' (ERS), veroorzaakt door Yersinia ruckeri</i>
Saerens Bart	KULeuven	<i>Optimaliserende niet-lineaire modelgebaseerde predictieve controle in voertuigaandrijfsystemen</i>
Saison Daan	KULeuven	<i>Effect van gist op de flavour en de flavourstabiliteit van bier: Reductie-activiteit van gist op carbonylverbindingen</i>
Schaerlaeken Vicky	UA	<i>Evolutie van de controle van het kaak- en hyolinguaal apparaat tijdens het voedseltransport bij hagedissen: een experimentele test van het bestaan van centrale patroon generators en de rol van sensorische feedback</i>
Schaltin Stijn	KULeuven	<i>Elektrochemische vacuümdepositie</i>
Scheir Karen	VUB	<i>Ontwerp van analoge CMOS circuits voor millimetergolf toepassingen</i>
Schietgat Leander	KULeuven	<i>Graafgebaseerde data mining voor bioinformatica</i>
Schoelynck Jonas	UA	<i>Macrofytenpatches als biogeochemische hotspots: impact op waterkwaliteit van rivieren?</i>
Scholliers Christophe	VUB	<i>Software Engineering Concepten voor Datadeling in Mobiele Netwerken</i>
Schoukens Ine	VUB	<i>Studie van de oppervlakte-eigenschappen van aluminiumdeklagen</i>
Schreurs Sarah	KULeuven	<i>De invloed van fosforylatie van alfa-Synucleïne op de interactie met synfiline en op de aggregatie van beide proteïnen in vitro en in de cel</i>
Schuermans Nick	KULeuven	<i>Etnische en raciale identiteit in gesegregeerde stedelijke landschappen, vergelijkende case-studies in Antwerpen en Kaapstad</i>
Seeuws Sylvie	UGent	<i>Modulatie van NKT cel afhankelijke immuunresponsen door leptine</i>
Sichien Maarten	UGent	<i>Onderzoek naar het mechanisme van partiële coalescentie via populatiebalansmodellering</i>
Sintubin Liesje	UGent	<i>Aanmaak en toepassingen van microbieel geprecipiteerd nanozilver</i>
Sluijs Niels	UGent	<i>Schaalbare dienst voor flexibele toegang tot persoonlijke content</i>
Smeets Alfons	KULeuven	<i>Gebruik van gefunctionaliseerde nikkelverbindingen voor de synthese van geconjugeerde blok-copolymeren</i>

Sneyers Jon	KULeuven	<i>Analyse en Optimalisatie van CHR programma's</i>
Soccol Dimitri	KULeuven	<i>Sturing van de inbouw van deeltjes tijdens elektrodepositie door middel van oppervlaktemodificatie</i>
Somers Ben	KULeuven	<i>Karakterisering en opvolging van plantproductiesystemen met behulp van in situ sensoren en hyperspectrale vegetatie signalen</i>
Steeman Marijke	UGent	<i>Hygrische inertie van gebouwen: modellering en experimentele bepaling</i>
Sterckx Femke	KULeuven	<i>Identificatie van vluchtige monofenolen in wort en bier en hun bijdrage aan het bieraroma</i>
Stubbe Dirk	UGent	<i>Systematiek en fylogeografie van Lactarius subgenus Plinthogali</i>
Swinnen Steve	KULeuven	<i>Polygenische analyse van ethanol tolerantie met behulp van artificiële genetische merkers in Saccharomyces cerevisiae</i>
Symens Nathalie	UGent	<i>Nanopartikels voor optimale toediening van nucleinezuren in delende cellen</i>
Szestakowska Dagmara Sylwia	VUB	<i>De engineering van nieuwe adhesines gebaseerd op Als-proteïnen van Candida albicans en Flo-proteïnen van Saccharomyces cerevisiae</i>
Tack Wesley	UGent	<i>Impact van de omvorming van voormalige dennenplantages op het voorkomen van de schapenteek (Ixodes ricinus L.)</i>
Taes Ines	KULeuven	<i>Microtubuli in de pathogenese van neurodegeneratieve aandoeningen</i>
Thienpont Bernard	KULeuven	<i>Identificatie en karakterisatie van genen verantwoordelijk voor aangeboren hartdefecten</i>
Thijs Tim	KULeuven	<i>Functionele genomics-technologie toegepast op menselijke bloedplaatjes</i>
Thys Wannes	KULeuven	<i>Nieuwe cellulaire co-factoren voor HIV integratie en replicatie</i>
Tilley Nele	UGent	<i>Studie van rook- en warmtebeheersing bij brand in grote en complexe gebouwen</i>
Tinck Stefan	UA	<i>Numerieke simulaties van inductief gekoppelde plasma's gebruikt voor etstoepassingen</i>
Van Baelen Gitte	UA	<i>Synthese en evaluatie van derivaten van 5-methyl-5H-indolo[2,3-c]chinoline (isoneocryptolepine); een nieuw antiplasmodiaal indolochinoline</i>
Van Baelen Hervé	KULeuven	<i>De structurele controle van de permeabiliteit en fluidamigratie in de middenkorst - gevallenstudie in de Hoge-Ardennenleisteengordel</i>
Van Belle Ellen	UGent	<i>Targeting van oraal toegediende antigenen naar de intestinale mucosa</i>

Van Bocxlaer Ines	VUB	<i>Evolutie van faunale verspreidingspatronen in India en Zuid-Oost Azië tijdens het Cenozoicum: een fylogenetische benadering</i>
Van Bogaert Tom	UGent	<i>Onttrafelen van het mechanisme van TNF-geïnduceerde glucocorticoïd resistentie, de betrokkenheid ervan in inflammatoire ziekten en de mogelijke therapeutische interventie</i>
Van Breussegem Tom	KULeuven	<i>Integratie van geschakelde spanningsregelaars</i>
Van Cleuvenbergen Stijn	KULeuven	<i>Octopolaire moleculen voor tweede-orde niet-lineaire optische toepassingen: spontane uitrichting in niet-centrosymmetrische vloeibaar kristallijne mesofasen</i>
Van Damme Ellen	UA	<i>Analyse van Promyelocytic Leukemia Nuclear Bodies (PML-NBs) gedurende virusinfectie: toepassing TAP methode en nagaan van een nieuwe strategie voor detectie van eiwit-eiwit interacties</i>
Van De Kerchove Ruben	UGent	<i>Onderzoek naar het gebruik van thermale remote sensing data (Landsat-ASTER) voor het karteren en monitoren van natte permafrost (Altai-gebied)</i>
Van de Wiele Ben	UGent	<i>Relatie tussen microstructurele materiaalparameters en macroscopisch magnetisch materiaalgedrag op basis van numerieke micromagnetische methoden</i>
van den Berghe Veronique	KULeuven	<i>De rol van Sip1 (Zfhx1b) in celspecificatie en tangentiële migratie van neuronen in de voorhersenen van de muis</i>
Van den Bril Bo	UA	<i>Epigenetische en maternale effecten van toxicanten met verschillend werkingsmechanisme in zebrafish (Danio rerio)</i>
Van den Broeke Alice	UGent	<i>Analyse van de ribosomaal proteïne SA genfamilie in relatie tot overdraagbare spongiforme encefalopathie bij schapen</i>
Van den Bulcke Sara	UGent	<i>Ontwikkeling van een elektromagnetische beeldvormingstechniek voor de visualisatie van verborgen objecten met behulp van millimetergolven</i>
Van den Eede Peter	KULeuven	<i>Opstellen van een analysemethode om bij P. vivax infecties de reïnfecties, 'recrudescence' en 'relapse' van elkaar te onderscheiden</i>
Van der Borght Jef	UGent	<i>Ontwikkeling van trehalose fosforylase mutanten voor de synthese van nieuwe disacchariden</i>
Van der Perren Anke	KULeuven	<i>Karakterisatie van de neuroprotectieve werking van parkine in diermodellen voor de ziekte van Parkinson</i>
Van Doorslaer Wendy	KULeuven	<i>Experimentele micro-evolutie bij Daphnia in relatie tot temperatuursveranderingen</i>
Van Dorpe Sylvia	UGent	<i>Analytisch onderzoek van het BBB-gedrag van peptidengeneesmiddelen</i>
Van Dorst Bieke	UA	<i>Ontwikkeling van snelle screeningsmethoden voor toxische werkingsmechanismen op basis van faag display</i>

Van Ex Frédéric	VUB	<i>De invloed van dubbelstrengige breuken en het type doelwitcel op de efficiëntie van 'gene targeting' in planten</i>
Van Geluwe Steven	KULeuven	<i>Ontwikkeling van hybride processen voor concentraatbehandeling bij drukgedreven membraanfiltratie</i>
Van Hecke Wouter	UGent	<i>Ontwikkeling van een gas/vloeistof membraancontactor voor zuurstofvoorziening bij enzymatische conversies</i>
van Heertum Bart	KULeuven	<i>Validatie van nieuwe co-factoren van HIV Integratie als doelwit voor antivirale therapie</i>
Van Hemelryck Steven	VUB	<i>Biodiversiteit, populatiedynamica en metabolietanalyse van gefermenteerde groenten</i>
Van Hoecke Annelies	KULeuven	<i>De zebravis als model voor het bestuderen van de pathogenese en de behandeling van ALS</i>
Van Hout Alain	UA	<i>De invloed van testosteron en stress op de zangontwikkeling en zangexpressie bij adulte mannelijke spreeuwen</i>
Van Hove Inge	KULeuven	<i>De rol van metalloproteinasen in de morfogenese en remodellering van de cerebellaire cortex</i>
Van Hoyweghen Laura	UGent	<i>Identificatie van secundaire plantenmetabolieten en hun bio-activiteitsbepaling in verschillende bamboesoorten</i>
Van Loock Bram	UA	<i>Welke genen initiëren en beëindigen celelongatie in de Arabidopsis-wortel?</i>
Van Nieuwenhuysse Pieter	UGent	<i>Mitochondriaal gecodeerde acaricideresistentie bij spintmijten</i>
Van Op den bosch Joeri	UA	<i>De rol van somatostatine en somatostatine receptoren in de interactie tussen mucosale mestcellen en enterische neuronnen tijdens intestinale inflammatie</i>
Van Opdenbosch Nina	UGent	<i>Alfaherpesvirus latentie en reactivatie in neuronnen, met het oog op het ontwikkelen van nieuwe antivirale strategieën en potentiële applicaties in neuronale genterapie</i>
Van Poecke Sara	UGent	<i>Synthese van pyrimidine-nucleosiden en -nucleotiden met therapeutisch potentieel</i>
Van Segbroeck Maarten	KULeuven	<i>Robuuste spraakherkenning voor groot vocabularium gebruik makend van de techniek van de ontbrekende data</i>
Van Snick Wim	KULeuven	<i>Studie van de 4,5-ringfusie van benzothiofeen met stikstofhoudende heterocyclische ringen</i>
Van Speybroeck Michiel	KULeuven	<i>Ontwikkeling van een rationeel formulatieprotocol</i>
Van Thillo Wim	KULeuven	<i>Nieuwe air interface en front-end compensatie voor hoog-debiet 60GHz multi-antenne communicatie</i>
Van Wielendaele Pieter	KULeuven	<i>Onderzoek naar neuropeptiden die betrokken zijn bij de fysiologische regulatie van de reproductie bij Schistocerca gregaria</i>

Vanaerschot Manu	UA	<i>SSG-resistentie bij Leishmania (Leishmania) donovani: relatie met fitness van de parasiet en invloed op andere behandelingen</i>
Vandamme Drieke	UGent	<i>karakterisering van a-actine mutanten betrokken in nemaline myopathy en onderzoek naar de rol van b-actine mutanten in motiliteitsprocessen</i>
Vandamme Jurgen	KULeuven	<i>Mechanisme en exploratie van de Proteïne Kinase A feedback inhibitie op de cAMP synthese bij gist voor adenine nucleotide productie</i>
Vandenbergh Thomas	VUB	<i>Alternatieve ontwerpstrategieën gebruikmakend van morfologische indicatoren: 'vergelijking van design for strength en design for stiffness'-strategieën</i>
Vandenborre Gianni	UGent	<i>Sleutelrol van een induceerbaar lectine in een nieuwe type van insect-plant interactie in tabak</i>
Vandepitte Katrien	KULeuven	<i>Een extinctieschuld bij gefragmenteerde bosplantenpopulaties? Een geïntegreerde genetische en ecologische benadering</i>
Vandeputte Caroline	KULeuven	<i>In vivo moleculaire beeldvorming van stamceltherapie bij diermodellen voor stroke: merking, tracking en functionele evaluatie</i>
Vanderhaegen Sven	VUB	<i>Karakterisering van stedelijke morfologie en landgebruik op basis van hoge resolutie remote sensing</i>
Vanderlinden Willem	KULeuven	<i>Atomaire kracht microscopie en -spectroscopie van geïnduceerde conformatieveranderingen in DNA</i>
Vandermeiren Jo-Ann	UGent	<i>Equine insulineresistentie en onderliggende oorzaken van oxidatieve schade: laminitis als voorbeeld</i>
Vandermot Koen	VUB	<i>Ontwerp van nieuwe methodes voor het meten en modelleren van microwave meerpoortsystemen en hun niet-lineaire gedrag</i>
Vanderperren Katrien	KULeuven	<i>Tensorgebaseerde integratie van het elektro-encefalogram en functionele magnetische resonantie beeldvorming in de studie van cognitieve processen en stoornissen</i>
Vandewal Koen	UHasselt	<i>Hooggevoelige Optische Absorptie Spectroscopie voor de studie van Nanogestructureerde Metaaloxides voor Zonneceltoepassingen</i>
Vandewalle Joke	KULeuven	<i>Causale genomische duplicaties in patiënten met mentale retardatie: rol van overexpressie van genen op cognitie</i>
Vangelooven Joris	VUB	<i>Hydrodynamische Studie van Schuifkrachtgedreven Stromingen Doorheen Arrays van Micro- en Nano-Pillaren</i>
Vanhee Merijn	UGent	<i>Rol van het porcien reproductief en respiratoir syndroom virus (PRRSV) glycoproteïne GP4 bij de inductie van een beschermende immuunrespons in het varken</i>
Vanmiddeltem Jan	KULeuven	<i>Moleculair-genetische analyse van de esterbiosynthese in de brouwersgist 'Saccharomyces cerevisiae'</i>

Vanneste Johan	KULeuven	<i>Ontwikkeling van geïntegreerde membraantechnieken voor doorgedreven scheidingen</i>
Vanthournout Bram	UGent	<i>Onderzoek van de seks-ratio distorsie, het mannelijk dimorfisme en de interactie daartussen bij de dwergspin <i>Oedothorax gibbosus</i></i>
Vantomme Lore	VUB	<i>Geoptimaliseerd ontwerp van vrije-vorm constructies</i>
Vanvlasselaer Evelyne	KULeuven	<i>Oud maar niet versleten: een functionele en evolutionair-ecologische studie naar oude rusteieren bij de watervlo <i>Daphnia</i></i>
Venmans Esther	KULeuven	<i>Genoomwijde genexpressiestudie van plantdefensinen in <i>Arabidopsis thaliana</i> na infectie met <i>Botrytis cinerea</i> of behandelingen met gerelateerde stresshormonen</i>
Verbelen Pieter	KULeuven	<i>Studie van hoge celconcentraties in de versnelde productie van bier</i>
Verbruggen Bob	VUB	<i>Ontwerp van zeer hoge snelheid CMOS basisband schakelingen voor draadloze toepassingen</i>
Verbrugghe Adronie	UGent	<i>Nutritionele modulatie van het feliene koolhydraatmetabolisme</i>
Verbruggen Thomas	UGent	<i>Synthese van inhibitoren van DOXP-reducto-isomerase als antimalariamiddelen</i>
Verdoodt Freija	UGent	<i>Stamceldynamiek bij de platworm <i>Macrostomum lignano</i> tijdens homeostase en regeneratie</i>
Vergauwe Nicolas	KULeuven	<i>Digitale lab-on-a-chip voor multi-allergeendetectie in levensmiddelen</i>
Vergauwe Robrecht	KULeuven	<i>Studie van de dynamica van de von Willebrand factor en ADAMTS-13 met single molecule fluorescentiemicroscopie</i>
Verhelst Clara	KULeuven	<i>Modelgebaseerde regeling van grondgekoppelde warmtepompsystemen in kantoorgebouwen</i>
Verhelst Kelly	UGent	<i>Regulatie van A20 in TNF en TLR gemedieerde responsen</i>
Verhelst Tom	UA	<i>Synthese en biologische evaluatie van nieuwe pyridazin-3(2H)-on derivaten</i>
Verheyen Kris	KULeuven	<i>Regelbare FBAR's en geïntegreerde filterbanken voor draadloze transmissie systemen</i>
Verleye Thomas	UGent	<i>De Laat-Quartaire paleomilieuvariaties langs de Zuid-Amerikaanse westelijke continentale rand: Een reconstructie aan de hand van dinoflagellatencysten en TEX86</i>
Verlinden Heleen	KULeuven	<i>De studie van G-protéïne gekoppelde receptoren in functie van gedragsveranderingen bij de faseovergang van <i>Schistocerca gregaria</i></i>

Vermeersch Leen Mathilde Bieke Jo	UGent	<i>Karakterisering van transitieve en systemische silencing in planten</i>
Verstraeten Barbara	UGent	<i>De rol van celadhesie moleculen in de ontwikkeling en continue vervanging van tanden in de zebravis (Danio rerio)</i>
Verstraeten David	UGent	<i>Reservoir Computing voor praktische toepassingen</i>
Verveckken Jan	KULeuven	<i>Ontwerp en Evaluatie van algoritmes voor sturing van hoogfrequente vermogenelektronica</i>
Vervisch Karel	UGent	<i>Nieuwe toetredingen tot gefunctionaliseerde aminonitrillen en hun omzettingen tot de overeenkomstige potentieel bioactieve aminozuurderivaten</i>
Verwilt Peter	KULeuven	<i>Clickchemie en multicomponentreacties toegepast in de ontwikkeling van modulaire moleculaire transportsystemen</i>
Viaene Tom	KULeuven	<i>Moleculaire evolutie van B-functie MADS-box genen in de basale asteriden</i>
Victor Patricia	UGent	<i>Vertrouwensnetwerken voor Aanbevelingssystemen</i>
Volders Karolien	KULeuven	<i>Functionele analyse in Drosophila van humaan NEUROBEACHIN, een kandidaatgen voor autisme, en zijn Drosophila homolog rugose</i>
Vos Christine	KULeuven	<i>Arbusculaire mycorrhizenschimmels (AMF) in de biocontrole van plantenparasitaire nematoden</i>
Vranckx Stijn	KULeuven	<i>Kinetische studie van O₃-fotolyse en atmosferische O(1D)-volgreacties d.m.v. een nieuwe, hoog sensitieve O(1D)-detectiemethode</i>
Vrancx Peter	VUB	<i>Multi-type Feromoonsystemen</i>
Vreys Ruth	UA	<i>In situ labeling van endogene neurale stamcellen en visualisatie van hun rekrutering en incorporatie in muizenhersenen aan de hand van in vivo microMRI</i>
Wallays Carmen	KULeuven	<i>Samenstellingsbepaling van biologische materialen in bulk</i>
Wardermann Marion	UGent	<i>Reservoir-adaptatie voor de herkenning van continue spraak met reservoir computing</i>
Waterkeyn Aline	KULeuven	<i>Het belang van hydrologie, saliniteit en kolonisatie voor de ecologie van tijdelijke wetlands in de Camargue</i>
Wathlet Sandra	VUB	<i>Ca²⁺ gerelateerde processen in cumuluscellen als merker voor eicelkwaliteit</i>
Weerts Koen	KULeuven	<i>Informatietransport in magnetische nanostructuren voor logische toepassingen</i>
Weijs Liesbeth	UA	<i>Een fysiologisch gebaseerd farmacokinetisch model voor de opstapeling van microcontaminanten en immunologische effecten in gewone zeehonden (Phoca vitulina) en bruinvissen (Phocoena phocoena)</i>

Weyens Nele	UHasselt	<i>De rol van plant-geassocieerde bacteriën voor de verbetering van fyto-remediatie van gemengde verontreinigingen door populier</i>
Willaert Bert	KULeuven	<i>De ontwikkeling van een master-slave systeem met relevante krachtterugkoppeling voor laparoscopische chirurgie</i>
Willems Ariane	KULeuven	<i>Analyse van de moleculaire mechanismen via dewelke androgenen spermatogenese controleren</i>
Willemsen Hilke	KULeuven	<i>Effect van incubatietemperatuur op uitkipping, thermoregulatie en postnatale performantie bij vleeskuikens</i>
Witters Anouck	KULeuven	<i>Analyse van het effect van hypercapnie op vroegembryonale processen bij vleeskuikens ter optimalisatie van CO₂-sturing tijdens de eerste helft van incubatie</i>
Wouters Jelle	KULeuven	<i>Faraday-rotatie van magnetische nanodeeltjes</i>
Wynendaele Jessica	UGent	<i>Identificatie van nieuwe medicijn-doelwitten voor kankerbehandeling met toepassing van voorwaartse genetische screens</i>
Zegers Doreen	UA	<i>Genetische studie van de melanocortine signaaltransductie betrokken bij de pathogenese van obesitas</i>

Bijlage 4: OnderzoeksMandaten

Aanvrager	Onderzoeksinstelling	Projecttitel
Hermus Kris	KULeuven	<i>SAMSSoNS: Sinusoidal analysis, modification, storage and synthesis of natural speech</i>
Vervaeke Koen	IMEC	<i>Valorisatie van magnetische camera voor niet-destructieve kwaliteitscontrole van laserlassen voor de automobiellindustrie</i>
Verboven Sabine	UA	<i>Robust statistical process control with applications to control the quality of animal feed</i>
Reekmans Rieka	UGent	<i>Genomische detectie van geselecteerde Bacillus s.l. vertegenwoordigers tijdens gelatineproductie</i>
Bots Marc	UGent	<i>Bepaling van regulatie potentie van artificiële microRNAs als alternatief voor hairpin RNAs</i>
Mathys Janick	KULeuven	<i>Micro-array analyse van de geïnduceerde systemische afweer veroorzaakt in Arabidopsis thaliana en in tomaat door trichoderma hamatum T382 tegen Botrytis cinerea infectie</i>
Schoups Gerrit	VITO	<i>Grondwatersanering met reactieve permeabele wanden: karakterisatie en modellering</i>
D'haes Wim	UA	<i>Efficiënte niet-lineaire kleinste kwadraten methodes voor sinusoidale modellering van audio en spraak</i>
De Coninck Barbara	KULeuven	<i>Afweerresponsregulatoren in plant: analyse van het Arabidopsis E3 enzym 'AtRCB1' en zijn interactiepartner bij de afweer tegen fytopathogene schimmels</i>
Landuyt Bart	KULeuven	<i>Differential peptidomics by high accuracy mass spectrometry for the identification of novel cancer peptide biomarkers</i>
De Gussemé Koen	UGent	<i>Netgekoppelde convertoren met programmeerbare impedantie</i>
Costanza Pascal	VUB	<i>Context-Oriented Programming</i>
Koch Marta	VIB	<i>ChemaGenation: A chemical and genetic screen for neurite outgrowth and regeneration</i>
Rooms Liesbeth	UA	<i>Ontwikkeling van een array-gebaseerde MLPA methode voor de opsporing van microdeleties en duplicaties bij mentaal gehandicapten</i>

Bijlage 5 - VIS/Technologische Dienstverlening

AANVRAGER/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)
Algemeen Verbond van de Belgische Siertelers <i>Duurzaam en innovatief omgaan met gewasbescherming op het sierteeltbedrijf</i> ProefCentrum voor Sierteelt	459 634
BB-Consult VZW <i>GlasReg : efficiënt energiegebruik in de glastuinbouw</i> Katholieke Hogeschool Kempen - Administratieve hoofdzetel	358 600
Consortium Vlaamse Brouwerijen <i>CMBS-Brouwerij Innovatie</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Microbiële en Moleculaire Systemen (M ² S) - Centrum voor Levensmiddelen- en Microbiële Technologie	509 620
CoRI - Coatings Research Institute <i>Organische Deklagen</i>	377 713
Koninklijke Belgische Vereniging van de Chocolade-, Praline-, Biscuit- en Suikergoedindustrie <i>Ontwikkelen van innovatieve zoetwaren door middel van het aanpassen van de samenstelling en/of de processing</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Voedselveiligheid en Voedselkwaliteit - Lab of Food Technology and Engineering	368 398
LANDBOUWCENTRUM VOOR GRANEN <i>Van energie-audit naar productie van hernieuwbare energie op gemengde of geclusterde landbouwbedrijven</i> Interprovinciaal Proefcentrum voor de Aardappelteelt Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw - Provincie West-Vlaanderen Vereniging Varkenshouders vzw	430 432

SIRRIS	
<i>MULTICOAT: advies omtrent multifunctionele toepassingen van innovatieve oppervlaktebehandeling bij industriële bedrijven in Vlaanderen</i>	731 818
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) – Materiaaltechnologie	
<i>ECO2SURF: Economisch en ecologisch verantwoorde oppervlakte technologie voor industriële bedrijven in Vlaanderen</i>	379 951
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM - Afd. Chemische Materiaalkunde	
<i>NEWSPA: Technologisch advies betreffende nieuwe verspaningstechnieken bij industriële bedrijven in Vlaanderen</i>	567 605
<i>INNOVAMAT: advies omtrent innovatieve materialen en nieuwe technieken in verwerking van kunststoffen bij technologische industriële bedrijven in Vlaanderen</i>	445 617
<i>Elias 2: Technologisch advies over Elektronisch ontwerp en Assemblage</i>	295 254
Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC)	
<i>Compolight : advies omtrent het aanwenden van composieten en lichtgewichtstructuren bij industriële bedrijven in Vlaanderen</i>	423 534
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM - Afd. Mechanische Materiaalkunde	
<i>Productieautomatisering & automatiseringssystemen bij metaalverwerkende KMO's in Vlaanderen</i>	925 835
<i>Technologie-Strategie: Duurzame groei door multidisciplinaire technologische innovatie in een strategische perspectief</i>	240 757
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	
<i>Hygiëne en gezondheidsaspecten van materialen voor woon- en werkruimtes</i>	387 004
CoRI - Coatings Research Institute	
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	
<i>Garenengineering</i>	462 483
<i>Textielcoatings en oppervlaktebehandelingen</i>	442 508
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	
<i>INNOKLIMA: Integrate van energie-efficiënte HVAC-installaties in energiezuinige gebouwen</i>	529 651
Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie – Electromechanica	
<i>proKMO: Projectorganisatie voor KMO-bouwbedrijven: Begeleiden bij implementeren van eenvoudige tools en technieken om efficiënt aan project- en databeheer te doen</i>	311 195
<i>Bouwakoestiek</i>	634 437
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	
Wetenschappelijk en Technisch Onderzoekscentrum voor Diamant	
<i>Sierdiamantnijverheid</i>	376 811

Bijlage 6 - VIS/Thematische InnovatieStimulering

AANVRAGER/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)
AGORIA <i>Optimalisatie van interventie bij brand via technologische innovatie</i>	488 277
AMFION vzw <i>Thematische Innovatiestimulering in beschutte en sociale werkplaatsen</i> Innovatiecentrum West-Vlaanderen vzw VLAB vzw	641 695
BB-Consult vzw <i>Stimulering Innovatie Mestverwerking</i> Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen, Campus Roeselare - Dept Verpleegkunde & Biotechnologie <i>VLGIDT/Energie</i>	359 303 177 740
Benelux Game Initiative vzw <i>Benelux Game Initiative - Project Flanders</i>	242 162
DSP Valley <i>Embedded Software Kenniscreatie</i>	658 607
EOI Footprint vzw <i>KMO's en EOI Mei 2004 Consortium - vzw als aanvrager in oprichting</i> FeNESTRA BVBA	70 600
Generaties <i>GENERATIES II - Innovatiesamenwerkingsverband Vlaamse industrie</i> <i>hernieuwbare energietechnologie</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Biochemische en Microbiële Technologie - Afdeling voor Industriële Microbiologie en Biokatalyse	548 473
Leuven Security Excellence Consortium vzw <i>Leuven Security Excellence Consortium vzw (L-SEC vzw):</i> <i>innovatiestimulering en uitbouw van een internationale referentieregio</i> <i>in e-security</i>	387 752
MediaNet Vlaanderen vzw <i>Multimedia, Maatschappij & Markt M&Medianet Project.</i>	481 972
SIRRIS – GENT <i>Introductie van de thixomoulding techniek voor het optimaal</i> <i>ontwerpen, vervaardigen en recycleren van functionele magnesium</i> <i>producten</i>	243 313
Telematics Cluster/ITS Belgium vzw <i>Telematica-II</i>	254 880

Thematisch Netwerk Afvalwaterzuiveringstechnologie Vlaanderen <i>TNAV 2007-2010</i>	716 804
Unie van Zelfstandige Ondernemers <i>plugMedia</i> Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH – Electromechanica	147 696
Vlaams KunststofCentrum vzw <i>Hybride matrijzen en bijhorende geavanceerde tools voor het uitbouwen van een strategische technische voorsprong in de Vlaamse kunststofsector</i> Hogeschool Gent - Administratieve hoofdzetel SIRRIS – LUIK <i>Valorisatie van restmateriaal en productieafval bij kunststofverwerkers</i>	580 608
Vlaams Samenwerkingsverband Brandstofcellen vzw <i>Vlaams Samenwerkingsverband Waterstof en Brandstofcellen</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) – Bestuur	261 238
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf <i>TIS Bouwsoftwareplatform</i>	317 892

Bijlage 7 - VIS/Collectief Onderzoek

AANVRAGER/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)
<p>Belgisch Instituut voor Lastechniek <i>Kwaliteits- en productiviteitsverhoging door aanwending van innovatieve booglasvarianten (INNOLAS)</i> Belgisch Instituut voor Lastechniek – Onderzoekscentrum OCAS NV</p>	472 786
<p>Centrum voor Research in de Metallurgie <i>On-line materiaalkarakterisatie van ferro-legeringen met behulp van LIBS en minispectrometer</i> Centre for Research in Metallurgy (CRM) - D1-Solidification, Rolling & Thermal Treatment SIRRIS – GENT</p>	314 042
<p>Clusta vzw <i>Praktische bruikbaarheid van microgelegeerd en ander hoge sterkte staal bij KMO's</i> Belgisch Instituut voor Lastechniek – Onderzoekscentrum EEconsult vzw Katholieke Hogeschool Sint-Lieven - Administratieve hoofdzetel</p>	454 632
<p>FLANDERS' DRIVE Engineering Center <i>Kennisopbouw rond versnelde levensduurtesten voor voertuigcomponenten en -systemen</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA)</p>	541 707
<p>Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw <i>Trillingsgecontroleerd stabiliseren van betonplaten voor duurzame asfaltoverlagingen met scheurremmende lagen</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Burgerlijke Bouwkunde Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw - Afdeling Leefmilieu, Betonwegen, Geotechniek en Oppervlakkenmerken (CEG)</p>	854 393
<p>SIRRIS <i>NANOMOULD: Doorbraak in het beheersen van het anti-kleefgedrag van gereedschappen bij kunststofverwerkende bedrijven</i> Flanders Materials Exploration vzw SIRRIS - DIEPENBEEK 1</p>	90 135
<p><i>Buffermanagement: Integrale methodologie voor het dynamisch beheer van buffers in de productie</i> KULeuven, Faculteit Economische en Toegepaste Economische Wetenschappen - Onderzoekseenheid Kwantitatieve Beleidsmethoden en Beleidsinformatica - Onderzoeksgroep Productie & Logistiek SIRRIS - Groep Technologie en innovatie in bedrijfsprocessen</p>	628 921
<p><i>Ultrasoon gebaseerd slijpen van keramische materialen</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA) SIRRIS - DIEPENBEEK 2</p>	351 761

Technisch Centrum der Houtnijverheid <i>Optimalisatie van levensduur, onderhoud en garantie voor toekomstgericht houten buitenschrijnwerk door duurzaam gebruik van watergedragen afwerkingssystemen (OPTIWOODCOAT)</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Bos- en Waterbeheer - Lab voor Houtbiologie en -technologie	293 840
Thematisch Netwerk Afvalwaterzuiveringstechnologie Vlaanderen <i>Aërobe granulaire slibtechnologie</i> Karel de Grote-Hogeschool, Campus KIHA - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Chemie	370 000
Vlaams KunststofCentrum vzw <i>Polylactic Acid (PLA) for new biobased packaging</i>	61 371
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid <i>UVCOAT: duurzaam en innovatiegericht veredelen van textiel met UV-curable Technologie</i> Hogeschool Gent, Textiel Opleidings- & Ontwikkelingscentrum - CTO/TO2C	350 751
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid - Divisie Gent <i>Inzetbaarheid van carbon nanotubes als additief in textielproducten en polymeerschuimen</i>	376 903
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid - Divisie Gent <i>Properties and potentials of biopolymers in textile extrusion applications (BIOTEXT)</i>	269 082
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid - Divisie Gent <i>Stimuli-responsieve textielmaterialen</i> UGent, Faculteit Wetenschappen - Vakgroep Organische Chemie - Onderzoeksgroep Polymeerchemie	192 380
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid - Divisie Gent	
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf <i>Ontwikkeling van model voor de evaluatie van de toegankelijkheid, brandveiligheid en evacuatie voor personen met beperkingen in de horeca</i> Federatie Ho.Re.Ca Vlaanderen Innovatiecentrum voor Huisvestiging met Aangepaste Middelen Provinciale Hogeschool Limburg - Onderzoeksceel Architectuur en Mobiliteit TRANSPORT & MOBILITY LEUVEN NV	452 176
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Proefstation	

Bijlage 8 - TETRA-Fonds

Projecttitel/Aanvrager & Partners/Leden gebruikerscommissie *Steun (€)*

Gebruik van supercondensatoren met geassocieerde DC-omvormers om energiebesparingen te verwezenlijken in aandrijfsystemen. 251 137

Erasmushogeschool Brussel, Campus IHB - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Electriciteit
VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Elektrotechniek en Energietechniek (ETEC)

COOPMAN LIFTEN NV
DRY BATTERY SALES NV
EMROL BVBA
RubenPower

Automatische Bijsluiter Optimisator: een auteursomgeving voor de correctie en productie van bijsluiter teksten (ABOP). 287 736

Hogeschool Antwerpen, Campus Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken - Departement Vertalers en Tolken
Hogeschool Gent - Administratieve hoofdzetel

Algemene Pharmaceutische Bond
BIODIPHAR NV
Econophar BVBA
Fresenius Kabi
GALDERMA BELGILUX NV
GCTranslations
MediLingua BV
Miles LTech
MISSING LINK EVBA
MPI-bvba
Novartis Pharma NV - Medical Department
Ophaco
Servier R&D Benelux
SYNERGETICS NV
Vlaams Patiëntenplatform
Wyeth Pharmaceuticals
Yamagata Europe

Kleurenstandaardisatie en kleurbeheer in de zeefdrukmarkt 173 327
Hogeschool Antwerpen, Campus Paardenmarkt - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie

Vlaams Innovatiecentrum voor Grafische Communicatie vzw
AGFA-GEVAERT NV
Dael Screen & Digital Print
Dioss NV
Federatie van de Belgische Grafische Nijverheid vzw
New Roels Display
PRINT & DISPLAY
Tubbax Zeefdruk

Invloed van de ontwerpmethodes en de mengsamenstelling op de rafelingsgevoeligheid van Splitmastiëkasfalt (SMA)
Hogeschool Antwerpen, Campus Paardenmarkt - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Bouw
Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw - Administratie

333 647

Vlaamse Overheid - Dept Mobiliteit en Openbare Werken - Agentschap Infrastructuur / Afd. Wegenbouwkunde
Aannemingen Van Wellen NV
Belgische Vereniging van Asfaltproducten vzw
BENELUX BITUME
BETONAC NV
Colas Belgium
Colpin-De Meester Algemene Ondernemingen NV
Dekempeneer H.F.W. NV
GRALEX NV
Grizaco NV
Hoogmartens Wegenbouw NV
Raf De Vriese NV
Road Consulting Office

Naaldleno: opportuniteiten en hindernissen voor de weefindustrie bij het gebruik van deze revolutionaire technologie
Hogeschool Gent - Dept Ingenieurswetenschappen - Textiel
UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Textielkunde - Afd. Spinkunde

341 102

UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Mechanische Constructie en Productie - Afd. Mechanica van Materialen en Constructies
BEKAERT TEXTILES NV
CALCUTTA NV
CONCORDIA TEXTILES NV
HELIOSCREEN NV
LUXILON INDUSTRIES NV
MENSWEAR SPIRIT INTERNATIONAL NV
MILLIKEN EUROPE NV
PICANOL NV
Sander weverij BVBA
SEYNTEX NV
VdS Weaving nv

Optimale integratie van ontwikkelde kennis in de hybride matrijs- en product-ontwerpstrategie.
Hogeschool Gent - Dept Toegepaste Ingenieurswetenschappen - Electromechanica

96 712

Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Mechanica

ANTOMA
DME BELGIUM
GEVAPLAST
INCOPLAS
METAGAM
PPaM INTERNATIONAL
PROCTER & GAMBLE EUROCOR
RESILUX
EMTEC
LOCQUETTE
MPC-DG PLASTICS
ROXELL
MICHEL VAN DE WIELE
RUDDY MARIEN ENGINEERING

Gebruik van tank-mix hulpstoffen voor een efficiëntere gewasbescherming.

229 514

Hogeschool Gent, Campus BME/CTL - Departement Biotechnologische Wetenschappen, Landschapsbeheer en Landbouw - Labo voor in vitro cultuur en biotechnologie

UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Gewasbescherming - Lab voor Fytofarmacie

BELCHIM BENELUX NV
BIOBEST NV
Cappelle Fyto Belgium NV
Demagri NV
DEVA FYTO NV
DU PONT DE NEMOURS NV
Fyto Nico Vrancken NV
GOLDSCHMIDT BENELUX NV
INEOS NV
Interprovinciaal Proefcentrum voor de Aardappelteelt vzw
MODIFY BV
PhytoSystem NV
PROTEX NV
TAMINCO NV
Verbond van Oud-Leerlingen
YDS Chemicals NV

Humine- en fulvozuren als tool voor optimalisatie van plantenvoeding.

83 682

Hogeschool Gent, Campus BME/CTL - Departement Biotechnologische Wetenschappen, Landschapsbeheer en Landbouw - Labo voor in vitro cultuur en biotechnologie

Bodemkundige Dienst België vzw

Barenbrug
BSC
Clovis Matton
Deva Fyto
Kemel-Wallyn
Landbouwcentrum voedergewassen
Luc Pauwels
PCA
Rendapart
Tradecorp
Triferto
Vegebe
Vlaco

Economisch verantwoorde inzet van AOP's door middel van integratie in bestaande waterzuiveringsinstallaties - ECONAOP

292 531

Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Chemie

Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Chemie

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Chemische Ingenieurstechnieken - CIT - Afd. Chemische en Biochemische Procesttechnologie en -regeling

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Chemische Ingenieurstechnieken - CIT - Afd. Toegepaste Fysische Scheikunde en Milieutechnologie

Scientia Terrae vzw
AAQUA NV
A-ENGINEERING NV
DUROC NV
Federatie van de Belgische Textielverzorging vzw
GRONTMIJ Contracting
Industrial Electrical Contracting NV
Milieutechniek BVBA
Novuswater
PRAYON-RUPEL NV (Puurs)
Provost Chemical Automation NV
Van Dessel Automatisatie NV
Voka-Kamer van Koophandel Mechelen

*Ontwikkeling, evaluatie en implementatie van een alternatief
diagnoseconcept voor vispathogenen op basis van een DNA-
roostertechnologie*

330 110

Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer - Departement
Industriële Wetenschappen en Technologie - Chemie
Scientia Terrae vzw

AQUA HOBBY NV
AQUARIA ANTWERP BVBA
BASSLEER BIOFISH NV
BIO A.R.T NV
DE JONG MARINELIFE BV
DIERENARTSPRAKTIJK ALPHA
DIERENARTSPRAKTIJK BARBE
DIERENARTSPRAKTIJK VERBINNEN
Dierenartspraktijk WILRIJK
INVE TECHNOLOGIES NV
JOOSEN-LUYCKX AQUABIO NV
MicroBioMetrix BVBA - Laboratoria
ORNAMENTAL FISH INTERNATIONAL

Microweerstandlassen

256 225

Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer - Departement
Industriële Wetenschappen en Technologie - Electromechanica

SWANTEC
DEMEYERE NV
FLEXMET BVBA
H.T.M.S NV
NIKO NV
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV - Philips Innovative Applications Turnhout
ROBERT BOSCH PRODUCTIE NV
Tulip Laser Processing BVBA

E-learning pakket "3D meettechnieken".

73 734

Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer - Departement
Industriële Wetenschappen en Technologie - Mechanica
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd.
Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA)

Allard-Europe
Argon Measuring Solutions
ASCO
Atlas Copco Airpower
Bombardier Transport Belgium
G&G International
Hansen Transmissions
Materialise
Michel Van de Wiele
Sabca
Van Hool

Efficiëntieverhoging van productieprocessen door een optimale integratie van tracking & tracing/RFID

232 693

Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Automatisering

UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Technische Bedrijfsvoering
Vlaams Instituut voor de Logistiek vzw
AVALON AUTOMATION NV
BALTA INDUSTRIES NV
CAMPINA NV (vroeger COMELCO)
CENTRIC IT Solutions Belgium NV
CERATEC ELECTRONICS SA
DE CLERCQ ENGINEERING BVBA
ESPEEL CONSTRUCTIES NV
JUMBO COMPUTERS NV
MESware NV
MICHEL VAN DE WIELE NV
PEPPERL + FUCHS NV België
PHOENIX CONTACT NV
Promatic-B NV
RDL Engineering NV
SICK NV
SIEMENS NV - Building Technologies
SPIE BELGIUM NV
UNILIN FLOORING NV
ZWICKER SYSTEMS BVBA

Restwarmterecuperatie via een Organische Rankine Cyclus bij hernieuwbare energietoepassingen

293 854

Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Electromechanica

UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Elektrische Energie, Systemen en Automatisering - Lab voor Elektrische Energietechniek
UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Mechanica van Stroming, Warmte en Verbranding - Lab of Applied Thermodynamics and Heat Transfer
ATLAS COPCO AIRPOWER NV
Biogas-E
BIOGASTEC NV
COGEN Vlaanderen vzw
Continental Energy Systems BVBA
Ecopower CVBA
FLANDERS BIO FUELS BVBA
FRAXICOR NV
Intercommunale voor Vuilverwijdering en -verwerking voor Roeselare en Ommeland
Koeltechniek Cloet
REMO NV
SENERGHO
VDS CONCEPTS NV
VYNCKE Energietechniek NV

Verificatie van geavanceerde herconfigureerbare Systemen op Chip

273 925

Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Electronica

Hogeschool Gent - Dept Toegepaste Ingenieurswetenschappen - Elektriciteit

Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) - INVOMECE Industrial Training
UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS)
- Afd. Parallele Informatiesystemen
BARCO NV - Medical Imaging Division (MID)
Design Engineering and System Integration NV
ENERGYICT NV
LIMOTEC NV
MARELEC NV
MICHEL VAN DE WIELE NV
PsiControl Mechatronics NV
PUNCH GRAPHIX PREPRESS BELGIUM NV
SOENEN CONTROLS NV
TELEVIC NV
TRAFICON NV
UNITRON NV
VERHAERT DESIGN & DEVELOPMENT NV
VSK ELECTRONICS NV

Implementatie van innovatieve duurzame energiebronnen en hun interactie op het distributienet.

365 673

Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Elektriciteit
AG Haven Oostende (POWER-LINK) vzw
UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Elektrische Energie, Systemen en Automatisering - Lab voor Elektrische Energietechniek
UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS) - Afd. Zonnecellen

3E NV
AG Haven Oostende
ASPIRAVI NV
Ecostream NV
ELECTRAWINDS NV
Enfinity
Ikaros Solar nv
INVERTO NV
Plassendale nv
SIRRIS - LEUVEN
Vlaams Elektro Innovatiecentrum vzw

Server Optimalisatie door stresstesting & virtualisatie

196 475

Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Elektriciteit

DEBREUCK & NEIRYNCK BVBA
ENERGYICT NV
INDIE GROUP NV
MCS MANAGEMENT SYSTEMS NV
MINOC ONLINE BVBA
NSS NV
SAVACO NV

VALID: variabel debiet in thermische kringen valideren

267 072

Karel de Grote-Hogeschool, Campus KIHA - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Electriciteit
UA, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen - Dept. Milieu, Technologie & Technologiemanagement - Afd. STEM

BELCONSULTING NV
LABORELEC
ATIC vzw
Axima Refrigeration NV
AZ Jan Palfijn
CENERGIE CVBA
DANFOSS NV
Delta Thermic NV
FEGACO NV
GRUNDFOS BELLUX NV
J.L. MAMPAEY BVBA
KSB Belgium NV
PNEUMATEX & Cie NV
TOUR & ANDERSSON NV
VIESSMANN BVBA
Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen

RecyScreed: Duurzame technologische ontwikkeling voor het gebruik van puinbrekerzand als vervanger van natuurlijke granulaten in cementgebonden dekvloeren

309 764

Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Bouw

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Burgerlijke Bouwkunde - Afd. Bouwmaterialen en Bouwtechnieken
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Proefstation
ANTWERP RECYCLING COMPANY NV
CLICQUE
OOSTERZEELSE BREEK- EN BETONCENTRALE NV
VCR VAN CAUWENBERGH NV

ROBUSTel: Ontwerp- en testtraject voor duurzame elektronische schakelingen en systemen 170 894

Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Elektriciteit - Elektronica

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-MICAS
ATLAS COPCO AIRPOWER NV
AUTOJET TECHNOLOGIES BVBA
CNH BELGIUM NV
DANA BELGIUM NV
E.I.A. ELECTRONICS NV
EDC BVBA
HMC International
MARELEC NV
MICHEL VAN DE WIELE NV
MUTOH EUROPE NV
PAGE ELECTRONICA NV
WEISS- TECHNIK HERAEUS BVBA

DYNALOP: Optimalisatie van de dynamische uitlijning van onderbeenprothesen uitgaande van plantaire drukverdelingsparameters gemeten tijdens het gaan. 179 906

Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel - Departement Gezondheidszorg en Chemie

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Biomechanica en Grafisch Ontwerpen
Made To Move Consultancy bvba
RSscan INTERNATIONAL NV
SPRONKEN Orthopedie NV
Van Haesendonck Ortopedie N.V.

Textuurverbetering van verwerkte aardbeien 257 527

Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel - Departement Industrieel Ingenieur en Biotechniek - Electromechanica

KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Microbiële en Moleculaire Systemen (M²S) - Centrum voor Levensmiddelen- en Microbiële Technologie

KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen - Afd. Mechatronica, Biostatistiek en Sensoren (MeBioS)
ALDIA NV
COLAC BVBA
DIRA FROST F.F.I. NV
Flanders' FOOD
FRUTIFRESH NV
GLACIO NV
Materne- Confilux NV
MONDI FOODS NV

MicroGrids: de distributienetten van de toekomst? 275 480

Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Electriciteit

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-ELECTA
3E NV
Centrum Duurzaam Bouwen vzw
CogenGreen NV
DUJARDIN NV
GOORTS AUTOMATISATIE NV
INELTRA SYSTEMS NV
INTERELECTRA CVBA
SIEMENS NV - Divisie Automation & Drives
TRIPHASE NV

Nieuwe Elektrodialysetoepassingen en hun Industriële Relevantie.
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot - Departement Industrieel
Ingenieur - Afdeling Chemie-Biochemie
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) - Milieutechnologie

272 538

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Chemische Ingenieurstechnieken - CIT - Afd.
Toegepaste Fysische Scheikunde en Milieutechnologie
BASF ANTWERPEN NV
BEKAERT NV - BTC
COMET NV
DUROC NV
ECOSYNTH BVBA
EUROWATER BELGIUM NV
GALVA POWER GROUP NV
GLAVERBEL NV
Hogeschool Gent - Dept Toegepaste Ingenieurswetenschappen - Chemie
MEP APPLICATIONS BVBA
TAMINCO NV
TREVI NV
UMICORE NV - Business Group Advanced Materials

Issues in Wireless Sensor Networks

294 139

Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot - Departement Industrieel
Ingenieur - Onderwijseenheid Elektronica
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) -
Afd. SCD-COSIC

Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) - INTEC
BELINTRA NV
BN DIV Bombardier Eurorail, Manage
DSP Valley
ELECTROMATIC NV
ESSENIUM NV
GREENPEAK NV
MYRIADE NV
RF TECHNOLOGIES NV
TELETASK BVBA
TELEVIC NV

*Ontwikkeling van veilige toepassingen met de elektronische identiteitskaart
(E-IDEA)*

315 411

Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot - Departement Industrieel
Ingenieur - Onderwijseenheid Informatietechnologie
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Computerwetenschappen
- Afd. Informatica

4all networks - KMO
ALPHATRONICS NV
Arena IT Solutions
COMmeto BVBA
CUSTODIX NV
D SOFT NV
IBM Belgium NV
InterAct
INTESI GROUP Belgium NV
KMO-IT-Centrum vzw (ITC)
ProFon BVBA
Roadbyte - KMO
Vsecurity - KMO
ZETES TECHNOLOGIES NV
Zion Security - KMO

<p><i>Veiligheid en optimalisatie van industriële elektrische laagspanningsinstallaties binnen de Europese regelgeving</i></p> <p>Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot - Departement KIH0 - Electriciteit</p> <p>Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Electromechanica</p> <p>KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-ELECTA</p> <p>VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Elektrotechniek en Energietechniek (ETEC)</p> <p>AIB-Vincotte Group</p> <p>ARCELOR STEEL BELGIUM NV - ARCELORMITTAL Gent</p> <p>DE BRAEKELEER BVBA</p> <p>ELECTRO ENTREPRISE-ELECTRO ONDERNEMING NV</p> <p>FAMI Light & Design NV</p> <p>RELLEOM BVBA</p> <p>SOCOMEK - Statische voedingen zonder onderbreking</p> <p>Studiebureau r. boydens bvba</p> <p>Vlaams Elektro Innovatiecentrum vzw</p>	<p>284 395</p>
<p><i>Karakterisering van de invloed van roken, toepassen van rookcondensaten op de sensorische kwaliteit van vleeswaren</i></p> <p>Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot - Laboratorium voor Aromaonderzoek</p> <p>ANTONIO Vleeswaren BVBA</p> <p>CORMA VLEESWAREN NV</p> <p>DERA FOOD TECHNOLOGY NV</p> <p>HAMBOERKE NV</p> <p>IMPERIAL MEAT PRODUCTS NV</p> <p>RAPS BVBA</p> <p>REJO NV</p> <p>Remic NV</p> <p>VLEESWAREN SINT JORIS</p> <p>WELDA NV</p>	<p>84 656</p>
<p><i>Na-Isolatie van Bestaande Spouwmuren: analyse van kwaliteit en geschiktheid van materialen en uitvoeringstechnieken</i></p> <p>UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Architectuur en Stedebouw - Afd. Gebouw en Klimaatbeheersing</p> <p>Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Sint-Lucas Beeldende Kunst Gent</p> <p>Isolatieraad vzw - Conseil d'Isolation</p> <p>Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Proefstation</p> <p>Belgian Construction Certification Association vzw - BCCA</p> <p>ISOLATIE & CONSTRUCTIE NV</p> <p>isoproC</p> <p>Noten NV</p> <p>PLUIMERS ISOLATIE BV</p> <p>Saint-Gobain Isover Benelux NV</p> <p>Sanidetctif BVBA</p> <p>Serck NV</p> <p>STYFABEL vzw - Belgische Vereniging van fabrikanten van geëxpandeerd polystyreen</p> <p>Thiers-Horizon NV</p> <p>Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen</p>	<p>288 834</p>
<p><i>Elastische, elektrisch geleidende textielstructuren voor intelligent textiel - el2vint</i></p> <p>UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Textielkunde - Afd. Spinkunde</p> <p>Hogeschool Gent - Dept Ingenieurswetenschappen - Textiel</p> <p>COUSY BVBA</p> <p>Cumerio nv</p> <p>ELASTA NV</p> <p>Laboratorium BOTA NV</p> <p>Medio's Creations</p> <p>Soeries Elite nv</p>	<p>225 387</p>

ACA IT Solutions
aQute
COMmeto
Computer Support
EDM/UHasselt
Embedded Java Solutions
Entelec
Fks
Flanders MECHATRONICS Technology Centre
JSCOOP
MGB-Tech
Securitas
Siemens
T-Network

Bijlage 9 - SBO-Programma

(Lijst: primaire economische finaliteit)

AANVRAGER/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)
Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) DEsign technology for integrated Information and Communication Systems (DESICS) <i>OptiMMA: Optimized MP-SoC Middleware for Event-driven Applications</i>	2 593 490
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Computerwetenschappen - Afd. Informatica UA, Faculteit Wetenschappen - Dept Wiskunde-Informatica - Lab on Reengineering UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS) - Afd. Parallele Informatiesystemen VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Electronica en Informatieverwerking (ETRO) - Onderzoekseenheid Information Retrieval & Interpretation Sciences (IRIS)	
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Dept Microbiële en Moleculaire Systemen (M ² S) Centrum voor Oppervlaktechemie en Katalyse <i>Plasma-assisted conversion of greenhouse gases to value-added chemicals</i>	2 659 618
Flanders Materials Exploration vzw UA, Faculteit Wetenschappen - Dept Chemie - Lab for Plasma, Laser Ablation and Surface Modelling (PLASMANT)(MITAC 2) Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) – Materiaaltechnologie	
KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Moleculaire en Cellulaire Geneeskunde Afd. Moleculaire Geneeskunde/Lab Moleculaire Virologie en Getherapie <i>Cellular co-factors of HIV : protein-protein interactions as novel drug targets (CellCoVir)</i>	2 673 681
KULeuven, Centre for Drug Design and Discovery UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen - Vakgroep Klinische Biologie, Microbiologie en Immunologie - Lab voor Microbiologie en Immunologie	
KULeuven, Faculteit Geneeskunde Interdepartementaal Stamcelinstituut <i>non-invasive imaging of migration and survival of stem cells in the brain (BRAINSTIM)</i>	2 595 117
KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Medisch Diagnostische Wetenschappen - Afd. Nucleaire Geneeskunde KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Moleculaire en Cellulaire Geneeskunde - Afd. Moleculaire Geneeskunde/Lab Neurobiologie en Getherapie UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige wetenschappen - Dept Biomedische Wetenschappen - Bio-Imaging Lab UA, Faculteit Geneeskunde - Vakgroep Oncologie & Bloedziekten - Onderzoeksgroep Hematologie UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen - Vakgroep Geneesmiddelenleer - Lab Algemene Biochemie en Fysische Farmacie	
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Computerwetenschappen Afd. Informatica <i>Distributed Collaboration using Multi-Agent System Architectures (DICOMAS)</i>	2 140 574
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot - Departement Industrieel Ingenieur - Onderwijseenheid Informatietechnologie KULeuven, Campus Kortrijk - Subfaculteit Wetenschappen VUB, Faculteit Wetenschappen - Vakgroep Computerwetenschappen (DINF) - Computational Modeling Lab (COMO)	

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA)

DiRaMaP: Direct Rapid Manufacturing of Metallic and Ceramic (customised) Parts for industrial and Medical applications 2 684 374

Hogeschool Gent - Dept Toegepaste Ingenieurswetenschappen - Division of Polymer Engineering & RPT

Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Mechanica

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM - Afd. Fysische Materiaalkunde

Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) – Materiaaltechnologie

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Toegepaste Mechanica & Energieconversie (TME)

HyperCool-IT - High Performance Micro-Cooling for Electronic Components 3 315 559

Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) – IMOMECE

Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) - Microsystems, Components & Packaging (MCP)

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-MICAS

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA)

UA, Faculteit Wetenschappen Dept Fysica Onderzoeksgroep Visie-Natuurkunde

Quantitative analysis of in vivo multimodal and multitemporal images: from animal models to novel medical applications (QUANTIVIAM) 1 521 880

KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Medisch Diagnostische Wetenschappen - Afd. Nucleaire Geneeskunde

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-PSI

Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen Dept Scheikunde-Biologie-Geologie (SBG) Instituut voor Materiaalonderzoek (IMO)

Nanostructured POLYmer photovoltaic devices for efficient solar SPECTrum harvesting (PolySpec) 2 556 032

Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) - Microsystems, Components & Packaging (MCP)

KULeuven, Faculteit Wetenschappen - Dept Chemie - Afd. Moleculaire en Nanomaterialen

UA, Faculteit Wetenschappen - Dept Fysica - Onderzoeksgroep Experimentele Fysica van de Gecondenseerde Materie

UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS) - Afd. Zonnecellen

UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Informatietechnologie (INTEC) - Afd. Fotonica

VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie Switch Laboratorium

Protein interference by targeted protein aggregation 2 995 673

KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Moleculaire en Cellulaire Geneeskunde - Centrum voor Moleculaire en Vasculaire Biologie

KULeuven, Faculteit Wetenschappen - Dept Biologie - Afd. Moleculaire Microbiologie en Biotechnologie/Lab voor Moleculaire Celbiologie

UGent, Faculteit Wetenschappen - Vakgroep Moleculaire Genetica - Dept. Planten Systeem Biologie

VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie - Dept Transgene Technologie en Gentherapie

(Lijst: primaire maatschappelijke finaliteit)

KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Menselijke Erfelijkheid Afd. Centrum Menselijke erfelijkheid - UZ	
<i>Molecular karyotyping</i>	2 963 675
KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Departement Menselijke Erfelijkheid - Laboratorium voor Tumorcytogenetics CME	
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. SCD-SISTA	
UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen - Vakgroep Pediatrie en Genetica - Lab Medische Genetica	
VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie - Dept Ontwikkelings- en Moleculaire Genetica	
VUB, Faculteit Geneeskunde en Farmacie - Vakgroep Preklinische Wetenschappen - Onderzoeksgroep Embryologie en Menselijke Genetica (EMGE)	
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. ESAT-PSI	
<i>Forensic Biometric Authentication (FBA)</i>	1 848 000
KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Medisch Diagnostische Wetenschappen - Afd. Morfologie en Moleculaire Pathologie	
KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Tandheelkunde, Mondziekten en Kaakchirurgie - Afd. Orthodontie	
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Afd. ESAT/PSI - VISICS	
UGent, Faculteit Psychologische en Pedagogische Wetenschappen Vakgroep Experimenteel-Klinische en Gezondheidspsychologie	
<i>The ePod Study - An evidence-based Policy for the Optimisation of Divorce trajectories in Flanders : Towards higher post-divorce quality of life</i>	2 946 480
KULeuven, Faculteit der Geneeskunde - Institute for family and sexual sciences	
KULeuven, Faculteit Rechtsgeleerdheid	
UGent, Faculteit Economie en Bedrijfskunde - Vakgroep Algemene Economie	
UGent, Faculteit Economie en Bedrijfskunde - Vakgroep Sociale Economie	
UGent, Faculteit Rechtsgeleerdheid - Vakgroep Burgerlijk Recht	
UGent, Faculteit Rechtsgeleerdheid - Vakgroep Procesrecht, Arbitrage en Internationaal Privaatrecht	
Universiteit Hasselt, Instituut voor Mobiliteit	
<i>A model-based approach for evaluating the safety and environmental effects of traffic policy measures</i>	2 169 702
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Computerwetenschappen - Afd. Informatica	
SWOV - Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid	
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) - Expertisecentrum Integrale Milieustudies - Integrale milieustudie	
VUB, Faculteit Geneeskunde en Farmacie - Vakgroep Sociaal Medische Wetenschappen - Onderzoeksgroep Menselijke Ecologie (MEKO)	
VUB, Faculteit Psychologie en Educatiewetenschappen Vakgroep Psychologie Cognitieve en Biologische Psychologie	
<i>EASI: Enhancing Activity through Sleep Improvement</i>	2 940 143
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen - Afd. M3-BIORES: Meet, Modeller & Manage Bioresponies	
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Biomechanica en Grafisch Ontwerpen	
UA, Faculteit Geneeskunde - Vakgroep Thorax	

Bijlage 10 - LandbouwOnderzoek

Aanvrager/Projecttitel/Partners	Steun (€)
Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Electromechanica <i>Geautomatiseerde pure plantaardige olieproductie-installaties</i>	272 596
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Dept Biosystemen Afd. Mechatronica, Biostatistiek en Sensoren (MeBioS) <i>Uniformiteit en dosisreductie van naoogstbehandelingen tijdens de koele bewaring van hardfruit</i>	722 728
Proefcentrum Fruitteelt vzw - Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten	
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Dept Biosystemen Afd. Dier-Voeding-Kwaliteit <i>Ontwikkeling van plantaardige alternatieven voor bestrijding van bacteriële enterotoxische ziekten in varkens</i>	428 993
KULeuven, Faculteit Wetenschappen Dept Geografie - Geologie Afd. Fysische en Regionale Geografie <i>Van demonstratie naar optimalisatie: ontwikkeling van een beslissingsondersteunend instrument voor de optimalisatie van niet-kerende bodembewerking uitgaande van een multidisciplinaire benadering</i>	676 351
Interprovinciaal Proefcentrum voor de Aardappelteelt Koninklijk Belgisch Instituut tot Verbetering van de Biet	
ProefCentrum voor Sierteelt <i>Ecofysiologisch protocol voor screening van kiltetolerantie bij warme kasplanten ter ondersteuning van een energiebewuste temperatuursturing</i>	750 736
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Toegepaste Ecologie en Milieubiologie - Lab voor Plantecologie	
Scientia Terrae vzw <i>Studie ter beheersing van Pepinomozaïekvirus in de tomatenteelt</i>	560 047
Proefcentrum Hoogstraten Proefstation voor de Groententeelt vzw	
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vakgroep Dierlijke Productie Lab voor Diervoeding en Kwaliteit van Dierlijke Producten <i>Melkvetzuren ter ondersteuning van rantsoenformulering en monitoring van metabole stoornissen bij lactierend melkvee: ontwikkeling van routine-analyses</i>	215 822
UGent, Faculteit Diergeneeskunde Vakgroep Verloskunde, Voortplanting en Bedrijfsdiergeneeskunde Lab <i>Verbetering van de uiergezondheid en de melkkwaliteit in Vlaanderen: onderzoek naar relevante microbiota en geassocieerde factoren</i>	710 739
ILVO - Eenheid TECHNOLOGIE EN VOEDING - Voedselveiligheid VUB, Faculteit Wetenschappen - Vakgroep Bio-ingenieurswetenschappen - Onderzoeksgroep Industriële Microbiologie en Voedingsbiotechnologie (IMDO)	
Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen Dept Scheikunde-Biologie-Geologie (SBG) Onderzoeksgroep Moleculaire en Fysische Plantenfysiologie <i>Inductie van systemische defensiemechanismen tegen bacterievuur (Erwinia amylovora) in peer door applicatie van abiotische stress</i>	502 019
Proefcentrum Fruitteelt vzw - Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek	

Bijlage 11 - Toegepast BioMedisch onderzoek *

Aanvrager/Projecttitel/Partners	Steun (€)
KULeuven/UZLeuven, Vakgroep Inwendige Pneumologie <i>Vitamin D as treatment for COPD</i> KULeuven, Dept Experimentele Geneeskunde, Afd. Experimentele Geneeskunde-Endocrinologie KULeuven, Dept Microbiologie en Immunologie, Afd. Klinische en Epidemiologische Virologie	480 000
KULeuven/UZLeuven, Dept. Oncologie, Afdeling Hematologie <i>Flow Cytometry as a diagnostic tool to explore signal transduction and drug sensitivity in acute and chronic leukemias</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept Menselijke Erfelijkheid, Afd. Moleculaire Genetica KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept Oncologie, Afd. Hematologie	283 704
UZGent, Dienst Anesthesie <i>Development and clinical validation of a MIMO model-based predictive closed-loop system to guide patient-individualized ICU sedation</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen, Vakgroep Elektrische Energie, Systemen en Automatisering, Onderzoeksgroep Synthese, Sturing en Modelleren van Systemen (SYSTeMS) UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen, Vakgroep Inwendige Ziekten, Afd. Intensieve Zorgen	501 880
KULeuven/UZLeuven, Dept. Inwendige, Afdeling Gastro-enterologie <i>Probiotic administration as add-on therapy in ulcerative colitis and pouchitis</i> UGent, Faculteit Wetenschappen, Vakgroep Biochemie, Fysiologie en Microbiologie, Lab voor Microbiologie KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept Inwendige, Afd. Gastro-enterologie Institut Pasteur Lille, Bactériologie des Ecosystèmes	609 853
UZBrussel, Afdeling Neurologie, Dienst Spoedgevallen <i>Therapeutic Hypothermia to improve neurological outcome in ischemic stroke</i> AZ-VUB, Department of Intensive care AZ-VUB, Department of Neurology AZ-VUB, Radiology Department VUB, Faculteit Geneeskunde en Farmaceutische Wetenschappen, Vakgroep Farmaceutische Wetenschappen, Onderzoeksgroep Farmaceutische Chemie, Analyse van Geneesmiddelen en -kennis (FASC)	742 767
UGent/UZGent, Vakgroep Pediatrie en Genetica, Lab Medische Genetica <i>Exploration of the role of TGFbeta in the pathogenesis of aortic aneurysms leads to promising new treatment strategies</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen, Vakgroep Civiele Techniek, Afd. Cardiovasculaire Mechanica en Biovloeiodynamica Universitair Ziekenhuis Gent, Pediatric Cardiology	405 000
KULeuven/UZLeuven, Dept. Oncologie, Afd. Experimentele Radiotherapie <i>The quest for reliable and non-invasive methods for the staging of locally advanced prostate cancer: assessment and potential role of new functional imaging methods</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept Medisch Diagnostische Wetenschappen, Afd. Morfologie en Moleculaire Pathologie KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept Medisch Diagnostische Wetenschappen, Afd. Nucleaire Geneeskunde KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept Oncologie, Afd. Experimentele Radiotherapie KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept Heelkunde, Afd. Urologie KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept Medisch Diagnostische Wetenschappen, Afd. Radiologie KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept Maatschappelijke Gezondheidszorg, Biostatistisch Centrum	629 665

UZ Pellenberg, Clinical Motion Analysis Laboratory 614 798
Integrated Platform for clinical Spasticity Assessment
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen, Dept Werktuigkunde, Afd. Produktietechnieken,
Machinebouw en Automatisering (PMA)
KULeuven, Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, Dept Revalidatiewetenschappen
KULeuven, Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, Dept Revalidatiewetenschappen, Afd.
Neuromotorische, Pediatrische en Pelvische Revalidatie
Universitair Kinderziekenhuis Koningin Fabiola

Onze-Lieve-Vrouwziekenhuis Aalst, Afdeling ICU en Microbiologie 732 333
Prospective cohort study on the effect of acyclovir treatment on the outcome of critically-ill ICU-
patients with signs and symptoms of lower respiratory tract infection and with HSV-positive
respiratory secretions
Ziekenhuis Oost Limburg Genk, Microbiologie en ICU
AZ St Lucas Gent, Microbiologie en ICU
Virga-Jesse Ziekenhuis Hasselt, Microbiologie en ICU

(* Lijst met positief besliste TBM-projectvoorstellen Oproep 2006-2007 tweede indieningsronde)

IWT

Bischoffsheimlaan 25
B-1000 Brussel
Tel. +32 (0)2 209 09 00
Fax +32 (0)2 223 11 81
info@iwt.be
www.iwt.be